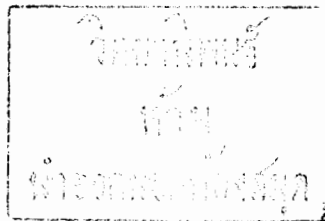

. b 1244874b
. i 13687931

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
กับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบท
: กรณีศึกษาเมืองปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย
นายไอฟาร์ เจริญชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง
ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2545
ISBN 974-653-450-5
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

RELATIONSHIPS BETWEEN ATTITUDES OF LOCAL PEOPLE AND TOURISTS
AND PHYSICAL CHANGES OF A RURAL TOURISM TOWN
: THE CASE STUDY OF PAI, MAEHONGSON PROVINCE

By

Oram Charoenchai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF ARCHITECTURE

Department of Urban Design and Planning

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2002

ISBN 974-653-450-5

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน" เสนอโดย นายโอฬาร เจริญชัย เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จีราวรรณ คงคล้าย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๒๔ เดือน ๓ พ.ศ. ๒๕๖๕

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนามบุตร

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพักตรา สุทรสุภา)

๒๒ / ๓๑ / ๒๕๖๕

.....
.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ อรศิริ ปาณินท์)

๒๒ / ๓๑ / ๒๕๖๕

.....
.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนามบุตร)

๒๒ / ๓๑ / ๒๕๖๕

K 41264030 : สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง

คำสำคัญ : ทักษะคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง

ไอฟาร เจริญชัย : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (RELATIONSHIPS BETWEEN ATTITUDES OF LOCAL PEOPLE AND TOURISTS AND PHYSICAL CHANGES OF A RURAL TOURISM TOWN : THE CASE STUDY OF PAI, MAEHONGSON PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร. รุจิโรจน์ อนามบุตร. 307 หน้า. ISBN 974-653-450-5

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบท และศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติข้างต้น เพื่อที่จะนำผลที่ได้มาเป็นพื้นฐานในการคิดหาแนวทางอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นให้กับเมืองท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยเลือกเมืองท่องเที่ยวขนาดเล็กทางตอนเหนือของประเทศไทย คือเมืองปาย ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นกรณีศึกษา

การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ส่วนที่หนึ่งจะเป็นการวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเมือง ผู้ตอบแบบสอบถามจะถูกขอให้ให้คะแนนความชอบกับชุดของภาพถ่ายเส้นที่จำลองการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในเรื่องรูปแบบและความหนาแน่นของอาคารบ้านเรือนในบริเวณสำคัญของเมือง ส่วนที่สองจะเป็นการเก็บข้อมูลในเรื่องลักษณะเฉพาะส่วนบุคคลรวมทั้งพฤติกรรมและทัศนคติในด้านอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่อาจจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่พวกเขามองต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง แบบสอบถามมีทั้งหมด 444 ชุด ถูกแจกให้กับคนท้องถิ่น 230 ชุด ผู้บริหารเมือง 18 ชุด นักวิชาชีพท้องถิ่น 3 ชุด นักท่องเที่ยวชาวไทย 30 ชุด นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 125 ชุด และนักวิชาชีพส่วนกลาง 38 ชุด

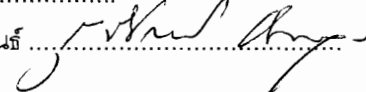
ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติโดยรวมของประชาชนท้องถิ่นค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกับนักท่องเที่ยว คืออยากเห็นเมืองมีลักษณะท้องถิ่นอยู่ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่าประชาชนท้องถิ่นมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่านักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยหลายๆ ตัวของทั้งประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเมือง ในกรณีของประชาชนท้องถิ่น ปัจจัยที่ว่ามีได้แก่ ถิ่นกำเนิด ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง มุมมองต่อการพัฒนา ฯลฯ ในกรณีของนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่ว่ามีได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ เพศ อายุ การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว ฯลฯ จากผลการวิจัยที่กล่าวข้างต้นทำให้สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาและอนุรักษ์เมืองได้ว่า เมืองควรจะตั้งมีการพัฒนาต่อไปพร้อมๆ กับการรักษาลักษณะท้องถิ่น โดยจะต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตที่เป็นที่ยอมรับได้ของทั้งประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

K 41264030 : MAJOR : URBAN DESIGN

KEY WORD : ATTITUDES TOWARDS PHYSICAL CHANGES OF THE TOWN

ORARN CHAROENCHAI : RELATIONSHIPS BETWEEN ATTITUDES OF LOCAL PEOPLE AND TOURISTS AND PHYSICAL CHANGES OF A RURAL TOURISM TOWN : THE CASE STUDY OF PAI, MAEHONGSON PROVINCE. THESIS ADVISORS : ASST. PROF. RUJIROJ ANAMBUTR, Ph.D. 307 pp. ISBN 974-653-450-5.

The study examines the relationships between attitudes of local people and tourists towards the physical changes of a rural tourism town and also factors that may be related to the attitudes in order to propose guidelines for conservation of the local characteristics of the town. A case study was conducted in a small tourism town in the northern part of Thailand, Pai, in Maehongson province.

A questionnaire interview was used to gather data. The questionnaire consisted mainly of 2 parts. The first part measures the attitudes towards the physical changes of the town. Respondents were asked to rate their preference on set of line drawing depicting physical changes in building styles, height, and density, in significant area of the town. The second part collected the respondents personal characteristics as well as other attitudes and behavior that may be related to their preference towards the physical changes. A total of 444 questionnaires completed. Of all the respondents, there were 230 local people, 18 local administrators, 3 local physical design professionals, 30 Thai tourists, 125 foreign tourists, and 38 physical design professionals from elsewhere.

The data analysis revealed that the overall attitudes towards physical changes of the town were similar in some ways between the local people and the tourists. Both groups preferred to see the local characteristics of the town over changes for more modernized, more dense built-up areas. When examining in more details, it was found that local people, to a certain degree, were susceptible to physical changes than the tourists. In addition, several factors were found to be related to the attitudes towards the physical changes of the town. For local people, these factors are ; birthplace, length of stay, subscription to local organizations, taking part in local activities, education, profession, income, travel experience, attitudes towards development. For tourists, these factors are ; required travel comfort, intended length of stay, purpose of travel, favorite attractions, gender, age, subscription to conservation organization, personal interest, etc. A guideline for development and conservation of parts of the town in order to guide development while conserving local characteristics of town within the acceptable ranges for local people as well as tourists were recommended.

Department of Urban Design and Planning Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2002

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ส่วนหนึ่งเพราะความช่วยเหลือจากองค์กรและบุคคล
หลายๆ ท่าน ซึ่งผู้จัดทำต้องขอขอบคุณดังต่อไปนี้

- คุณศักดิ์สิทธิ์ พวงชมพู ปลัดอำเภอปาย สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไปของ
อำเภอปาย

- ปลัดเทศบาลตำบลปาย สำหรับข้อมูลในเรื่องสภาพทั่วไปของเทศบาลตำบลปาย

- ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวปาย สำหรับรายชื่อเกสต์เฮ้าส์ทั้งหมดในเมืองปาย

- คุณสามารถ ชุ่มรอด (เจ้าของ พี.พี. ออคิต เกสต์เฮ้าส์และอดีตหัวหน้าชมรมธุรกิจ
การท่องเที่ยวปาย) ที่ให้ข้อมูลในเรื่องจำนวนนักท่องเที่ยวในเมืองปาย

- คุณสถลทิพย์ ตียาภรณ์ คุณขวัญฤกษ์กุล วสุวัต และ คุณธนภฤต เทียนมณี สำหรับ
ความช่วยเหลือในการเดินทางไปเมืองปายและการแจกแบบสอบถามในภาคสนาม

- ชาวบ้าน ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพในเมืองปาย นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ
ชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในเมืองปาย รวมทั้งนักวิชาชีพในสวนกลาง สำหรับความร่วมมือ
อย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

- คุณฐิตาภา ธีระจารุวรรณ สำหรับความช่วยเหลือในการพิมพ์เนื้อหาบางส่วน

- ทบวงมหาวิทยาลัย สำหรับทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์นี้

- ศาสตราจารย์ อรศิริ ปาณินท์ อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรมและ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพักตรา สุทธสุภา อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบและวางผัง
ชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับคำแนะนำที่ให้การสอบ
วิทยานิพนธ์

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุจิโรจน์ อนามบุตร (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)
อาจารย์ประจำภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร สำหรับคำแนะนำและแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์นี้

- พ.ต.ท. ถวิล เจริญชัย นางการุณี เจริญชัย และ นางสาวประนอม ผลประไพ
(พ่อ แม่ และป้า) สำหรับกำลังใจที่ให้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งทุนทรัพย์ส่วนใหญในการทำ
วิทยานิพนธ์นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนที่	ฒ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
สารบัญแผนภาพ	น
สารบัญภาพ	บ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
การเลือกกรณีศึกษา	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
คำถามของการวิจัย	11
สมมุติฐานของการวิจัย	12
ขอบเขตของการวิจัย	13
ขั้นตอนของการวิจัย	14
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	15
2 การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	17
วรรณกรรมในเรื่องทัศนคติ	17
ความหมายของทัศนคติ	17
องค์ประกอบของทัศนคติ	18
ปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติ	18
การวัดทัศนคติ	19
หลักการวัดทัศนคติ	20
มาตราวัดทัศนคติ	20
ประโยชน์ของทัศนคติ	22

วรรณกรรมในเรื่องกระบวนการออกแบบชุมชนเมือง	22
กระบวนการออกแบบชุมชนเมืองที่เน้นการมีส่วนร่วมของสังคม	22
วรรณกรรมในเรื่องความสนใจของคนที่มีต่อสภาพแวดล้อม	22
หลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว	22
รูปแบบการให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม	
: กรณีนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัย	24
วรรณกรรมในเรื่องสุนทรียศาสตร์	25
สุนทรียภาพ	25
ความรู้สึกลทางสุนทรียศาสตร์	25
สุนทรียภาพในการวางผังเมือง	26
การออกแบบชุมชนที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์	
: ความต้องการทางด้านความงาม	26
วรรณกรรมในเรื่ององค์ประกอบของเมือง	27
องค์ประกอบหลักของเมืองที่มองเห็นได้	27
วรรณกรรมในเรื่องลักษณะเฉพาะของเมือง	28
เมืองสวยได้อย่างไร	28
ลักษณะเฉพาะของเมือง : การออกแบบ	29
การรักษาเอกลักษณ์ของเมือง	
: โดยการกำหนดรูปแบบอาคารที่เหมาะสมให้กับเมือง	30
วรรณกรรมในเรื่องการประเมินคุณภาพภูมิทัศน์	31
วิธีการวัดคุณภาพภูมิทัศน์	31
การประเมินความชอบจากการรับรู้	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินคุณค่าของภูมิทัศน์	32
งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของคน	35
สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	38

บทที่	หน้า
3	
วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประเภทของการวิจัย	44
ตัวแปรของการวิจัย	45
การกำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษา	45
ความสัมพันธ์ของตัวแปร	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
การกำหนดประชากรที่จะทำการศึกษา	50
ความหมายของประชากรที่จะทำการศึกษา	50
การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง	50
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	57
วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม	58
การกำหนดประเด็นหลักของคำถามในแบบสอบถาม	58
การแจกแจงประเด็นหลักของคำถามเป็นประเด็นย่อย	58
การตั้งคำถามและการกำหนดจำนวนคำถาม	59
การกำหนดรูปแบบของคำถามและคำตอบ	59
การจัดทำร่างแบบสอบถาม	60
การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	60
การตรวจสอบแบบสอบถาม	73
การกำหนดวิธีการส่งและรวบรวมแบบสอบถาม	74
การจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	75
การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงออกแบบวิจัย	75
การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงปฏิบัติการวิจัย	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
ความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล	77

	ประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล	77
	วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	77
	วิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	78
	สรุปวิธีดำเนินการวิจัย	79
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลของการวิจัย	82
	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	82
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	83
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนท้องถิ่น	83
	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยว	97
	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง	111
	ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม	111
	ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร	114
	ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง	118
	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง	121
	ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม	121
	ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร	129
	ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง	138
	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	145
	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	146
	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยว กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	171
	ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ	196
	การอภิปรายผลการวิจัย	198

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	214
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	214
คำถามของการวิจัย	214
สมมุติฐานของการวิจัย	214
วิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขป	215
ผลการวิจัยที่สำคัญ	217
ข้อเสนอแนะ	218
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	218
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	226
บรรณานุกรม	232
ภาคผนวก	236
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ Face-to-Face Interview	237
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ Projective Mapping	240
ภาคผนวก ค โครงสร้างของแบบสอบถาม	242
ภาคผนวก ง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	283
ภาคผนวก จ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยว กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	292
ภาคผนวก ฉ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบ	301
ประวัติผู้วิจัย	307

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถิติการเข้าพักเกสต์เฮ้าส์ของนักท่องเที่ยวในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างเดือนมกราคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2536	6
2	จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน จำแนกตาม ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	82
3	ถิ่นกำเนิดของประชาชนท้องถิ่น	83
4	ภูมิภาคที่เกิดของประชาชนท้องถิ่น (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้)	84
5	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองของประชาชนท้องถิ่น	84
6	กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมืองของประชาชนท้องถิ่น	85
7	การเข้าร่วมประเพณีประจำปีของประชาชนท้องถิ่น	85
8	การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมืองของประชาชนท้องถิ่น	86
9	การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมืองของประชาชนท้องถิ่น	86
10	การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมืองของประชาชนท้องถิ่น	87
11	เพศของประชาชนท้องถิ่น	87
12	อายุของประชาชนท้องถิ่น	88
13	ระดับการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น	88
14	อาชีพหลักของประชาชนท้องถิ่น	89
15	อาชีพเสริมของประชาชนท้องถิ่น	90
16	รายได้ส่วนตัวต่อเดือนของประชาชนท้องถิ่น	90
17	รายได้ครอบครัวต่อเดือนของประชาชนท้องถิ่น	91
18	การติดตามข่าวสารนอกเมืองของประชาชนท้องถิ่น	92
19	ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมืองของประชาชนท้องถิ่น	92
20	ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องศิลปวัฒนธรรม	93
21	ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องธรรมชาติ	93
22	ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	94
23	ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่	94
24	การมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องจิตใจของประชาชนท้องถิ่น	95

ตารางที่		หน้า
25	การมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องวัตถุของประชาชนท้องถิ่น	95
26	รูปแบบการมาของนักท่องเที่ยว	97
27	รูปแบบที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวพักอยู่	97
28	ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะพักอยู่ในเมือง	98
29	ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในเมือง	99
30	การมาเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวรอบๆ เมือง	99
31	การมาเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวภายในเมือง	100
32	การมาเพื่อจุดประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยว	101
33	ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	101
34	ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์	102
35	ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม	103
36	ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิง	103
37	เพศของนักท่องเที่ยว	104
38	อายุของนักท่องเที่ยว	104
39	ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว	105
40	ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย)	106
41	ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ)	106
42	การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว	107
43	การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว ...	107
44	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องศิลปวัฒนธรรม	108
45	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องธรรมชาติ	108
46	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	109
47	ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่	109
48	ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว	110
49	สรุปทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ...	119
50	สรุปทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง	140

ตารางที่		หน้า
51	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	142
52	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง	160
53	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง	185

สารบัญแนบที่

แนบที่		หน้า
1	ที่ตั้งของเมืองปาย เมื่อมองในระดับจังหวัดแม่ฮ่องสอน	4
2	ที่ตั้งของเมืองปาย เมื่อมองในระดับอำเภอปาย	4
3	ที่ตั้งของเมืองปาย เมื่อมองในเรื่องภูมิประเทศ	5
4	ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่โดยรอบและใกล้เคียงกับเมืองปาย	7
5	ที่ตั้งของเมืองปาย	8
6	พื้นที่ศึกษา	13
7	พื้นที่ศึกษา (บริเวณชายหาดAirie และพื้นที่ใกล้เคียง)	33
8	การสุ่มครัวเรือนคนท้องถิ่นที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง	55
9	ที่ตั้งของที่พักรถบางส่วนในเมืองปาย	56
10	บริเวณสำคัญของเมืองปาย	64

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณริมแม่น้ำปาย	111
2	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)	112
3	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์)	113
4	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)	114
5	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร บริเวณริมแม่น้ำปาย	115
6	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)	116
7	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์)	117
8	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)	118
9	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนน ในเมือง	119
10	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น บริเวณริมแม่น้ำปาย	122
11	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบผสม บริเวณริมแม่น้ำปาย	122
12	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ บริเวณริมแม่น้ำปาย	123
13	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร	124

แผนภูมิที่		หน้า
14	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบผสม ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร	124
15	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร	125
16	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น	126
17	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบผสม บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น	126
18	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น บริเวณทางเข้าเมือง	128
19	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบผสม บริเวณทางเข้าเมือง	128
20	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ บริเวณทางเข้าเมือง	129
21	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ บริเวณริมแม่น้ำปาย	130
22	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่น ปานกลางบริเวณริมแม่น้ำปาย	130
23	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นสูง บริเวณริมแม่น้ำปาย	131
24	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร	132
25	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่น ปานกลางในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร	132
26	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นสูง ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร	133
27	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น	134

แผนภูมิที่		หน้า
28	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่น ปานกลางบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น	134
29	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นสูง บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น	135
30	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ บริเวณทางเข้าเมือง	136
31	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคารหนาแน่นสูง บริเวณทางเข้าเมือง	137
32	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนน แบบพื้นถิ่น	138
33	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนน แบบผสม	139
34	ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนน แบบสมัยใหม่	139
35-40	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างถิ่นกำเนิดของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	146
41-46	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคที่เกิดของประชาชนท้องถิ่น (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง	147
47-52	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองของประชาชน ท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	148
53-58	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมืองของ ประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	148
59-64	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมืองของ ประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	149
65-70	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง	150

แผนภูมิที่	หน้า
71-76	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมืองของ ประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 150
77-82	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมืองของประชาชน ท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 151
83-88	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 152
89-94	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 152
95-100	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 153
101-106	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสาขาอาชีพของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 154
107-112	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของประชาชนท้องถิ่น กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 155
113-118	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามข่าวสารนอกเมืองของประชาชน ท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 156
119-124	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมืองของ ประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 156
125-130	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 157
131-136	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่อง เทคโนโลยีสมัยใหม่กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 158
137-142	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองต่อการพัฒนาของประชาชนท้องถิ่น (ให้ความสำคัญกับจิตใจ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง 158

แผนภูมิที่	หน้า
143-148	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองต่อการพัฒนาของประชาชนท้องถิ่น (ให้ความสำคัญกับวัตถุ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง 159
149-154	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสะดวกสบายที่นักท่องเที่ยวต้องการ ในการท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 172
155-160	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะพัก อยู่ในเมืองกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 173
161-166	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในเมือง กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 173
167-172	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ในการมาของนักท่องเที่ยว (เพื่อท่องเที่ยวจริงๆ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง 174
173-178	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ในการมาของนักท่องเที่ยว (เพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยว) กับทัศนคติต่อ การเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 175
179-184	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบ (ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์) กับทัศนคติต่อ การเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 176
185-190	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบ (สถานบันเทิง) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 176
191-196	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อ การเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 177
197-202	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อ การเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 178
203-208	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 179

แผนภูมิที่	หน้า
209-214	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง 179
215-220	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างทวีปที่นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) กับทัศนคติต่อ การเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 180
221-226	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง 181
227-232	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กร ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อ การเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 182
233-238	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 183
239-244	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่อง เทคโนโลยีสมัยใหม่กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง 183
245-250	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง 184

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษาในกรณีของประชาชนท้องถิ่น	48
2	ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษาในกรณีของนักท่องเที่ยว	49
3	จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ใน Face-to-Face Interview	61
4	รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความชอบด้วยตนเอง (ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป)	196
5	แนวทางการอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นของเมือง	222
6	ข้อเสนอแนะในการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	227
7	ข้อเสนอแนะในเรื่องบริเวณที่จะนำมาจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	228
8	ข้อเสนอแนะในเรื่องประเด็นที่จะใช้จำลองความแตกต่างของสภาพกายภาพเมืองสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	228
9	ข้อเสนอแนะในเรื่องการเลือกใช้เทคนิคการจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	229
10	ข้อเสนอแนะในเรื่องขอบเขตที่น่าจะทำการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ...	230
11	ข้อเสนอแนะในเรื่องประเภทของเมืองท่องเที่ยวที่น่าจะทำการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	231
12	ข้อเสนอแนะในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของเมืองในด้านที่น่าจะทำการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	231

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	บรรยากาศทั่วไปของเมืองปายที่มีเทือกเขาสูงล้อมรอบ (มุมมอง (A))	5
2	พื้นที่ส่วนหนึ่งในตัวเมืองปายที่มองเห็นเทือกเขาสูงล้อมเมืองอยู่ อย่างชัดเจน (มุมมอง (B))	5
3	บ้านพักอาศัยแบบพื้นดินย่านกลางใจเมือง (จุด (A))	9
4	อาคารพาณิชย์-พักอาศัยแบบพื้นเมืองในย่านตลาด (จุด (B))	9
5	ร้านอาหารที่ดัดแปลงมาจากบ้านพื้นถิ่น (จุด (C))	9
6	แกลลอรี่แสดงงานศิลปะปรับเปลี่ยนมาจากอาคารพาณิชย์-พักอาศัย พื้นบ้าน (จุด (D))	9
7	วัดหลวง (จุด (E))	9
8	วัดป่าขาม (จุด (F))	9
9	วัดกลาง (จุด (G))	10
10	ธรรมชาติริมแม่น้ำปาย (จุด (H))	10
11	ทุ่งกระเทียมริมแม่น้ำปาย (จุด (I))	10
12	อาคารสมัยใหม่ในย่านตลาด (จุด (J))	10
13	ตึกใหม่บริเวณทางเข้าเมือง (จุด (K))	10
14	สภาพอาคารที่เริ่มหนาแน่นขึ้นในบางย่าน (จุด (L))	11
15	ป้ายรูปแบบใหม่ๆที่กำลังเกิดขึ้นในเมือง (จุด (M))	11
16	บริเวณชายหาด	35
17	ภัตตาคารบนชายหาด Airdie	35
18	ถนนที่ตัดผ่านเนินเขาบริเวณทางเข้าเมือง	35
19	ที่พักแรมของนักท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ	35
20	บริเวณริมแม่น้ำปาย (จุด A)	64
21	ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนรัชชสงคราม) (จุด B)	65
22	บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) (จุด C)	65
23	ทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) (จุด D)	65
24	อุปกรณ์ตกแต่งถนนบางส่วนในเมืองปาย	66

ภาพที่	หน้า
25	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณริมแม่น้ำปาย 68
26	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) 68
27	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) 68
28	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) 68
29	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคาร บริเวณริมแม่น้ำปาย 69
30	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคาร ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) 70
31	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคาร บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) 70
32	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคาร บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) 70
33	ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง 71
34	มาตรวัดทัศนคติที่กำกับอยู่ที่ภาพถ่ายเส้นแต่ละภาพ 72
35	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณริมแม่น้ำปาย 111
36	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) 112
37	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) 113
38	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) 113
39	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณริมแม่น้ำปาย 114
40	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) 115

ภาพที่		หน้า
41	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์)	116
42	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)	117
43	ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง	118
44	ภาพถ่ายเส้นบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	122
45	ภาพถ่ายเส้นบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม	122
46	ภาพถ่ายเส้นบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	123
47	ภาพถ่ายเส้นย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหารที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	124
48	ภาพถ่ายเส้นย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหารที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม	124
49	ภาพถ่ายเส้นย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหารที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	125
50	ภาพถ่ายเส้นบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	126
51	ภาพถ่ายเส้นบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม	127
52	ภาพถ่ายเส้นบริเวณทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	128
53	ภาพถ่ายเส้นบริเวณทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม	128
54	ภาพถ่ายเส้นบริเวณทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	129
55	ภาพถ่ายเส้นบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ	130
56	ภาพถ่ายเส้นบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง	130
57	ภาพถ่ายเส้นบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นสูง	131
58	ภาพถ่ายเส้นย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหารที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ	132
59	ภาพถ่ายเส้นย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหารที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง	132
60	ภาพถ่ายเส้นย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหารที่มีอาคารหนาแน่นสูง	133
61	ภาพถ่ายเส้นบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ	134
62	ภาพถ่ายเส้นบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง	134
63	ภาพถ่ายเส้นบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง	135
64	ภาพถ่ายเส้นบริเวณทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ	136
65	ภาพถ่ายเส้นบริเวณทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง	137
66	ภาพถ่ายเส้นอุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น	138

ภาพที่		หน้า
67	ภาพถ่ายเส้นอุโมงค์รถตัดแต่งถนนแบบผสม	139
68	ภาพถ่ายเส้นอุโมงค์รถตัดแต่งถนนแบบสมัยใหม่	139
69	สภาพปัจจุบันบริเวณริมแม่น้ำปาย	222
70	สภาพปัจจุบันของย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)	223
71	สภาพปัจจุบันของบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)	224
72	สภาพปัจจุบันของบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)	225

บทที่ 1

บทนำ

สาระสำคัญในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา การเลือกกรณีศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ขั้นตอนของการวิจัย และคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวจัดเป็นแนวทางที่สำคัญทางหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ เป็นแนวทางที่เป็นที่ยอมรับและตระหนักกันโดยทั่วไป (Noronha 1979) นอกจากนั้นการท่องเที่ยวยังเป็นกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมเชิงมนุษยสัมพันธ์ที่ก่อให้เกิดคุณค่าทางเศรษฐกิจ การพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษา และการเรียนรู้ โดยเฉพาะทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวในประเทศของตนหรือในต่างประเทศก็เป็นปัจจัยประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมในตัวตน โดยนักท่องเที่ยวอาจเป็นนักธุรกิจ นักศึกษา นักสำรวจ นักเดินเรือ นักจาริกแสวงบุญ หรือเศรษฐกิจที่มีเวลาว่างก็ได้ การท่องเที่ยวจะช่วยทำให้เกิดการสัมผัสกับอารยธรรมที่แตกต่างออกไป ซึ่งทำลายให้น่าไปเปรียบเทียบกับอารยธรรมของบ้านเมืองตน ทำให้แผ่ขยายความคิดของตนไปสู่ผู้อื่นหรือรับเอาความคิดผู้อื่นมาใคร่ครวญ ทำให้สามารถเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ ในเรื่องการค้าขายและอุตสาหกรรม และเป็นสื่อมนุษยสัมพันธ์ระหว่างชาวโลก (หม่อมหลวง ต้อย ชุมสาย ณ อยุธยา 2518) แต่การท่องเที่ยวก็เป็นเสมือนดาบ 2 คม คือมีทั้งคุณและโทษ ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวได้เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งผลิตสินค้า ตามปกติสินค้ามักจะถูกส่งไปยังผู้บริโภคโดยผู้บริโภคไม่มีโอกาสได้พบเห็นหรือรู้จักกับผู้ผลิตสินค้าเลย แต่สินค้าการท่องเที่ยวนี้มิได้ถูกส่งไปยังผู้บริโภคเพราะส่งไปไม่ได้ เช่น ชายหาด ภูเขา โบราณสถาน ฯลฯ ตรงกันข้าม ผู้บริโภคจะต้องเดินทางเข้ามายังแหล่งผลิตสินค้านั้นๆ เอง เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้ผู้บริโภคคือนักท่องเที่ยวกับผู้ผลิตคือเจ้าถิ่นต้องเผชิญหน้ากัน (Face to face contact) มีการพูดจาสนทนาและรู้จักกัน เป็นผลทำให้ท้องถิ่นนั้นๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง

ตลอดจนสภาพแวดล้อม ศิลปะและประเพณีต่างๆ ทั้งนี้เพราะนักท่องเที่ยวได้นำเงินมาใช้จ่าย นำขนบธรรมเนียมประเพณี การแต่งกาย และมีการแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ในแหล่งที่ตน ไปท่องเที่ยวที่นั่นๆ ซึ่งย่อมมีผลกระทบอย่างแน่นอน และผู้ที่จะได้รับผลกระทบโดยตรงก็คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่นั่นๆ ผลกระทบอาจเป็นไปในรูปของการได้รับ ผลประโยชน์และการเสียผลประโยชน์ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2525 : 3) การท่องเที่ยวมีส่วนทำให้คนในท้องถิ่นมีค่านิยมแบบทันสมัยสูงขึ้นโดยแสดงออกในด้าน การบริโภคทางวัตถุ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีประสบการณ์และการรับรู้สิ่งใหม่ๆ มากขึ้น มีความนิยมไปท่องเที่ยวยังต่างถิ่นเพิ่มขึ้น การใช้ภาษาท้องถิ่นและการแต่งกายแบบพื้นเมือง ดั้งเดิมลดน้อยลง (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2525)

ในหลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวของเดชา บุญค้ำ (2531 : 23-24) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาใดๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์นั้นจะต้อง สอดคล้องกับปรัชญาและแนวความคิดที่มีเหตุผลและเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ในการพัฒนา ภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกันคือจะต้องคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวและประชากรของเมือง ทั้งสองฝ่ายนี้ต่างก็มองหรือคาดถึงผลที่จะได้รับแตกต่างกันไป กล่าวคือ

สิ่งที่นักท่องเที่ยวคาดหวังจะให้เห็นได้แก่

- เอกลักษณ์พื้นถิ่น เช่น รูปแบบสถาปัตยกรรมเฉพาะถิ่น มิใช่สากลหรือเหมือนของ ต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศตะวันตก

- ภูมิทัศน์และบรรยากาศพื้นบ้าน เช่น ต้นไม้พื้นเมืองและสิ่งแวดล้อมที่มีได้เปลี่ยนสภาพ ไปจากเดิมมากนัก

- วิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของคนพื้นถิ่นและการได้สัมผัสกับประชากรเจ้าของเมือง

สิ่งที่ประชากรของเมืองคาดหวัง อาจมีแนวโน้มที่ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงที่ไม่จำเจ เหมือนของเดิม ต้องการการพัฒนาที่ทันสมัยแบบชาวตะวันตก ซึ่งสวนทางกับนักท่องเที่ยว

สภาพความเป็นจริงในเมืองท่องเที่ยวส่วนใหญ่โดยเฉพาะเมืองท่องเที่ยวในชนบท ที่อยู่ห่างไกลความเจริญนั้นก็มักจะเป็นไปตามหลักการของเดชา บุญค้ำที่กล่าวไปข้างต้นคือ จะมีความขัดแย้งในเรื่องความชอบของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว กล่าวคือนักท่องเที่ยว ที่ตั้งใจมาเที่ยวยังเมืองในชนบทเช่นนี้ส่วนใหญ่ย่อมมาเพราะอยากให้เห็นบรรยากาศของ ความเป็นชนบท ความเป็นพื้นบ้านแท้ๆ ของเมืองซึ่งแตกต่างไปจากสิ่งแวดล้อมที่พวกเขาอยู่ แต่ประชาชนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมืองมักจะอยากให้บ้านเมืองของตัวเองมีความทันสมัย

ตามอย่างเมืองใหญ่ๆ เพื่อที่จะได้ดูมีหน้ามีตา ไม่ล้าสมัย ซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมเลียนแบบที่เกิดจากการได้รับค่านิยมและวัฒนธรรมใหม่ๆ จากภายนอกโดยผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หรือแม้กระทั่งตัวนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในเมืองซึ่งมักจะนำเอาความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมใหม่ๆ เข้ามาด้วยจะโดยรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม ความขัดแย้งในเรื่องความชอบของคน 2 กลุ่มนี้มักจะก่อให้เกิดปัญหาแก่เมืองในระยะยาว กล่าวคือสิ่งที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเมืองที่ห่างไกลเช่นนี้ก็คือความเป็นชนบทที่ยังบริสุทธิ์อยู่ พวกเขาต้องการมาสัมผัสกับบรรยากาศเช่นนี้ แต่คนในเมืองเองกลับไม่เห็นคุณค่าและหันไปนิยมความทันสมัย ทำลายสภาพแวดล้อมที่แสดงลักษณะ (Character) ของความเป็นพื้นเมืองลงไปเรื่อยๆ แล้วสร้างสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ขึ้นมาแทนที่ นั่นหมายถึงสิ่งที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวกำลังถูกทำลายลงเรื่อยๆ จนในที่สุดก็จะไม่เหลืออยู่เลย

การรักษาลักษณะพื้นเมืองเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะมันเป็นสิ่งที่บอกถึงความเป็นมาของเมืองและผู้คนในเมือง การคงลักษณะเฉพาะถิ่นไว้จะเป็นการทำให้คนในเมืองตระหนักถึงสิ่งที่ตนเองมีอยู่ ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกรักและภูมิใจในบ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง เอกลักษณะพื้นเมืองนั้นนอกจากจะสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนในเมืองแล้วยังเป็นสิ่งดึงดูดให้คนภายนอกอยากที่จะเข้ามาเห็นและสัมผัส เพราะมันเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากที่ที่พวกเขาอยู่ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านเศรษฐกิจกับคนในเมืองในระยะยาวด้วย ดังนั้นการวิจัยนี้จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อที่จะหาแนวทางในการอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นของเมืองท่องเที่ยวในชนบทเอาไว้ก่อนที่จะถูกทำลายจนหมดไป

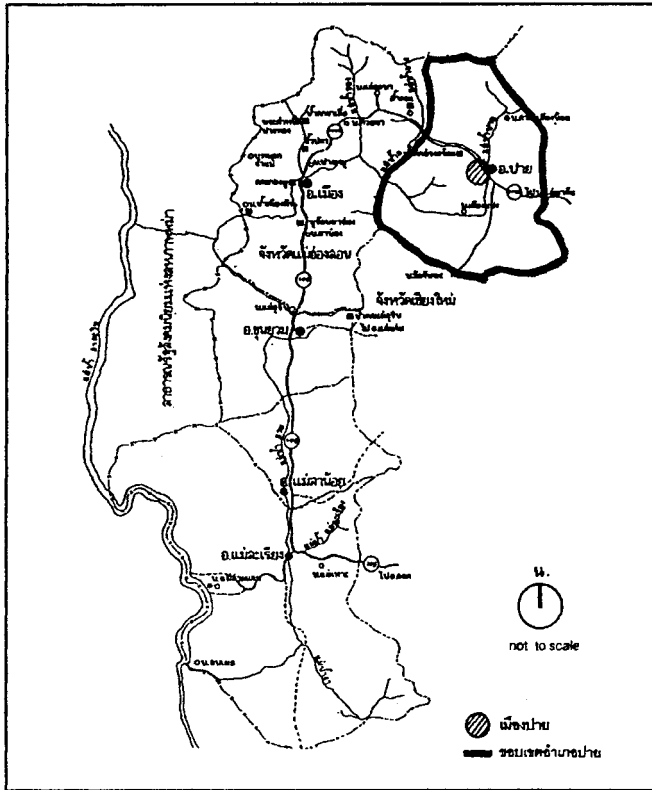
การเลือกกรณีศึกษา

เนื่องจากเมืองท่องเที่ยวในชนบทของประเทศมีอยู่เป็นจำนวนมาก การวิจัยนี้ไม่สามารถทำการศึกษาได้หมดทุกเมือง เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกำลังคน งบประมาณ และเวลา ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการเลือกเมืองท่องเที่ยวในชนบท 1 เมืองมาเป็นกรณีศึกษา

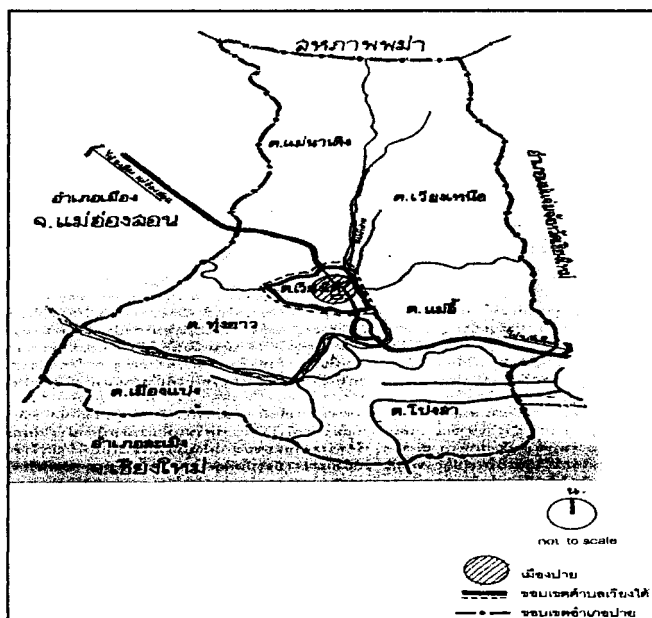
เหตุที่เลือก เมืองปาย เป็นกรณีศึกษานั้นเนื่องจากเมืองนี้เป็นเมืองท่องเที่ยวในชนบทที่มีความน่าสนใจมาก โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปาย อยู่ในเขต ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน เป็นเมืองเล็กๆ แห่งหนึ่งทางตอนบนของจังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ระหว่าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ กับ อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน มีสภาพเสมือนประตูของการติดต่อทางถนนจาก จ.เชียงใหม่ เข้ามาสู่ จ.แม่ฮ่องสอน โดยการใช้ทางหลวงแผ่นดิน

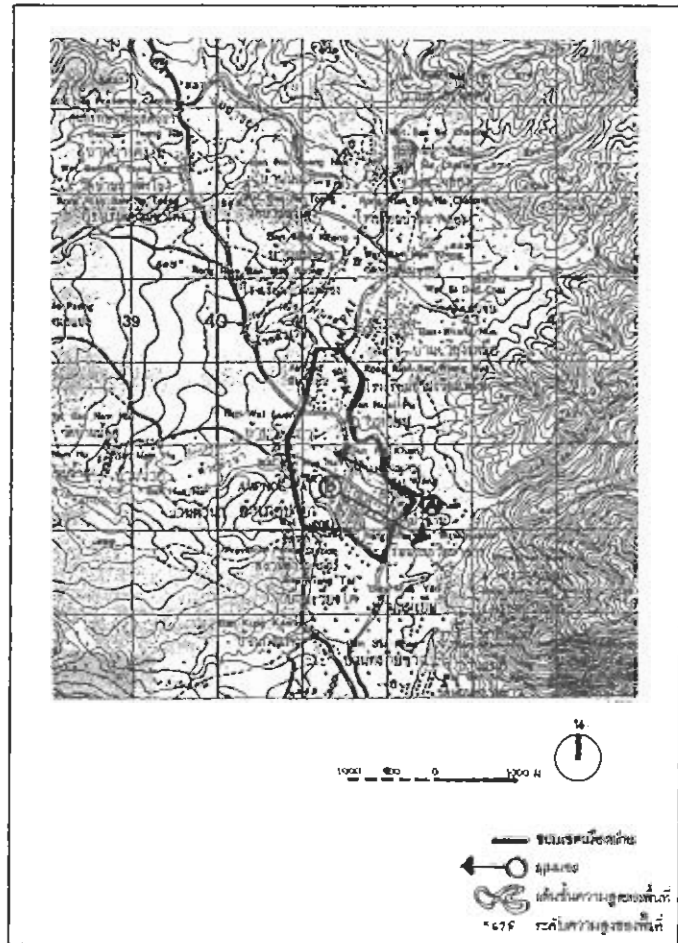
หมายเลข 1095 (ดูแผนที่ 1-2) เมืองแห่งนี้วางตัวอยู่ในที่ราบโดยมีเทือกเขาสูงล้อมรอบ (ดูแผนที่ 3 และภาพที่ 1-2)

แผนที่ 1 ที่ตั้งของเมืองปาย เมื่อมองในระดับจังหวัดแม่ฮ่องสอน

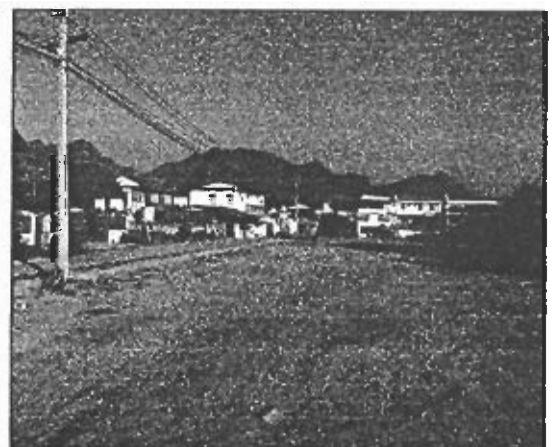
แผนที่ 2 ที่ตั้งของเมืองปาย เมื่อมองในระดับอำเภอปาย

แผนที่ 3 ที่ตั้งของเมืองปาย เมื่อมองในเรื่งภูมิประเทศ

ภาพที่ 1 บรรยากาศทั่วไปของเมืองปาย
ที่มีเทือกเขาสูงล้อมรอบ
(มุมมอง (A))

ภาพที่ 2 พื้นที่ส่วนหนึ่งในตัวเมืองปาย
ที่มองเห็นเทือกเขาสูงล้อมเมืองอยู่
อย่างชัดเจน (มุมมอง (B))

คนพื้นเมืองที่อาศัยอยู่ในเมืองปายส่วนใหญ่จะมีเชื้อสายไทใหญ่หรือไต โดยคนกลุ่มนี้อพยพมาจากรัฐฉานในประเทศพม่า คนไทใหญ่เป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่นับพันๆ ปี (ปารีชาต เรื่องวิเศษ 2542 : 26) คนกลุ่มนี้จะมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีการดำเนินชีวิตที่มีรากฐานมาจากคำสอนในศาสนาพุทธ พวกเขาจะยึดมั่นในคำสอนของพระพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัด กิจกรรมทางวัฒนธรรมของพวกเขาจึงมีความเกี่ยวข้องกับระบบความเชื่อ ค่านิยม และความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเกือบทั้งสิ้น (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะสังคมศาสตร์, ภาควิชาภูมิศาสตร์) นอกจากนี้คนกลุ่มนี้ยังเป็นคนที่รักสงบ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย สมณะ (อมรรัตน์ ปานกล้า 2539 : 20)

ปายมีบทบาทด้านการท่องเที่ยวของคนข้างข้างชัดเจนคือเป็นเมืองบริการการท่องเที่ยวซึ่งได้รับความนิยมมากที่สุดในพื้นที่แม่ฮ่องสอน (ดูตารางที่ 1) เนื่องด้วยตำแหน่งที่ตั้งของเมืองตั้งอยู่ท่ามกลางแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและวัฒนธรรมหลายแห่งที่น่าสนใจของอำเภอปาย รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเด่นทางธรรมชาติในเขต อ.ปางมะผ้าด้วย (ดูแผนที่ 4)

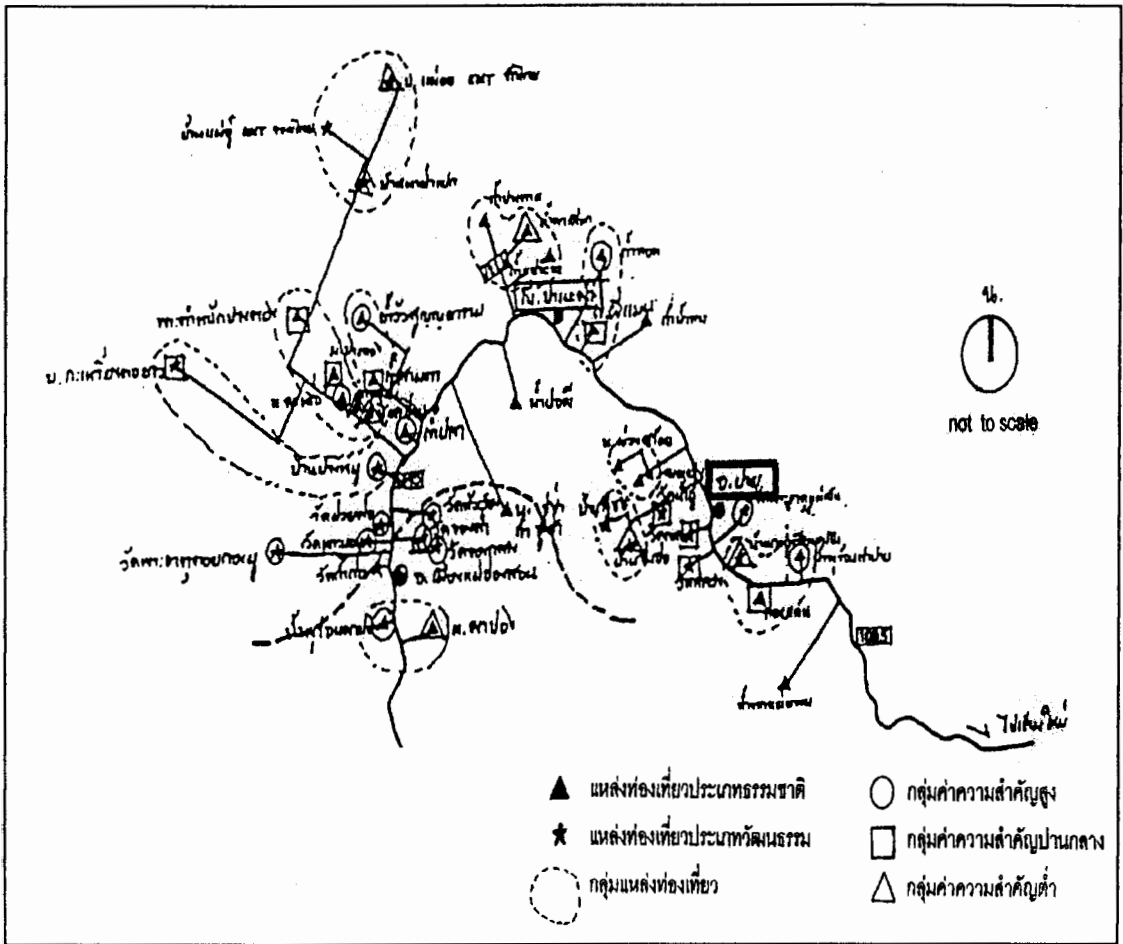
ตารางที่ 1 สถิติการเข้าพักเกสต์เฮ้าส์ของนักท่องเที่ยวในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ระหว่างเดือนมกราคม-กรกฎาคม พ.ศ. 2536

เดือน อำเภอ	เดือน							รวมทั้ง 7 เดือน
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	
เมือง	917	718	580	475	359	448	716	4,213
ขุนยวม	127	94	78	31	23	23	38	414
แม่สะเรียง	335	375	196	145	171	231	266	1,719
ปาย	1,468	1,488	1,325	1,080	1,080	1,232	1,272	9,107
ปางมะผ้า	560	428	309	190	186	123	191	2,187

ที่มา : มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, การศึกษาเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว

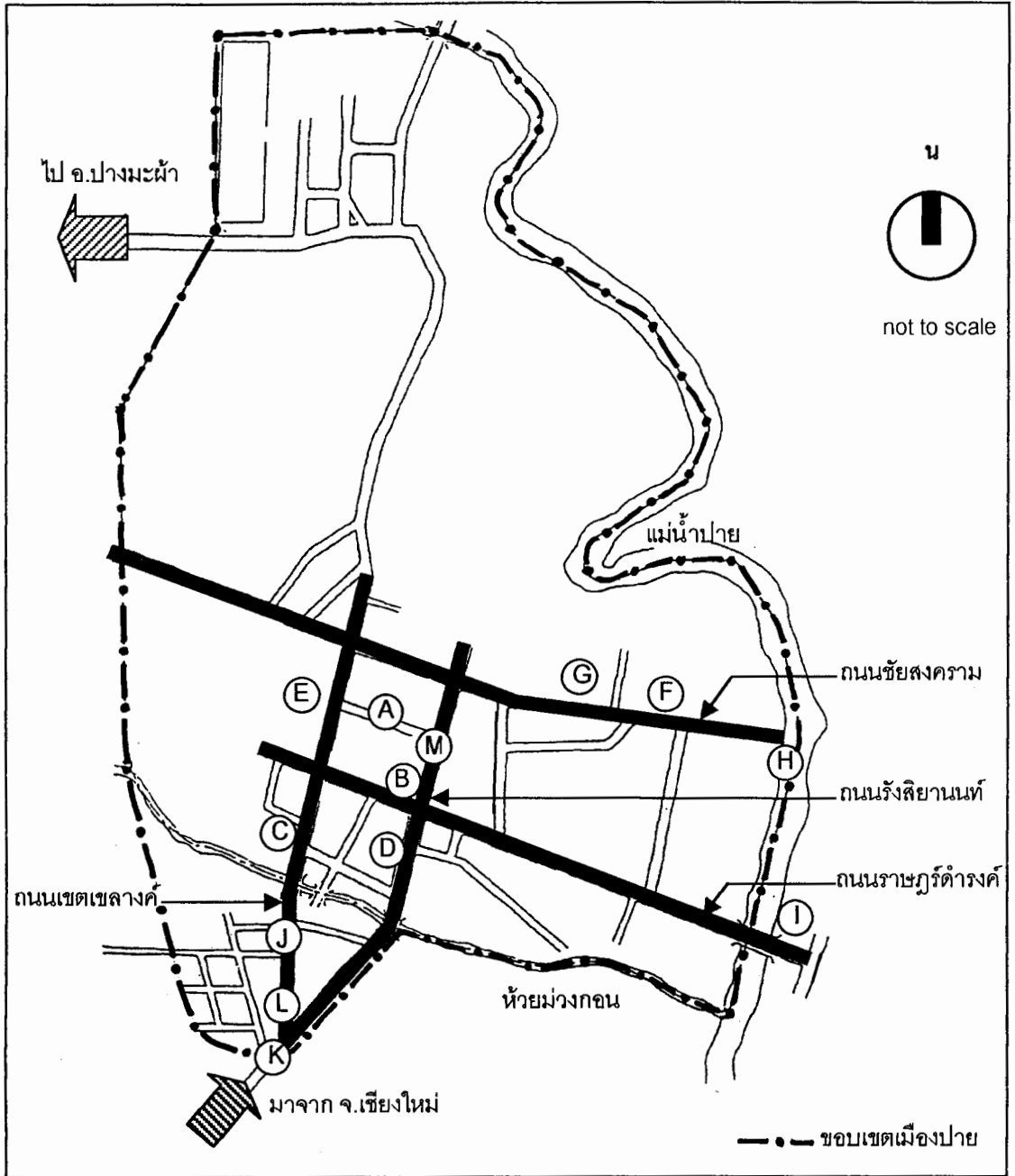
เมืองแม่ฮ่องสอนและบริเวณเกี่ยวเนื่อง (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2537), 13.

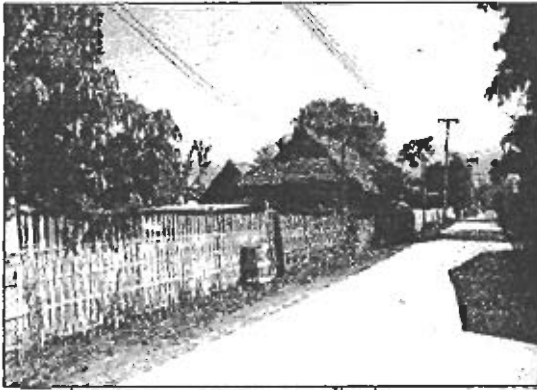
แผนที่ 4 ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่โดยรอบและใกล้เคียงกับเมืองปาย

ที่มา : มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, การศึกษาเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอนและบริเวณเกี่ยวเนื่อง (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2537), 107.

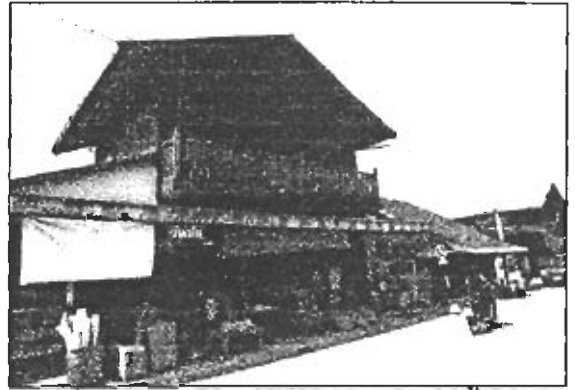
หน้าที่ของเมืองในปัจจุบันคือเป็นแหล่งที่พักแรม รับประทานอาหาร และเป็นให้บริการความสะดวกด้านต่างๆ แก่นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบเมือง นอกจากนี้ตัวเมืองปายเองก็มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศเป็นเมืองพักผ่อนและมีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน ได้แก่ อาคารบ้านเรือนแบบพื้นถิ่นดั้งเดิมที่พบเห็นได้ทั่วไปเกือบทั้งเมือง วัดวาอารามในศิลปะไทใหญ่ และสภาพแวดล้อมธรรมชาติบริเวณริมแม่น้ำปาย (ดูแผนที่ 5 และภาพที่ 3-11)

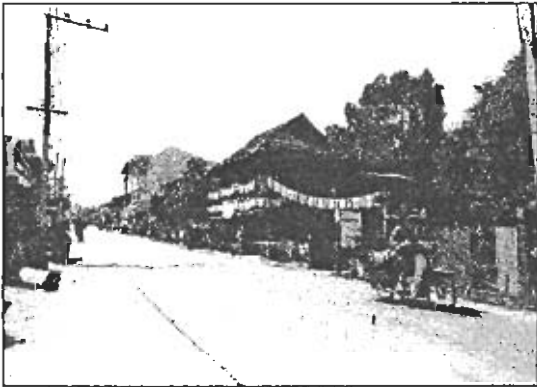
แผนที่ 5 ที่ตั้งของเมืองปาย

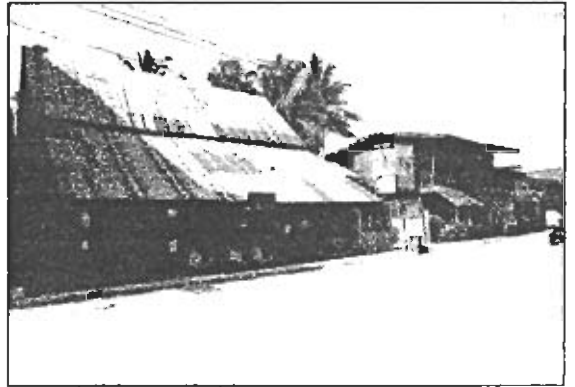
ภาพที่ 3 บ้านพักอาศัยแบบพื้นดิน
ย่านกลางใจเมือง (จุด A)

ภาพที่ 4 อาคารพาณิชย์-พักอาศัยแบบพื้นเมือง
ในย่านตลาด (จุด B)

ภาพที่ 5 ร้านอาหารที่ดัดแปลงมาจาก
บ้านพื้นดิน (จุด C)

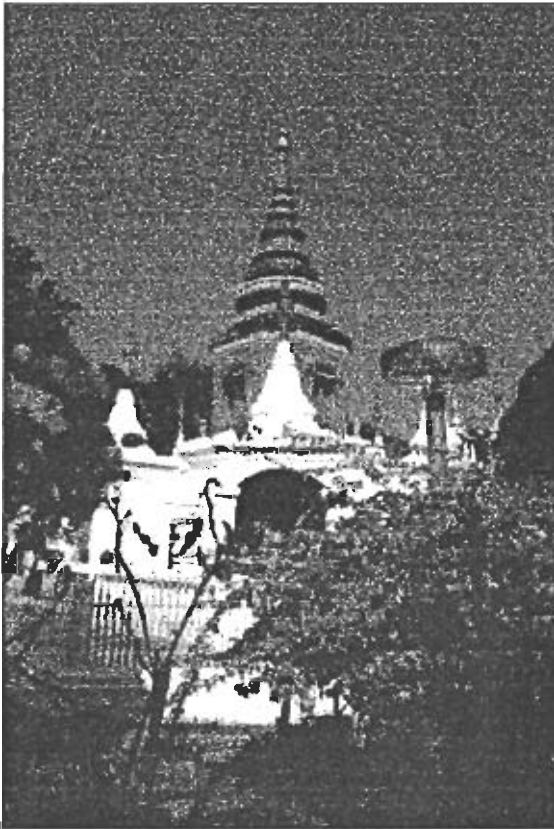
ภาพที่ 6 แกลลอรี่แสดงงานศิลปะปรับเปลี่ยน
มาจากอาคารพาณิชย์-พักอาศัย
พื้นบ้าน (จุด D)

ภาพที่ 7 วัดหลวง (จุด E)

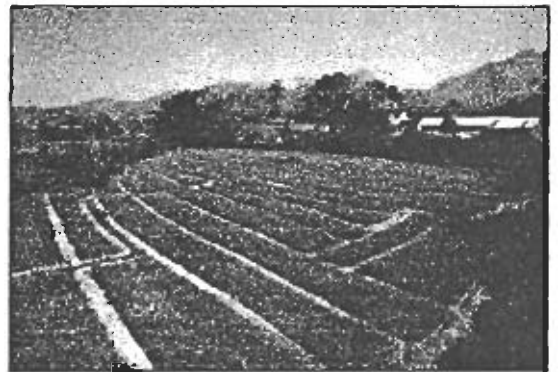
ภาพที่ 8 วัดป่าขาม (จุด F)

ภาพที่ 9 วัดกลาง (จุด G)

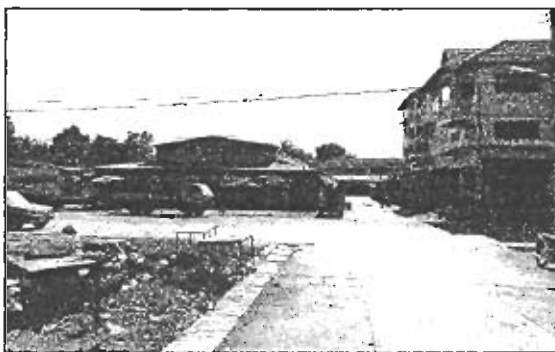

ภาพที่ 10 ธรรมชาติริมแม่น้ำปาย (จุด H)

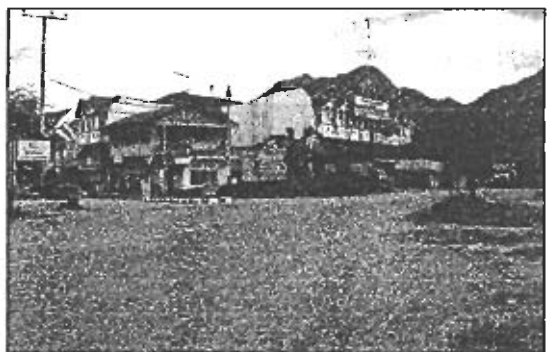

ภาพที่ 11 พุงกระเทียมริมแม่น้ำปาย (จุด I)

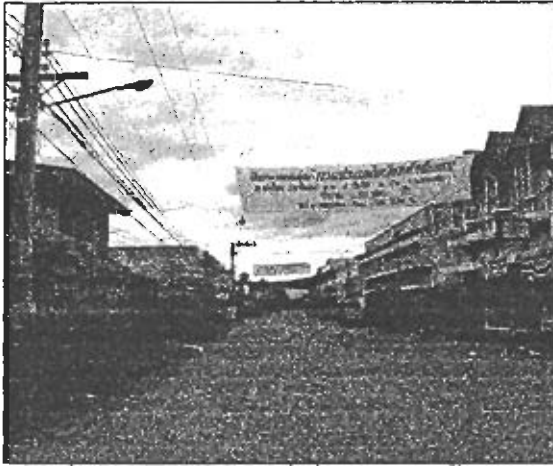
บรรยากาศโดยรวมของเมืองยังคงมีลักษณะ (Character) ของชนบทอยู่ค่อนข้างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากการที่ยังมีอาคารแบบพื้นบ้านอยู่เป็นจำนวนมากและมีสภาพอาคารหนาแน่นเบาบางเป็นส่วนใหญ่ แต่ในปัจจุบันเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นโดยพบว่าบางบริเวณของเมืองมีอาคารหน้าตาสมัยใหม่เกิดขึ้นมา เริ่มมีการติดตั้งป้ายโฆษณา ป้ายประกอบกิจการค้า ในรูปแบบใหม่ๆ อย่างที่เห็นได้ตามเมืองใหญ่ๆ บางย่านเริ่มมีอาคารหนาแน่นมากขึ้น (ดูแผนที่ 5 และภาพที่ 12-15)

ภาพที่ 12 อาคารสมัยใหม่ในย่านตลาด (จุด J)

ภาพที่ 13 ตึกใหม่บริเวณทางเข้าเมือง (จุด K)

ภาพที่ 14 สภาพอาคารที่เริ่มหนาแน่นขึ้น
ในบางย่าน (จุด (L))

ภาพที่ 15 ป้ายรูปแบบใหม่ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น
ในเมือง (จุด (M))

การเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะไม่ได้ทำให้บทบาทการเป็นเมืองบริการการท่องเที่ยวนั้นลดลง แต่มันเป็นสัญญาณที่บอกให้รู้ว่าเมืองท่องเที่ยวแห่งนี้กำลังเริ่มมีปัญหาการทำลายลักษณะ (Character) พื้นเมืองเกิดขึ้นแล้ว ดังนั้นจึงพิจารณาเลือกเมืองปายนี้เป็นกรณีศึกษา เพื่อที่จะได้ค้นหาแนวทางอนุรักษ์ลักษณะพื้นเมืองได้ทันก่อนที่จะสลายเกินไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
3. นำผลการศึกษาข้างต้นมาเป็นพื้นฐานในการหาแนวทางอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นให้กับเมือง

คำถามของการวิจัย

การวิจัยนี้ถูกจัดทำขึ้นเพื่อตอบคำถามของการวิจัยที่ว่า

1. ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจะมีทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองแตกต่างกันหรือไม่
2. มีปัจจัยใดของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

สมมุติฐานของการวิจัย

1. จากการศึกษาวรรณกรรมในเรื่องความสนใจของคนที่มีต่อสภาพแวดล้อม ในหัวข้อหลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ของเดชา บุญค้ำ และ รูปแบบการให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม : กรณีนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัย ของ Philip Thiel ทำให้ตั้งสมมุติฐานในเรื่องทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองได้ว่า

“ ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมัทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองแตกต่างกันโดย ประชาชนท้องถิ่น จะอยากเห็นเมืองมีความทันสมัยอย่างเมืองใหญ่ๆ คือมีสถาปัตยกรรมรูปแบบสมัยใหม่และมีสภาพอาคารหนาแน่นสูง แต่ นักท่องเที่ยวนอกเมือง จะอยากเห็นเมืองในบรรยากาศชนบท คือมีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นและมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ ”

2. จากการศึกษาวรรณกรรมในเรื่องสุนทรียศาสตร์ ในหัวข้อสุนทรียภาพของโลภาคย์ ผาสุกนิรันต์ สุนทรียภาพในการวางผังเมือง ของ Arnold Whittick การออกแบบชุมชนที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ : ความต้องการทางด้านความงามของ Jon T. Lang และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของคน ทำให้ตั้งสมมุติฐานในเรื่องปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองได้ว่า

“ ปัจจัยของประชาชนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยว นอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา ”

“ ปัจจัยของนักท่องเที่ยวนอกเมืองที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร

ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ”

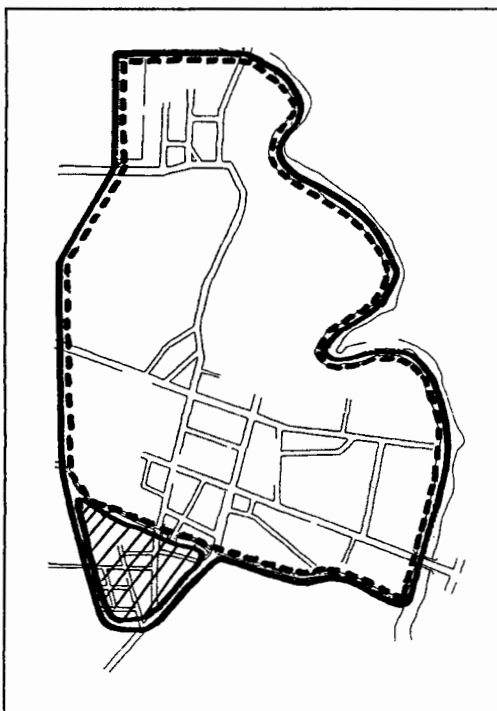
ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยนี้แบ่งเป็นขอบเขตด้านเนื้อหาและขอบเขตด้านพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยนี้จะมุ่งเน้นไปในประเด็นทางด้านกายภาพของเมืองเป็นหลัก โดยจะทำการศึกษาในเรื่อง

1. ทักษะคนที่คนมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง โดยเน้นไปที่เจ้าของเมือง คือประชาชนท้องถิ่นและผู้ที่มาเยี่ยมชมเมืองคือนักท่องเที่ยว
2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่จะทำการศึกษานี้คือ ตัวเมืองปาย ตั้งอยู่ในตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ทั้งหมดในเขตเทศบาลตำบลปายและพื้นที่บางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ (ดูแผนที่ 6)

แผนที่ 6 พื้นที่ศึกษา

ขั้นตอนของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญที่ต้องมีการดำเนินงานตามลำดับเป็นกระบวนการดังนี้

การเลือกและกำหนดหัวข้อการวิจัย ประกอบด้วย

- ความสำคัญของเรื่องที่วิจัย
- การเลือกกรณีศึกษา

การออกแบบการวิจัย ประกอบด้วย

- การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- การกำหนดคำถามของการวิจัย
- การกำหนดขอบเขตของการวิจัย
- การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
- การตั้งสมมุติฐานของการวิจัย
- การกำหนดตัวแปรของการวิจัย
- การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- การกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล
- การกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
- การนำเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินงานวิจัย ประกอบด้วย

- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การจัดหมวดหมู่ข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การอภิปรายผลของการวิจัย
- การสรุปผลการวิจัย
- การเสนอแนะ

การเรียบเรียงรายงานการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัยนี้มีดังต่อไปนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกมาในเรื่องของความชอบหรือไม่ชอบ
ประชาชนท้องถิ่น หมายถึง

- คนท้องถิ่นทั่วไป ที่อาศัยอยู่ในเมืองอย่างถาวร
- ผู้บริหารเมือง ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคนท้องถิ่นในการปกครองและบริหารเมือง เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะให้มีโครงการพัฒนาทางกายภาพใดๆ เกิดขึ้นในเมืองหรือไม่ เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ นายกเทศมนตรี เป็นต้น
- นักวิชาชีพท้องถิ่น ที่ทำงานเกี่ยวกับการวางแผนหรือออกแบบสภาพกายภาพของเมืองโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายโยธาฯ ของเทศบาล เป็นต้น

นักท่องเที่ยว หมายถึง คนที่เข้ามาใช้พื้นที่ของเมืองเพียงชั่วคราวเพื่อท่องเที่ยว พักแรม รับประทานอาหาร ฯลฯ โดยครอบคลุมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

นักวิชาชีพส่วนกลาง หมายถึง นักวางแผน นักผังเมือง สถาปนิก วิศวกร ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานด้านการวางแผนหรือออกแบบกายภาพเมืองโดยหน่วยงานดังกล่าวตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ

การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรมและความหนาแน่นของอาคารที่มีอยู่ในเมือง

ความเป็นชนบท หมายถึง การมีอาคารบ้านเรือนแบบพื้นถิ่นและมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

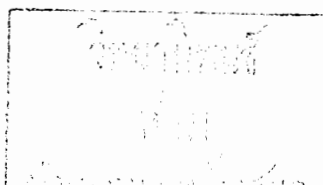
ความทันสมัย หมายถึง การมีอาคารบ้านเรือนแบบสมัยใหม่และมีสภาพอาคารหนาแน่นสูง

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น หมายถึง สถาปัตยกรรมที่มีสัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้า จังหวะของรูปด้านหน้า และรูปทรงหลังคาเป็นแบบท้องถิ่นดั้งเดิมทั้งหมด

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ หมายถึง สถาปัตยกรรมที่มีสัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้า จังหวะของรูปด้านหน้า และรูปทรงหลังคาแตกต่างไปจากแบบท้องถิ่นดั้งเดิมทั้งหมด

สถาปัตยกรรมแบบผสม หมายถึง สถาปัตยกรรมที่มีรูปทรงหลังคาแบบท้องถิ่นดั้งเดิม แต่มีสัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้าและจังหวะของรูปด้านหน้าต่างไปจากเดิม

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ หมายถึง การมีอาคารบ้านเรือนหลังเตี้ยๆ จำนวนน้อยๆ ตั้งอยู่ห่างๆ กัน

สภาพอาคารหนาแน่นสูง หมายถึง การมีตึกรามบ้านช่องที่มีความสูงมากๆ ตั้งอยู่ติดๆ กันเป็นจำนวนมากจนดูแออัด

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง หมายถึง การมีอาคารบ้านเรือนที่ไม่สูงมากนัก จำนวนไม่มากไม่น้อยเกินไป ตั้งอยู่ไม่ห่างและไม่ชิดกันเกินไป

บทที่ 2

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงวรรณกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ซึ่งประกอบด้วย วรรณกรรมในเรื่องทัศนคติ กระบวนการออกแบบชุมชนเมือง ความสนใจของคนที่มีต่อสภาพแวดล้อม สุนทรียศาสตร์ องค์ประกอบของเมืองลักษณะเฉพาะของเมือง การประเมินคุณภาพภูมิทัศน์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วรรณกรรมในเรื่องทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ เป็นคำมาจากภาษาละตินว่า "Aptus" ซึ่งความหมายที่ให้ได้คือ เหมาะเจาะ (Fitness) หรือ การปรุงแต่ง (Adaptness) (Joseph Friend and Davit Guralink 1975 : 22)

ทัศนคติ ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า "Attitude" แปลว่า ความรู้สึก ความเห็น (Joseph Friend and Davit Guralink 1975 : 95)

Carter V. Good (1973 : 48-49) กล่าวว่า **ทัศนคติ** หมายถึง แนวโน้มและท่าทีที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์หรือค่านิยมหนึ่ง โดยจะมีความรู้สึกและอารมณ์มาเกี่ยวข้อง อยู่ในความเห็นนั้น ซึ่งทัศนคติสังเกตไม่ได้ แต่อารมณ์จะอนุมานได้จากพฤติกรรมทั้งวาจาและท่าทาง

Martin E. Hahn (1976 : 83) กล่าวว่า **ทัศนคติ** เป็นแรงจูงใจที่บุคคลจะกระทำตามความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมอันมีพื้นฐานมาจากความเชื่อ เช่น เชื่อว่าสิ่งใดถูกก็เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ดังนั้นทัศนคติจึงอาจเกิดขึ้นได้จากสิ่งต่อไปนี้

- ประสบการณ์แต่ละบุคคล
- ตัวอย่างในการสอนจากบุคคลอื่น
- การได้รับข่าวสาร ทำให้เกิดทัศนคติแตกต่างไปจากเดิม

- ประเภทของบุคลิกและลักษณะของบุคคล ซึ่งพบว่าผู้ที่มีลักษณะอัตตาธิปไตย จะมีความคิดขัดแย้งกับกลุ่มอื่นๆ มากกว่าผู้ที่มีลักษณะประชาธิปไตย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 14) ได้สรุปว่า **ทัศนคติ** คือ ความคิดเห็นซึ่งถูกกระตุ้นด้วยอารมณ์ (Emotion) ซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทัศนคติดีมีบทบาทในการช่วยให้เราได้รับการปรับปรุงตัวเอง ป้องกันตัวเองให้สามารถแสดงออกถึงค่านิยมต่างๆ และช่วยให้บุคคลเข้าใจโลกที่รอบตัวเรา ประสบการณ์เดิมของบุคคลช่วยในการเกิดทัศนคติ

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 106) กล่าวว่า **ทัศนคติ** หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือทางต่อต้านก็ได้

องค์ประกอบของทัศนคติ

องค์ประกอบของทัศนคติแบ่งได้ 3 ประการดังต่อไปนี้ (L.W. Ferguson 1952 : 81)

1. องค์ประกอบทางด้านความคิด ความเข้าใจ (The Cognitive Component) การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าเป็นส่วนประกอบทางด้านความรู้ของทัศนคติ ซึ่งจะช่วยในการประเมินค่าและสรุปผลต่อสิ่งเร้าต่างๆ ทัศนคติจะแสดงออกมาในลักษณะของความเชื่อ ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด
2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (The Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ที่สืบเนื่องมาจากการที่บุคคลได้รับและประเมินความรู้สึกต่อสิ่งเร้า นั้น ทำให้ทราบทิศทางของอารมณ์หรือความรู้สึกว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบ ทัศนคติจะแสดงออกมาในลักษณะของความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ
3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมหรือด้านปฏิบัติ (The Behavioral Component) เป็นส่วนประกอบที่แสดงแนวโน้มของบุคคลที่จะประพฤติหรือแสดงออก ทัศนคติจึงแสดงออกมาในลักษณะของการยอมรับหรือปฏิเสธ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติ

ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเอง สิ่งแวดล้อมต่างๆ จึงมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ซึ่งได้แก่ ความเชื่อในสังคม ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม สื่อมวลชนแขนงต่างๆ ปัจจัยที่กำหนดทัศนคติของบุคคลจึงได้แก่

1. การเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การอบรมสั่งสอน อันจะเป็นการสะสมและรวบรวมประสบการณ์เอาไว้เป็นจำนวนมาก
2. ประสบการณ์ส่วนตัวของบุคคลโดยตรง

3. เหตุการณ์ประทับใจ ใน 2 ข้อแรกนั้นเป็นการสะสมประสบการณ์หลายๆ ครั้ง และเกิดทัศนคติ แต่ทัศนคติก็สามารถเกิดขึ้นได้หากได้รับเหตุการณ์เพียงครั้งเดียวและรู้สึกประทับใจ ซึ่งอาจจะประทับใจในทางบวกหรือทางลบก็ได้

4. การรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน โดยการยอมรับเอาทัศนคติของผู้อื่นที่เหนือกว่ามาปฏิบัติต่อ

5. ลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคน

6. อิทธิพลของสื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดทั้งความเข้าใจและอารมณ์ ชักจูงไปสู่การปฏิบัติได้

แนวคิดด้านการรับข่าวสารนั้นพูดถึงกระบวนการติดต่อสื่อสารว่าประกอบด้วยผู้ส่งสารหรือแหล่งกำเนิดสาร ช่องทางการสื่อสาร และผู้รับสาร

ช่องทางการสื่อสารแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะคือ

1. ทางสื่อสารมวลชน เป็นวิธีการถ่ายทอดข่าวโดยใช้ในการนำข่าวสาร เช่น ภาพยนตร์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ

2. ทางการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลเพื่อการถ่ายทอดข่าวสารไปยังผู้รับ การสื่อสารมีบทบาทโดยตรงต่อกระบวนการพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลง โดยเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ เพราะการสื่อสารเป็นตัวการสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ ทำให้ประสบการณ์ต่างๆ มีมากขึ้น ดังนั้นการแพร่หลายทางข่าวสารจึงมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและมีผลต่อทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ

การวัดทัศนคติ

การหยั่งวัดทัศนคติของบุคคลหรือกลุ่มชนมี 3 ประการดังนี้

1. ทิศทาง (Direction) หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบ ที่แน่นอนต่อสิ่งแวดล้อมหรือเป้าหมายทางทัศนคติในแต่ละอย่าง

2. องศา (Degree) หมายถึง การแสดงออกถึงความมาก-น้อย หรือพอใจ-ไม่พอใจ ในระดับมากน้อยเพียงใด ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้

3. ความแน่นอน (Intensity) คือ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบดังกล่าวนี้จะมีลักษณะแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงเร็ว กล่าวคืออาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเปลี่ยนแปลงทางค่านิยม

หลักการวัดทัศนคติ

การวัดทัศนคติมีวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สังเกตจากพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำได้ยาก ผลลัพธ์ที่ได้ยังไม่อาจสรุปได้แน่นอนว่าเป็นทัศนคติ
2. วิธีรายงานด้วยคำพูด โดยใช้แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ โดยจะมีลักษณะแบบปรนัย (Objective) ซึ่งเป็นที่นิยมกันมาก เพราะสามารถศึกษาเปรียบเทียบได้กับคนจำนวนมาก
3. วิธีแปลความหมาย เป็นวิธีการวัดทัศนคติแบบอัตนัย เหมาะสำหรับใช้วัดกับคนจำนวนน้อย ซึ่งต้องใช้เวลาในการวัด โดยผู้ถูกวัดจะแสดงความรู้สึกนึกคิดที่จะต้องตอบคำถามได้อย่างไม่ถูกจำกัดในด้านเวลาและขอบเขตของเนื้อหา

มาตราวัดทัศนคติ

มาตราวัดทัศนคติ หมายถึง สเกลของข้อความจำนวนหนึ่งที่ใช้วัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ และเป็นความรู้สึกที่ค่อนข้างจะลึกซึ้ง ใช้วัดข้อมูลทางด้านจิตอารมณ์ (Affective domain) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 106)

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540 : 106-109) กล่าวถึงมาตราวัดทัศนคติที่นิยมใช้ ว่ามีอยู่ 3 ชนิด คือ

1. วิธีของเทอร์สโตน วิธีนี้จะกำหนดช่วงความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็น 11 ช่วง จากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด แต่ละช่วงมีระยะห่างเท่าๆ กัน ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัดจะต้องนำไปให้ผู้ตัดสิน (Judge) พิจารณาว่าควรอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรา และแต่ละข้อความก็ต้องหาค่าประจำข้อความคือค่า Scale Value (S) หาในรูปของมัธยฐาน (Median) และหาค่า Quartile Deviation (Q) จำนวนข้อความที่ประกอบเป็นมาตราวัดทัศนคติตามวิธีของเทอร์สโตนนี้มีประมาณ 20 ข้อความหรือมากกว่าเล็กน้อย

2. วิธีของลิเคิร์ท วิธีนี้จะกำหนดช่วงความรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วงหรือ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก ปานกลาง ชอบน้อย และชอบน้อยที่สุด ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัดประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดทั้งในทางที่ดี (ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) และมีจำนวนพอๆ กัน ข้อความเหล่านี้ก็อาจมีประมาณ 18-20 ข้อความ การกำหนด

นำหนักคะแนนการตอบแต่ละตัวเลือกจะกระทำภายหลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว โดยกำหนดตามวิธี Arbitrary Weighting Method ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด

3. วิธีวัดทัศนคติโดยใช้ความหมายทางภาษา (Semantic Differential Scale) วิธีนี้ผู้คิดคือ Charles Osgood สเกลแบบนี้ใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้า โดยมีคุณศัพท์ตรงข้ามกันเป็นขั้วของมาตราวัด Osgood เรียกสิ่งเร้านี้ว่า สังกัป (Concept) คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของสิ่งเร้านี้ Osgood พบว่า สามารถอธิบายได้ 3 รูปแบบหรือ 3 องค์ประกอบคือ

1) องค์ประกอบด้านประเมินค่า (Evaluative Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้อธิบาย เช่น ดี-ชั่ว จริง-เท็จ ฉลาด-โง่ สวย-น่าเกลียด เป็นต้น

2) องค์ประกอบด้านศักยภาพ (Potential Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกำลัง อำนาจ เช่น หนัก-เบา แข็งแรง-อ่อนแอ หยาบ-ละเอียด เป็นต้น

3) องค์ประกอบด้านกิจกรรม (Activity Factor) เป็นคุณศัพท์แสดงถึงลักษณะกิจกรรมต่างๆ เช่น ช้า-เร็ว เฉื่อยชา-กระตือรือร้น เป็นต้น

การเลือกสังกัป (Concept) มีเกณฑ์การเลือกดังนี้

1) พยายามเลือกสังกัปที่เข้าใจตรงกัน มีความหมายเดียว แจ่มชัด เพื่อให้แน่ใจว่ากำลังพรรณาลักษณะอะไร

2) พยายามเลือกสังกัปที่เมื่อผู้ตอบตอบแล้วมีความแปรปรวนระหว่างบุคคลมาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า พยายามเลือกสังกัปที่ต่างคนต่างตอบโดยได้ค่าแต่ละมาตราต่างๆ กันออกไป นั่นคือ ในแต่ละ Scale มีผู้ตอบกระจายกัน เพราะถ้าในแต่ละ Scale มีคนตอบเหมือนกัน สังกัปนั้นก็ไม่สามารถแยกคนออกจากกันได้

3) พยายามเลือกสังกัปที่ผู้ตอบมีความคุ้นเคย เพราะถ้าเป็นสังกัปที่ผู้ตอบไม่คุ้นเคย จะทำให้ผลของการประมาณค่ามีแนวโน้มไปอยู่ตรงกลางๆ ของมาตรา

4) พยายามเลือกสังกัปให้ครอบคลุมตัวแทนของประชากรของสังกัป เช่น การเรียน การสอนต้องใช้สังกัปหลายอย่าง คือ หลักสูตร ตัวครู วิชาที่เรียน เป็นต้น

ช่วงของ Scale ในมาตราวัดอาจเป็น 5, 7 หรือ 9 ช่วงก็ได้ แต่ที่นิยมใช้คือ 7 ช่วง

ประโยชน์ของทัศนคติ

ประโยชน์ของทัศนคติดังต่อไปนี้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2526 : 5)

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว โดยการจัดรูปแบบหรือการจัดระบบสิ่งของต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเรา
2. ช่วยให้มี Self-Esteem โดยจะช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่างซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเรา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งมีปฏิริยาตอบโต้หรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกไปนั้น ส่วนมากจะนำความพึงพอใจมาให้
4. ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถแสดงออกในด้านค่านิยม ความรู้สึกของตนเอง อันจะนำความพอใจมาสู่บุคคลนั้นๆ

วรรณกรรมในเรื่องกระบวนการออกแบบชุมชนเมือง

กระบวนการออกแบบชุมชนเมืองที่เน้นการมีส่วนร่วมของสังคม (Pluralistic Process)

กระบวนการนี้คือ การคำนึงถึงความต้องการของประชาชนและวัฒนธรรม/ค่านิยมของสังคมมากกว่าการออกแบบโดยอาศัยวิจารณ์ญาณของผู้ออกแบบแต่เพียงผู้เดียว ต้นกำเนิดของกระบวนการนี้เกิดจากกระแสเรียกร้องให้ประชาคมมีส่วนร่วมในการวางแผนจากเบื้องล่างขึ้นเบื้องบนแทนการวางแผนแบบเดิมจากบนลงล่างเมื่อประมาณ 30 ปีก่อน ที่รู้จักกันในนาม Advocacy Planning การวางแผน/ออกแบบที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมนับว่าให้ผลดีอย่างมาก ในแง่จิตวิทยาชุมชน (Hamid Shirvani 1981 : 117)

วรรณกรรมในเรื่องความสนใจของคนที่มีต่อสภาพแวดล้อม

หลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว

การพัฒนาใดๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์นั้นจะต้องสอดคล้องกับปรัชญาและแนวความคิดที่มีเหตุผลและเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวก็เช่นเดียวกัน จะต้องคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยว

ประชากรของเมือง ผู้รับผิดชอบและดำเนินการพัฒนา ทั้งสามฝ่ายนี้ต่างก็มองหรือคาดถึงผลที่จะได้รับแตกต่างกันไป กล่าวคือ (เดชา บุญค้ำ 2531 : 23-24)

1. สิ่งที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง ได้แก่ ภูมิทัศน์ในพื้นที่ต่างๆ ในลักษณะแปลกจากที่เคยเห็น (Exotic) ซึ่งอาจมีดังนี้

1) เอกลักษณะพื้นที่ เช่น รูปแบบสถาปัตยกรรมเฉพาะถิ่น มิใช่สากลหรือเหมือนพื้นที่อื่นๆ หรือเหมือนของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศตะวันตก

2) ภูมิทัศน์และบรรยากาศพื้นบ้าน ต้นไม้พื้นเมืองและสิ่งแวดล้อมที่มีได้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิมมากนัก

3) วิธีการดำเนินชีวิตประจำวันของคนพื้นถิ่นและการได้สัมผัสกับประชากรเจ้าของเมือง

4) ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และความร่มรื่นของสิ่งแวดล้อมตลอดจนบรรยากาศที่ผ่อนคลาย

5) การสัญจรทางเท้าที่เป็นระบบพอควร มีความสะดวก ปลอดภัย และง่ายในการเทียบเคียงกับแผนที่

6) ระบบป้ายข้อมูลที่มีภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล ที่ช่วยให้การเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเทศเป็นไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น ซึ่งใน 3 ข้อหลังนี้เป็นความคาดหวังทั่วไป

2. สิ่งที่ประชากรของเมืองคาดหวัง การคาดหวังของประชากรผู้อยู่อาศัยในเมืองนั้น อาจมีความคาดหวัง ทักษะ และค่านิยมที่แตกต่างไปจากนักท่องเที่ยวเล็กน้อยหรือตรงกันข้าม ประชากรพื้นถิ่นอาจมีแนวโน้มที่ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงที่ไม่จำเจเหมือนของเดิม ต้องการการพัฒนาที่ทันสมัยแบบชาวตะวันตก ซึ่งสวนทางกับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมแบบพื้นถิ่น แต่ทั้งนี้ก็มิใช่ปัญหาใหญ่เพราะค่านิยมเป็นสิ่งที่สามารถอธิบายและชี้แจงให้เข้าใจได้ง่าย แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ประชากรท้องถิ่นคาดหวังจากการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองอาจเป็นดังนี้

1) ได้มีที่พักผ่อนหย่อนใจเพิ่มขึ้น

2) ได้อยู่อาศัยและดำเนินชีวิตในสิ่งแวดล้อมและภูมิทัศน์ที่ดี มีความรื่นรมย์ และสร้างความปิติมากขึ้นกว่าเดิม

3) เกิดความภาคภูมิใจต่อเมืองของตนยิ่งขึ้น

4) ได้รับประโยชน์อื่นร่วมกับนักท่องเที่ยว เช่น ความสะดวกในการเดิน และระบบป้ายข้อมูลต่างๆ

3. สิ่งที่ได้รับผิดชอบและดำเนินการพัฒนาคาดหวัง ผู้พัฒนาคือผู้ที่จะต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในช่วงพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังนั้น สิ่งที่ได้รับผิดชอบในการพัฒนาคาดหวังก็คือ

- 1) ใช้งบประมาณน้อยหรือสามารถแบ่งโครงการพัฒนาเป็นขั้นตอนได้โดยง่าย
- 2) เป็นโครงการพัฒนาที่ไม่ขัดแย้งหรือขัดแย้งน้อยที่สุดกับหน่วยงานอื่นหรือประชาชนผู้อาศัยในท้องถิ่นนั้นๆ นั่นคือ เป็นโครงการที่ได้รับความเห็นชอบและความร่วมมือจากประชาชนส่วนใหญ่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3) เป็นโครงการพัฒนาที่ได้รับผลตอบแทนหรือมีผลกระทบต่อสังคมในทางบวกสูง
- 4) เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของประเทศหรือท้องถิ่นด้วย
- 5) เป็นโครงการที่มีผลก่อให้เกิดผลบวกทางด้านการประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

รูปแบบการให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม : กรณีนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัย (Two Polar Modes of Paying Attention to the Environment : Tourists and Habitues)

การให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวและของคนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมือง มีความแตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวจะดูและใส่ใจในรายละเอียดของสิ่งแวดล้อมในเมืองนั้นๆ ค่อนข้างมาก เพราะมันเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากที่พวกเขาเคยเห็นในเมืองที่พวกเขาอยู่ ส่วนคนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมืองจะไม่ค่อยใส่ใจในลักษณะเฉพาะของสิ่งแวดล้อมที่ตนเองมีอยู่เท่าไรนัก แต่มักจะไปคิดถึงแต่เรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องปากท้อง การทำมาหากิน ฯลฯ เสียเป็นส่วนใหญ่ (Philip Thiel 1964)

วรรณกรรมในเรื่องสุนทรียศาสตร์

สุนทรียภาพ

ในชั้นแรกจะต้องแยกความแตกต่างระหว่าง ความสวยงาม ที่ปรากฏต่อสายตา และ ความสุนทรีย์ ให้เข้าใจอย่างชัดเจน ความสุนทรีย์ ควรใช้ในความหมายของความงามที่มีความพิเศษซึ่งในคุณลักษณะ แต่ ความสวยงาม เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับเอกบุคล เพราะสิ่งที่คนหนึ่งเห็นว่าสวยงามนั้น อีกคนอาจเห็นว่าไม่สวยหรือน่าเกลียดอย่างมาก ในกลุ่มคนที่มีเชื้อชาติ ความเชื่อถือ หรือระดับการศึกษาหนึ่งๆ จะมีความเห็นพ้องกันว่า ทัศนียภาพของพระอาทิตย์ ตอนพลบค่ำหรือดอกไม้และปรากฏการณ์ตามธรรมชาติอื่นๆ เป็นสุนทรียภาพ แต่ในบุคคลอีกเชื้อชาติหนึ่งหรืออีกระดับการศึกษาหนึ่งกลับเห็นไม่สอดคล้องกันอย่างมาก กรณีความงามของสถาปัตยกรรม ภาพเขียน หรืองานประติมากรรมก็เช่นเดียวกัน เพราะว่าแต่ละคนมีการตอบสนองที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเลี้ยงดูในวัยเด็ก ประสบการณ์ในอดีต และสังคม รวมทั้งอิทธิพลอื่นๆ ในบางกรณีความเชื่อถือยกย่องในศาสนาอาจเป็นสิ่งที่ช่วยให้สามารถจำกัดความหมายของคำว่า ความงาม ได้ (โสภาคย์ ผาสุกนิรันต์ 2537 : 2)

ความรู้สึทางสุนทรียศาสตร์

ความรู้สึทางสุนทรียศาสตร์ของผู้คนโดยทั่วไปไม่ได้อยู่ในระดับเดียวกัน ทั้งนี้เพราะขอบเขตของความรู้สึทางสุนทรียศาสตร์จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล คนที่มีประสบการณ์ต่อสภาพแวดล้อมและสังคมต่างกันจะมีความรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์ต่างกัน เช่น ผู้ที่ศึกษาด้านศิลปะหรือสนใจงานด้านศิลปะ เมื่อเวลาเลือกดอกไม้จะมีความรู้สึว่าดอกไม้จริงถึงแม้จะเหี่ยวแห้งไปบ้าง แต่ให้คุณค่าต่อจิตใจมากกว่าดอกไม้กระดาษหรือดอกไม้พลาสติก แต่ในผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกันจะไม่เป็นเช่นนั้น เขาอาจจะเลือกดอกไม้กระดาษหรือดอกไม้พลาสติก โดยให้เหตุผลว่า สีสวย อยู่ทน หรืออะไรอื่นๆ และการที่เขาเลือกดังกล่าวก็ไม่ใช่ว่าความผิด ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ต่อสภาพแวดล้อมและความรู้สึต่อความงามนั้นต่างกัน แต่อย่างไรก็ดี เขาก็ยังมีความรู้สึทางสุนทรียศาสตร์อยู่ดี (อรศิริ ปาณินท์ 2528: 101-102)

สุนทรียภาพในการวางผังเมือง

เมื่อเรามองสิ่งใดว่าสวยงาม สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เราทำให้คุณค่าภายในจิตใจของเรา คุณค่าของความงามภายในจิตใจหรือสุนทรียภาพเป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับภาวะแห่งการมีประสบการณ์ หรือจินตนาการของเรา (Peter F. Smith 1977 : 87-89)

สุนทรียภาพหรือความสวยงามเป็นเรื่องที่มีอยู่ทั่วไปในธรรมชาติโลกแวดล้อม เราไม่ค่อยได้คิดหรือให้ความสนใจในคุณค่าของสุนทรียภาพกันมากนัก อีกทั้งแต่ละคน ก็มีกรอบของความคิดในการมองที่แตกต่างกัน แต่เรามักจะรู้สึกกันว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่างามเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ มีความนุ่มปรานีต ผ่างลึกซึ้งซ่อนเร้นอยู่ในภายใน ซึ่งมากกระทบกับความรู้สึกนึกคิดของเรา และด้วยเหตุที่แต่ละสังคมวัฒนธรรม มีค่านิยมทางความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีพื้นฐานในการมองที่ต่างกัน (อำนาจ เย็นสบาย 2520 : 12)

การเข้าใจซึ่งถึงเรื่องสุนทรียภาพโดยทั่วไปแล้วถือเป็นเรื่องของความนึกคิดมากกว่า และความสวยงามนั้นไม่ใช่คุณภาพของวัตถุที่สะท้อนเข้าสู่การรับรู้ของผู้มอง หากแต่เป็นคุณค่าที่ผู้รับรู้ใส่ให้แก่วัตถุนั้น ไม่ว่าจะป็นทิวทัศน์ธรรมชาติ อาคาร ภาพวาด บทกวี หรือดนตรี ฉะนั้นความงามหรือไม่งามจึงเป็นแต่เพียงความเห็นเท่านั้น แต่ถึงกระนั้น ความคล้ายคลึงในสภาวะของจิตใจมนุษย์และแนวโน้มในความนึกคิดของประชาชนที่อยู่ในอารยธรรมและพื้นฐานการศึกษาเดียวกัน ทำให้ความคิดของมนุษย์ออกมาใกล้เคียงกัน มีความนึกคิดในการให้คุณค่าของสุนทรียภาพออกมาคล้ายคลึงกัน (Arnold Whittick 1974 :11-15)

การออกแบบชุมชนที่ตอบสนองของความต้องการของมนุษย์ : ความต้องการทางด้านความงาม (Urban Design to Meet Human Needs : Aesthetic Needs)

Jon T. Lang (1994) กล่าวว่า ผู้คนจะรู้สึกว่าจะเกิดความงามก็ต่อเมื่อเกิดความเป็นระเบียบขึ้นในสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การสร้างบ้านแปลงเมืองในภาพรวม ถ้าจะให้สวยงาม ก็จะต้องจัดองค์ประกอบและผังบริเวณพื้นที่สาธารณะอย่างเหมาะสม งานออกแบบชุมชนจำเป็นต้องจัดให้เกิดมุมมองที่สวยงาม อนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่งดงามตามธรรมชาติ รวมทั้งรักษาเอกภาพและความเป็นระเบียบของสถาปัตยกรรม

สุนทรียภาพสามารถแยกออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. สุนทรียภาพที่เกิดจากการสัมผัส (Sensory Aesthetics) เป็นเรื่องของสภาวะแวดล้อมและพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ การสัมผัสพื้นผิวหยาบ-เรียบ ความร้อน-หนาว ความเร้าอารมณ์จากสี การได้ยินเสียง ความสัมผัสเทือน การสูดกลิ่น

การปะทะกับลม ฯลฯ ความรู้สึกพิเศษจะเกิดขึ้นได้ในกรณีเช่น ความสดชื่นที่ได้สัมผัสกับ
ละอองน้ำตก การได้เดินบนพื้นกรวดหรือยาไปไม้ร่วง เป็นต้น

2. **สุนทรียภาพที่เกิดจากเส้นสายและรูปทรง (Formal Aesthetics)** เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและการผังเมือง อันเกิดจากส่วนลัด รูปทรง โครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง และลักษณะกายภาพแวดล้อมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งได้แก่ การใช้รูปแบบ
เรขาคณิตสร้างระเบียบขึ้นในสภาวะแวดล้อม การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบเรขาคณิต
ให้ลึกลงไป จะเห็นลัดส่วน จังหวะ จุดสมดุล และการเน้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดความงามได้
โดยผลจากการจัดระเบียบของเส้นสาย เช่น การวางแนวแกนให้สองข้างเท่ากัน การเคลื่อนที่
ด้วยความเร็วพอเหมาะทำให้เกิดมุมมองภูมิทัศน์ในเมืองอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

3. **สุนทรียภาพที่เกิดจากความหมาย (Symbolic Aesthetics)** เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
รูปแบบของสภาพแวดล้อมที่สร้างความพึงพอใจให้แก่มนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะรู้สึกได้โดยอัตโนมัติ
เมื่อเห็นรูปแบบที่แสดงเอกลักษณ์หรือความหมายซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

นักออกแบบชุมชนควรตระหนักว่า

- สุนทรียภาพของสิ่งแวดล้อมจะมีลักษณะเช่นใดนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของชุมชน
- ประสพการณ์ด้านสุนทรียภาพของผู้คนมีหลากหลายแนวทาง
- หลายคนมีประสบการณ์ด้านสุนทรียภาพที่เน้นพฤติกรรมการแสดงออก
- พฤติกรรมที่พึงพอใจของคนต่างวัย ต่างรสนิยม ต่างฐานะทางเศรษฐกิจสังคม
และโดยเฉพาะต่างวัฒนธรรมนั้น ย่อมมีความแตกต่างกันออกไป

วรรณกรรมในเรื่ององค์ประกอบของเมือง

องค์ประกอบหลักของเมืองที่มองเห็นได้

ในเมืองแต่ละเมืองมีองค์ประกอบหลักที่มองเห็นได้และเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำเมือง
ให้ดูสวยงามมีความน่าประทับใจทั้งต่อนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยดังนี้ (เดชา บุญค้ำ 2531 : 15)

1. **ธรรมชาติ** ได้แก่ สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ยังคงมีอยู่ในเมือง เช่น แม่น้ำ คลอง บึง
ภูเขา ป่าพรุ ป่าละเมาะ เป็นต้น นับเป็นทรัพยากรที่มีค่าทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย
และความสวยงาม บริเวณเหล่านี้สามารถใช้เป็นสถานที่พักผ่อนเพื่อสาธารณสุขประโยชน์
ของชาวเมือง ทำให้ชาวเมืองได้มีโอกาสชื่นชมกับธรรมชาติ นอกเหนือจากการใช้ชีวิต

อยู่ท่ามกลางอาคารและถนนหนทางของชีวิตเมือง เป็นส่วนที่ช่วยให้เมืองมีบรรยากาศผ่อนคลาย และมีลักษณะเฉพาะที่ดึงดูดใจ

2. อาคารและส่วนประกอบอาคาร ได้แก่ บ้าน อาคาร ตึกแถว อนุสาวรีย์ รวมถึงส่วนประกอบของอาคาร เช่น บ้าย กันสาด ลานทางเข้าอาคาร ฯลฯ

3. ที่เว้นว่างต่างๆ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ลานอเนกประสงค์ของเมือง ลานเชื่อมระหว่างอาคาร ฯลฯ

4. ถนน ทางเดิน ทางสัญจรต่างๆ ได้แก่ ถนน ทางเท้า ทางจักรยาน ทางรถไฟ รวมถึงแม่น้ำลำคลองที่ใช้ในการสัญจร นับเป็นส่วนประกอบของเมืองที่เชื่อมโยงส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยที่ส่วนประกอบของเมืองเหล่านั้นจะเรียงรายและเข้าถึงได้จากแนวทางสัญจรเหล่านี้

5. มนุษย์และการประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ ชาวเมืองที่อยู่อาศัยในเมือง ประกอบกับการเคลื่อนไหวทำกิจกรรมในส่วนต่างๆ ของเมือง เป็นส่วนประกอบที่ทำให้เมืองมีชีวิต มีการเคลื่อนไหว บางกิจกรรมทำให้ผู้มาเยี่ยมชมเมืองนั้นเกิดความสนใจที่จะเข้าไปสัมผัส และเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ด้วย กิจกรรมนี้มีได้หมายถึงเฉพาะงานเทศกาลพิเศษ แต่หมายรวมถึงกิจกรรมประจำวันของชาวเมืองด้วย เช่น กิจกรรมค้าขาย กิจกรรมพักผ่อน การรอรถประจำทาง เสียงหัวเราะ การพูดคุย เป็นต้น

วรรณกรรมในเรื่องลักษณะเฉพาะของเมือง

เมืองสวยได้อย่างไร

เมืองจะดูสวยและมีความน่าประทับใจต่อผู้มาเยี่ยมชมและต่อชาวเมืองได้ ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่องค์ประกอบต่างๆ ของเมืองมีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน เมืองทุกเมืองย่อมจะต้องมีลักษณะเฉพาะของตนเองในด้านในด้านหนึ่ง เช่น เมืองที่มีลักษณะเฉพาะทางประวัติศาสตร์ หรือมีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติ เมืองที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมที่ชัดเจน เมืองที่มีภูมิประเทศพิเศษ เมืองที่ผู้คนในเมืองมีการประกอบอาชีพที่น่าสนใจ เป็นต้น ลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ดังกล่าวนี้ หากผู้ไปเยี่ยมชมได้รับรู้ จะก่อให้เกิดความเข้าใจ และรู้จักเมืองนั้นๆ มากขึ้นและมีผลต่อเนื้อทำให้เกิดความพึงพอใจในลักษณะเฉพาะนั้น ทั้งนี้เนื่องจากเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการเข้าไปสัมผัสและรับรู้เรื่องราวต่างๆ ที่แปลกแตกต่างไปจากที่ตนเองมีประสบการณ์อยู่ ดังนั้นการได้รับรู้ลักษณะเฉพาะของเมืองจะก่อให้เกิดความรู้สึกสัมพันธ์กับเมืองนั้นๆ ได้ทางหนึ่ง และลักษณะเฉพาะบางอย่างก็เป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยว

เข้าไปสัมผัสด้วย จึงถือเป็นเรื่องสำคัญที่เมืองแต่ละเมืองจะต้องรักษาเอกลักษณ์ของตนไว้ และแสดงเอกลักษณ์ให้ปรากฏในลักษณะที่เหมาะสม (เดชา บุญค้ำ 2531 : 19)

ลักษณะเฉพาะของเมือง : การออกแบบ (The Character of Towns : Design)

การที่จะรักษาลักษณะเฉพาะ (Character) ของเมืองเอาไว้ได้นั้นจะต้องรักษาองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นของเดิมของเมืองดังต่อไปนี้ (Roy Worskett 1970)

1. มุมมองจากนอกเมืองเข้าไปในเมือง (The Town as a Whole/View in) ในชนบทรอบๆ เมืองเกือบทุกเมือง จะมีจุดมองอยู่หลายจุดที่มีมุมมองที่ดีเมื่อมองเข้ามาในเมือง ซึ่งมุมมองในจุดเหล่านี้มักจะทำให้ผู้มองเกิดความประทับใจในรูปร่างและขนาดของเมือง ซึ่งก็จะมี ความแตกต่างกันไปในแต่ละเมือง

2. ขอบเขตของเมือง (Boundaries) เมืองที่มีขอบเขตที่ชัดเจนจะทำให้ง่ายต่อการจดจำ และการบ่งบอกเขตของเมือง

3. มุมมองจากในเมืองออกไปนอกเมือง (View out) มุมมองจากภายในเมืองออกไปยังชนบทที่อยู่รอบๆ เมืองนั้นก็มีความสำคัญ มันสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเมืองกับชนบทโดยรอบได้อย่างชัดเจนเช่นกัน

4. มุมมองต่างๆ ภายในเมือง (Views across the Town) มุมมองไปยังอาคารสำคัญๆ ในเมืองเป็นลักษณะเฉพาะที่สำคัญของเมือง มุมมองเหล่านี้ทำให้พื้นที่ที่แตกต่างกันแต่ละแห่ง ในเมืองเกิดความสัมพันธ์กัน มันแสดงออกถึงโครงสร้างและการจัดระเบียบด้านการมองเห็น สิ่งต่างๆ ในเมือง

5. จุดสำคัญในเมือง (Focal points) จุดสำคัญๆ ในเมืองมักจะเป็นที่หมายตาสำคัญ ของเมือง ซึ่งผู้คนในเมืองจะจดจำจุดเหล่านี้ได้ดี

6. ลักษณะเฉพาะของที่ว่างในเมือง (Character of space) ที่ว่างต่างๆ ในเมือง อาจจะถูกปิดล้อมด้วยอาคาร ต้นไม้ หรือสิ่งอื่นๆ การที่ที่ว่างแต่ละแห่งมีสิ่งปิดล้อมที่ต่างกัน ทำให้ที่ว่างแต่ละแห่งนั้นมีลักษณะเฉพาะเป็นของตัวเอง

7. กิจกรรมของคนในเมือง (Activities) กิจกรรมของคนท้องถิ่นในแต่ละย่านของเมือง สามารถแสดงถึงลักษณะเฉพาะของเมืองได้เช่นกัน

8. ต้นไม้ (Trees) พันธุ์ไม้ที่ขึ้นในท้องถิ่นถือเป็นลักษณะเฉพาะตัวของเมืองนั้นๆ เช่นกัน

9. เส้นขอบอาคาร (Building Line) เส้นขอบอาคารเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องของกลุ่มอาคารที่ตั้งอยู่บนถนนสายต่างๆ ในเมือง

10. ความสูงของอาคารและเส้นขอบฟ้าของเมือง (Building Height and SkyLine) ความสูงของอาคารแต่ละหลังในเมืองจะส่งผลทำให้เกิดเส้นขอบฟ้าของเมือง ซึ่งเส้นขอบฟ้านี้ก็ เป็นสิ่งหนึ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะเฉพาะของเมือง

11. ความกว้างของอาคารแต่ละหลัง (Width of Unit) ความกว้างของอาคารแต่ละหลัง ในแต่ละย่านของเมืองเป็นส่วนหนึ่ง que แสดงถึงลักษณะเฉพาะของเมือง

12. รายละเอียดทางสถาปัตยกรรมและวัสดุก่อสร้างที่ใช้ (Detailing and Materials) รายละเอียดตกแต่งและวัสดุก่อสร้างของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นสามารถทำให้ผู้ที่ได้พบเห็น รู้สึกถึงลักษณะเฉพาะตัวของเมืองแห่งนั้นได้

13. สัดส่วนของหน้าต่างที่สัมพันธ์กับผนังของอาคาร (Proportion of Window to Wall) กลุ่มอาคารต่างๆ ในเมืองที่ถูกมองว่ามีความต่อเนื่องกันนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่อาคารแต่ละหลังในกลุ่มมีสัดส่วนของหน้าต่างกับผนังอาคารที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน

การรักษาเอกลักษณ์ของเมือง : โดยการกำหนดรูปแบบอาคารที่เหมาะสมให้กับเมือง (Maintaining Visual Qualities of Town : Determining Building Appropriateness)

การออกแบบอาคารใหม่ที่เกิดขึ้นในเมืองเก่าโดยยังคงรักษาเอกลักษณ์ของเมืองไว้ด้วยนั้น การออกแบบดังกล่าวจะต้องให้ความสำคัญกับสิ่งต่อไปนี้ (Henry Sanoff 1978 : 127-128)

1. ความสูงของอาคารพื้นถิ่น (Height)
2. สัดส่วนของอาคารพื้นถิ่น (Proportion of Building)
3. สัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้าของอาคารพื้นถิ่น (Proportion of Facade Openings)
4. จังหวะของรูปด้านหน้าของอาคารพื้นถิ่น (Rhythm of Building's Front Facade)
5. จังหวะของที่ว่างระหว่างอาคารพื้นถิ่น (Rhythm of Spacing of Buildings)
6. รูปทรงหลังคาของอาคารพื้นถิ่น (Roof Shapes)
7. วัสดุ/พื้นผิว/สี/รายละเอียดของอาคารพื้นถิ่น (Materials/Texture/Color/Details)
8. ทิศทางของรูปด้านของอาคารพื้นถิ่น (Directional Expression)
9. มาตรฐานระหว่างอาคารพื้นถิ่นกับตัวคน (Scale)
10. ความต่อเนื่องของอาคารพื้นถิ่นเมื่อมองจากถนน (Walls of Continuity)
11. ระยะถอยร่นของอาคารพื้นถิ่นจากแนวถนน (Setback)

วรรณกรรมในเรื่องการประเมินคุณภาพภูมิทัศน์

วิธีการวัดคุณภาพภูมิทัศน์

วิธีการวัดคุณภาพภูมิทัศน์ที่นิยมใช้มีดังนี้ (Joanne Vining 1984)

1. วิธีการเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ (The Method of Paired Comparisons) วิธีการนี้เป็นวิธีการจับคู่วัตถุหรือสิ่งเร้าอย่างมีระบบ เมื่อผู้ถูกทดสอบได้เห็นวัตถุแต่ละคู่แล้ว จะต้องระบุว่าวัตถุใดมีคุณค่าความงามมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น ความสวยงามทางภูมิประเทศของภูมิทัศน์ อาจจะถูกระเมินโดยการให้ผู้ถูกทดสอบดูรูปภาพภูมิทัศน์แต่ละคู่ แล้วระบุว่าภาพใดที่ผู้ถูกทดสอบรู้สึกว่าจะมีความสวยงามทางภูมิประเทศมากกว่า เป็นต้น

2. วิธีการให้ระดับความมาก-น้อย (Categorical Rating Scales) วิธีการนี้จะให้ผู้ถูกทดสอบเลือกตัวเลขหรือคะแนนที่สะท้อนถึงความรู้สึกที่ผู้ถูกทดสอบมีต่อวัตถุหรือสิ่งเร้าใดๆ การให้ระดับกับสิ่งเร้าอาจจะอยู่ในรูปของตัวเลขหรือตัวหนังสือก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติ มาตรการให้ระดับมักจะใช้ตัวเลขและมีการกำหนดความหมายให้กับตัวเลขแต่ละตัว ยกตัวอย่างเช่น ให้ผู้ถูกทดสอบให้ระดับคะแนนความสวยงามทางภูมิประเทศกับภาพภูมิทัศน์ โดยมาตราที่ใช้บอกระดับคือ

สวยงามน้อย 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 สวยงามมาก

หรือ

สวยงามน้อยมาก สวยน้อย กลางๆ สวย สวยมาก

1 2 3 4 5

วิธีการให้ระดับความมาก-น้อยนี้มักจะถูกใช้สำหรับการประเมินทัศนคติหรือความเชื่อของคน

3. วิธีการจัดกลุ่ม (Sorting Methods) วิธีการนี้จะให้ผู้ถูกทดสอบแยกแยะวัตถุหรือสิ่งเร้าออกเป็นกลุ่มๆ โดยจะมีการกำหนดความหมายให้กับแต่ละกลุ่ม ตัวอย่างเช่น ผู้ถูกทดสอบอาจจะจัดภาพภูมิทัศน์เป็น 5 กลุ่ม เริ่มจากกลุ่มที่ 1 คือ ภาพที่มีความงามน้อย ไปจนถึงกลุ่มที่ 5 คือภาพที่มีความงามมาก

4. วิธีการประมาณค่าความสำคัญ (The Method of Magnitude Estimation) วิธีการนี้จะให้ผู้ถูกทดสอบให้ค่าประมาณกับวัตถุหรือสิ่งเร้าใดๆ โดยเปรียบเทียบกับวัตถุหรือสิ่งเร้าที่เป็นมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น ให้ผู้ถูกทดสอบดูภาพภูมิทัศน์ภาพหนึ่งโดยบอกผู้ถูกทดสอบว่า

ภาพๆ นี้มีค่าเท่ากับ 100 หลังจากนั้นผู้ถูกทดสอบจะถูกขอให้ประมาณค่าความสำคัญของภาพภูมิทัศน์อื่นๆ โดยเปรียบเทียบกับภาพที่มีค่าเท่ากับ 100 ข้างต้น

การประเมินความชอบจากการรับรู้ (Perceptual Preference Assessment)

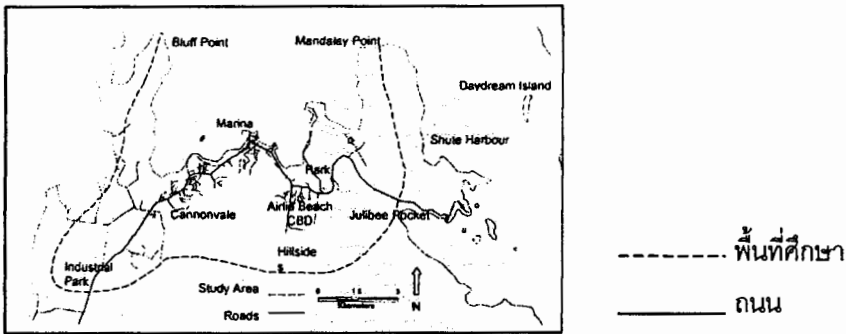
ความมุ่งหมายของการประเมินความชอบจากการรับรู้คือ ต้องการวัดการตัดสินใจคุณภาพของสภาพแวดล้อมโดยตรง โดยทั่วๆ ไปผู้เข้าร่วมประเมินจะได้เห็นภาพภูมิทัศน์ที่จำลองขึ้นไม่ว่าจะเป็นภาพถ่ายหรือวีดีโอ แล้วจะถูกขอให้ระบุขอบเขตความชอบของพวกเขาที่มีต่อภาพภูมิทัศน์นั้นๆ การประเมินคุณภาพของภูมิทัศน์นี้อาจจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์ประกอบที่แท้จริงของภูมิทัศน์มากกว่าการใช้การสัมภาษณ์เท่านั้น

ประเด็นสำคัญของการประเมินความชอบจากการรับรู้คือ รูปแบบในการนำเสนอภูมิทัศน์ที่ต้องการให้ประเมิน ในทางอุดมคติแล้ว ความชอบจากการรับรู้จะถูกประเมินในขณะที่ผู้เข้าร่วมประเมินอยู่ในสภาพแวดล้อมจริงของภูมิทัศน์นั้นๆ แต่ในทางปฏิบัตินั้นเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของการประเมินความชอบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์ในอนาคต ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์ในอนาคตจึงมักจะถูกนำเสนอด้วยภาพถ่าย ภาพวาดลายเส้น หรือแบบจำลอง ที่จำลองให้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต (Joanne Vining 1984)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินคุณค่าของภูมิทัศน์

Ray Green (1997) ทำการวิจัยเรื่อง “ การประเมินคุณค่าลักษณะเฉพาะของเมืองและภูมิประเทศ (Scenic and Town Character Assessment) ” โดยทำการศึกษาในบริเวณชายหาด Airlie (Airlie Beach) และพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งตั้งอยู่ทางตอนกลางของชายฝั่งรัฐควีนสแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย (ดูแผนที่ 7)

แผนที่ 7 พื้นที่ศึกษา (บริเวณชายหาดAirlie และพื้นที่ใกล้เคียง)

พื้นที่ศึกษาได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว กล่าวคือ ลักษณะเฉพาะของเมืองและความสวยงามของภูมิประเทศในบริเวณนี้กำลังถูกทำลายลง รัฐบาลท้องถิ่นต้องการที่จะลดผลกระทบในทางลบที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยคิดที่จะวางผังควบคุมการพัฒนา (Development Control Plan) ให้กับพื้นที่นี้ การวิจัยนี้จึงถูกจัดทำขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพภูมิประเทศของพื้นที่ในมุมมองของชุมชนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางผังควบคุมการพัฒนาข้างต้น ขั้นตอนในการวิจัยมีดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Face-to-Face Interviews) คน 105 คน (หญิง 52 คน ชาย 53 คน) ถูกสัมภาษณ์ในบริเวณต่างๆ ของเมือง ในจำนวน 105 คนนี้ เป็นคนท้องถิ่น 70 คน (2/3) เป็นนักท่องเที่ยว 35 คน (1/3) การสัมภาษณ์ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่

1) ให้บรรยายถึงลักษณะโดยทั่วไปของเมือง (General Character of the Town) โดยให้ผู้ถูกสัมภาษณ์จินตนาการว่ากำลังพยายามบรรยายลักษณะทั่วไปของเมืองให้กับใครสักคนหนึ่งที่ไม่เคยมาที่เมืองนี้มาก่อน

2) ให้บอกถึงสิ่งที่ส่งเสริมหรือสนับสนุนลักษณะเฉพาะของเมือง

3) ให้บอกถึงสิ่งที่ทำลายลักษณะเฉพาะของเมือง

นอกจากคำถาม 3 ข้อข้างต้นแล้ว การสัมภาษณ์นี้ยังมีการเก็บข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์ ในเรื่องสถานภาพ (เป็นคนท้องถิ่นหรือนักท่องเที่ยว) ระยะเวลาที่อยู่ในเมือง อายุ และเพศ ด้วย

2. การทำแผนที่แสดงบริเวณสำคัญของเมือง (Projective Mapping) จากคนท้องถิ่น 70 คนที่ตอบแบบสัมภาษณ์ มีอยู่ 60 คนที่เข้าร่วมการทำแผนที่นี้ (10 คนที่ขาดไปอ้างว่าไม่มีเวลาที่จะเข้าร่วมการทำแผนที่นี้) โดยผู้เข้าร่วมจะต้องระบุบริเวณสำคัญของเมืองอย่างน้อย 7 แห่ง

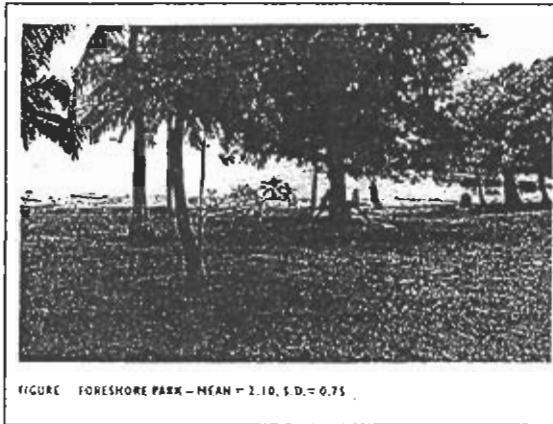
ลงไปในพื้นที่ โดยที่ผู้เข้าร่วมต้องจินตนาการว่าต้องการที่จะแสดงบริเวณสำคัญเหล่านั้นด้วยภาพถ่ายเพื่อที่จะใช้บรรยายให้ผู้ที่ไม่เคยมาเมืองนี้มาก่อนได้รู้จักเมือง นอกจากนี้ยังให้ผู้เข้าร่วมระบุถึงจุดที่จะสามารถถ่ายภาพบริเวณสำคัญเหล่านั้นลงไปในพื้นที่ รวมทั้งให้บอกถึงองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบริเวณสำคัญนั้นๆ ด้วย

3. การสำรวจเพื่อถ่ายภาพ (Photographic Survey) มีการถ่ายภาพจำนวน 55 ภาพ ซึ่งเป็นตัวแทนของบริเวณสำคัญของเมืองที่ถูกระบุในพื้นที่แสดงบริเวณสำคัญของเมือง (Projective Map) ดีที่สุด

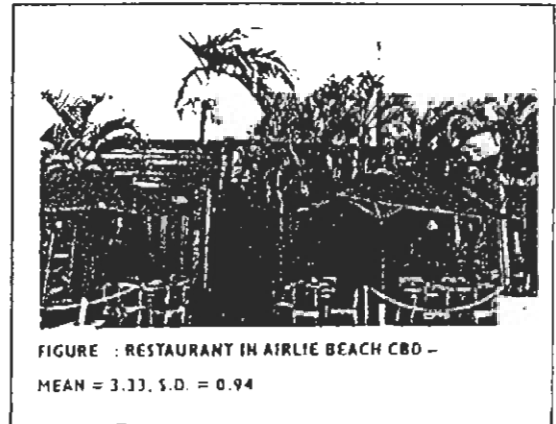
4. การจัดกลุ่มให้กับภาพถ่าย (Photograph Sorting Task) คนท้องถิ่น 21 คน (ชาย 10 คน หญิง 11 คน มีอายุระหว่าง 21-65 ปี มีระยะเวลาอยู่อาศัยในเมืองเฉลี่ย 10-15 ปี) อาสาเข้าร่วมในการจัดกลุ่มภาพถ่ายนี้ ผู้เข้าร่วมจะถูกขอให้จัดแบ่งภาพถ่าย 55 ภาพข้างต้นออกเป็น 7 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 คือภาพที่ผู้เข้าร่วมคิดว่าสวยงามมากที่สุด ไล่ไปจนถึงกลุ่มที่ 7 คือภาพที่ผู้เข้าร่วมคิดว่าสวยงามน้อยที่สุด หลังจากที่ถูกขอให้จัดแบ่งกลุ่มภาพถ่ายทุกภาพเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้เข้าร่วมจะถูกขอให้ระบุถึงองค์ประกอบที่เด่นชัดของภาพในกลุ่มที่คิดว่าสวยงามมากที่สุด (กลุ่มที่ 1) และในกลุ่มที่คิดว่าสวยงามน้อยที่สุด (กลุ่มที่ 7)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis) ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด 3 ข้อในขั้นตอนการสัมภาษณ์ (Face-to-Face Interviews) จะถูกวิเคราะห์โดยการดูที่ความถี่ของคำตอบที่ตอบมา ส่วนค่าการประเมินความงามของบริเวณสำคัญของเมืองที่ถูกแสดงด้วยภาพถ่าย จะใช้การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยถ้าค่าเฉลี่ยเข้าใกล้ 1 จะหมายถึงภาพนั้นมีความงามมาก และถ้าค่าเฉลี่ยเข้าใกล้ 7 จะหมายถึงภาพนั้นมีความงามน้อย นอกจากนี้ยังมีการคำนวณค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นการบอกถึงระดับความผันแปรในการตัดสินเรื่องความงามของผู้ที่เข้าร่วมในการจัดกลุ่มภาพถ่าย (Photograph Sorting Task) ด้วย

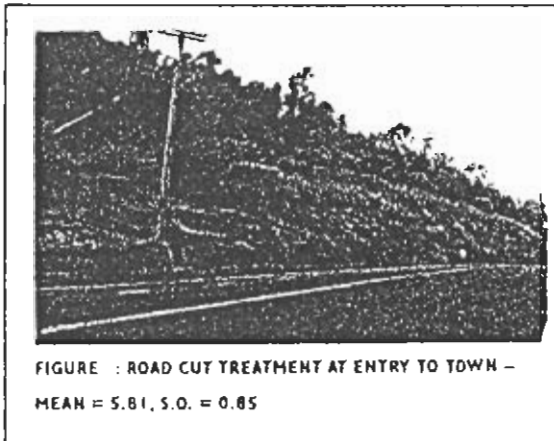
ผลจากการทำวิจัยนี้คือบริเวณที่ยังคงมีสภาพธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์และบริเวณที่มีสิ่งก่อสร้างที่ถูกกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมพื้นเมืองจะเป็นบริเวณที่คนคิดว่ามีความสวยงามมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) ค่อนข้างต่ำคืออยู่ระหว่าง 2.00-3.50 (ดูภาพที่ 16-17) ส่วนพื้นที่ที่คนเห็นว่าไม่ค่อยสวยงามคือพื้นที่ธรรมชาติที่มีถนนตัดผ่านและพื้นที่ที่มีสิ่งก่อสร้างรูปแบบแปลกๆ รวมทั้งมีการติดตั้งป้ายต่างๆ ที่ไม่กลมกลืนกับสภาพพื้นเมือง (ดูภาพที่ 18-19) โดยพื้นที่เหล่านี้จะมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูงคืออยู่ระหว่าง 5.50-6.80

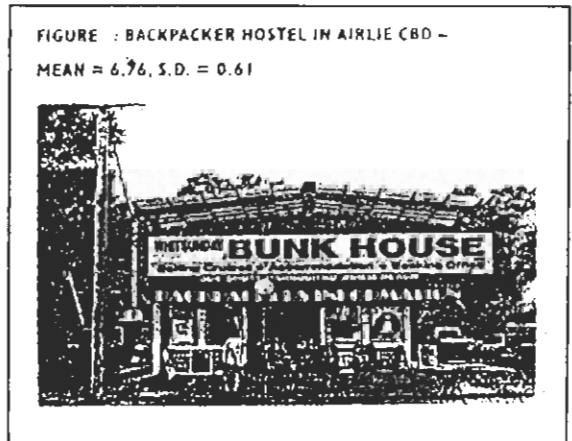
ภาพที่ 16 บริเวณชายหาด

ภาพที่ 17 ภัตตาคารบนชายหาด Airlie

ภาพที่ 18 ถนนที่ตัดผ่านเนินเขา
บริเวณทางเข้าเมือง

ภาพที่ 19 ที่พักแรมของนักท่องเที่ยว
รูปแบบใหม่

งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของคน

เวชชุฒิ บุญชูวิทย์ (2531 : 34) ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง " เจื่อนไขทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าอีโก้ ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านแสนเจริญใหม่ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย " ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าอีโก้คือ โอกาสติดต่อกับบุคคลภายนอก โดยชาวบ้านที่มีโอกาสติดต่อกับคนภายนอกหมู่บ้านบ่อยๆ มีแนวโน้มที่จะยอมรับสิ่งใหม่ได้มากกว่าชาวบ้านที่ไม่ค่อยได้ติดต่อกับคนภายนอก ชาวบ้านที่ติดต่อกับคนภายนอกบ่อยๆ มักจะนำสิ่งใหม่ที่ได้รู้ได้เห็นมาเลียนแบบหรือทดสอบปฏิบัติดูก่อน เมื่อเห็นว่าได้ผลคุ้มค่า ก็อาจจะยอมรับในเวลาต่อมา

มณฑล จันทรแจ่มใส (2541 : 99) ทำการวิจัยเรื่อง “ การศึกษาทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว กรณีศึกษาเกาะมุก จังหวัดตรัง ” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นที่สำคัญคือ การเป็นสมาชิกองค์กรท้องถิ่น โดยผู้ที่เป็นสมาชิกมีแนวโน้มที่จะควบคุมดูแลสังคมให้อยู่ในกรอบที่ดีงาม และต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่ขัดกับวัฒนธรรมดั้งเดิมในท้องถิ่น

สุรีพร ภัทราพรนันท์ (2541 : 132) ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี ” ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติของจังหวัดกาญจนบุรีขึ้นอยู่กับ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ไม่ขึ้นอยู่กับ ภูมิสำเนา เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การได้รับข่าวสาร ประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม การเป็นสมาชิกกลุ่ม/ชมรม/องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนครั้งของการท่องเที่ยวต่อปี และลักษณะการเดินทางท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภมรรัตน์ สุธรรม (2533 : บทคัดย่อ, 24, 26) ทำการศึกษาในเรื่อง “ ความรู้และทัศนคติของประชาชนอำเภอเกาะพะงันที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง ” พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้และทัศนคติของประชาชนอำเภอเกาะพะงันที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง ได้แก่ สถานภาพสมรส และอาชีพ โดยผู้ที่สมรสแล้วและมีอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจะมีความรู้และทัศนคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งมากกว่าผู้ที่ยังโสดอยู่ และมีอาชีพอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

สุทธิวรรณ จันทรภูมรินทร์ (2523: 40) ทำการศึกษาเรื่อง “ ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ศึกษากรณีหมู่บ้านใกล้เคียงในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ” พบว่า ระดับการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลให้ประชาชนมีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติ โดยคนที่มีระดับการศึกษาสูงจะคำนึงถึงการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่คุ้มค่าของทรัพยากรธรรมชาติ คนที่ศึกษาน้อยกว่าจะคำนึงถึงเรื่องนี้น้อยกว่า

สมศักดิ์ สุริยะเจริญ (2538 : 88) ศึกษาเรื่อง “ ความตระหนักของปลัดอำเภอเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ” พบว่า ปลัดอำเภอที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในชนบท (นอกเขตเทศบาลหรือเขตสุขาภิบาล) มีความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

มากกว่าปลัดอำเภอที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเขตเมือง (เขตเทศบาลหรือเขตสุขาภิบาล) และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

พันทิพา โฉมประดิษฐ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาในเรื่อง “ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ” พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งในรอบปีมากกว่า 3 ครั้ง จะมีความคิดเห็นในทางบวกมากกว่าผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมระหว่าง 1-3 ครั้ง

ปรียาพร พรหมพิทักษ์ (2527 : 95-99) ศึกษาเรื่อง “ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณอุทยานแห่งชาติภูกระดึง จังหวัดเลย ” พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณอุทยานแห่งชาติภูกระดึง โดยที่ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ ขนาดของกลุ่ม และประเภทของการเดินทาง มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว แต่ อายุ เพศ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่พักแรม และระยะเวลาการเดินทาง ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

อรอุมา บัวสง่า (2540) ทำการศึกษาในหัวข้อเรื่อง “ ปัจจัยที่ยังผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคนเมือง ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนตรอกบ้านพานถม กรุงเทพมหานคร ” โดยทำการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้อยู่อาศัยในชุมชนตรอกบ้านพานถม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า มีปัจจัยต่างๆ ที่ยังผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนดังกล่าว 4 ปัจจัย คือ

- ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการอยู่อาศัยภายในชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาและรูปแบบการบริหารชุมชน ความสนใจและการรับรู้เกี่ยวกับชุมชนและปัญหาต่างๆ ของชุมชน
- ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ และรายได้
- ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ การเป็นผู้นำในชุมชน การติดต่อกับผู้นำ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชน และการได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่
- ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ได้แก่ ทศนคติและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับผู้นำและการพัฒนา

ขวัญชัย วงศ์นิติกร (2532) ทำการวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้อยู่อาศัยในเขตหมู่บ้านจัดสรรชานเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านจัดสรรเทพประทาน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ” ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนกำหนดระดับของการมีส่วนร่วมทางสังคมประกอบด้วย อายุ เพศ สุขภาพ ระยะเวลาการอยู่ในชุมชน ระยะห่างของการตั้งบ้านเรือน ขนาดของครอบครัว มาตรฐานทางสังคม

ของประชาชน ระดับการศึกษา ระดับความเป็นอยู่ การครอบครองที่ดิน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เชื้อชาติ สัญชาติ พื้นเพทางศาสนา ความสนใจ ความเฉลียวฉลาด การอบรมทางพฤติกรรม ทักษะคติ ชาวสารการติดต่อ ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเชื่อ การแสดงออก ทางพฤติกรรม ความพึงพอใจ การแสดงตัว ประสบการณ์ หลักยึดถือประจำใจ การเป็นผู้นำ และการตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรม

สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ประกอบด้วย วรรณกรรมในเรื่อง ทักษะคติ กระบวนการออกแบบชุมชนเมือง ความสนใจของคนที่มีต่อสภาพแวดล้อม สุนทรียศาสตร์ องค์ประกอบของเมือง ลักษณะเฉพาะของเมือง และการประเมินคุณภาพภูมิทัศน์ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

วรรณกรรมในเรื่องทักษะคติ

ความหมายของทักษะคติ ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่างๆ อันเป็นผล เนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือทางต่อต้านก็ได้

องค์ประกอบของทักษะคติ องค์ประกอบของทักษะคติแบ่งได้ 3 ประการคือ องค์ประกอบ ทางด้านความคิด ความเข้าใจ (The Cognitive Component) องค์ประกอบทางด้านนี้จะทำให้ ทักษะคติถูกแสดงออกมาในลักษณะของความเชื่อ ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด องค์ประกอบทางด้าน ท้าที่ความรู้สึก (The Affective Component) องค์ประกอบทางด้านนี้จะทำให้ทักษะคติ ถูกแสดงออกมาในลักษณะของความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ องค์ประกอบทางด้าน พฤติกรรมหรือด้านปฏิบัติ (The Behavioral Component) องค์ประกอบทางด้านนี้จะทำให้ ทักษะคติถูกแสดงออกมาในลักษณะของการยอมรับหรือปฏิเสธ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดทักษะคติ ปัจจัยที่กำหนดทักษะคติของบุคคลได้แก่ การเรียนรู้ ประสบการณ์ส่วนตัวของบุคคลโดยทางตรง ความประทับใจครั้งแรกที่มีต่อเหตุการณ์ หรือสิ่งที่ได้พบ การรับเอาทักษะคติของผู้อื่นมาเป็นของตน ลักษณะบุคลิกภาพของแต่ละคน และอิทธิพลของสื่อมวลชน

การวัดทัศนคติ การวัดทัศนคติของบุคคลมี 3 ประการคือ ทิศทาง (Direction) หมายถึง ทัศนคติที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งแวดล้อม องศา (Degree) หมายถึง การแสดงออกถึงความมาก-น้อย หรือพอใจ-ไม่พอใจในระดับมากน้อยเพียงใด ความแน่นอน (Intensity) หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบดังกล่าวจะมีลักษณะแน่นอนไม่เปลี่ยนแปลงเร็ว

หลักการวัดทัศนคติ การวัดทัศนคติมีวิธีการต่างๆ คือ สังเกตจากพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการที่ทำได้ยาก ผลลัพธ์ที่ได้ยังไม่อาจสรุปได้แน่นอนว่าเป็นทัศนคติ การรายงานด้วยคำพูด โดยใช้แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์ การแปลความหมาย เป็นวิธีการวัดทัศนคติแบบอ้อม ซึ่งต้องใช้เวลาในการวัด

มาตราวัดทัศนคติ มาตราวัดทัศนคติ หมายถึง สเกลของข้อความจำนวนหนึ่งที่ใช้วัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยมาตราวัดทัศนคติที่นิยมใช้มีอยู่ 3 ชนิดคือ วิธีของเทอร์สโตน วิธีนี้จะกำหนดช่วงความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็น 11 ช่วงจากน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด แต่แต่ละช่วงมีระยะห่างเท่าๆ กัน ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัดจะต้องนำไปให้ผู้ตัดสิน (Judge) พิจารณาว่าควรอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรา วิธีของลิเคิร์ท วิธีนี้จะกำหนดช่วงความรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วงหรือ 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ชอบมากที่สุด ชอบมาก ปานกลาง ชอบน้อย และชอบน้อยที่สุด ข้อความที่บรรจุลงในมาตราวัดประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดทั้งในทางที่ดี (ทางบวก) และในทางที่ไม่ดี (ทางลบ) และมีจำนวนพอๆ กัน วิธีวัดทัศนคติโดยใช้ความหมายทางภาษา วิธีนี้ใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้า โดยมีคุณศัพท์ตรงข้ามกันเป็นขั้วของมาตราวัด คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของสิ่งเร้าสามารถอธิบายได้ 3 องค์ประกอบคือองค์ประกอบด้านประเมินค่า (Evaluative Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้อธิบาย เช่น ดี-ชั่ว ฉลาด-โง่ องค์ประกอบด้านศักยภาพ (Potential Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกำลัง อำนาจ เช่น หนัก-เบา แข็งแรง-อ่อนแอ และองค์ประกอบด้านกิจกรรม (Activity Factor) เป็นคุณศัพท์แสดงถึงลักษณะกิจกรรมต่างๆ เช่น ช้า-เร็ว เฉื่อยชา-กระตือรือร้น โดยช่วงของ Scale ในมาตราวัดอาจเป็น 5, 7 หรือ 9 ช่วงก็ได้ แต่ที่นิยมใช้คือ 7 ช่วง

ประโยชน์ของทัศนคติ ประโยชน์ของทัศนคติคือ ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว ช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปกปิดความจริงบางอย่าง ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน และช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกในด้านค่านิยมและความรู้สึกของตนเอง

วรรณกรรมในเรื่องกระบวนการออกแบบชุมชนเมือง

กระบวนการออกแบบชุมชนเมืองที่เน้นการมีส่วนร่วมของสังคม (Pluralistic Process) กระบวนการนี้คือ การคำนึงถึงความต้องการของประชาชนและวัฒนธรรม / ค่านิยมของสังคมมากกว่าการออกแบบโดยอาศัยวิจารณ์ญาณของผู้ออกแบบแต่เพียงผู้เดียว

วรรณกรรมในเรื่องความสนใจของคนที่มีต่อสภาพแวดล้อม

หลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยว ประชากรของเมือง ผู้รับผิดชอบและดำเนินการพัฒนา ทั้งสามฝ่ายนี้ต่างก็มองหรือคาดหวังถึงผลที่จะได้รับแตกต่างกันไป คือ สิ่งที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง ได้แก่ ภูมิทัศน์ในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศไทยในลักษณะแปลกจากที่เคยเห็น (Exotic) ซึ่งอาจประกอบด้วย เอกลักษณ์พื้นถิ่น ภูมิทัศน์และบรรยากาศพื้นเมือง วิถีการดำเนินชีวิตของคนพื้นถิ่น ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความร่มรื่นของสิ่งแวดล้อม การสัญจรทางเท้าที่เป็นระบบ มีความสะดวก ปลอดภัย ง่ายในการเทียบเคียงกับแผนที่ และมีระบบป้ายข้อมูลที่เป็นภาษาอังกฤษ สิ่งที่ประชากรของเมืองคาดหวัง อาจมีแนวโน้มที่ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงที่ไม่จำเจเหมือนของเดิม ต้องการการพัฒนาที่ทันสมัยแบบชาวตะวันตก รวมทั้งการได้มีที่พักผ่อนหย่อนใจเพิ่มขึ้น การได้อยู่อาศัยและดำเนินชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดี เกิดความภาคภูมิใจต่อเมืองของตนยิ่งขึ้น มีความสะดวกในการเดินทางในเมือง และมีระบบป้ายข้อมูลต่างๆ ที่ชัดเจน สิ่งที่ผู้รับผิดชอบและดำเนินการพัฒนาคาดหวัง ได้แก่ ใช้งบประมาณน้อยหรือสามารถแบ่งโครงการพัฒนาเป็นขั้นตอนได้ง่าย เป็นโครงการพัฒนาที่ไม่ขัดแย้งหรือขัดแย้งน้อยที่สุดกับหน่วยงานอื่นหรือประชาชนผู้อาศัยในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นโครงการพัฒนาที่ได้รับผลตอบแทนหรือมีผลกระทบต่อสังคมในทางบวกสูง เป็นโครงการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของประเทศหรือท้องถิ่น และเป็นโครงการที่มีผลก่อให้เกิดผลบวกทางด้านการประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

รูปแบบการให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม : กรณีนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัย (Two Polar Modes of Paying Attention to the Environment : Tourists and Habitués) ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวและของคนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมืองมีความแตกต่างกันชัดเจนคือ นักท่องเที่ยวจะดูและใส่ใจในรายละเอียดของสิ่งแวดล้อมในเมืองนั้นๆ ค่อนข้างมาก ส่วนคนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมืองจะไม่ค่อยใส่ใจในลักษณะเฉพาะของสิ่งแวดล้อมที่ตนเองมีอยู่เท่าไรนัก

วรรณกรรมในเรื่องสุนทรียศาสตร์

สุนทรียภาพ ความสวยงาม เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับบุคคล เพราะสิ่งที่คนหนึ่งเห็นว่าสวยงาม อีกคนอาจเห็นว่าไม่สวย เพราะแต่ละคนมีการตอบสนองที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับเชื้อชาติ ความเชื่อถือ ระดับการศึกษา การเลี้ยงดูในวัยเด็ก ประสบการณ์ในอดีต สังคม รวมทั้งอิทธิพลอื่นๆ

ความรู้สึกทางสุนทรียศาสตร์ ความรู้สึกทางสุนทรียศาสตร์จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคล คนที่มีประสบการณ์ต่อสภาพแวดล้อมและสังคมต่างกันจะมีความรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์ต่างกัน

สุนทรียภาพในการวางผังเมือง เหตุที่แต่ละสังคมมีค่านิยมทางความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีพื้นฐานในการมองที่ต่างกัน ความคล้ายคลึงในสภาวะของจิตใจมนุษย์ และแนวโน้มในความคิดของประชาชนที่อยู่ในอารยธรรมและพื้นฐานการศึกษาเดียวกัน ทำให้ความคิดของมนุษย์ออกมาใกล้เคียงกัน มีการให้คุณค่าของสุนทรียภาพออกมาคล้ายกัน

การออกแบบชุมชนที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ : ความต้องการทางด้านความงาม (Urban Design to Meet Human Needs : Aesthetic Needs) ผู้คนจะรู้สึกว่าการเกิดความงามก็ต่อเมื่อเกิดความเป็นระเบียบขึ้นในสิ่งแวดล้อม งานออกแบบชุมชนจำเป็นต้องจัดให้เกิดมุมมองที่สวยงาม อนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่งดงามตามธรรมชาติ รวมทั้งรักษาเอกภาพและความเป็นระเบียบของสถาปัตยกรรม ในทางการออกแบบชุมชนแบ่งสุนทรียภาพออกเป็น 3 ประเภทคือ สุนทรียภาพที่เกิดจากการสัมผัส (Sensory Aesthetics) เป็นเรื่องของสภาวะแวดล้อมและพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ ได้แก่ การสัมผัส พื้นผิวหยาบ-เรียบ ความร้อน-หนาว ความเร้าอารมณ์จากสี การได้ยินเสียง ฯลฯ สุนทรียภาพที่เกิดจากเส้นสายและรูปทรง (Formal Aesthetics) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและการผังเมือง อันเกิดจากสัดส่วน รูปทรง โครงสร้างของสิ่งก่อสร้าง และลักษณะกายภาพแวดล้อมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการรับรู้ของมนุษย์ ได้แก่ การใช้รูปแบบเรขาคณิตสร้างระเบียบขึ้นในสภาวะแวดล้อม การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบเรขาคณิตให้ลึกลงไป จะเห็นสัดส่วน จังหวะ จุดสมดุล และการเน้น สุนทรียภาพที่เกิดจากความหมาย (Symbolic Aesthetics) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของสภาพแวดล้อมที่สร้างความพึงพอใจให้แก่มนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะรู้สึกได้โดยอัตโนมัติเมื่อเห็นรูปแบบที่แสดงเอกลักษณ์หรือความหมาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป นักออกแบบชุมชนควรตระหนักว่า พฤติกรรมที่พึงพอใจของคนต่างวัย ต่างรสนิยม ต่างฐานะทางเศรษฐกิจสังคม และโดยเฉพาะต่างวัฒนธรรมนั้นย่อมมีความแตกต่างกันออกไป

วรรณกรรมในเรื่ององค์ประกอบของเมือง

องค์ประกอบหลักของเมืองที่มองเห็นได้ ในเมืองแต่ละเมืองมีองค์ประกอบหลักที่มองเห็นได้คือ ธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง ภูเขา ฯลฯ อาคารและส่วนประกอบอาคาร เช่น บ้าน อาคาร ตึกแถว อนุสาวรีย์ บ้าย กันสาด ลานทางเข้าอาคาร ฯลฯ ที่เว้นว่างต่างๆ เช่น สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ลานอเนกประสงค์ของเมือง ลานเชื่อมระหว่างอาคาร ฯลฯ ทางสัญจรต่างๆ เช่น ถนน ทางเท้า ทางจักรยาน ทางรถไฟ รวมถึงแม่น้ำลำคลองที่ใช้ในการสัญจร มนุษย์และการประกอบกิจกรรมต่างๆ เช่น งานเทศกาลต่างๆ การค้าขาย การพักผ่อน การรอรถประจำทาง เสียงหัวเราะ การพูดคุย ฯลฯ

วรรณกรรมในเรื่องลักษณะเฉพาะของเมือง

เมืองสวยได้อย่างไร เมืองทุกเมืองย่อมจะต้องมีลักษณะเฉพาะของตนเอง ในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น เมืองที่มีลักษณะเฉพาะทางประวัติศาสตร์หรือมีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติ เมืองที่มีลักษณะทางวัฒนธรรมที่ชัดเจน เมืองที่มีภูมิประเทศพิเศษ เมืองที่ผู้คนในเมืองมีการประกอบอาชีพที่น่าสนใจ เป็นต้น การได้รับรู้ลักษณะเฉพาะของเมือง จะก่อให้เกิดความรู้สึกสัมพันธ์กับเมืองได้ทางหนึ่ง และลักษณะเฉพาะบางอย่างก็เป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าไปสัมผัส เมืองแต่ละเมืองจึงควรจะต้องรักษาเอกลักษณ์ของตนไว้ และแสดงเอกลักษณ์ให้ปรากฏในลักษณะที่เหมาะสม

ลักษณะเฉพาะของเมือง : การออกแบบ (The Character of Towns : Design) การที่จะรักษาลักษณะเฉพาะ (Character) ของเมืองเอาไว้ได้นั้นจะต้องรักษาองค์ประกอบต่างๆ ที่เป็นของเดิมของเมืองคือ มุมมองจากนอกเมืองเข้าไปในเมือง ขอบเขตของเมือง มุมมองจากในเมืองออกไปนอกเมือง มุมมองต่างๆ ภายในเมือง จุดสำคัญในเมือง ลักษณะเฉพาะของที่ว่างในเมือง กิจกรรมของคนในเมือง ต้นไม้ เส้นขอบอาคาร ความสูงของอาคาร และเส้นขอบฟ้าของเมือง ความกว้างของอาคารแต่ละหลัง รายละเอียดทางสถาปัตยกรรม /วัสดุก่อสร้างที่ใช้ และสัดส่วนของหน้าต่างที่สัมพันธ์กับผนังของอาคาร

การรักษาเอกลักษณ์ของเมือง : โดยการกำหนดรูปแบบอาคารที่เหมาะสมให้กับเมือง (Maintaining Visual Qualities of Town : Determining Building Appropriateness) การออกแบบอาคารใหม่ในย่านเมืองเก่าโดยยังคงรักษาเอกลักษณ์ของเมืองไว้ด้วยนั้น การออกแบบดังกล่าวจะต้องให้ความสำคัญกับ ความสูงของอาคารพื้นถิ่น สัดส่วนของอาคารพื้นถิ่น สัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้าของอาคารพื้นถิ่น จังหวะรูปด้านหน้าของอาคารพื้นถิ่น จังหวะของที่ว่างระหว่างอาคารพื้นถิ่น รูปทรงหลังคาของอาคารพื้นถิ่น

วัสดุก่อสร้าง/พื้นผิว/สี/รายละเอียดของอาคารพื้นถิ่น ทิศทางของรูปด้านของอาคารพื้นถิ่น มาตราส่วนระหว่างอาคารพื้นถิ่นกับตัวคน ความต่อเนื่องของอาคารพื้นถิ่นเมื่อมองจากถนน และระยะถอยร่นของอาคารพื้นถิ่นจากแนวถนน

วรรณกรรมในเรื่องการประเมินคุณภาพภูมิทัศน์

วิธีการวัดคุณภาพภูมิทัศน์ วิธีการวัดคุณภาพภูมิทัศน์ที่นิยมใช้คือ วิธีการเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ (The Method of Paired Comparisons) วิธีการนี้เป็นวิธีการจับคู่วัตถุหรือสิ่งเร้าอย่างมีระบบ เมื่อผู้ถูกทดสอบได้เห็นวัตถุแต่ละคู่แล้ว จะต้องระบุว่าวัตถุใดมีคุณค่าความงามมากกว่า วิธีการให้ระดับความมาก-น้อย (Categorical Rating Scales) วิธีการนี้จะให้ผู้ถูกทดสอบเลือกตัวเลขหรือคะแนนที่สะท้อนถึงความรู้สึกที่ผู้ถูกทดสอบมีต่อวัตถุหรือสิ่งเร้า วิธีการให้ระดับความมาก-น้อยนี้มักจะถูกใช้สำหรับการประเมินทัศนคติและความเชื่อของคน วิธีการจัดกลุ่ม (Sorting Methods) วิธีการนี้จะให้ผู้ถูกทดสอบแยกแยะวัตถุหรือสิ่งเร้าออกเป็นกลุ่มๆ โดยจะมีการกำหนดความหมายให้กับแต่ละกลุ่ม วิธีการประมาณค่าความสำคัญ (The Method of Magnitude Estimation) วิธีการนี้จะให้ผู้ถูกทดสอบให้ค่าประมาณกับวัตถุหรือสิ่งเร้าใดๆ โดยเปรียบเทียบกับวัตถุหรือสิ่งเร้าที่เป็นมาตรฐาน

การประเมินความชอบจากการรับรู้ (Perceptual Preference Assessment) โดยผู้เข้าร่วมประเมินจะได้เห็นภาพภูมิทัศน์ที่จำลองขึ้น แล้วจะถูกขอให้ระบุขอบเขตความชอบของพวกเขาที่มีต่อภาพภูมิทัศน์นั้นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยนี้มีจุดประสงค์สำคัญคือ ต้องการวัดความชอบที่ประชาชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวมีต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพเมือง เพื่อจะดูว่าความชอบของคน 2 กลุ่มนี้ สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไรบ้าง โดยจะใช้วิธีการจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพของเมืองขึ้นมาให้คน 2 กลุ่มนี้ได้เห็นภาพ แล้วให้พวกเขาให้คะแนนความชอบกับสภาพกายภาพที่ได้เห็นนั้น นอกจากนี้ จะมีการเก็บข้อมูลในเรื่องปัจจัยต่างๆ ของคน 2 กลุ่มนี้ที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับความชอบ เพื่อนำมาวิเคราะห์ดูรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่วานี้กับความชอบด้วย

เนื้อหาสำคัญที่จะกล่าวถึงในการดำเนินการวิจัยนี้ประกอบด้วย ประเภทของการวิจัย ตัวแปรของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทของการวิจัย

เมื่อพิจารณาแบ่งประเภทตามประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งแสวงหาคำตอบเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์หรือแก้ปัญหาเป็นสำคัญ หากพิจารณาแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่เน้นการศึกษาปรากฏการณ์ที่เป็นปัญหา เพื่ออธิบายว่าเกิดขึ้นมาได้อย่างไร มีสาเหตุมาจากอะไร โดยจะชี้ให้เห็นว่าในเหตุการณ์นั้นๆ มีตัวแปรใดบ้างที่สำคัญ ตัวแปรใดสัมพันธ์กับตัวแปรใดในเชิงเหตุและผล และหากพิจารณาแบ่งประเภทตามลักษณะของข้อมูล การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ต้องการค้นคว้าหาความรู้จากเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อม เน้นการเก็บข้อมูลเชิงนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ เช่น ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ทัศนคติ ฯลฯ

ตัวแปรของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในส่วนตัวแปรของการวิจัยซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป จะกล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อการกำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปร การวัดค่าตัวแปร และวิธีการเก็บข้อมูลของตัวแปร

การกำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษา การกำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษานี้ใช้เกณฑ์การจำแนกตัวแปรโดยพิจารณาถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเชิงเหตุและผล ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) หรือตัวแปรที่เป็นปัจจัยเหตุ และตัวแปรตาม (Dependent Variables) หรือตัวแปรที่เป็นผลเนื่องมาจากตัวแปรอิสระ

การกำหนดตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาในการวิจัยนี้ ถูกกำหนดขึ้นมาจากคำถามของการวิจัย การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สมมุติฐานของการวิจัย และจากเหตุผลที่ว่าตัวแปรอิสระนั้นๆ น่าจะเป็นตัวแปรที่มีส่วนสำคัญในการทำให้คนมีทัศนคติหรือค่านิยมแตกต่างกันโดยมีรายละเอียดดังนี้

ในกรณีของประชาชนท้องถิ่น ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาสำหรับคนกลุ่มนี้ได้แก่

- ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อยคือ
- ถิ่นกำเนิด คนที่เกิดในเมืองนี้อาจจะมีทัศนคติต่างจากคนที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้
 - ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) สำหรับคนที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้ แต่เกิดในภูมิภาคเดียวกับที่เมืองนี้ตั้งอยู่อาจจะมีความแตกต่างไปจากคนที่เกิดในภูมิภาคอื่นๆ
 - ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง ความชอบอาจจะต่างกันระหว่างผู้ที่อยู่ในเมืองมานานกับผู้เพิ่งมาอยู่ได้ไม่นาน
 - กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง คนที่มีบ้านหรือที่ดินเป็นของตัวเองในเมืองอาจจะมีทัศนคติไม่เหมือนกับผู้ที่เช่าบ้านอยู่
 - ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง ทัศนคติของคนที่ผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมืองมากกับคนที่ไม่ค่อยรู้สึกผูกพันเท่าไรอาจจะมีความต่างกัน
 - การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง อาจจะมีการมีความต่างกันระหว่างความชอบของคนที่เป็นกับไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง
 - การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง คนที่ติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมืองอยู่เสมออาจจะมีความชอบต่างไปจากคนที่ไม่ค่อยได้ติดตาม

- การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ผู้ที่ร่วมทำกิจกรรมพัฒนาเมืองมาก กับผู้ที่ไม่ค่อยได้เข้าร่วมอาจจะมี ความชอบไม่เหมือนกัน

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อยคือ

- เพศ ระหว่างชายกับหญิงอาจจะมี ความแตกต่างในเรื่องความชอบ
- อายุ คนต่างวัยกันก็อาจจะมีทัศนคติต่างกันได้
- ระดับการศึกษา การมีระดับการศึกษาต่างกันอาจจะมีส่วนทำให้คนมีทัศนคติต่างกันได้

- สาขาอาชีพ ความชอบของผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเมือง อาจจะไปจากความชอบของผู้ที่ไม่ได้มีอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

- ระดับรายได้ การมีรายได้ต่างกันอาจจะมีผลทำให้คนมีค่านิยมไม่เหมือนกันก็ได้
- การติดตามข่าวสารนอกเมือง คนที่ไม่ค่อยติดตามข่าวนอกเมือง กับคนที่คอยติดตามอยู่เสมออาจจะมีทัศนคติคนละแบบกัน
- ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง คนที่เคยเห็นสิ่งแวดล้อมนอกเมือง มากอาจจะมี ความชอบไม่เหมือนกับคนที่ไม่ค่อยได้ออกไปไหนเลย
- ความสนใจส่วนตัว การมีประเด็นที่สนใจต่างกันอาจจะมีผลทำให้คนมีค่านิยมต่างกันได้
- มุมมองต่อการพัฒนา การมองความหมายของการพัฒนาต่างกัน อาจจะทำให้คนมีทัศนคติต่างกันได้

ในกรณีของนักท่องเที่ยว ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาลำหรับคนกลุ่มนี้ได้แก่ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อยคือ

- ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ผู้ที่ไม่ต้องการความสะดวกสบายในการเที่ยว มากนักอาจจะมี ความชอบต่างไปจากผู้ที่ชอบความสะดวกสบาย
- ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง คนที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง แค่ระยะเวลาสั้นๆ อาจจะมีทัศนคติต่างจากผู้ที่จะพักอยู่นาน
- ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง ผู้ที่พักอยู่ในเมืองมาหลายวันแล้ว กับที่เพิ่งจะมาพักได้ไม่กี่วันอาจจะมีทัศนคติไม่เหมือนกัน
- จุดประสงค์ในการมา คนที่มาเมืองนี้เพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว กับคนที่มาเพื่อทำธุระอื่น ไม่ได้มาเพื่อท่องเที่ยวอาจจะมีทัศนคติต่างกันได้

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ การชอบแหล่งท่องเที่ยวต่างประเภทกัน อาจมีผลให้นักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่างกันได้

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรย่อยคือ

- เพศ นักท่องเที่ยวหญิงอาจจะชอบไม่เหมือนกับนักท่องเที่ยวชาย
 - อายุ คนสูงอายุอาจจะมึนงงที่อยากเห็นคนละแบบกับคนที่อายุน้อยก็ได้
 - ระดับการศึกษา การมีระดับการศึกษาต่างกันอาจจะทำให้คนอยากเห็นในสิ่งที่ต่างกันได้

- ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคเดียวกับที่เมืองนี้ตั้งอยู่อาจจะมี ความชอบต่างไปจากผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคอื่น

- ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) คนที่มาจากต่างทวีปก็อาจจะมี ความชอบต่างกันได้

- การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอาจจะมีทัศนคติต่างกับผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก

- การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาบางครั้งอาจจะมี ความชอบไม่เหมือนกับผู้ที่ไม่ค่อยได้เข้าร่วม

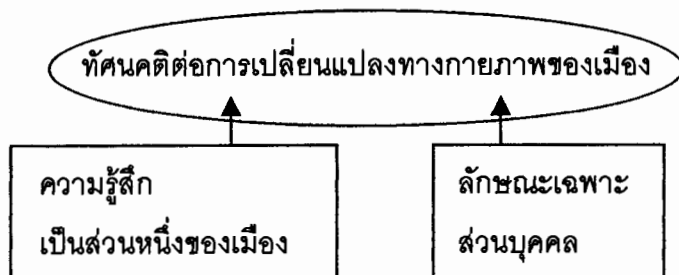
- ความสนใจส่วนตัว การมีความสนใจในเรื่องที่ต่างกันอาจทำให้นักท่องเที่ยว มีความชอบต่างกันได้

- ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อาจมีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคน ที่รู้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คืออะไรกับคนที่ไม่รู้

การกำหนดตัวแปรตาม จากคำถามและสมมุติฐานของการวิจัยทำให้สามารถกำหนดตัวแปรตามที่จะทำการศึกษาในการวิจัยนี้ได้คือ ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง

ความสัมพันธ์ของตัวแปร ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ในกรณีของประชาชนท้องถิ่น ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษาสำหรับคนกลุ่มนี้มีรายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 1

- ถิ่นกำเนิด
- ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้)
- ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง
- กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง
- ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง
- การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง
- การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง
- การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง

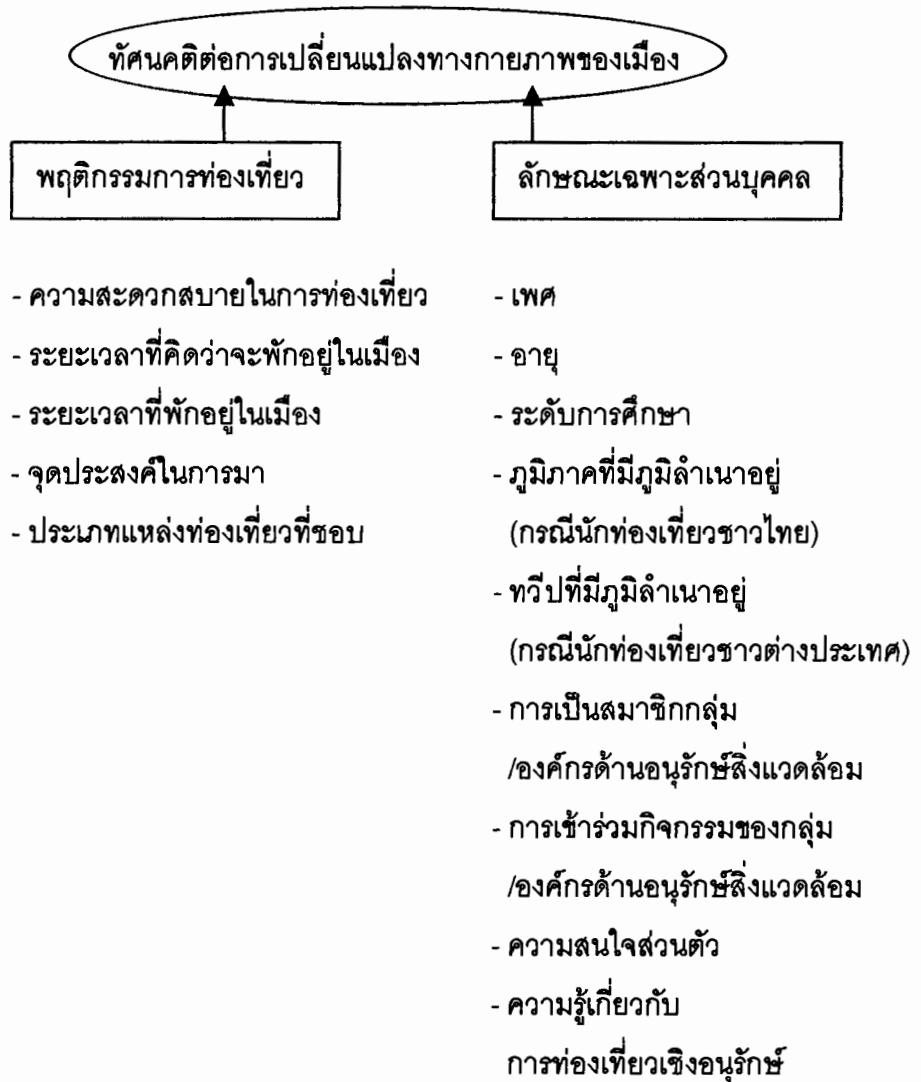
- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- สาขาอาชีพ
- ระดับรายได้
- การติดตามข่าวสารนอกเมือง
- ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง
- ความสนใจส่วนตัว
- มุมมองต่อการพัฒนา

สัญลักษณ์

- ตัวแปรอิสระ
- ตัวแปรย่อยของตัวแปรอิสระ
- ตัวแปรตาม
- ความสัมพันธ์แบบทางเดียว

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษาในกรณีของประชาชนท้องถิ่น

ในกรณีของนักท่องเที่ยว ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษา สำหรับคนกลุ่มนี้มีรายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 2

สัญลักษณ์

- ตัวแปรอิสระ
- ตัวแปรย่อยของตัวแปรอิสระ
- ตัวแปรตาม
- ← ความสัมพันธ์แบบทางเดียว

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่จะทำการศึกษาในกรณีของนักท่องเที่ยว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดในส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาในการวิจัยนี้มีดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรที่จะทำการศึกษา ประชากรของการวิจัยนี้ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และนักวิชาชีพส่วนกลาง

ความหมายของประชากรที่จะทำการศึกษา

ประชาชนท้องถิ่น หมายถึง

- คนท้องถิ่นทั่วไป ที่อาศัยอยู่ในเมืองอย่างถาวร
- ผู้บริหารเมือง ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคนท้องถิ่นในการปกครองและบริหารเมือง เป็นผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจว่าจะให้มีโครงการพัฒนาทางกายภาพใดๆ เกิดขึ้นในเมืองหรือไม่ เช่น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ นายกเทศมนตรี เป็นต้น

- นักวิชาชีพท้องถิ่น ที่ทำงานเกี่ยวกับการวางแผนหรือออกแบบสภาพกายภาพของเมืองโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายโยธาฯ ของเทศบาล เป็นต้น

นักท่องเที่ยว หมายถึง คนที่เข้ามาใช้พื้นที่ของเมืองเพียงชั่วคราวเพื่อท่องเที่ยว พักแรม รับประทานอาหาร ฯลฯ โดยครอบคลุมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

นักวิชาชีพส่วนกลาง หมายถึง นักวางแผน นักผังเมือง สถาปนิก วิศวกร ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานด้านการวางแผนหรือออกแบบกายภาพเมือง โดยหน่วยงานดังกล่าวตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ

หมายเหตุ : เหตุที่มีนักวิชาชีพส่วนกลางรวมอยู่ในประชากรที่จะทำการศึกษาดังนั้น เป็นเพราะผู้วิจัยต้องการที่จะรู้ด้วยว่าคนกลุ่มนี้มีทัศนคติอย่างไร ต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบท โดยข้อมูลในส่วนนี้ จะถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบกับทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเท่านั้น ไม่ได้นำมาวิเคราะห์ในรายละเอียดแต่อย่างใด

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในหัวข้อนี้จะแบ่งเป็นการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ไม่สามารถเจาะจงลงไปได้ชัดเจนว่าจะมีใครบ้างที่จะเป็นตัวอย่าง ซึ่งได้แก่คนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว กับการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

ของประชากรที่สามารถเจาะจงลงไปได้ว่าจะมีใครเป็นตัวอย่างบ้าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น และนักวิชาชีพส่วนกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในกรณีของคนท้องถิ่นและนักท้องถิ่น การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของคน 2 ประเภทนี้จะใช้สูตรในการคำนวณ โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่างไว้ที่ 95% และให้มีความผิดพลาดได้ไม่เกิน 5% สูตรที่ใช้คือ

$$n = \frac{Z^2}{4E^2}$$

- n = จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- Z = ค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากตารางการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด
- E = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

ในที่นี้ค่า Z ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% คือ 1.96 ค่า E คือ 0.05

เหตุที่เลือกใช้สูตรนี้ในการคำนวณ เนื่องจากเป็นสูตรที่ใช้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยที่เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งการวิจัยนี้เป็นการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับทัศนคติของคนซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากการคำนวณด้วยสูตรนี้ทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของคนท้องถิ่นและนักท้องถิ่น 384.16 คน คิดเป็น 385 คน

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่าง 385 คนนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างรวมของทั้งคนท้องถิ่นและนักท้องถิ่น ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดสัดส่วนตัวอย่างของคนแต่ละประเภท ในที่นี้กำหนดให้เป็นคนท้องถิ่น 60% (230 คน) นักท้องถิ่น 40% (155 คน) เหตุที่กำหนดสัดส่วนให้เป็นคนท้องถิ่นมากกว่า เนื่องจากต้องการให้ความสำคัญกับคนกลุ่มนี้มากกว่าในฐานะที่พวกเขาเป็นเจ้าของเมือง

ในส่วนของนักท้องถิ่นนั้น จากการสำรวจสถิติของนักท้องถิ่นของเมืองนี้พบว่า สัดส่วนโดยประมาณของนักท้องถิ่นชาวต่างประเทศกับนักท้องถิ่นชาวไทยคือ 4 : 1 ดังนั้นในกลุ่มตัวอย่าง 155 คนจึงกำหนดให้เป็นนักท้องถิ่นชาวต่างประเทศ 80% (125 คน) นักท้องถิ่นชาวไทย 20% (30 คน)

ในกรณีของผู้บริหารเมือง ซึ่งหมายถึงคนที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของคนท้องถิ่น ในการปกครองและบริหารเมือง เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจว่าจะให้มีโครงการพัฒนาใดๆ เกิดขึ้นในเมืองหรือไม่ โดยจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และปกครองเมืองนี้ได้แก่ ที่ว่าการอำเภอปาย เทศบาลตำบลปาย และองค์การบริหารส่วนตำบล เวียงใต้ ทำให้สามารถระบุผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหน่วยงานได้ดังนี้

ที่ว่าการอำเภอปาย กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 7 คนคือ

- นายอำเภอ 1 คน
- ปลัดอำเภอฝ่ายต่างๆ 6 คน

เทศบาลตำบลปาย กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 4 คนคือ

- นายกเทศมนตรี 1 คน
- เทศมนตรี 2 คน
- ปลัดเทศบาล 1 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 7 คนคือ

- ประธานกรรมการบริหาร อบต. 1 คน
- กรรมการบริหาร อบต. 2 คน
- ประธานสภา อบต. 1 คน
- รองประธานสภา อบต. 1 คน
- ปลัด อบต. 1 คน
- หัวหน้าส่วนการคลัง 1 คน

ในกรณีของนักวิชาชีพท้องถิ่น ซึ่งหมายถึงคนที่ทำงานเกี่ยวกับการวางแผน หรือออกแบบสภาพกายภาพของเมืองนี้โดยตรง ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบกายภาพในเมืองนี้ได้แก่ เทศบาลตำบลปาย และองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ ทำให้สามารถระบุผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหน่วยงานได้ดังนี้

เทศบาลตำบลปาย กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 2 คนคือ

- นายช่างโยธา 1 คน
- ช่างโยธา 1 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้ กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 1 คนคือ

หัวหน้าส่วนโยธา

ในกรณีของนักวิชาชีพส่วนกลาง ซึ่งหมายถึงนักวางแผน นักผังเมือง สถาปนิก วิศวกร ที่ทำงานประจำอยู่ในหน่วยงานวางแผนหรือออกแบบสภาพกายภาพของเมือง ซึ่งหน่วยงานที่วานี้ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ โดยจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า หน่วยงานในกรุงเทพฯ บางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและวางแผนกายภาพเมืองได้แก่ กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงานนโยบาย และแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถระบุ ผู้ที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหน่วยงานได้ดังนี้

กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 17 คน

คือ

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการผังเมือง 1 คน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนวิศวกรรม 1 คน
- นักผังเมืองจากสำนักวางผัง 8 คน
- นักผังเมืองจากสำนักงานจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาเมืองและโครงการเมืองใหม่

3 คน

- นักผังเมืองจากสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมเมืองและสิ่งแวดล้อม 1 คน
 - สถาปนิกจากสำนักงานออกแบบสถาปัตยกรรมเมืองและสิ่งแวดล้อม 3 คน
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 13 คนคือ
- เจ้าหน้าที่ในงานแผนการพัฒนา กองวางแผนมหภาค ฝ่ายวางแผน 1 คน
 - เจ้าหน้าที่ในงานวางแผนแหล่งท่องเที่ยว กองวางแผนโครงการ ฝ่ายวางแผน

4 คน

- เจ้าหน้าที่ในงานวางแผนท้องถิ่น กองวางแผนโครงการ ฝ่ายวางแผน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในงานวางแผนปฏิบัติการ กองวางแผนโครงการ ฝ่ายวางแผน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในงานวางแผนภูมิภาค กองวางแผนโครงการ ฝ่ายวางแผน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในงานพัฒนาภาคเหนือ กองพัฒนา ฝ่ายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในงานจัดการอนุรักษ์ กองอนุรักษ์ ฝ่ายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในงานวิชาการอนุรักษ์ด้านการท่องเที่ยว กองอนุรักษ์

ฝ่ายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 1 คน

- สถาปนิกในงานสถาปัตยกรรม กองออกแบบ ฝ่ายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 2 คน

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี

และสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานนี้มี 8 คนคือ

- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานพัฒนานโยบาย กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานแผนงานและโครงการ กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานวางแผนสิ่งแวดล้อมพื้นที่เฉพาะ กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานวางแผนการจัดการพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม 1 คน
- เจ้าหน้าที่ในฝ่ายคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม 1 คน

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้สรุปได้ดังนี้คือ

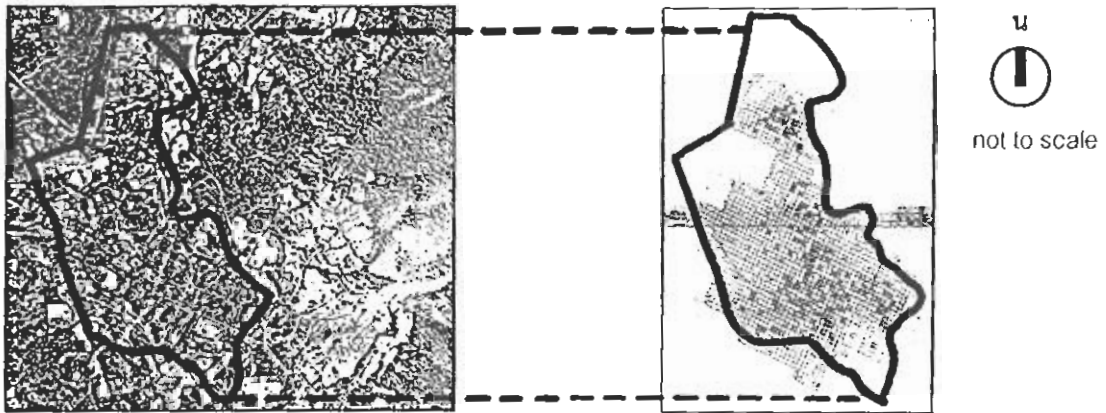
- กลุ่มตัวอย่างของคนท้องถิ่น	230	คน
- กลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารเมือง	18	คน
- กลุ่มตัวอย่างของนักวิชาชีพท้องถิ่น	3	คน
- กลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวไทย	30	คน
- กลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	125	คน
- กลุ่มตัวอย่างของนักวิชาชีพส่วนกลาง	38	คน
รวมทั้งหมด	444	คน

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้มีความแตกต่างกันไปตามประเภทของประชากรที่ทำการศึกษา โดยพิจารณาจากความสะดวกในการเก็บข้อมูลความเหมาะสมกับเวลา กำลังคน และงบประมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นคนท้องถิ่น เนื่องจากประชากรประเภทนี้ไม่สามารถเจาะจงลงไปได้ชัดเจนว่าจะมีใครบ้างที่จะเป็นตัวอย่าง ดังนั้นจึงใช้วิธีการเลือกที่ใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เพื่อให้คนท้องถิ่นทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเป็นตัวอย่างได้เท่าเทียมกัน โดยใช้การเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) รายละเอียดมีดังนี้

1. สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดย

- เขียนเส้นตาราง (Grid) ทับลงไปบนแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศของเมือง พร้อมทั้งกำหนดตัวอักษรกำกับที่หัวสดมภ์ (Column) และตัวเลขกำกับที่หัวแถว (Row) (ดูแผนที่ 8)

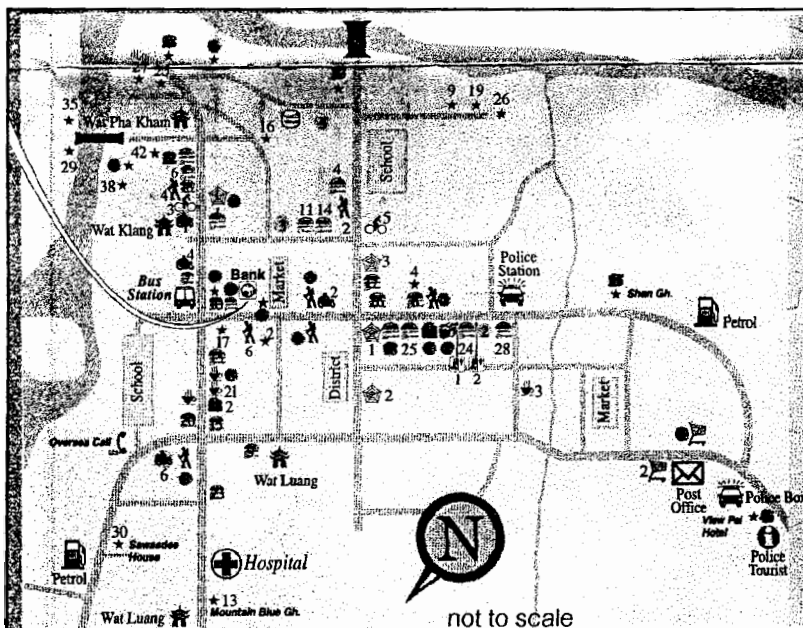
แผนที่ 8 การสุ่มครัวเรือนคนท้องถิ่นที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง

- จัดทำสลาก โดยแบ่งเป็นสลากตัวอักษร (สดมภ์) และสลากตัวเลข (แถว)
 - จับสลาก โดยการจับแต่ละครั้งจะจับขึ้นมาเป็นคู่ (ทั้งสลากสดมภ์ และสลากแถว) ผลที่ได้ก็คือตำแหน่งของช่องตารางที่ถูกเลือก ในกรณีที่ช่องตารางนั้นครอบคลุมครัวเรือนอยู่เพียงหลังเดียวครัวเรือนหลังนั้นก็จะเป็ครัวเรือนที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่าง แต่ในกรณีที่ช่องตารางนั้นครอบคลุมครัวเรือนมากกว่า 1 หลัง ก็จะใช้วิธีการทำสลากย่อยให้หมายเลขแก่ครัวเรือนแต่ละหลังในช่องตารางนั้นแล้วทำการจับสลากเลือกมา 1 ครัวเรือนเพื่อเป็นตัวอย่าง สลากสดมภ์และสลากแถวที่ถูกจับขึ้นมาแล้วจะถูกใส่กลับ ลงไปอีกเพื่อให้ช่องตารางอื่นๆ มีโอกาสถูกเลือกได้อย่างเท่าเทียมกัน ทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนได้จำนวนครัวเรือนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ คือ 230 ตัวอย่าง

2. เลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยไปที่ครัวเรือนแต่ละหลังที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วเก็บข้อมูลจากคน 1 คนในครัวเรือนนั้น วิธีการคือเมื่อเจอใครในครัวเรือนนั้นๆ ก่อนก็เก็บข้อมูลจากคนๆ นั้นเลย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยว เนื่องจากประชากรประเภทนี้ไม่สามารถเจาะจงลงไปได้ชัดเจนว่าจะมีใครบ้างที่เป็นตัวอย่าง ดังนั้นจึงใช้วิธีการเลือกที่ใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) เพื่อให้นักท่องเที่ยวทุกคนมีโอกาสถูกเลือกเป็นตัวอย่างได้เท่าๆ กัน โดยใช้การเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) รายละเอียดมีดังนี้

1. เลือกแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยแบ่งนักท่องเที่ยวออกเป็นกลุ่มตามรายชื่อและที่ตั้งของที่พักรวมที่มีอยู่ทั้งหมดในเมือง ซึ่งจากการสำรวจภาคสนามพบว่า มีที่พักทั้งหมด 42 แห่ง (ดูแผนที่ 9)

★ = ที่พักแรม

★ Accommodation

1. Baan Nam Pal
2. Big Guest House
3. Charlie's House
4. Chez Swan Rooms Service
5. Duang Guest House
6. Farmer Home
7. Fruit Garden
8. Golden Huts
9. Holiday Guest House
10. Hut In Pai Resort
11. Mao Yen House
12. Michel Bungalows Dormitory
13. Mountain Blue
14. Mountain Lodge
15. Muang Pai Resort
16. Mr. Jan Guest House
17. Nun Ya Guest House
18. Pai Cabana
19. Pai River Lodge
20. Pai Scandia Resort
21. Pai Valley
22. Pai Watershed
23. Pee Pee Orchid
24. Peter & Vandee Huts
25. Pia on Pai
26. P.S. River Side Guest House
27. Rim Pai Cottage
28. River Corner
29. River View Huts
30. Sawasdee House
31. Shan Guest House
32. Sib Song Panna
33. Spa Garden Home
34. Thapai Spa Camping
35. The Good View
36. The Little House
37. The Nature Home
38. The River Side
39. The Sun Hut
40. View Pai Hotel
41. View Point Guest House
42. Wee Huts

แผนที่ 9 ที่ตั้งของที่พักรวมบางส่วนในเมืองปาย

2. เลือกแบบโควตา (Quota Sampling) โดย

- กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งต้องการจำนวนตัวอย่าง 125 คน
ดังนั้นจึงกำหนดให้เก็บข้อมูลจากคนกลุ่มนี้ที่พักรวมละ 3 คนโดยประมาณ

- กรณีของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่ต้องการจำนวนตัวอย่าง 30 คน ซึ่งน้อยกว่าจำนวนที่พักรวมที่มีอยู่คือ 42 แห่ง ดังนั้นจึงต้องทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือกที่พักรวมเพียง 30 แห่ง แล้วกำหนดให้เก็บข้อมูลจากคนกลุ่มนี้
แห่งละ 1 คน

3. เลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยไปที่ที่พักรวมแต่ละแห่ง
เมื่อเจอนักท่องเที่ยวคนไหนก่อนก็เก็บข้อมูลจากคนนั้นตามจำนวนโควตาที่กำหนดไว้

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพ
ท้องถิ่น และนักวิชาชีพส่วนกลาง การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากคนทั้ง 3 ประเภทนี้ใช้วิธีการเลือก
แบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive
Sampling) เนื่องจากประชากร 3 ประเภทนี้สามารถที่จะระบุเจาะจงลงไปได้ชัดเจนว่า
กลุ่มตัวอย่างจะหมายถึงใครบ้าง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ แบบสอบถาม
โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วย

- การกำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
- การกำหนดประเด็นหลักของคำถามในแบบสอบถาม
- การแจกแจงประเด็นหลักของคำถามเป็นประเด็นย่อย
- การตั้งคำถามและการกำหนดจำนวนคำถาม
- การกำหนดรูปแบบของคำถามและคำตอบ
- การจัดทำร่างแบบสอบถาม
- การตรวจสอบแบบสอบถาม
- การกำหนดวิธีการส่งและรวบรวมแบบสอบถาม
- การกำหนดสถานที่แจกแบบสอบถาม
- การจัดการกระทำกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม แบบสอบถามสำหรับการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่อง

- ทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองของคนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และนักวิชาชีพส่วนกลาง
- ปัจจัยต่างๆ ของคนแต่ละประเภทข้างต้นที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

การกำหนดประเด็นหลักของคำถามในแบบสอบถาม แบบสอบถามที่จะใช้เก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้มีประเด็นหลักของคำถามตามวัตถุประสงค์ สมมุติฐาน และตัวแปรของการวิจัยคือ

- ประเด็นคำถามในเรื่องทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
- ประเด็นคำถามในเรื่องปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

การแจกแจงประเด็นหลักของคำถามเป็นประเด็นย่อย จากการกำหนดประเด็นหลักของคำถาม สามารถแจกแจงเป็นประเด็นคำถามย่อยได้ดังนี้

ประเด็นคำถามในเรื่องทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง มีประเด็นย่อยคือ

- ทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม
- ทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร

ประเด็นคำถามในเรื่องปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง มีประเด็นย่อยโดยพิจารณาตามประเภทของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง และนักวิชาชีพท้องถิ่น ประเด็นย่อยคือ

ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว ประเด็นย่อยคือ

พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การตั้งคำถามและการกำหนดจำนวนคำถาม การตั้งคำถามจะพิจารณาจากประเด็นหลักและประเด็นย่อยของคำถามโดยตั้งให้มีเนื้อหาครอบคลุมทุกประเด็นที่กำหนดไว้ ส่วนการกำหนดจำนวนคำถามนั้นกำหนดโดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับปริมาณและความสำคัญของเนื้อหา ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม

การกำหนดรูปแบบของคำถามและคำตอบ การกำหนดรูปแบบของคำถามในแบบสอบถามจะพิจารณาแยกตามประเด็นหลักของคำถามโดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นหลักในเรื่องทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง เนื่องจากการที่จะให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงทัศนคติที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองออกมาได้นั้นจำเป็นต้องให้พวกเขาเห็นบรรยากาศของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งรูปภาพคือสื่ออย่างหนึ่งที่จำลองการเปลี่ยนแปลงได้ค่อนข้างชัดเจน ดังนั้นจึงกำหนดรูปแบบของคำถามในประเด็นนี้ให้เป็นแบบรูปภาพ (Pictorial Form) โดยมีรูปแบบของคำตอบเป็นแบบประเมินค่า (Rating) เพื่อให้ผู้ตอบให้คะแนนความชอบต่อภาพแต่ละภาพ

ประเด็นหลักในเรื่องปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง รูปแบบของคำถามในประเด็นนี้กำหนดให้มี 2 รูปแบบใช้ควบคู่กันไปได้แก่

- รูปแบบคำถามแบบปลายปิด (Close-end Questions) เป็นคำถามที่ให้ตอบตามคำตอบที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่เท่านั้น โดยให้ผู้ตอบมีอิสระหรือโอกาสที่จะเลือกตอบได้น้อย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะดวกต่อการจัดหมวดหมู่และวัดผล โดยมีรูปแบบของคำตอบคือแบบเลือกตอบได้ตัวเดียว แบบเลือกตอบได้หลายตัวเลือก และแบบประเมินค่า

- รูปแบบคำถามแบบปลายเปิด (Open-end Questions) เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบได้อย่างอิสระเต็มที่ ไม่มีการกำหนดตัวเลือกคำตอบไว้ให้ โดยมีรูปแบบของคำตอบคือแบบเติมคำ

การจัดทำร่างแบบสอบถาม ร่างแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นนี้มีส่วนประกอบสำคัญดังนี้
วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม เพื่อเป็นการชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบถึงวัตถุประสงค์ของการนำแบบสอบถามไปใช้

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม เพื่อชี้แจงวิธีการตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติได้ถูกต้องตรงกัน

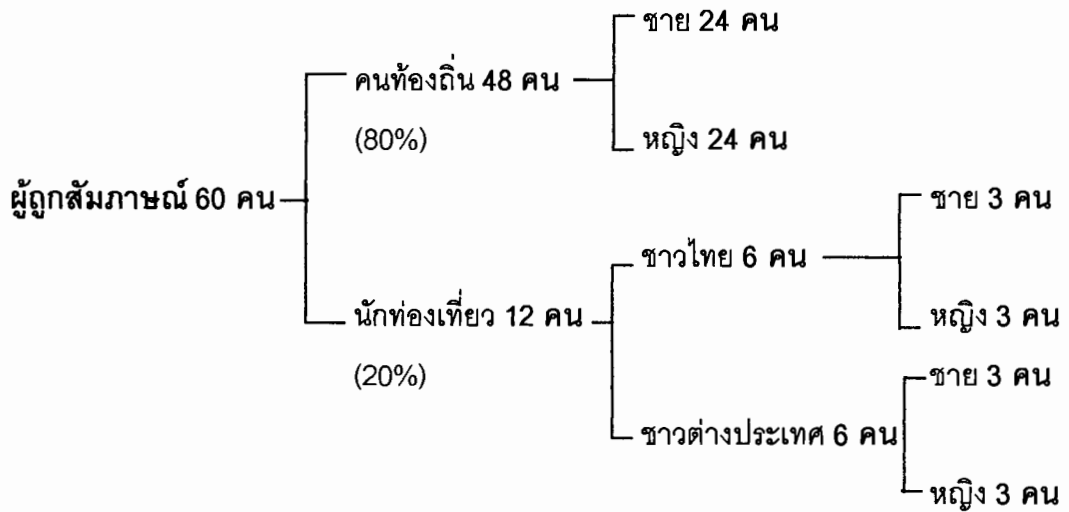
เนื้อหาของแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย

- แบบวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
- คำถามในเรื่องปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง แบบวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองนี้เป็นส่วนประกอบสำคัญส่วนหนึ่งในแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดในการสร้างดังต่อไปนี้

การกำหนดประเด็น (Dimensions) ที่จะใช้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสภาพกายภาพเมือง โดยประเด็นที่ว่านี้จะได้มาจาก

- การสัมภาษณ์คนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมืองและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในเมือง (Face-to-Face Interview) โดยจะทำการสัมภาษณ์คน 2 กลุ่มนี้รวมทั้งหมด 60 คน (จำนวน 60 คนนี้ได้มาจากการกำหนดสัดส่วน 15% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวรวมกัน (385 คน)) โดยมีรายละเอียดดังที่แสดงไว้ในแผนภาพที่ 3

แผนภาพที่ 3 จำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์ใน Face-to-Face Interview

หมายเหตุ : เหตุที่กำหนดให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ 60 คนเป็นคนท้องถิ่นมากกว่านักท่องเที่ยว (คนท้องถิ่น 80% นักท่องเที่ยว 20%) นั้น เนื่องจากต้องการให้ความสำคัญกับคนท้องถิ่นมากกว่า ในฐานะที่พวกเขาเป็นเจ้าของเมือง

Face-to-Face Interview นี้เป็นการสัมภาษณ์ประเภทไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured Interview) คือไม่มีการกำหนดคำตอบไว้แน่นอนตายตัว เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์มีอิสระในการตอบ แต่จะมีการกำหนดหัวข้อคำถามเอาไว้แน่นอน ซึ่งได้แก่หัวข้อคำถามในเรื่อง

- 1) บรรยากาศหรือลักษณะเฉพาะ (Character) ของเมือง
- 2) องค์ประกอบที่ส่งเสริมลักษณะเฉพาะ (Character) ของเมือง
- 3) องค์ประกอบที่ทำลายลักษณะเฉพาะ (Character) ของเมือง

(ดูรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ Face-to-Face Interview ในภาคผนวก ก)

คำตอบที่จะได้จากหัวข้อคำถามทั้ง 3 หัวข้อนี้จะถูกนำมาประมวลรวมกันเพื่อหาประเด็นหลัก (Major Dimension) ที่จะใช้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของสภาพกายภาพเมือง ซึ่งเมื่อทำการสัมภาษณ์คนทั้ง 60 คนข้างต้นแล้วพบว่า

คำตอบที่มีคนตอบค่อนข้างมากสำหรับหัวข้อคำถามในเรื่อง ลักษณะเฉพาะของเมือง ได้แก่ วัดน้ำฮู้ (วัดสำคัญที่อยู่นอกเมือง) ความสวยงามของธรรมชาติ อัญมณีอันดีของคนในเมือง อากาศดี วัดหลวง วัดกลาง วัดป่าขาม (วัดสำคัญในเมือง) ภูเขา แม่น้ำ วัฒนธรรมไทใหญ่

อาชีพการทำไร่กระเทียม/ถั่วเหลือง ไร่ป่าน้ำร้อนท่าปาย (แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแห่งหนึ่งที่อยู่นอกเมือง) ป่าไม้/ต้นไม้ และความเป็นเมืองพักผ่อนที่เงียบสงบ

คำตอบที่มีความถี่ในการตอบสูงสำหรับหัวข้อคำถามในเรื่อง องค์ประกอบที่ส่งเสริมลักษณะเฉพาะของเมือง ได้แก่ ประเพณี/วัฒนธรรมท้องถิ่น ธรรมชาติ อาคารบ้านเรือน การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร (ไร่กระเทียม/ถั่วเหลือง) และขนาดของเมือง

คำตอบที่มีความถี่ในการตอบสูงสำหรับหัวข้อคำถามในเรื่อง องค์ประกอบที่ทำลายลักษณะเฉพาะของเมือง ได้แก่ การเข้ามาอยู่อาศัยในเมืองของคนต่างถิ่น ยาเสพติด จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น ลักษณะนิสัยที่เห็นแก่ตัวของคน การตัดไม้ทำลายป่า ชยะ/ความสกปรก และจำนวน/ประเภทยานพาหนะที่เพิ่มขึ้น

เมื่อทำการประมวลคำตอบที่ได้ทั้งหมดข้างต้นแล้วพบว่า คำตอบที่สามารถนำมาใช้เป็นประเด็นหลัก (Major Dimension) ในการแสดงถึงความแตกต่างของสภาพกายภาพเมืองได้อย่างชัดเจนมีเพียงคำตอบเดียวคือ อาคารบ้านเรือน เนื่องจากเป็นองค์ประกอบของเมืองที่มองเห็นได้ชัดเจนและค่อนข้างง่ายต่อการจำลองให้มีความแตกต่างกัน ในขณะที่คำตอบอื่นๆ ที่เหลือนั้นค่อนข้างยุ่งยากต่อการจำลองให้มีความต่างกัน

- การวิเคราะห์จากองค์ประกอบของเมือง ซึ่งจะพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองก็คือการที่องค์ประกอบกายภาพเมืองเปลี่ยนไปนั่นเอง ซึ่งเดชา บุญค้ำ (2531 : 15) ได้กล่าวไว้ว่า ในเมืองแต่ละเมืองมีองค์ประกอบหลักที่มองเห็นได้คือ ธรรมชาติ ได้แก่ แม่น้ำ คลอง บึง ภูเขา ฯลฯ อาคาร ได้แก่ บ้าน ตึกแถว อนุสาวรีย์ ฯลฯ ที่เว้นว่างต่างๆ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ลานอเนกประสงค์ของเมือง ลานเชื่อมระหว่างอาคาร ฯลฯ ทางสัญจรต่างๆ ได้แก่ ถนน ทางเท้า ทางจักรยาน ทางรถไฟ รวมถึงแม่น้ำลำคลองที่ใช้ในการสัญจร มนุษย์และการประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเคลื่อนไหวทำกิจกรรมในส่วนต่างๆ ของเมือง เช่น กิจกรรมค้าขาย กิจกรรมพักผ่อน การรอรถประจำทาง เสียงหัวเราะ การพูดคุย ฯลฯ เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่า อาคาร น่าจะเป็นองค์ประกอบที่ผู้คนเห็นภาพและมีความใกล้ชิดมากที่สุด เนื่องจากพวกเขาจะต้องใช้ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่อยู่กับอาคารบ้านเรือนภายในเมือง

ผลจากการสัมภาษณ์ (Face-to-Face Interview) และการวิเคราะห์องค์ประกอบของเมือง สรุปได้ว่า อาคารบ้านเรือน คือประเด็นหลัก (Major Dimension) ที่จะใช้แสดงถึงความแตกต่างของสภาพกายภาพเมือง นั้นหมายถึงจะต้องมาพิจารณาถึงความแตกต่างของอาคารนั่นเอง โดยเมื่อพูดถึงความแตกต่างของอาคาร คนส่วนใหญ่ก็นึกถึงความแตกต่าง

ในเรื่องรูปแบบ (Style) และ สภาพความหนาแน่น (Density) มาเป็นอันดับต้นๆ ดังนั้นจึงกำหนดให้รูปแบบอาคาร/สถาปัตยกรรม (Architectural Style) และ สภาพความหนาแน่นของอาคาร (Buildings Density) เป็นประเด็นย่อย (Minor Dimension) ในการแสดงถึงความแตกต่างของสภาพกายภาพเมือง

การหาบริเวณสำคัญของเมือง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าการวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพเมืองจะใช้วิธีการจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพขึ้นมาซึ่งเป็นไปได้ยากที่จะทำทั้งเมือง ดังนั้นจึงใช้วิธีเลือกเฉพาะบริเวณสำคัญที่เป็นตัวแทนของเมืองหรือบริเวณที่เป็นจุดวิกฤตคือมีโอกาสเกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพได้ค่อนข้างมากมาจำลองการเปลี่ยนแปลง ซึ่งบริเวณดังกล่าวนี้ได้มาจาก

- การสัมภาษณ์คนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมือง (Projective Mapping)

โดยสัมภาษณ์จากคนท้องถิ่น 48 คน (กลุ่มเดียวกับที่ให้สัมภาษณ์ใน Face-to-face Interview) ซึ่งมีหัวข้อคำถามที่กำหนดไว้คือ

1) ให้ออกถึงบริเวณสำคัญของเมือง

2) ให้ออกถึงจุดที่จะถ่ายรูปบริเวณสำคัญดังกล่าวได้อย่างชัดเจน (ดูรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ Projective Mapping ในภาคผนวก ข)

คำตอบที่ได้จากการทำ Projective Mapping จะบอกถึงบริเวณสำคัญของเมืองในความคิดของคนท้องถิ่นและจะทำให้ได้ทราบถึงจุดที่ควรจะไปถ่ายภาพบริเวณสำคัญนั้นๆ เพื่อนำมาทำการจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพต่อไป ซึ่งคำตอบที่ได้จากการทำ Projective Mapping นี้สามารถสรุปได้ว่าบริเวณสำคัญของเมืองนี้ได้แก่ บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์) บริเวณริมแม่น้ำป่า และย่านเกสต์เฮาส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

- การวิเคราะห์จากสภาพความเป็นจริงของเมืองท่องเที่ยวต่างๆ ไป โดยจะพบว่าบริเวณวิกฤตที่ค่อนข้างไวต่อการเปลี่ยนแปลงคือบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวข้องกับค่อนข้างมากและบ่อย ซึ่งได้แก่

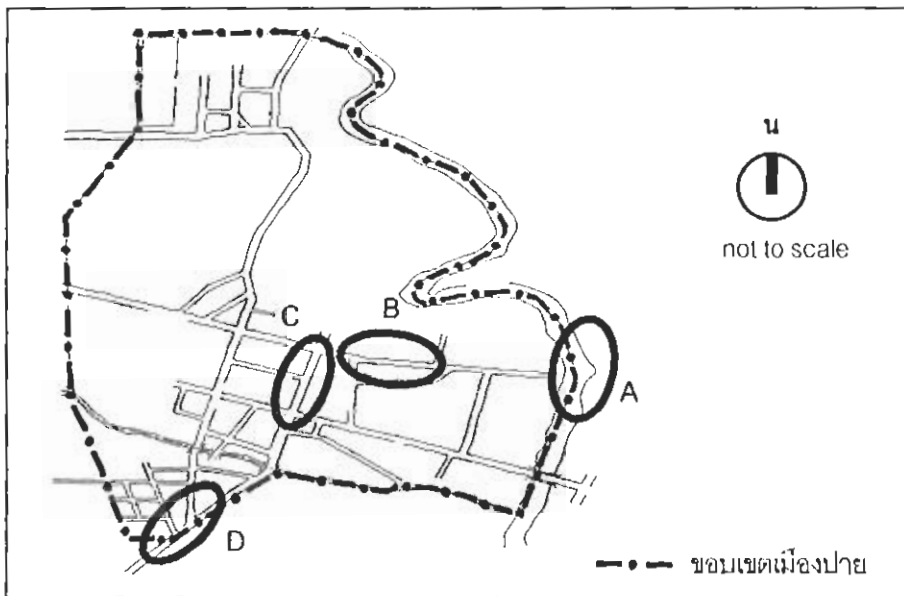
1) บริเวณที่เป็นพื้นที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ย่านที่พักและร้านอาหาร ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องมากินมาอยู่ในพื้นที่เหล่านี้

2) บริเวณที่เป็นย่านการค้าของเมือง ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องมาจับจ่ายซื้อของ (Shopping)

3) บริเวณที่เป็นพื้นที่ธรรมชาติของเมือง (ในกรณีของเมืองท่องเที่ยวทางธรรมชาติอย่างเมืองนี้) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะเข้ามาเยี่ยมชมความสวยงามของธรรมชาติ

4) บริเวณทางเข้าหลักของเมือง ซึ่งเป็นจุดแรกที่นักท่องเที่ยวจะได้เห็น และเข้ามาสัมผัส

ผลจากการทำ Projective Mapping และการวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงของเมืองท่องเที่ยวต่างๆ ไปทำให้สามารถสรุปได้ว่า บริเวณสำคัญหรือบริเวณวิกฤตของเมืองปายแห่งนี้ได้แก่ บริเวณริมแม่น้ำปาย (บริเวณที่เป็นพื้นที่ธรรมชาติของเมือง) ย่านเกสต์เฮาส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) (บริเวณที่เป็นพื้นที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว) บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) (บริเวณที่เป็นย่านการค้าของเมือง) และ บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) (บริเวณทางเข้าหลักของเมือง) (ดูแผนที่ 10 และภาพที่ 20-23)

แผนที่ 10 บริเวณสำคัญของเมืองปาย

ภาพที่ 20 บริเวณริมแม่น้ำปาย (จุด A)

สภาพโดยทั่วไปของบริเวณนี้ยังคงมีความเป็นธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์อยู่ พื้นที่สองฝั่งแม่น้ำเป็นป่าหญ้า สลับกับทุ่งกระเทียมของชาวบ้าน มีสิ่งก่อสร้างอยู่น้อยมากจนถึงไม่มีเลย แต่ในปัจจุบันเริ่มมีเกสต์เฮาส์มาตั้งอยู่ริมแม่น้ำบ้างแล้ว โดยเป็นเกสต์เฮาส์ที่มีรูปแบบใกล้เคียงกับสถาปัตยกรรมพื้นเมือง

ภาพที่ 21 ย่านเกสท์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
(บนถนนชัยสงคราม) (จุด B)

สภาพโดยทั่วไปของย่านนี้คือมีอาคารหนาแน่นพอสมควรและส่วนใหญ่จะเป็นอาคารที่มีกิจกรรมให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร เกสท์เฮ้าส์ ร้านเช่าจักรยาน ฯลฯ ซึ่งเกือบทั้งหมดจะเป็นอาคารพื้นเมืองที่ถูกตกแต่งภายในใหม่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมข้างต้น แต่บางส่วนของย่านก็ยังคงเป็นบ้านพักอาศัยแบบดั้งเดิมของคนท้องถิ่นอยู่ด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 22 บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
(บนถนนรังสิยานนท์) (จุด C)

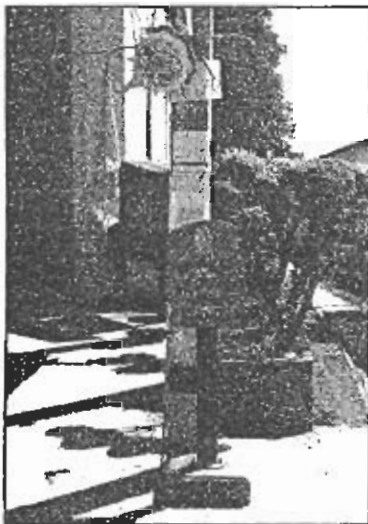
สภาพในปัจจุบันของบริเวณนี้คือเป็นที่พบปะซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของคนในเมืองและคนต่างเมือง ทำให้ค่อนข้างพลุกพล่าน บรรยากาศโดยทั่วไปจะมีอาคารตั้งอยู่หนาแน่นพอสมควร บ้านเรือนในบริเวณนี้มีรูปแบบที่คล้ายกันไป ทั้งพื้นถิ่น สมัยใหม่ และผสม

ภาพที่ 23 ทางเข้าเมือง (เมื่อมาจาก
จังหวัดเชียงใหม่) (จุด D)

บริเวณนี้เป็นพื้นที่ส่วนแรกของเมืองที่คนจากต่างถิ่นจะเข้าถึงและได้เห็น บรรยากาศโดยทั่วไปค่อนข้างเงียบสงบ ไม่ค่อยคึกคัก ตึกรามบ้านช่องในบริเวณนี้เหลือรูปแบบพื้นถิ่นอยู่น้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นรูปแบบผสมและสมัยใหม่

หมายเหตุ : ในเมืองท่องเที่ยวทั่วๆ ไปนั้นนอกเหนือจากอาคารบ้านเรือนแล้วยังมีองค์ประกอบของเมืองอีกอย่างหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างชัดเจนและรวดเร็ว โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบ นั่นคืออุปกรณ์ตกแต่งถนน (Street Furniture) ไม่ว่าจะเป็นป้ายต่างๆ กระถางต้นไม้ ตู้ไปรษณีย์ ตู้โทรศัพท์ ถึงขยะเสาสไฟฟ้า ฯลฯ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวผู้คนและสามารถพบเห็นได้ทั่วไปเกือบทั่วทั้งเมือง นอกจากนั้น Jonathan Barnett ได้กล่าวไว้ในหลักการเรื่อง An Introduction to Urban Design (1982 : 188) ว่า อุปกรณ์ตกแต่งถนนเป็นสิ่งที่มอิทธิพลอย่างมากต่อการออกแบบเมือง ดังนั้นในการวิจัยนั้นนอกจากจะจำลองการเปลี่ยนแปลงอาคารแล้วยังจะจำลองการเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมืองด้วย โดยจะเน้นในเรื่องของรูปแบบ (ดูรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนของเมืองปายในปัจจุบันได้ในภาพที่ 24)

ปัจจุบันอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมืองนี้ส่วนใหญ่จะเป็นแบบใหม่ๆ เหมือนกับเมืองใหญ่ๆ ไปเกือบหมดแล้ว เหลือที่มีรูปแบบพื้นบ้านอยู่น้อยมาก

ภาพที่ 24 อุปกรณ์ตกแต่งถนนบางส่วนในเมืองปาย

การจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพเมือง ในขั้นตอนนี้จะเป็นการจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองและอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมืองด้วย โดยใช้ภาพลายเส้น (Line Drawings) ในการจำลอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

การจำลองการเปลี่ยนแปลงในแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง โดยแบ่งเป็น

- การเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยในแต่ละบริเวณจะประกอบด้วยภาพลายเส้น 3 ภาพที่ถูกจำลองให้มีรูปแบบสถาปัตยกรรมแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น
 - สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
 - สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
 - สถาปัตยกรรมแบบผสม

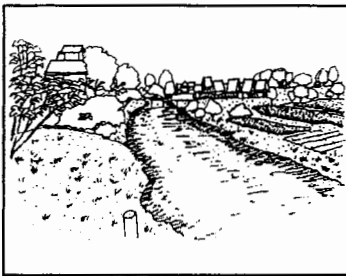
การที่สถาปัตยกรรมจะมีรูปแบบแตกต่างกันนั้นก็เพราะเมืองประกอบที่แตกต่างกัน ซึ่ง Henry Sanoff (1978 : 127-128) ได้กล่าวไว้ในเรื่องการรักษาเอกลักษณ์ของเมือง : โดยการกำหนดรูปแบบอาคารที่เหมาะสมให้กับเมืองว่า การออกแบบอาคารที่จะเกิดขึ้นในเมืองต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดรูปแบบสถาปัตยกรรมคือ ความสูงของอาคาร สัดส่วนของอาคาร สัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้าของอาคาร จังหวะของรูปด้านหน้าของอาคาร จังหวะของที่ว่างระหว่างอาคาร รูปทรงหลังคาของอาคาร วัสดุก่อสร้าง/พื้นผิว/สี/รายละเอียดของอาคาร ทิศทางของรูปด้านของอาคาร มาตรการส่วนระหว่างอาคารกับตัวคน ความต่อเนื่องของอาคารเมื่อมองจากถนน และระยะถอยร่นของอาคารจากแนวถนน โดยในการวิจัยนี้จะเลือกใช้องค์ประกอบในเรื่อง สัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้า จังหวะของรูปด้านหน้า และ รูปทรงหลังคา ในการทำให้สถาปัตยกรรมมีรูปแบบต่างกัน ด้วยเหตุผลที่ว่า 3 องค์ประกอบนี้ค่อนข้างสะดวกและง่ายต่อการทำให้ต่างกัน และยังมองเห็นความแตกต่างได้ค่อนข้างชัดเจน ในมุมมองของภาพทัศนียภาพ (Perspective) โดยกำหนดให้

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น คือ สถาปัตยกรรมที่มีสัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้า จังหวะของรูปด้านหน้า และรูปทรงหลังคาเป็นแบบท้องถิ่นดั้งเดิมทั้งหมด

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ คือ สถาปัตยกรรมที่มีสัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้า จังหวะของรูปด้านหน้า และรูปทรงหลังคาแตกต่างไปจากแบบท้องถิ่นดั้งเดิมทั้งหมด

สถาปัตยกรรมแบบผสม คือ สถาปัตยกรรมที่มีรูปทรงหลังคาแบบท้องถิ่นดั้งเดิม แต่มีสัดส่วนของช่องเปิดด้านหน้าและจังหวะของรูปด้านหน้าต่างไปจากเดิม

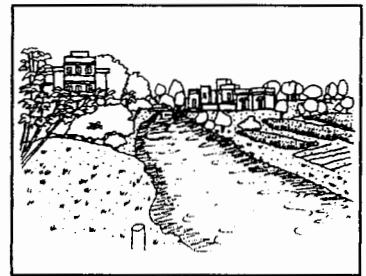
การกำหนดข้างต้นนี้จะใช้กับทุกบริเวณสำคัญของเมือง (ดูภาพที่ 25-28)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

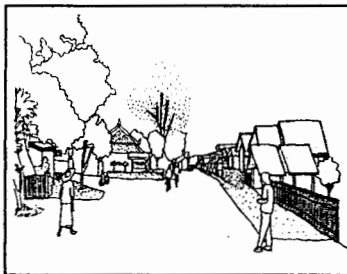

สถาปัตยกรรมแบบผสม

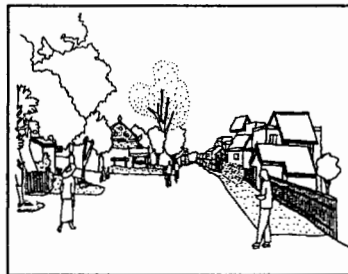

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

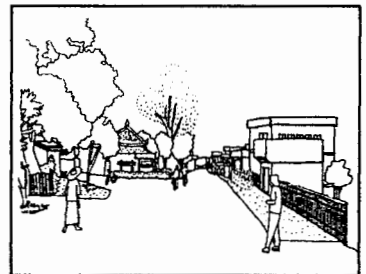
ภาพที่ 25 ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณริมแม่น้ำปาย

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

สถาปัตยกรรมแบบผสม

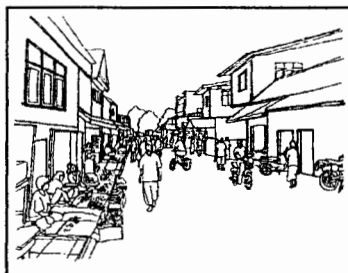
สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 26 ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม

ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนรัชชภิเษก)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

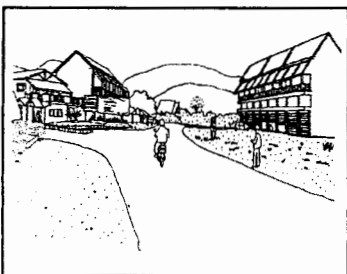
สถาปัตยกรรมแบบผสม

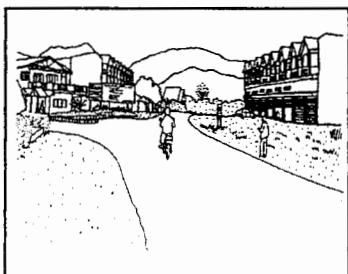
สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 27 ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรม

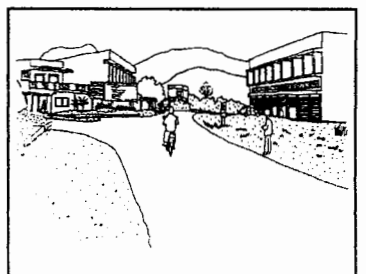
บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรัชชภิเษก)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

สถาปัตยกรรมแบบผสม

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 28 ชุดภาพถ่ายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณทางเข้าเมือง

(เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

- การเปลี่ยนแปลงในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร โดยในแต่ละบริเวณจะประกอบด้วยภาพลายเส้น 3 ภาพที่ถูกจำลองให้มีความหนาแน่นของอาคารแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งเป็น

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

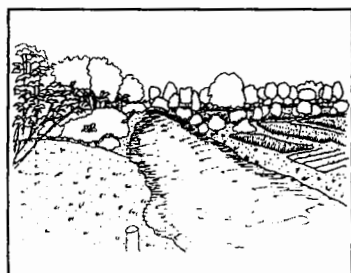
โดยเมื่อวิเคราะห์ในมุมมองของคนทั่วไป ไปนั้น เมื่อพูดถึงความหนาแน่นของอาคารว่าบริเวณนั้นๆ มีความหนาแน่นของอาคารต่ำหรือสูง คนทั่วไปน่าจะนึกถึงจำนวนหรือความมาก-น้อยของอาคารและความสูงของอาคารมาเป็นอันดับต้นๆ ยกตัวอย่างเช่น เมื่อพูดถึงบริเวณที่มีความหนาแน่นของอาคารต่ำคนก็น่าจะนึกถึงภาพที่บริเวณนั้นมีอาคารหลังเตี้ยๆ จำนวนน้อยๆ ตั้งอยู่ห่างๆ กัน หรือเมื่อพูดถึงย่านที่มีความหนาแน่นของอาคารสูงคนก็น่าจะนึกถึงภาพที่ย่านนั้นมีอาคารสูงๆ เบียดเสียดกันอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงเลือกใช้องค์ประกอบในเรื่องจำนวนและความสูงของอาคารในการทำให้บริเวณสำคัญของเมืองมีสภาพอาคารหนาแน่นต่างกัน โดยกำหนดให้

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ คือ การมีอาคารบ้านเรือนหลังเตี้ยๆ จำนวนน้อยๆ ตั้งอยู่ห่างๆ กัน

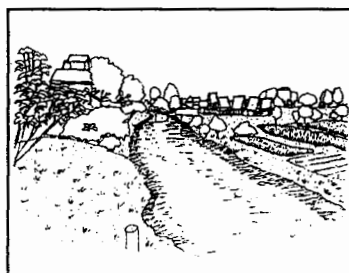
สภาพอาคารหนาแน่นสูง คือ การมีตึกรามบ้านช่องที่มีความสูงหลายๆ ตั้งอยู่ติดๆ กันเป็นจำนวนมากจนดูแออัด

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง คือ การมีอาคารบ้านเรือนที่ไม่สูงมากนักจำนวนไม่มากไม่น้อยเกินไป ตั้งอยู่ไม่ห่างและไม่ชิดกันเกินไป

การกำหนดข้างต้นนี้จะใช้กับทุกบริเวณสำคัญของเมือง (ดูภาพที่ 29-32)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

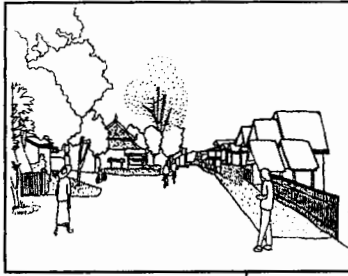

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

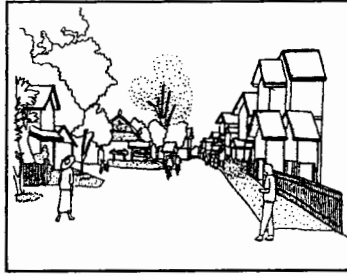

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

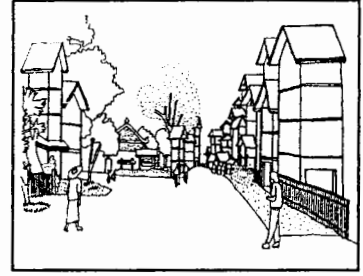
ภาพที่ 29 ชุดภาพลายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคารบริเวณริมแม่น้ำป่า

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

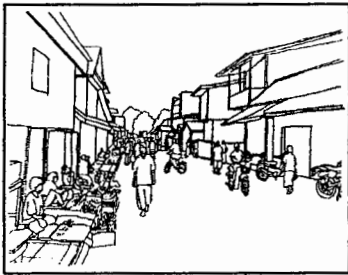
สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

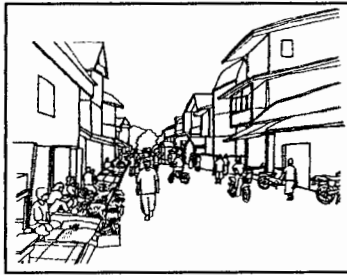
สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 30 ชุดภาพฉายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคาร

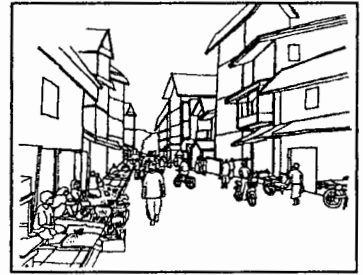
ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

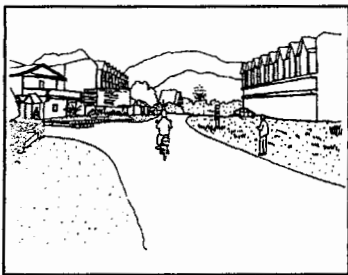
สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

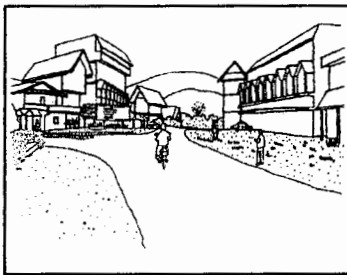
สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 31 ชุดภาพฉายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคาร

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 32 ชุดภาพฉายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงความหนาแน่นของอาคารบริเวณทางเข้าเมือง

(เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

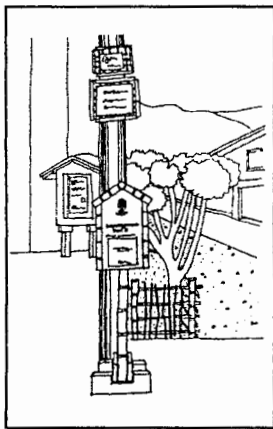
การจำลองการเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง โดยจะเป็น
 การเปลี่ยนแปลงในเรื่องของรูปแบบ ซึ่งจะแบ่งเป็น
 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น
 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบสมัยใหม่
 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบผสม

การที่อุปกรณ์ตกแต่งถนนจะมีรูปแบบต่างกัันนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น ขนาดวัสดุ สีลััน รูปร่าง มาตราส่วนเมื่อเทียบกับคน ฯลฯ แต่การวิจัยนี้เลือกใช้เฉพาะปัจจัยในเรื่องวัสดุและรูปร่างในการทำให้อุปกรณ์ตกแต่งถนนมีรูปแบบต่างกััน ด้วยเหตุผลคือ 2 ปัจจัยนี้ค่อนข้างสะดวกและง่ายต่อการสร้างความแตกต่างและยังเป็นสิ่งที่เห็นภาพได้ค่อนข้างชัดเจนด้วย โดยกำหนดให้

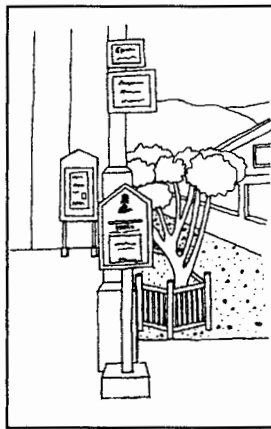
อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น คือ อุปกรณ์ตกแต่งถนนที่ใช้วัสดุท้องถิ่นทำทั้งหมดและมีรูปร่างที่สอดคล้องกลมกลืนไปกับอาคารบ้านเรือนพื้นถิ่น

อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบสมัยใหม่ คือ อุปกรณ์ตกแต่งถนนที่ใช้วัสดุสมัยใหม่ทำทั้งหมดและมีรูปร่างที่ขัดแย้งกับอาคารบ้านเรือนพื้นถิ่นอย่างสิ้นเชิง

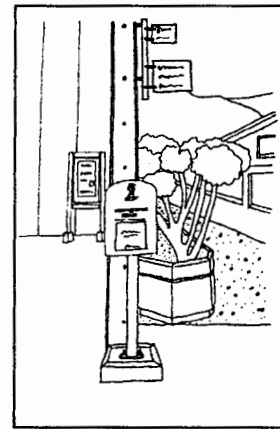
อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบผสม คือ อุปกรณ์ตกแต่งถนนที่ใช้วัสดุสมัยใหม่ทำทั้งหมดแต่ยังคงมีรูปร่างที่กลมกลืนไปกับอาคารบ้านเรือนพื้นถิ่นอยู่
(ดูภาพที่ 33)

แบบพื้นถิ่น

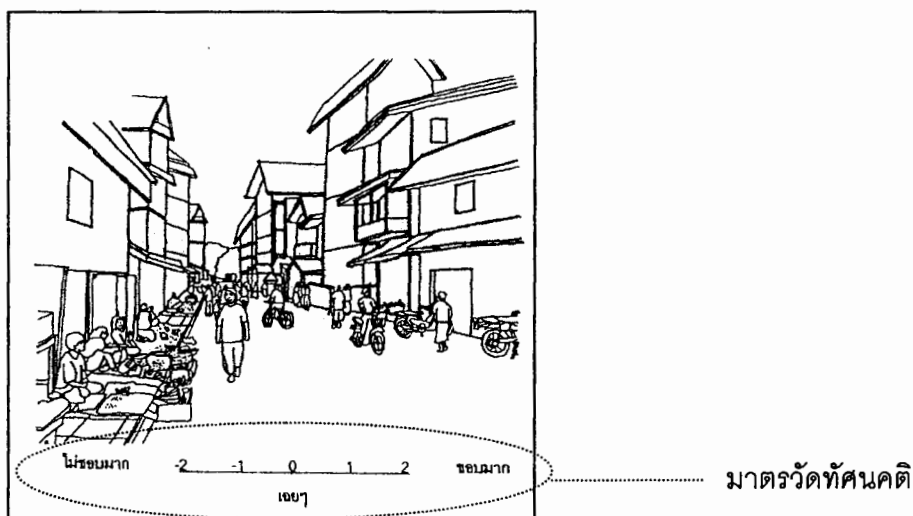
แบบผสม

แบบสมัยใหม่

ภาพที่ 33 ชุดภาพลายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

การวัดทัศนคติ การวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองจะใช้วิธีให้ผู้ถูกวัดให้คะแนนความชอบต่อภาพลายเส้นที่จำลองขึ้นแต่ละภาพ โดยทำการสร้างมาตรวัดทัศนคติ (ระดับความชอบ) กำกับอยู่ที่ภาพลายเส้นแต่ละภาพ มาตรวัดนี้จะประกอบด้วยค่าคะแนนที่เป็นตัวแทนของระดับความชอบ 5 ระดับ ได้แก่ -2 หมายถึง ไม่ชอบมาก -1 หมายถึง ไม่ชอบ 0 หมายถึง เฉยๆ 1 หมายถึง ชอบ และ 2 หมายถึง ชอบมาก ตามลำดับ คะแนนที่ผู้ถูกวัดทัศนคติให้กับภาพแต่ละภาพจะบอกให้ทราบว่าเขารู้สึกชอบหรือไม่ชอบภาพนั้นๆ มาก-น้อยแค่ไหน (ดูตัวอย่างมาตรวัดทัศนคติในภาพที่ 34)

ภาพที่ 34 มาตรวัดทัศนคติที่กำกับอยู่ที่ภาพลายเส้นแต่ละภาพ

แบบวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองที่สร้างขึ้นนี้จะถูกนำไปผนวกเป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถาม

หมายเหตุ : 1. การใช้ภาพลายเส้น (Line Drawings) จำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง อาจมีทั้งข้อดีและข้อเสียดังนี้ การที่เป็นลายเส้นไม่ใช่ภาพถ่ายปกติทั่วไป จึงเป็นไปได้อยู่เหมือนกันที่ผู้ดูอาจจะไม่คุ้นเคย ทำให้มองไม่ค่อยออกกว่าภาพนั้นๆ คือบริเวณใดของเมืองหรือมองไม่เห็นความแตกต่างระหว่างภาพแต่ละภาพอย่างที่ตั้งใจแสดง แต่เหตุที่การวิจัยนี้เลือกใช้ภาพลายเส้นจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองนั้นเนื่องจากภาพลายเส้นมีข้อดีที่เด่นชัดคือสามารถควบคุมองค์ประกอบในภาพได้ดี กล่าวคือ สามารถตัดองค์ประกอบที่ไม่ต้องการโดยเฉพาะที่อาจดึงดูดความสนใจผู้ดูไปในทางที่ไม่ต้องการ และเพิ่มองค์ประกอบที่ต้องการให้มีลงไปในภาพได้ง่ายและสะดวก และการที่เป็นภาพลายเส้นขาว-ดำไม่มีสีเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้ผู้ดูไม่เกิดความลำเอียง (Bias) ไปตอบสนอง (ชอบ-ไม่ชอบ) คุณภาพอื่นๆ ของภาพ แทนที่จะตอบสนองในประเด็นที่ศึกษา คือรูปแบบสถาปัตยกรรมและความหนาแน่นของอาคาร นอกจากนี้ยังมีเหตุผลสนับสนุนว่าภาพลายเส้นสามารถใช้เป็นตัวแทนสภาพแวดล้อมได้โดย James F. Palmer (1976) ได้กล่าวไว้ใน Principles of Pictorial Depiction ว่า เมื่อพูดถึงภาพที่แสดงความเหมือนจริง

คนก็มักจะนึกถึงรูปถ่ายหรือภาพวาดที่มีรายละเอียดและยังรวมถึงภาพถ่ายเส้นด้วย ซึ่งภาพถ่ายเส้นนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ในทุกๆ วันของเรา เส้นง่ายๆ เพียงแค่ไม่กี่เส้นก็สามารถให้ข่าวสารทางสภาพแวดล้อมที่สำคัญกับเราได้

2. ภาพลายเส้นที่จำลองขึ้นมาทั้งหมดข้างต้น เมื่อถูกนำไปผนวกเป็นส่วนหนึ่งของแบบสอบถามแล้วจะถูกกำหนดลำดับการวาง โดยภาพถ่ายเส้น 3 ภาพในแต่ละบริเวณสำคัญจะถูกจัดวางในลำดับที่ไม่ซ้ำกัน ยกตัวอย่างเช่น บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็นอาจมีลำดับการวางคือ พื้นถิ่น→สมัยใหม่→ผสม ส่วนบริเวณริมแม่น้ำปลายอาจมีลำดับการวางคือ ผสม→พื้นถิ่น→สมัยใหม่ เป็นต้น เหตุที่ไม่ให้มีลำดับการวางที่ซ้ำกันในแต่ละบริเวณนั้นเนื่องจากหากมีลำดับการวางภาพเป็นแบบเดียวกันหมดในทุกบริเวณ เช่น พื้นถิ่น→ผสม→สมัยใหม่ หรือ หนาแน่นต่ำ→ปานกลาง→สูง ผู้ตอบอาจจะจับแบบแผน (Pattern) ของการเรียงภาพได้ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นพวกเขาอาจจะไม่ได้แสดงความชอบที่แท้จริงที่มีต่อภาพแต่ละภาพออกมา เนื่องจากเกิดความลำเอียง (Bias) จากการจับแบบแผนการเรียงภาพได้นั้นเอง ข้อมูลความชอบที่ได้จึงอาจคลาดเคลื่อนไปมาก ดังนั้นการทำให้ผู้ตอบไม่สามารถจับแบบแผนการเรียงภาพได้ โดยการสลับลำดับภาพไม่ให้ซ้ำกันในแต่ละบริเวณจึงน่าจะทำได้ข้อมูลความชอบที่แท้จริงที่พวกเขามีต่อภาพแต่ละภาพได้

การตรวจสอบแบบสอบถาม แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้มีการตรวจสอบดังนี้

การตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถาม เป็นการตรวจสอบโดยพิจารณาข้อคำถามตามประเด็นหลักและประเด็นย่อยที่กำหนดไว้ ว่าข้อคำถามนั้นถามครอบคลุมเนื้อหาครบตามที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือไม่ ตลอดจนเป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของคำถามในแต่ละข้อกับสมมุติฐานของการวิจัยและตัวแปรของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

การตรวจสอบโดยการทดสอบแบบสอบถาม (Pre-Test) เมื่อได้ตรวจสอบด้านเนื้อหาเรียบร้อยแล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่จะศึกษา จำนวน 20 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นคนที่ต้องถิ่น 9 ตัวอย่าง ผู้บริหารเมือง 1 ตัวอย่าง นักท่องเที่ยวชาวไทย 5 ตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 5 ตัวอย่าง โดยการทดสอบจะแยกพิจารณาเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่ง คือ คำถามในเรื่องทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ซึ่งเป็นคำถามแบบรูปภาพ (Pictorial Form) ในรูปแบบของภาพลายเส้น (Line Drawings) โดยสิ่งที่ต้องการจะทดสอบในส่วนนี้คือความถูกต้อง (Validity) ของภาพลายเส้น ว่าสามารถที่จะสื่อให้ผู้ตอบมองเห็นความแตกต่างของภาพแต่ละภาพในประเด็นที่ต้องการให้เห็นคือรูปแบบสถาปัตยกรรมและความหนาแน่นของอาคารได้หรือไม่ โดยใช้คำถามปลายปิด (Close-ended Question) ถามผู้ตอบถึงสิ่งที่พวกเขาเห็นความแตกต่างในภาพลายเส้นแต่ละภาพประกอบกับการสัมภาษณ์จากผู้ตอบโดยตรงหลังจากที่พวกเขาทำแบบสอบถามเสร็จแล้ว ว่าเขาเห็นความแตกต่างของภาพลายเส้นในเรื่องใดบ้าง ส่วนที่สอง คือ คำถามในเรื่องปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ซึ่งเป็นคำถามในรูปแบบของประโยคคำถามทั่วๆ ไป การทดสอบในส่วนที่สองนี้คือการทดสอบว่าผู้ตอบเข้าใจในตัวคำถามหรือไม่ โดยใช้การสัมภาษณ์จากผู้ตอบโดยตรงประกอบกับการดูจากผลการตอบ และนอกเหนือจาก 2 ส่วนที่กล่าวข้างต้นแล้ว การทดสอบแบบสอบถามนี้ยังมีการตรวจสอบในเรื่องระยะเวลาที่ผู้ตอบใช้ในการตอบด้วย ผลจากการทดสอบแบบสอบถามที่กล่าวไปทั้งหมดข้างต้นจะถูกนำมาใช้เพื่อปรับปรุงตัวคำถามและจำนวนคำถามให้มีความถูกต้องเหมาะสมต่อไป (ดูรายละเอียดของแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในภาคผนวก ค)

การกำหนดวิธีการส่งและรวบรวมแบบสอบถาม เมื่อได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เสร็จเรียบร้อยแล้วขั้นตอนต่อไปคือการส่งแบบสอบถามและการรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในกรณีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนที่ต้องถิ่น วิธีการส่งแบบสอบถามให้กับตัวอย่างกลุ่มนี้คือผู้วิจัยและคณะทำงานจะนำแบบสอบถามไปส่งไว้ที่ครัวเรือนที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่าง แล้วนัดวันเวลาที่มารับแบบสอบถามคืนในภายหลัง

ในกรณีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว วิธีการส่งแบบสอบถามให้กับตัวอย่างกลุ่มนี้คือผู้วิจัยและคณะทำงานจะนำแบบสอบถามไปส่งให้ยังที่พักแรมที่พวกเขาพักอยู่ แล้วนัดวันเวลาที่จะมารับแบบสอบถามคืนในภายหลัง

ในกรณีของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น และนักวิชาชีพส่วนกลาง วิธีการส่งแบบสอบถามให้กับตัวอย่างเหล่านี้คือผู้วิจัยและคณะทำงานจะนำแบบสอบถามไปส่งให้ยังสถานที่ที่พวกเขาทำงานอยู่ แล้วนัดวันเวลาที่จะมารับแบบสอบถามคืนในภายหลัง

การจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้เรียบร้อยแล้วจึงมาจัดกระทำกับข้อมูลที่ได้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดรหัสและความหมายของคำตอบแต่ละข้อเพื่อเตรียมการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows
- 2) ป้อนข้อมูลของคำตอบแต่ละข้อตามหมวดหมู่ของคำถามและตัวแปรที่จะวิเคราะห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้พิจารณาจากลักษณะข้อมูลตามวัตถุประสงค์ สมมุติฐาน และตัวแปรของการวิจัย โดยสามารถกำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมตามลำดับได้ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงออกแบบวิจัย ข้อมูลที่ทำการเก็บรวบรวมในช่วงออกแบบวิจัยได้แก่

- 1) ข้อมูลในเรื่องวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ซึ่งเป็นข้อมูลภาคเอกสาร แหล่งข้อมูลได้แก่ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่างๆ
- 2) ข้อมูลด้านจำนวนคนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมือง แหล่งข้อมูลได้แก่ สำนักงานเทศบาลตำบลปาย
- 3) ข้อมูลด้านจำนวนผู้บริหารเมืองและนักวิชาชีพท้องถิ่นในเมืองปาย แหล่งข้อมูลได้แก่ ที่ว่าการอำเภอปาย สำนักงานเทศบาลตำบลปาย และที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้

4) ข้อมูลด้านจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในเมืองปาย แหล่งข้อมูลได้แก่ ชมรมธุรกิจการท่องเที่ยวปาย

5) ข้อมูลด้านจำนวนนักวิชาชีพส่วนกลางที่ทำงานด้านการวางแผนหรือออกแบบ สภาพกายภาพเมือง แหล่งข้อมูลคือ

- หน่วยงานในสังกัดของกรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ สำนักงานวางผัง สำนักงานจัดรูปที่ดินเพื่อพัฒนาเมืองและโครงการเมืองใหม่ สำนักงานออกแบบ สถาปัตยกรรมเมืองและสิ่งแวดล้อม

- หน่วยงานในสังกัดของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้แก่ ฝ่ายวางแผน และพัฒนาโครงการ ฝ่ายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- หน่วยงานในสังกัดของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ กองอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

6) ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพกายภาพในปัจจุบันของบริเวณสำคัญ (บริเวณวิกฤต) ในเมืองปาย ซึ่งทำการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจภาคสนาม โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ กล้องถ่ายรูป

การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงปฏิบัติการวิจัย ข้อมูลที่ทำการเก็บรวบรวมในช่วงปฏิบัติการวิจัยได้แก่ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และนักวิชาชีพส่วนกลาง โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้น ซึ่งได้ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนก่อนการเก็บข้อมูลจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นแผนการวิเคราะห์ข้อมูลที่เตรียมไว้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยจะกล่าวถึง ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้มีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) กำหนดความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2) กำหนดประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3) กำหนดวิธีการที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

4) กำหนดวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยนี้ มีความมุ่งหมายสำคัญคือเพื่อพิสูจน์สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้มีประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
- ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
- ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
- ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ

วิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจะแยกพิจารณาตามประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (ทั้งในรูปร้อยละและจำนวน) และการสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

- การแจกแจงความถี่ (ในรูปร้อยละ) ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งแสดงถึงทัศนคติที่พวกเขา มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง (ทั้งในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรมและความหนาแน่นของอาคาร) โดยแบ่งตามระดับความชอบ คือ ไม่ชอบเลยๆ และชอบ

- การทดสอบการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดข้างต้นว่ามีความแตกต่างกันจริงในเชิงสถิติหรือไม่ โดยใช้เทคนิคทางสถิติคือ Chi-square (Goodness of Fit Test) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่น 95%)

- การสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

- การแจกแจงความถี่ (ในรูปร้อยละ) ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภท ซึ่งแสดงถึงทัศนคติที่พวกเขามีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง (ทั้งในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรมและความหนาแน่นของอาคาร) โดยแบ่งตามระดับความชอบ คือ ไม่ชอบ เฉยๆ และชอบ

- การทดสอบการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทข้างต้น ว่ามีความแตกต่างกันจริงในเชิงสถิติหรือไม่ โดยใช้เทคนิคทางสถิติคือ Chi-square (Goodness of Fit Test) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่น 95%)

- การสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

- การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ (ปัจจัยในด้านต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม) กับตัวแปรตาม (ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์นี้จะเป็นตัวบอกว่าปัจจัยนั้นๆ สัมพันธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ สัมพันธ์กันมาก-น้อยเพียงใด และสัมพันธ์กันในทางบวกหรือลบ

- การคำนวณสัดส่วนร้อยละและการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ภายใต้เงื่อนไขของปัจจัยนั้นๆ ซึ่งจะแสดงถึงรูปแบบและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนั้นๆ กับทัศนคติ

- การสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความชอบทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย

- การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์นี้จะบอกถึงความมาก-น้อยและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างความชอบด้วยตนเอง

- การสร้างแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ (Correlogram) โดยนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ข้างต้นมาเป็นข้อมูลในการเขียน ซึ่งแผนภาพนี้จะแสดงให้เห็นถึงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความชอบด้วยตนเอง

- การสรุปผลเชิงบรรยาย

วิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้มีความแตกต่างกันไปตามประเด็นที่ทำการวิเคราะห์หลักๆ คือ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของแผนภูมิ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของแผนภูมิ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆของผู้ตอบแบบสอบถามกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของแผนภูมิ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของแผนภาพ

สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในหัวข้อต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่ ประเภทของการวิจัย ตัวแปรของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ประเภทของการวิจัย ประเภทของการวิจัยนี้ เมื่อพิจารณาแบ่งประเภทตามประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หากพิจารณาแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Research) และหากพิจารณาแบ่งประเภทตามลักษณะของข้อมูล การวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ตัวแปรของการวิจัย การกำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษาในการวิจัยนี้ใช้เกณฑ์การจำแนกตัวแปรโดยพิจารณาถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเชิงเหตุและผล ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) จากคำถามของการวิจัย การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และสมมุติฐานของการวิจัย สามารถกำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

ในกรณีของประชาชนท้องถิ่น ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาสำหรับคนกลุ่มนี้คือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง

และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา ตัวแปรตามคือ ทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ภายภาพเมือง

ในกรณีของนักท่องเที่ยว ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาค้นคว้าสำหรับคนกลุ่มนี้คือ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตัวแปรตามคือ ทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงภายภาพเมือง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรของการวิจัยนี้ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น (คนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง และนักวิชาชีพท้องถิ่น) นักท่องเที่ยว (ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ) และนักวิชาชีพส่วนกลาง โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 444 คน ซึ่งแบ่งเป็น คนท้องถิ่น 230 คน ผู้บริหารเมือง 18 คน นักวิชาชีพท้องถิ่น 3 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย 30 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 125 คน และนักวิชาชีพส่วนกลาง 38 คน วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จะแตกต่างกันไปตามประเภทของประชากร ประชากรบางประเภทจะใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) แต่บางประเภทก็จะเลือกแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) โดยพิจารณาจากความสะดวก ในการเก็บข้อมูล ความเหมาะสมกับเวลา กำลังคน และงบประมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม โดยทดสอบแบบสอบถามนี้กับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยนี้มีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงออกแบบวิจัย ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ข้อมูลด้านจำนวนคนท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ในเมืองปาย ข้อมูลด้านจำนวนผู้บริหารเมืองและนักวิชาชีพท้องถิ่นในเมืองปาย ข้อมูลด้านจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในเมืองปาย ข้อมูลด้านจำนวนนักวิชาชีพส่วนกลางที่ทำงานด้านการวางแผนหรือออกแบบ

สภาพกายภาพเมือง และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพกายภาพในปัจจุบันของบริเวณสำคัญ (บริเวณวิกฤต) ในเมืองปาย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงปฏิบัติการวิจัย ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น นักท่องเที่ยว และนักวิชาชีพส่วนกลาง

การวิเคราะห์ข้อมูล ประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปคือ

ประเด็นในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (ทั้งในรูปร้อยละและจำนวน) และการสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดและผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (ในรูปร้อยละ) การทดสอบความแตกต่างในเชิงสถิติของการแจกแจงความถี่โดยใช้เทคนิค Chi-square (Goodness of Fit Test) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และการสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ (ปัจจัยในด้านต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม) กับตัวแปรตาม (ทศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง) การแจกแจงความถี่ (ในรูปร้อยละ) และการสรุปผลเชิงบรรยาย

ประเด็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบด้วยกันเอง การเขียนแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ (Correlogram) และการสรุปผลเชิงบรรยาย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลของการวิจัย

เนื้อหาในบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทิศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างทิศนคติด้วยกันเอง และการอภิปรายผลการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเรื่องจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน จำแนกตามประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คน	ผู้	นัก	นัก	นัก	นัก	รวม
	ท้องถิ่น	บริหารเมือง	วิชาชีพท้องถิ่น	ท่องเที่ยวชาวไทย	ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	วิชาชีพส่วนกลาง	
รายการ	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
แบบสอบถามทั้งหมดที่แจก	51.8 (230)	4.1 (18)	0.7 (3)	6.8 (30)	28.2 (125)	8.6 (38)	100.0 (444)
แบบสอบถามที่ได้รับคืน	51.8 (230)	4.1 (18)	0.7 (3)	6.8 (30)	28.2 (125)	8.6 (38)	100.0 (444)

แบบสอบถามที่แจกมีทั้งหมด 444 ชุด (100.0%) แจกให้กับคนท้องถิ่น 230 คน (51.8%) ผู้บริหารเมือง 18 คน (4.1%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 3 คน (0.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทย 30 คน (6.8%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 125 คน (28.2%) และนักวิชาชีพส่วนกลาง 38 คน (8.6%) โดยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ทราบลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาจากประชาชนท้องถิ่น (คนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น) และนักท่องเที่ยว (ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนท้องถิ่น

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ได้แก่

ถิ่นกำเนิด โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ถิ่นกำเนิดของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ถิ่นกำเนิด				
ไม่ได้เกิดในเมืองนี้	40.4 (93)	55.6 (10)	33.3 (1)	41.4 (104)
เกิดในเมืองนี้	59.6 (137)	44.4 (8)	66.7 (2)	58.6 (147)
รวม	100.0 (230)	100.0 (10)	100.0 (3)	100.0 (251)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (58.6%) เป็นคนเมืองนี้โดยกำเนิด เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (59.6%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) เกิดในเมืองนี้ ส่วนผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (55.6%) ไม่ได้เกิดในเมืองนี้

ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4
ตารางที่ 4 ภูมิภาคที่เกิดของประชาชนท้องถิ่น (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ภูมิภาคที่เกิด	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ภาคเหนือ	72.3 (60)	37.5 (3)	100.0 (1)	69.6 (64)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	8.4 (7)	25.0 (2)	0.0 (0)	9.8 (9)
ภาคกลาง	8.4 (7)	0.0 (0)	0.0 (0)	7.6 (7)
ภาคตะวันออก	4.8 (4)	0.0 (0)	0.0 (0)	4.3 (4)
ภาคใต้	4.8 (4)	37.5 (3)	0.0 (0)	7.6 (7)
ต่างประเทศ	1.2 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	1.1 (1)
รวม	100.0 (83)	100.0 (8)	100.0 (1)	100.0 (92)

ประชาชนท้องถิ่นที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้กว่า 2/3 (69.6%) เกิดในจังหวัดทางภาคเหนือ เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) และเกือบ 3/4 (72.3%) ของคนท้องถิ่นที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้เกิดในจังหวัดทางภาคเหนือ ส่วนผู้บริหารเมืองที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้เกิดในจังหวัดทางภาคเหนือและภาคใต้ในสัดส่วนเท่าๆ กัน (37.5%)

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5
ตารางที่ 5 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในเมือง	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เกิน 5 ปี	14.4 (32)	38.9 (7)	0.0 (0)	16.0 (39)
6-10 ปี	14.0 (31)	5.6 (1)	0.0 (0)	13.2 (32)
11-20 ปี	26.1 (58)	22.2 (4)	33.3 (1)	25.9 (63)
21-50 ปี	36.9 (82)	33.3 (6)	66.7 (2)	37.0 (90)
มากกว่า 50 ปี	8.6 (19)	0.0 (0)	0.0 (0)	7.8 (19)
รวม	100.0 (222)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (243)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (37.0%) อยู่ในเมืองมา 21-50 ปี เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (36.9%) และ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่น อยู่ในเมืองมา 21-50 ปี ส่วนผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่(38.9%) อยู่ในเมืองมาไม่เกิน 5 ปี

กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมืองโดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 6
ตารางที่ 6 กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม กรรมสิทธิ์	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่มี	23.5 (53)	38.9 (7)	0.0 (0)	24.3 (60)
มี	76.5 (173)	61.1 (11)	100.0 (3)	75.7 (187)
รวม	100.0 (226)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (247)

ประมาณสามในสี่ (75.7%) ของประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถาม มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นกว่า 3/4 (76.5%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 2/3 (61.1%) และนักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง

ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง โดยมียละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7
ตารางที่ 7 การเข้าร่วมประเพณีประจำปีของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การเข้าร่วม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ได้เข้าร่วมเลย	4.8 (11)	11.1 (2)	0.0 (0)	5.2 (13)
เข้าร่วม 1-5 ประเพณี	33.9 (77)	33.3 (6)	0.0 (0)	33.5 (83)
เข้าร่วม 6-10 ประเพณี	32.2 (73)	33.3 (6)	66.7 (2)	32.7 (81)
เข้าร่วม 11-15 ประเพณี	20.7 (47)	16.7 (3)	33.3 (1)	20.6 (51)
เข้าร่วมมากกว่า 15 ประเพณี	8.4 (19)	5.6 (1)	0.0 (0)	8.1 (20)
รวม	100.0 (227)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (248)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (33.5%) เข้าร่วมประเพณีประจำปี 1-5 ประเพณี เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (33.9%) เข้าร่วม 1-5 ประเพณี 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นเข้าร่วม 6-10 ประเพณี ผู้บริหารเมืองเข้าร่วม 1-5 ประเพณี และ 6-10 ประเพณีในสัดส่วนที่เท่ากัน (33.3%)

การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8
ตารางที่ 8 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เป็น	69.8 (150)	46.7 (7)	100.0 (2)	68.5 (159)
เป็น	30.2 (65)	53.3 (8)	0.0 (0)	31.5 (73)
รวม	100.0 (215)	100.0 (15)	100.0 (2)	100.0 (232)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (68.5%) ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นกว่า 2/3 (69.8%) และนักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) ไม่ได้เป็นสมาชิก แต่ผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (53.3%) เป็นสมาชิก

การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 9
ตารางที่ 9 การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การติดตาม ข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ติดตามเลย	3.5 (8)	0.0 (0)	0.0 (0)	3.2 (8)
ติดตามบ้างเป็นครั้งคราว	53.3 (122)	33.3 (6)	66.7 (2)	52.0 (130)
ติดตามอยู่เสมอ	43.2 (99)	66.7 (12)	33.3 (1)	44.8 (112)
รวม	100.0 (229)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (250)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (52.0%) ติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมืองเป็นครั้งคราว เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (53.3%) และ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นติดตามเป็นครั้งคราว ส่วนผู้บริหารเมือง 2/3 (66.7%) จะติดตามอยู่เสมอ

การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ได้เข้าร่วมเลย	23.8 (54)	11.8 (2)	0.0 (0)	22.7 (56)
เข้าร่วม 1-2 กิจกรรม	39.6 (90)	35.3 (6)	33.3 (1)	39.3 (97)
เข้าร่วม 3-5 กิจกรรม	22.9 (52)	29.4 (5)	66.7 (2)	23.9 (59)
เข้าร่วม 6-8 กิจกรรม	3.5 (8)	0.0 (0)	0.0 (0)	3.2 (8)
เข้าร่วมมากกว่า 8 กิจกรรม	10.1 (23)	23.5 (4)	0.0 (0)	10.9 (27)
รวม	100.0 (227)	100.0 (17)	100.0 (3)	100.0 (247)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (39.3%) เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง 1-2 กิจกรรม เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (39.6%) และผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (35.3%) เข้าร่วม 1-2 กิจกรรม ส่วนนักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) เข้าร่วม 3-5 กิจกรรม

เพศ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 เพศของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ชาย	43.8 (99)	83.3 (15)	100.0 (3)	47.4 (117)
หญิง	56.2 (127)	16.7 (3)	0.0 (0)	52.6 (130)
รวม	100.0 (226)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (247)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (52.6%) เป็นผู้หญิง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นเกินครึ่ง (56.2%) เป็นผู้หญิง แต่ผู้บริหารเมืองเกือบทั้งหมด (83.3%) และนักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) เป็นผู้ชาย

อายุ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 12
ตารางที่ 12 อายุของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ต่ำกว่า 10 ปี	0.4 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.4 (1)
10-15 ปี	6.6 (15)	0.0 (0)	0.0 (0)	6.0 (15)
16-22 ปี	13.7 (31)	0.0 (0)	0.0 (0)	12.5 (31)
23-40 ปี	46.7 (106)	55.6 (10)	66.7 (2)	47.6 (118)
41-60 ปี	29.1 (66)	44.4 (8)	33.3 (1)	30.2 (75)
มากกว่า 60 ปี	3.5 (8)	0.0 (0)	0.0 (0)	3.2 (8)
รวม	100.0 (227)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (248)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (47.6%) มีอายุอยู่ในช่วง 23-40 ปี เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (46.7%) ผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (55.6%) และนักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) มีอายุอยู่ในช่วง 23-40 ปี

ระดับการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 13
ตารางที่ 13 ระดับการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ได้ศึกษา	1.7 (4)	0.0 (0)	0.0 (0)	1.6 (4)
ประถมศึกษา	26.6 (61)	5.6 (1)	0.0 (0)	24.8 (62)
มัธยมศึกษาตอนต้น	14.4 (33)	22.2 (4)	0.0 (0)	14.8 (37)

ตารางที่ 13 ระดับการศึกษาของประชาชนท้องถิ่น (ต่อ)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ระดับการศึกษา				
มัธยมศึกษาตอนปลาย	24.5 (56)	11.1 (2)	0.0 (0)	23.2 (58)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	3.5 (8)	0.0 (0)	0.0 (0)	3.2 (8)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	6.1 (14)	0.0 (0)	33.3 (1)	6.0 (15)
อนุปริญญา	3.1 (7)	5.6 (1)	66.7 (2)	4.0 (10)
ปริญญาตรี	18.3 (42)	44.4 (8)	0.0 (0)	20.0 (50)
ปริญญาโท	1.3 (3)	11.1 (2)	0.0 (0)	2.0 (5)
ปริญญาเอก	0.4 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.4 (1)
รวม	100.0 (229)	100.0 (18)	100.0 (3)	100.0 (250)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (24.8%) มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (26.6%) เรียนจบชั้นประถมศึกษา ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (44.4%) จบปริญญาตรี และนักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) จบอนุปริญญา

สาขาอาชีพ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 14-15

ตารางที่ 14 อาชีพหลักของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
อาชีพหลัก				
เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	16.8 (38)	25.0 (4)	0.0 (0)	17.1 (42)
ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	58.0 (131)	75.0 (12)	100.0 (3)	59.6 (146)
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	25.2 (57)	0.0 (0)	0.0 (0)	23.3 (57)
รวม	100.0 (226)	100.0 (16)	100.0 (3)	100.0 (245)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (59.6%) มีอาชีพหลักไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเมือง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นเกินครึ่ง (58.0%) ผู้บริหารเมือง 3/4 (75.0%) และนักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) มีอาชีพหลักไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเมือง

ตารางที่ 15 อาชีพเสริมของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
อาชีพเสริม				
เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	29.0 (18)	0.0 (0)	0.0 (0)	26.1 (18)
ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	71.0 (44)	100.0 (4)	100.0 (3)	73.9 (51)
รวม	100.0 (62)	100.0 (4)	100.0 (3)	100.0 (69)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามเกือบ 3/4 (73.9%) มีอาชีพเสริมที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเมือง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นเกือบ 3/4 (71.0%) ผู้บริหารเมือง และนักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) มีอาชีพเสริมที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเมือง

ระดับรายได้ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 16-17

ตารางที่ 16 รายได้ส่วนตัวต่อเดือนของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
รายได้ส่วนตัว				
ต่อเดือน				
ไม่มีรายได้	17.1 (38)	0.0 (0)	0.0 (0)	15.8 (38)
ไม่เกิน 4,000 บาท	34.2 (76)	12.5 (2)	0.0 (0)	32.4 (78)
4,001-8,000 บาท	27.9 (62)	31.3 (5)	33.3 (1)	28.2 (68)
8,001-15,000 บาท	12.6 (28)	37.5 (6)	66.7 (2)	14.9 (36)
15,001-30,000 บาท	6.8 (15)	6.3 (1)	0.0 (0)	6.6 (16)
มากกว่า 30,000 บาท	1.4 (3)	12.5 (2)	0.0 (0)	2.1 (5)
รวม	100.0 (222)	100.0 (16)	100.0 (3)	100.0 (241)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (32.4%) มีรายได้ส่วนตัวไม่เกิน 4,000 บาทต่อเดือน เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นกว่า 1/3 (34.2%) มีรายได้ส่วนตัวไม่เกิน 4,000 บาทต่อเดือน ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (37.5%) และ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่น มีรายได้ส่วนตัว 8,001-15,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 17 รายได้ครอบครัวต่อเดือนของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่มีรายได้	5.6 (12)	0.0 (0)	0.0 (0)	5.1 (12)
ไม่เกิน 5,000 บาท	33.0 (71)	6.3 (1)	0.0 (0)	30.8 (72)
5,001-10,000 บาท	31.6 (68)	18.8 (3)	33.3 (1)	30.8 (72)
10,001-20,000 บาท	15.8 (34)	43.8 (7)	33.3 (1)	17.9 (42)
20,001-50,000 บาท	11.6 (25)	18.8 (3)	33.3 (1)	12.4 (29)
50,001-100,000 บาท	1.9 (4)	6.3 (1)	0.0 (0)	2.1 (5)
มากกว่า100,000 บาท	0.5 (1)	6.3 (1)	0.0 (0)	0.9 (2)
รวม	100.0 (215)	100.0 (16)	100.0 (3)	100.0 (234)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ของครอบครัวไม่เกิน 5,000 บาท และ 5,001-10,000 บาทต่อเดือน (อย่างละ 30.8%) เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (33.0%) มีรายได้ของครอบครัวไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (43.8%) มีรายได้ของครอบครัว 10,001-20,000 บาทต่อเดือน นักวิชาชีพท้องถิ่นมีรายได้ของครอบครัว 5,001-10,000 บาท 10,001-20,000 บาท และ 20,001-50,000 บาทต่อเดือน ในสัดส่วนเท่าๆ กัน (33.3%)

การติดตามข่าวสารนอกเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 18
ตารางที่ 18 การติดตามข่าวสารนอกเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การติดตาม ข่าวสารนอกเมือง	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ติดตามเลย	1.5 (3)	0.0 (0)	0.0 (0)	1.4 (3)
ติดตามบ้างเป็นครั้งคราว	47.0 (93)	28.6 (4)	66.7 (2)	46.0 (99)
ติดตามอยู่เสมอ	51.5 (102)	71.4 (10)	33.3 (1)	52.6 (113)
รวม	100.0 (198)	100.0 (14)	100.0 (3)	100.0 (215)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (52.6%) ติดตามข่าวสารนอกเมืองอยู่เสมอ เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (51.5%) และเกือบ 3/4 (71.4%) ของผู้บริหารเมืองจะติดตามอยู่เสมอ แต่นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) จะติดตามเป็นครั้งคราว

ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 19
ตารางที่ 19 ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมืองของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ประสบการณ์ การท่องเที่ยวนอกเมือง	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เคยออกไปนอกเมืองเลย	21.4 (47)	0.0 (0)	0.0 (0)	19.7 (47)
1-2 ครั้ง	28.6 (63)	18.8 (3)	33.3 (1)	28.0 (67)
3-4 ครั้ง	17.7 (39)	6.3 (1)	0.0 (0)	16.7 (40)
5-6 ครั้ง	4.1 (9)	6.3 (1)	0.0 (0)	4.2 (10)
มากกว่า 6 ครั้ง	28.2 (62)	68.8 (11)	66.7 (2)	31.4 (75)
รวม	100.0 (220)	100.0 (16)	100.0 (3)	100.0 (247)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (31.4%) เคยออกไปเที่ยวนอกเมืองมากกว่า 6 ครั้ง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าคนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (28.6%) เคยออกไป 1-2 ครั้ง ผู้บริหารเมืองกว่า 2/3 (68.8%) และนักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) เคยออกไปมากกว่า 6 ครั้ง

ความสนใจส่วนตัว โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 20-23

ตารางที่ 20 ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องศิลปวัฒนธรรม

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	0.9 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.8 (2)
ไม่ค่อยสนใจ	2.7 (6)	0.0 (0)	0.0 (0)	2.5 (6)
ค่อนข้างสนใจ	16.1 (36)	29.4 (5)	33.3 (1)	17.3 (42)
สนใจ	46.6 (104)	58.8 (10)	66.7 (2)	47.7 (116)
สนใจมาก	33.6 (75)	11.8 (2)	0.0 (0)	31.7 (77)
รวม	100.0 (223)	100.0 (17)	100.0 (3)	100.0 (243)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (47.7%) สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (58.8%) คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (46.6%) และ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นสนใจเรื่องนี้

ตารางที่ 21 ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องธรรมชาติ

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องธรรมชาติ	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	0.9 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.8 (2)
ไม่ค่อยสนใจ	0.5 (1)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.4 (1)
ค่อนข้างสนใจ	6.8 (15)	0.0 (0)	0.0 (0)	6.2 (15)
สนใจ	38.7 (86)	25.0 (4)	100.0 (3)	38.6 (93)
สนใจมาก	53.2 (118)	75.0 (12)	0.0 (0)	53.9 (130)
รวม	100.0 (222)	100.0 (16)	100.0 (3)	100.0 (241)

กว่าครึ่ง (53.9%) ของประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามสนใจในเรื่องธรรมชาติมาก เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) สนใจ คนท้องถิ่นเกินครึ่ง (53.2%) และ 3/4 (75.0%) ของผู้บริหารเมืองสนใจมาก

ตารางที่ 22 ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	0.9 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.8 (2)
ไม่ค่อยสนใจ	0.9 (2)	0.0 (0)	0.0 (0)	0.8 (2)
ค่อนข้างสนใจ	8.0 (18)	0.0 (0)	33.3 (1)	7.8 (19)
สนใจ	32.1 (72)	35.3 (6)	66.7 (2)	32.8 (80)
สนใจมาก	58.0 (130)	64.7 (11)	0.0 (0)	57.8 (141)
รวม	100.0 (224)	100.0 (17)	100.0 (3)	100.0 (244)

กว่าครึ่ง (57.8%) ของประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามสนใจในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาก เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) สนใจ ผู้บริหารเมือง เกือบ 2/3 (64.7%) และคนท้องถิ่นเกินครึ่ง (58.0%) สนใจมาก

ตารางที่ 23 ความสนใจของประชาชนท้องถิ่นในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	3.7 (8)	0.0 (0)	0.0 (0)	3.4 (8)
ไม่ค่อยสนใจ	6.4 (14)	0.0 (0)	0.0 (0)	5.9 (14)
ค่อนข้างสนใจ	17.4 (38)	11.8 (2)	66.7 (2)	17.6 (42)
สนใจ	46.3 (101)	58.8 (10)	33.3 (1)	47.1 (112)
สนใจมาก	26.1 (57)	29.4 (5)	0.0 (0)	26.1 (62)
รวม	100.0 (218)	100.0 (17)	100.0 (3)	100.0 (238)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (47.1%) สนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) ค่อนข้างสนใจ คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (46.3%) และผู้บริหารเมืองเกินครึ่ง (58.8%) สนใจ

มุมมองต่อการพัฒนา โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 24-25

ตารางที่ 24 การมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องจิตใจของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การพัฒนา จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของจิตใจ	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สำคัญเลย	2.2 (5)	5.9 (1)	33.3 (1)	2.8 (7)
ไม่ค่อยสำคัญ	1.3 (3)	0.0 (0)	0.0 (0)	1.2 (3)
ค่อนข้างสำคัญ	4.4 (10)	5.9 (1)	0.0 (0)	4.5 (11)
สำคัญ	24.8 (56)	59.4 (5)	66.7 (2)	25.6 (63)
สำคัญมาก	67.3 (152)	58.8 (10)	0.0 (0)	65.9 (162)
รวม	100.0 (226)	100.0 (17)	100.0 (3)	100.0 ()

เกือบสองในสาม (65.9%) ของประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่าจิตใจ เป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับการพัฒนา เมื่อดูรายละเอียดพบว่าผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (59.4%) และ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นเห็นว่าสำคัญ ส่วนคนท้องถิ่นกว่า 2/3 (67.3%) เห็นว่าสำคัญมาก

ตารางที่ 25 การมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องวัตถุของประชาชนท้องถิ่น

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การพัฒนา จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของวัตถุ	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สำคัญเลย	22.2 (48)	31.3 (5)	0.0 (0)	22.6 (53)
ไม่ค่อยสำคัญ	43.1 (93)	43.8 (7)	66.7 (2)	43.4 (102)
ค่อนข้างสำคัญ	13.0 (28)	6.3 (1)	0.0 (0)	12.3 (29)
สำคัญ	16.2 (35)	12.5 (2)	0.0 (0)	15.7 (37)

ตารางที่ 25 การมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องวัตถุของประชาชนท้องถิ่น(ต่อ)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม จะเกี่ยวข้องกับเรื่องของวัตถุ	คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพ ท้องถิ่น	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
สำคัญมาก	5.6 (12)	6.3 (1)	33.3 (1)	6.0 (14)
รวม	100.0 (216)	100.0 (16)	100.0 (3)	100.0 (235)

ประชาชนท้องถิ่นที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (43.4%) เห็นว่าวัตถุเป็นเรื่องที่ไม่ค่อยสำคัญสำหรับการพัฒนา เมื่อดูรายละเอียดพบว่าผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (43.8%) คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (43.1%) และ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นเห็นว่าจะไม่ค่อยสำคัญ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชาชนท้องถิ่นสามารถสรุปได้ดังนี้คือ คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุอยู่ในช่วง 23-40 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเมือง มีรายได้ส่วนตัวไม่เกิน 4,000 บาทต่อเดือน มีรายได้ของครอบครัวไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน เป็นคนเมืองนี้โดยกำเนิด อยู่ในเมืองมาเป็นระยะเวลา 21-50 ปี มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมืองค่อนข้างผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง ติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมืองบ้างเป็นครั้งคราว เคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมืองไม่มากนัก เคยติดตามข่าวสารนอกเมืองอยู่เสมอ เคยออกไปเที่ยวนอกเมืองมาหลายครั้ง สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องของจิตใจเป็นสำคัญ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ได้แก่

ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 26-27

ตารางที่ 26 รูปแบบการมาของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
เช่ารถ มีคนขับ	0.0 (0)	3.2 (4)	2.6 (4)
เช่ารถ ขับเอง	0.0 (0)	4.8 (6)	3.9 (6)
รถส่วนตัว	30.0 (9)	4.0 (5)	9.0 (14)
เหมารถสองแถว	0.0 (0)	3.2 (4)	2.6 (4)
เช่ามอเตอร์ไซด์	0.0 (0)	7.2 (9)	5.8 (9)
รถประจำทางท้องถิ่น	66.7 (20)	76.8 (96)	74.8 (116)
โบกรถ	3.3 (1)	0.8 (1)	1.3 (2)
รวม	100.0 (30)	100.0 (125)	100.0 (155)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบ 3/4 (74.8%) มาเมืองนี้โดยรถประจำทางท้องถิ่น เมื่อดูในรายละเอียดพบว่า 2/3 (66.7%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและกว่า 3/4 (76.8%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั่งรถประจำทางท้องถิ่นมา

ตารางที่ 27 รูปแบบที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวพักอยู่

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
รีสอร์ท	3.3 (1)	3.2 (4)	3.2 (5)
บังกะโล	30.0 (9)	58.4 (73)	52.9 (82)
เกสต์เฮ้าส์	66.7 (20)	30.4 (38)	37.4 (58)

ตารางที่ 27 รูปแบบที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ (ต่อ)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม รูปแบบที่พักแรม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
เต็นท์	0.0 (0)	0.8 (1)	0.6 (1)
กระท่อม	0.0 (0)	3.2 (4)	2.6 (4)
บ้าน	0.0 (0)	2.4 (3)	1.9 (3)
หอพัก	0.0 (0)	0.8 (1)	0.6 (1)
โรงแรม	0.0 (0)	0.8 (1)	0.6 (1)
รวม	100.0 (30)	100.0 (125)	100.0 (155)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง(52.9%) พักบังกะโล เมื่อดูในรายละเอียดพบว่าเกินครึ่ง (58.4%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพักบังกะโล 2/3 (66.7%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยพักเกสต์เฮ้าส์

ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะพักอยู่ในเมือง

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะเวลา ที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เกิน 2 วัน	35.7 (10)	16.0 (20)	19.6 (30)
3-7 วัน	46.4 (13)	48.8 (61)	48.4 (74)
1-2 สัปดาห์	3.6 (1)	17.6 (22)	15.0 (23)
2-3 สัปดาห์	10.7 (3)	7.2 (9)	7.8 (12)
นานกว่า 3 สัปดาห์	3.6 (1)	10.4 (13)	9.2 (14)
รวม	100.0 (28)	100.0 (125)	100.0 (153)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (48.4%) ตั้งใจจะพักอยู่ในเมือง 3-7 วัน เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (46.4%) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (48.8%) ตั้งใจจะพักอยู่ 3-7 วัน

ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 29
ตารางที่ 29 ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในเมือง

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ระยะเวลา ที่พักอยู่ในเมือง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เกิน 1 สัปดาห์	86.7 (26)	75.0 (93)	77.3 (119)
1-2 สัปดาห์	10.0 (3)	9.7 (12)	9.7 (15)
มากกว่า 2 สัปดาห์	3.3 (1)	15.3 (19)	13.0 (20)
รวม	100.0 (30)	100.0 (124)	100.0 (154)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่า 3/4 (77.3%) พักอยู่ในเมืองมาไม่เกิน 1 สัปดาห์ เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบทั้งหมด (86.7%) และ 3/4 (75.0%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพักอยู่ในเมืองมาไม่เกิน 1 สัปดาห์

จุดประสงค์ในการมา โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 30-32
ตารางที่ 30 การมาเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวรอบๆ เมือง

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การมาเพื่อเที่ยวชม แหล่งท่องเที่ยวรอบๆ เมือง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สำคัญเลย	6.9 (2)	2.5 (3)	3.3 (5)
ไม่ค่อยสำคัญ	10.3 (3)	3.3 (4)	4.6 (7)

ตารางที่ 30 การมาเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวรอบๆ เมือง (ต่อ)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การมาเพื่อเที่ยวชม แหล่งท่องเที่ยวรอบๆ เมือง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ค่อนข้างสำคัญ	10.3 (3)	12.3 (15)	11.9 (18)
สำคัญ	41.4 (12)	37.7 (46)	38.4 (58)
สำคัญมาก	31.0 (9)	44.3 (54)	41.7 (63)
รวม	100.0 (29)	100.0 (122)	100.0 (150)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (41.7%) ให้ความสำคัญกับการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวรอบๆ เมืองมาก เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (41.4%) ให้ความสำคัญ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (44.3%) ให้ความสำคัญมาก

ตารางที่ 31 การมาเพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวภายในเมือง

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การมาเพื่อเที่ยวชม แหล่งท่องเที่ยวภายในเมือง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สำคัญเลย	10.7 (3)	12.3 (15)	12.0 (8)
ไม่ค่อยสำคัญ	32.1 (9)	23.8 (29)	25.3 (38)
ค่อนข้างสำคัญ	35.7 (10)	37.7 (46)	37.3 (56)
สำคัญ	21.4 (6)	20.5 (25)	20.7 (31)
สำคัญมาก	0.0 (0)	5.7 (7)	4.7 (7)
รวม	100.0 (28)	100.0 (122)	100.0 (150)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (37.3%) ค่อนข้างให้ความสำคัญกับการเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวภายในเมือง เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (37.7%) และนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (35.7%) ค่อนข้างให้ความสำคัญ

ตารางที่ 32 การมาเพื่อจุดประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อจุดประสงค์อื่น ที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สำคัญเลย	67.9 (19)	82.4 (98)	79.6 (117)
ไม่ค่อยสำคัญ	28.6 (8)	9.2 (11)	12.9 (19)
ค่อนข้างสำคัญ	3.6 (1)	2.5 (3)	2.7 (4)
สำคัญ	0.0 (0)	5.0 (6)	4.1 (6)
สำคัญมาก	0.0 (0)	0.8 (1)	0.7 (1)
รวม	100.0 (28)	100.0 (119)	100.0 (147)

กว่าสามในสี่ (79.6%) ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามไม่ได้มาเพื่อจุดประสงค์อื่นเมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (82.4%) และนักท่องเที่ยวชาวไทยกว่า 2/3 (67.9%) ไม่ได้มาเพื่อจุดประสงค์อื่น

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 33-36

ตารางที่ 33 ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	0.0 (0)	1.6 (2)	1.3 (2)
ไม่ค่อยสนใจ	6.7 (2)	3.2 (4)	3.9 (6)

ตารางที่ 33 ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ (ต่อ)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ค่อนข้างสนใจ	26.7 (8)	13.7 (17)	16.2 (25)
สนใจ	23.3 (7)	42.7 (53)	39.0 (60)
สนใจมาก	43.3 (13)	38.7 (48)	39.6 (61)
รวม	100.0 (30)	100.0 (124)	100.0 (154)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (39.6%) สนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมาก เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (42.7%) สนใจ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (43.3%) สนใจมาก

ตารางที่ 34 ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	3.6 (1)	1.6 (2)	2.0 (3)
ไม่ค่อยสนใจ	10.7 (3)	8.1 (10)	8.6 (13)
ค่อนข้างสนใจ	28.6 (8)	17.9 (22)	19.9 (30)
สนใจ	28.6 (8)	41.5 (51)	39.1 (59)
สนใจมาก	28.6 (8)	30.9 (38)	30.5 (46)
รวม	100.0 (28)	100.0 (123)	100.0 (151)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (39.1%) สนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (41.5%) สนใจ นักท่องเที่ยวชาวไทยค่อนข้างสนใจ สนใจ และสนใจมากในสัดส่วนเท่าๆ กัน (28.6%)

ตารางที่ 35 ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	0.0 (0)	0.8 (1)	0.7 (1)
ไม่ค่อยสนใจ	3.6 (1)	0.8 (1)	1.3 (2)
ค่อนข้างสนใจ	32.1 (9)	12.1 (15)	15.8 (24)
สนใจ	32.1 (9)	46.0 (57)	43.4 (66)
สนใจมาก	32.1 (9)	40.3 (50)	38.8 (59)
รวม	100.0 (28)	100.0 (124)	100.0 (152)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (43.4%) สนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (46.0%) สนใจ นักท่องเที่ยวชาวไทยค่อนข้างสนใจ สนใจ และสนใจมากในสัดส่วนที่เท่ากัน (32.1%)

ตารางที่ 36 ความสนใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิง

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม แหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิง	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	35.7 (10)	39.3 (48)	38.7 (58)
ไม่ค่อยสนใจ	46.4 (13)	30.3 (37)	33.3 (50)
ค่อนข้างสนใจ	7.1 (2)	18.0 (22)	16.0 (24)
สนใจ	7.1 (2)	8.2 (10)	8.0 (22)
สนใจมาก	3.6 (1)	4.1 (5)	4.0 (6)
รวม	100.0 (28)	100.0 (122)	100.0 (150)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (38.7%) ไม่สนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิงเลย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (39.3%) ไม่สนใจเลย นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (46.4%) ไม่ค่อยสนใจ

เพศ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 เพศของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
เพศ	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ชาย	44.8 (13)	58.1 (72)	55.6 (85)
หญิง	55.2 (16)	41.9 (52)	44.4 (68)
รวม	100.0 (29)	100.0 (124)	100.0 (153)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (55.6%) เป็นผู้ชาย เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกินครึ่ง (58.1%) เป็นผู้ชาย ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (55.2%) เป็นผู้หญิง

อายุ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 อายุของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
อายุ	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ต่ำกว่า 10 ปี	0.0 (0)	0.0 (0)	0.0 (0)
10-15 ปี	0.0 (0)	0.8 (1)	0.6 (1)
16-22 ปี	24.1 (7)	18.4 (23)	19.5 (30)
23-40 ปี	72.4 (21)	72.0 (90)	72.1 (111)
41-60 ปี	3.4 (1)	8.0 (10)	7.1 (11)
มากกว่า 60 ปี	0.0 (0)	0.8 (1)	0.6 (1)
รวม	100.0 (29)	100.0 (125)	100.0 (154)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบ 3/4 (72.1%) มีอายุอยู่ในช่วง 23-40 ปี เมื่อดูรายละเอียดพบว่าเกือบ 3/4 (72.4%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและเกือบ 3/4 (72.0%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีอายุอยู่ในช่วง 23-40 ปี

ระดับการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
ระดับการศึกษา	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ได้ศึกษา	0.0 (0)	0.0 (0)	0.0 (0)
ประถมศึกษา	3.3 (1)	1.6 (2)	1.9 (3)
มัธยมศึกษาตอนต้น	6.7 (2)	1.6 (2)	2.6 (4)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.3 (1)	14.4 (18)	12.3 (19)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	6.7 (2)	12.0 (15)	11.0 (17)
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	3.3 (1)	0.0 (0)	0.6 (1)
อนุปริญญา	3.3 (1)	15.2 (19)	12.9 (20)
ปริญญาตรี	66.7 (20)	37.6 (47)	43.2 (67)
ปริญญาโท	6.7 (2)	14.4 (18)	12.9 (20)
ปริญญาเอก	0.0 (0)	3.2 (4)	2.6 (4)
รวม	100.0 (30)	100.0 (125)	100.0 (155)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (43.2%) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อดูรายละเอียดพบว่า 2/3 (66.7%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยและส่วนใหญ่ (37.6%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจบปริญญาตรี

ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยวชาวไทย	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่		
ภาคเหนือ	43.3 (13)	43.3 (13)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.3 (1)	3.3 (1)
ภาคกลาง	36.7 (11)	36.7 (11)
ภาคตะวันออก	3.3 (1)	3.3 (1)
ภาคใต้	10.0 (3)	10.0 (3)
ต่างประเทศ	3.3 (1)	3.3 (1)
รวม	100.0 (30)	100.0 (30)

นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (43.3%) มาจากจังหวัดในภาคเหนือ

ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) โดยมีรายละเอียด
ดังแสดงในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ)

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่		
อเมริกา	16.1 (20)	16.1 (20)
ยุโรป	71.8 (89)	71.8 (89)
ออสเตรเลีย	8.9 (11)	8.9 (11)
เอเชีย	2.4 (3)	2.4 (3)
แอฟริกา	0.8 (1)	0.8 (1)
รวม	100.0 (124)	100.0 (124)

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 3/4 (71.8%) มาจากประเทศในทวีปยุโรป

การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียด
ดังแสดงในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เป็น	76.7 (23)	81.6 (102)	80.6 (125)
เป็น	23.3 (7)	18.4 (23)	19.4 (30)
รวม	100.0 (30)	100.0 (125)	100.0 (155)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด (80.6%) ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร
ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เมื่อดูรายละเอียดพบว่ากว่า 3/4 (76.7%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย
และเกือบทั้งหมด (81.6%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่ได้เป็นสมาชิก

การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียด
ดังแสดงในตารางที่ 43

ตารางที่ 43 การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม การเข้าร่วมกิจกรรมของ กลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่เคยเข้าร่วมเลย	72.4 (21)	63.3 (69)	65.2 (90)
1-2 ครั้ง	13.8 (4)	24.8 (27)	22.5 (31)
3-5 ครั้ง	0.0 (0)	7.3 (8)	5.8 (8)
6-10 ครั้ง	6.9 (2)	1.8 (2)	2.9 (4)
มากกว่า 10 ครั้ง	6.9 (2)	2.8 (3)	3.6 (5)
รวม	100.0 (29)	100.0 (109)	100.0 (138)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบ 2/3 (65.2%) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเลย เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบ 3/4 (72.4%) และเกือบ 2/3 (63.3%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไม่เคยเข้าร่วมเลย

ความสนใจส่วนตัว โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 44-47

ตารางที่ 44 ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องศิลปวัฒนธรรม

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ค่อยสนใจ	3.6 (1)	1.6 (2)	2.0 (3)
ค่อนข้างสนใจ	32.1 (9)	16.4 (20)	19.3 (29)
สนใจ	28.6 (8)	37.7 (46)	36.0 (54)
สนใจมาก	35.7 (10)	44.3 (54)	42.7 (64)
รวม	100.0 (28)	100.0 (122)	100.0 (150)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (42.7%) สนใจเรื่องศิลปวัฒนธรรมมาก เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (35.7%) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (44.3%) สนใจมาก

ตารางที่ 45 ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องธรรมชาติ

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องธรรมชาติ	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ค่อยสนใจ	0.0 (0)	0.8 (1)	0.7 (1)
ค่อนข้างสนใจ	17.2 (5)	4.9 (6)	7.2 (11)
สนใจ	27.6 (8)	30.9 (38)	30.3 (46)
สนใจมาก	55.2 (16)	63.4 (78)	61.8 (94)
รวม	100.0 (29)	100.0 (123)	100.0 (152)

เกือบสองในสาม (61.8%) ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามสนใจเรื่องธรรมชาติมาก เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยเกินครึ่ง (55.2%) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 2/3 (63.4%) สนใจมาก

ตารางที่ 46 ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่ค่อยสนใจ	3.4 (1)	2.4 (3)	2.6 (4)
ค่อนข้างสนใจ	20.7 (6)	14.6 (18)	15.8 (24)
สนใจ	17.2 (5)	43.1 (53)	38.2 (58)
สนใจมาก	58.6 (17)	39.8 (49)	43.4 (66)
รวม	100.0 (29)	100.0 (123)	100.0 (152)

ส่วนใหญ่ (43.4%) ของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามสนใจเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาก เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (58.6%) สนใจมาก นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (43.1%) สนใจ

ตารางที่ 47 ความสนใจของนักท่องเที่ยวในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม ความสนใจ ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ	รวม
	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่สนใจเลย	7.7 (2)	11.6 (14)	10.9 (16)
ไม่ค่อยสนใจ	23.1 (6)	26.4 (32)	25.9 (38)
ค่อนข้างสนใจ	23.1 (6)	30.6 (37)	29.3 (43)
สนใจ	34.6 (9)	21.5 (26)	23.8 (35)
สนใจมาก	11.5 (3)	9.9 (12)	10.2 (15)
รวม	100.0 (26)	100.0 (121)	100.0 (147)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (29.3%) ค่อนข้างสนใจเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (34.6%) สนใจ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (30.6%) ค่อนข้างสนใจ

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 48
 ตารางที่ 48 ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยว

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	
ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	% (จำนวน)	% (จำนวน)	% (จำนวน)
ไม่รู้	40.0 (12)	26.0 (32)	28.8 (44)
รู้	60.0 (18)	74.0 (91)	71.2 (109)
รวม	100.0 (30)	100.0 (123)	100.0 (153)

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเกือบ 3/4 (71.2%) รู้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คืออะไร เมื่อดูรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (60.0%) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 3/4 (74.0%) รู้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ดังนี้คือ คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุอยู่ในช่วง 23-40 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มาจากจังหวัดในภาคเหนือ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) มาจากประเทศในทวีปยุโรป (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) ไม่ต้องการความสะดวกสบายในการท่องเที่ยวมากนัก ตั้งใจจะพักอยู่ในเมืองไม่เกิน 1 สัปดาห์ พักแรมอยู่ในเมืองมาไม่เกิน 1 สัปดาห์ มาเมืองนี้เพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบและภายในเมืองเป็นสำคัญ ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ไม่ได้เป็นสมาชิกและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สนใจในเรื่องธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

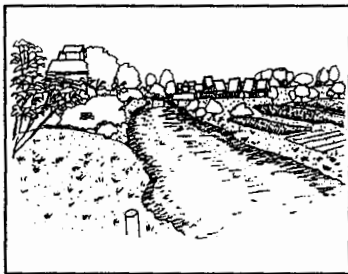
ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือต้องการจะรู้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีทัศนคติอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองรวมทั้งอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

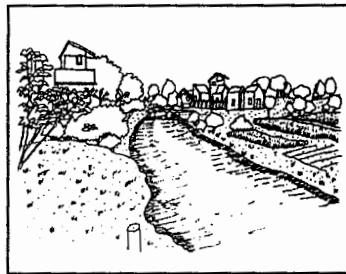
ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม

ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มาจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดให้คะแนนความชอบกับภาพลายเส้น 4 ชุดในแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง โดยแต่ละชุดแสดงภาพลายเส้น 3 ภาพของบริเวณเดียวกันแต่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมต่างกัน

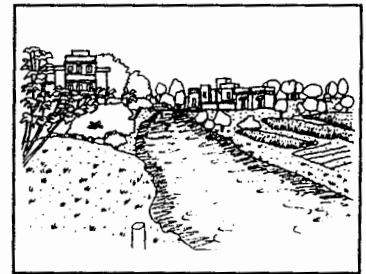
บริเวณริมแม่น้ำป่าาย

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

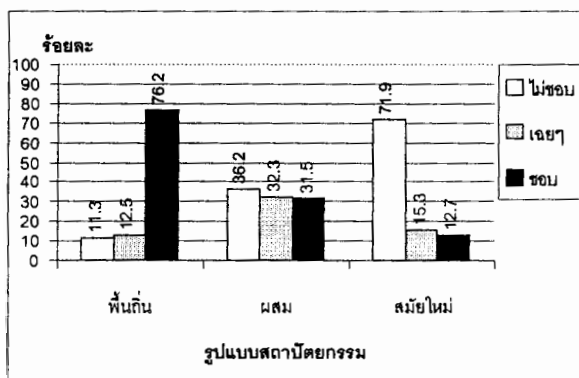

สถาปัตยกรรมแบบผสม

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 35 ชุดภาพลายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณริมแม่น้ำป่าาย.

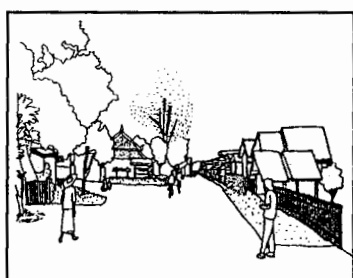
Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 1 ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณริมแม่น้ำป่าาย

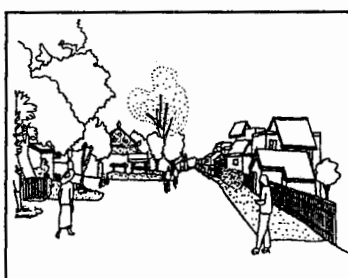
กว่าสามในสี่ (76.2%) ของผู้ตอบแบบสอบถามชอบสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น เกือบ 3/4 (71.9%) ไม่ชอบแบบสมัยใหม่ และ 36.2% ไม่ชอบแบบผสม

หมายเหตุ : Chi-square 0.05 หมายถึง ทำการทดสอบด้วยเทคนิค Chi-square (Goodness of Fit Test) แล้วพบว่าทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกันตามแผนภูมิโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

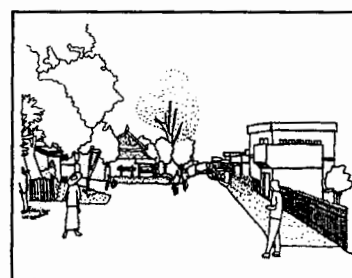
ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

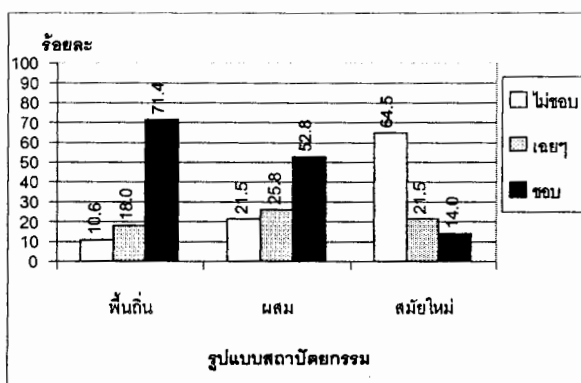
สถาปัตยกรรมแบบผสม

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 36 ชุดภาพลายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

(บนถนนชัยสงคราม)

Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 2 ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม

ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบ 3/4 (71.4%) ชอบบ้านเรือนแบบพื้นถิ่น กว่าครึ่ง (52.8%) ชอบแบบผสม และเกือบ 2/3 (64.5%) ไม่ชอบแบบสมัยใหม่

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

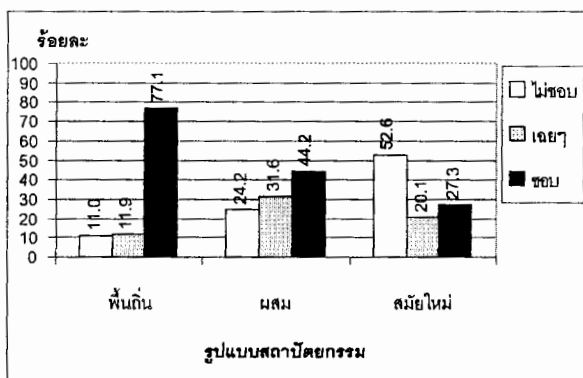

สถาปัตยกรรมแบบผสม

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 37 ชุดภาพลายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

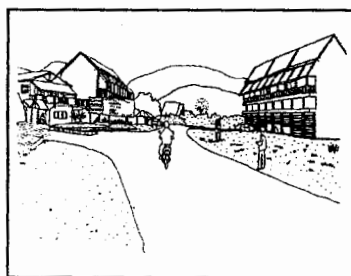

Chi-square 0.05

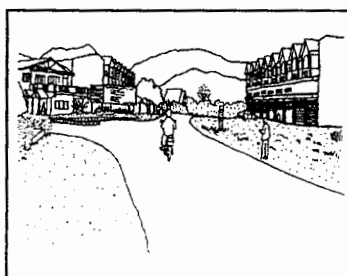
แผนภูมิที่ 3 ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

กว่าสามในสี่ (77.1%) ของผู้ตอบแบบสอบถามชอบอาคารแบบพื้นถิ่น 44.2% ชอบแบบผสม และกว่าครึ่ง (52.6%) ไม่ชอบแบบสมัยใหม่

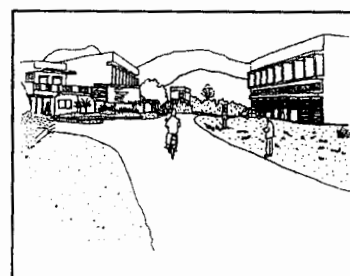
บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

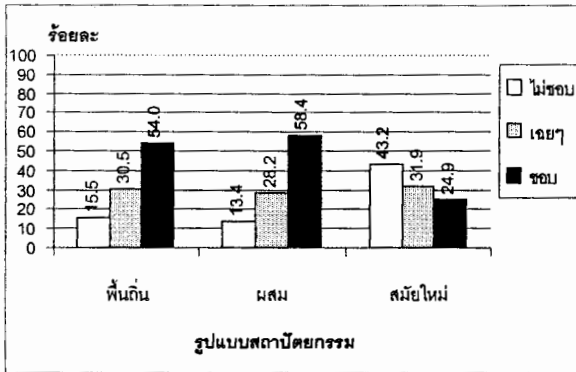

สถาปัตยกรรมแบบผสม

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

ภาพที่ 38 ชุดภาพลายเส้นแสดงรูปแบบสถาปัตยกรรมบริเวณทางเข้าเมือง (จากจังหวัดเชียงใหม่)

Chi-square 0.05

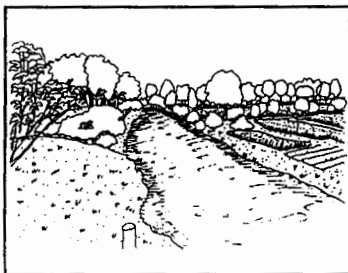
แผนภูมิที่ 4 ทักษะคิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบสถาปัตยกรรม
บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (54.0%) ชอบสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น เกินครึ่ง (58.4%)
ชอบแบบผสม และ 43.2% ไม่ชอบแบบสมัยใหม่

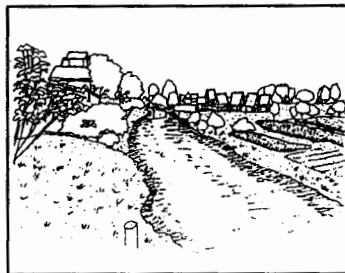
ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร

ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มาจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดให้คะแนนความชอบ
กับภาพถ่ายเส้น 4 ชุดในแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง โดยแต่ละชุดแสดงภาพถ่ายเส้น 3 ภาพ
ของบริเวณเดียวกัน แต่มีความหนาแน่นของอาคารต่างกัน

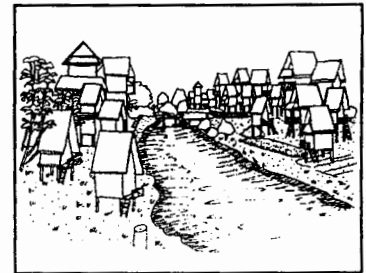
บริเวณริมแม่น้ำปาย

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

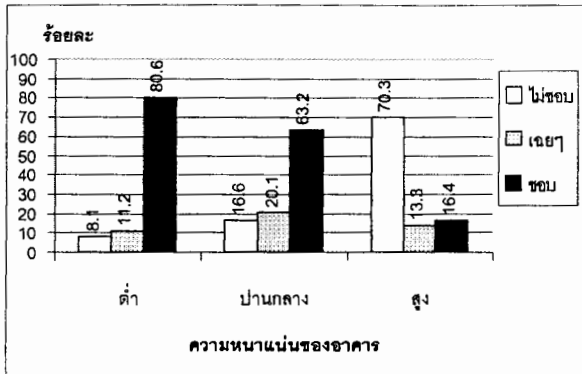

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 39 ชุดภาพถ่ายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณริมแม่น้ำปาย

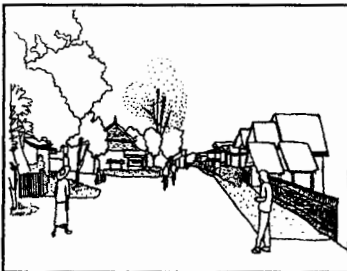

Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 5 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร บริเวณริมแม่น้ำปาย

ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบทั้งหมด (80.6%) ชอบสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ เกือบ 2/3 (63.2%) ชอบความหนาแน่นปานกลาง และเกือบ 3/4 (70.3%) ไม่ชอบความหนาแน่นสูง

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

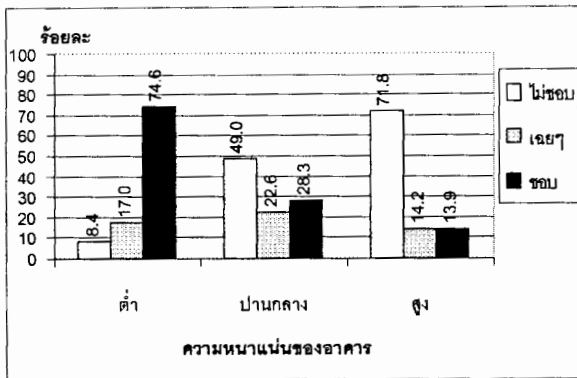

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 40 ชุดภาพฉายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 6ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร
ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

ผู้ตอบแบบสอบถามเกือบ 3/4 (74.6%) ชอบสภาพอาคารที่หนาแน่นเบาบาง
เกือบ 3/4 (71.8%) ไม่ชอบความหนาแน่นสูง และ 49.0% ไม่ชอบความหนาแน่นปานกลาง

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

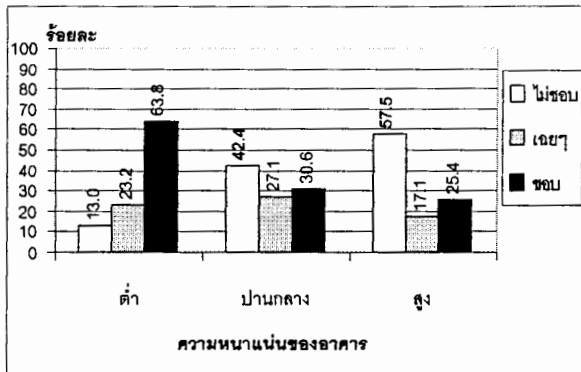

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 41 ชุดภาพลายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
(บนถนนรังสิตยานนท์)

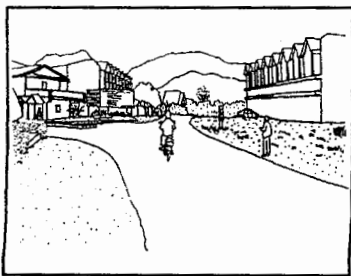

Chi-square 0.05

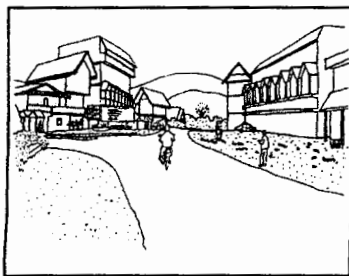
แผนภูมิที่ 7 ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคาร บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

เกือบสองในสาม (63.8%) ของผู้ตอบแบบสอบถามชอบสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ เกินครึ่ง (57.5%) ไม่ชอบความหนาแน่นสูง และ 42.4% ไม่ชอบความหนาแน่นปานกลาง

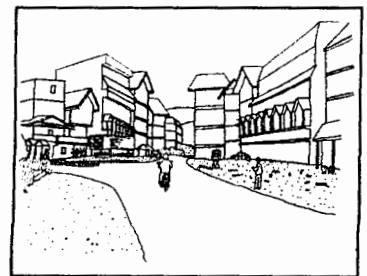
บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

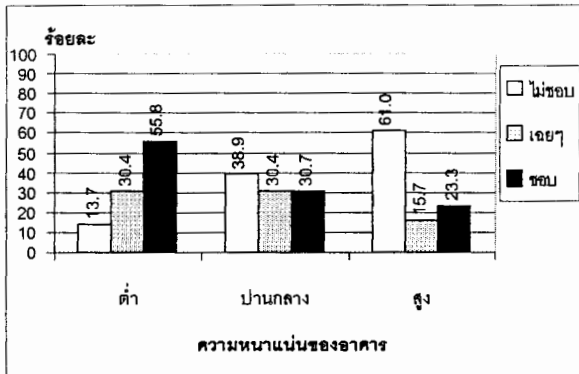

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

ภาพที่ 42 ชุดภาพหลายเส้นแสดงสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

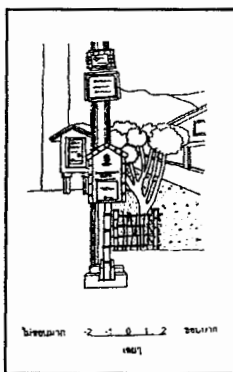
Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 8ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อสภาพความหนาแน่นอาคารบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

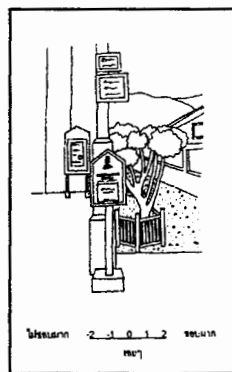
ผู้ตอบแบบสอบถามเกินครึ่ง (55.8%) ชอบสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ เกือบ 2/3 (61.0%) ไม่ชอบความหนาแน่นสูง และ 38.9% ไม่ชอบความหนาแน่นปานกลาง

ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

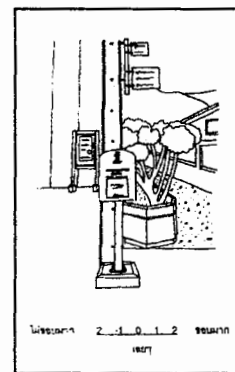
ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มาจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดให้คะแนนความชอบกับภาพลายเส้น 3 ภาพที่แสดงรูปแบบของอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

แบบพื้นถิ่น

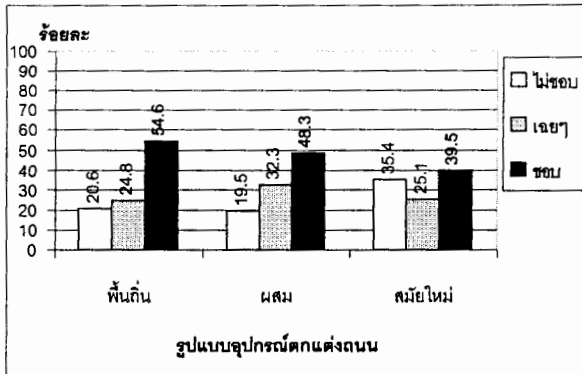

แบบผสม

แบบสมัยใหม่

ภาพที่ 43 ชุดภาพลายเส้นแสดงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 9 ทักษะคิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (54.6%) ชอบอุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถนน 48.3% ชอบแบบผลสม และ 39.5% ชอบแบบสมัยใหม่

ทักษะคิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 49

ตารางที่ 49 สรุปทักษะคิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

บริเวณ		ทัศนคติ	ไม่ชอบ	เฉยๆ	ชอบ
ริมแม่น้ำปาย	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น				
	สถาปัตยกรรมแบบผลสม				
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่				
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ				
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง				
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง				

ตารางที่ 49 สรุปทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

บริเวณ		ทัศนคติ	ไม่ชอบ	เฉยๆ	ชอบ
เกสต์เฮ้าส์- ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น				
	สถาปัตยกรรมแบบผสม				
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่				
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ				
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง				
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง				
ตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนน รังสิยานนท์)	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น				
	สถาปัตยกรรมแบบผสม				
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่				
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ				
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง				
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง				
ทางเข้าเมือง (เมื่อมาจาก จังหวัดเชียงใหม่)	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น				
	สถาปัตยกรรมแบบผสม				
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่				
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ				
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง				
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง				
อุปกรณ์ตกแต่งถนน ในเมือง	แบบพื้นถิ่น				
	แบบผสม				
	แบบสมัยใหม่				

เมื่อมองในภาพรวมจะพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดยังอยากให้เมืองมีบรรยากาศแบบชนบทอยู่ แต่เมื่อพิจารณาลงไปในแต่ละบริเวณแล้วจะพบว่ามีความแตกต่างของทัศนคติอยู่บ้างเล็กน้อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในประเด็นรูปแบบสถาปัตยกรรม พบว่า ริมแม่น้ำปาย เป็นบริเวณที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดอยากให้มีแต่สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น ไม่อยากให้มีแบบผสมและแบบสมัยใหม่ ส่วน ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) นั้นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดชอบที่จะเห็นบริเวณเหล่านี้มีอาคารแบบพื้นถิ่นและแบบผสม แต่ไม่อยากจะเห็นอาคารสมัยใหม่เกิดขึ้น

ในประเด็นความหนาแน่นของอาคาร พบว่า ริมแม่น้ำปาย เป็นบริเวณที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดยอมรับได้หากจะมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลาง แต่จะไม่ยอมรับความหนาแน่นสูงๆ ส่วน ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) นั้นพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดอยากเห็นบริเวณเหล่านี้มีสภาพอาคารที่หนาแน่นเบาบาง ไม่ต้องการเห็นความหนาแน่นปานกลางและสูง

สำหรับอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดชอบอุปกรณ์ตกแต่งถนนทุกรูปแบบทั้งพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่

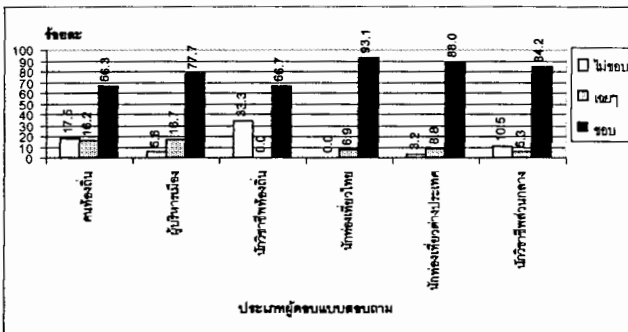
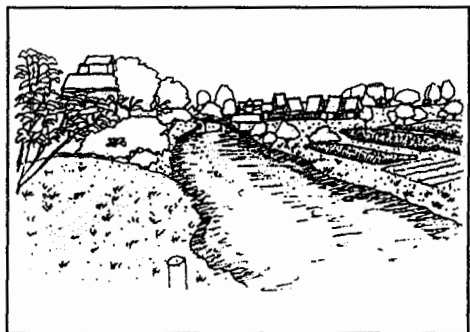
ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภท มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือต้องการจะรู้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีทัศนคติอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองรวมทั้งอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องรูปแบบสถาปัตยกรรม

ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มาจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทให้คะแนนความชอบกับภาพลายเส้น 4 ชุดในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองโดยแต่ละชุดแสดงภาพลายเส้น 3 ภาพของบริเวณเดียวกันแต่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมต่างกัน

บริเวณริมแม่น้ำพาย สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

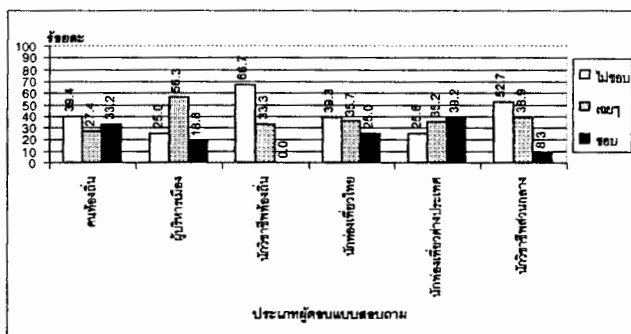
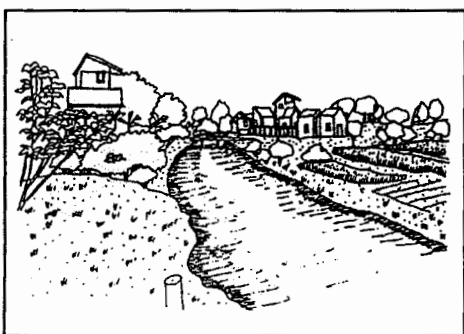
Chi-square 0.05

ภาพที่ 44 ภาพลายเส้น
บริเวณริมแม่น้ำพาย
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

แผนภูมิที่ 10 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบพื้นถิ่นบริเวณริมแม่น้ำพาย

คนท้องถิ่นประมาณ 2/3 (66.3%) ผู้บริหารเมืองกว่า 3/4 (77.7%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบทั้งหมด (93.1%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (88.0%) และเกือบทั้งหมด (84.2%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางชอบ

สถาปัตยกรรมแบบผสม

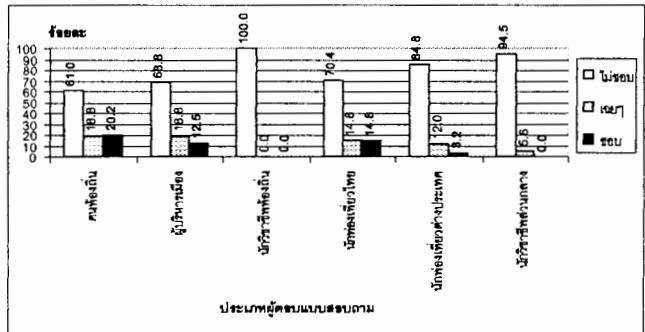
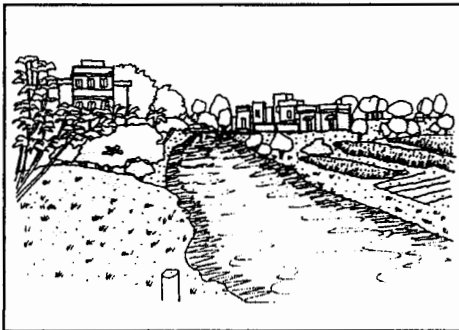
Chi-square 0.05

ภาพที่ 45 ภาพลายเส้น
บริเวณริมแม่น้ำพาย
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม

แผนภูมิที่ 11 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบผสมบริเวณริมแม่น้ำพาย

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (39.4%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (39.3%) และนักวิชาชีพส่วนกลางกว่าครึ่ง (52.7%) ไม่ชอบ แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (39.2%) ชอบ ในขณะที่กว่าครึ่ง(56.3%) ของผู้บริหารเมืองรู้สึกเฉยๆ

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

Chi-square 0.05

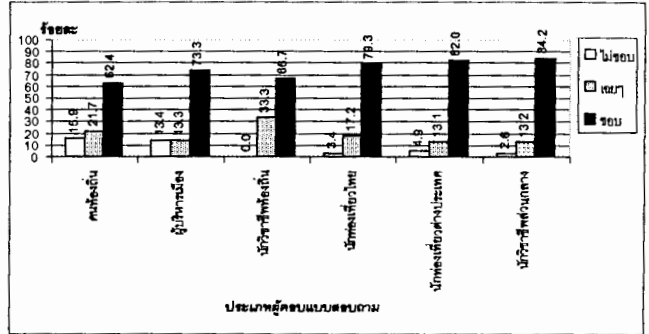
ภาพที่ 46 ภาพลายเส้น
บริเวณริมแม่น้ำปายที่มี
สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

แผนภูมิที่ 12ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบสมัยใหม่บริเวณริมแม่น้ำปาย

คนท้องถิ่นเกือบ 2/3 (61.0%) ผู้บริหารเมืองกว่า 2/3 (68.8%) นักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบ 3/4 (70.4%) นักท่องเที่ยวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (84.8%) และเกือบทั้งหมด (94.5%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางไม่ชอบ

หมายเหตุ : Chi-square 0.05 หมายถึง ทำการทดสอบด้วยเทคนิค Chi-square (Goodness of Fit Test) แล้วพบว่าทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกันตามแผนภูมิโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)
สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

Chi-square 0.05

ภาพที่ 47 ภาพลายเส้น

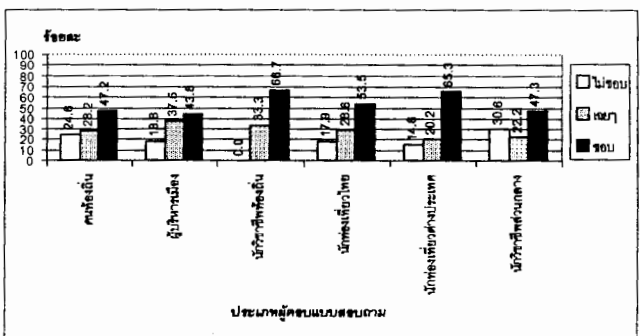
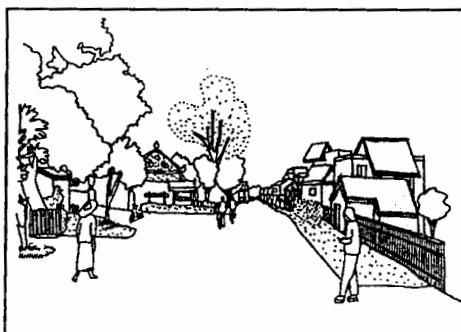
แผนภูมิที่ 13 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

แต่ละประเภที่มีต่อสถาปัตยกรรม
แบบพื้นถิ่นในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

คนท้องถิ่นเกือบ 2/3 (62.4%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 3/4 (73.3%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่า 3/4 (79.3%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (82.0%) และเกือบทั้งหมด (84.2%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางชอบ

สถาปัตยกรรมแบบผสม

Chi-square 0.05

ภาพที่ 48 ภาพลายเส้น

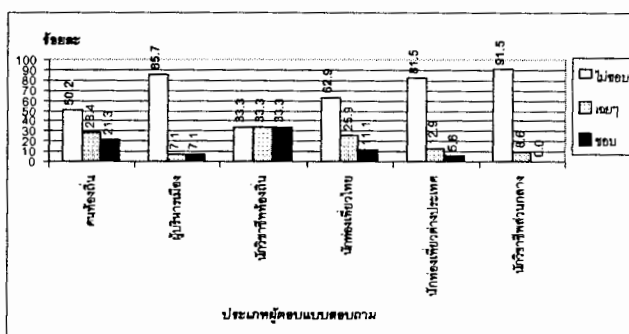
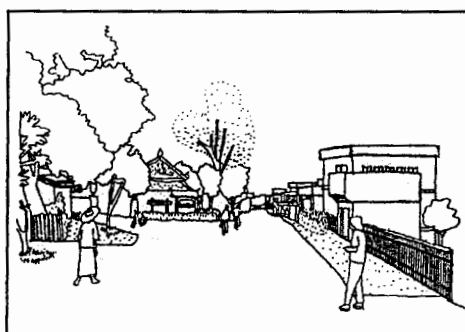
แผนภูมิที่ 14 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม

แต่ละประเภที่มีต่อสถาปัตยกรรม
แบบผสมในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (47.2%) ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (43.8%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (53.5%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 2/3 (65.3%) และส่วนใหญ่ (47.3%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางชอบ

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

Chi-square 0.05

ภาพที่ 49 ภาพลายเส้น

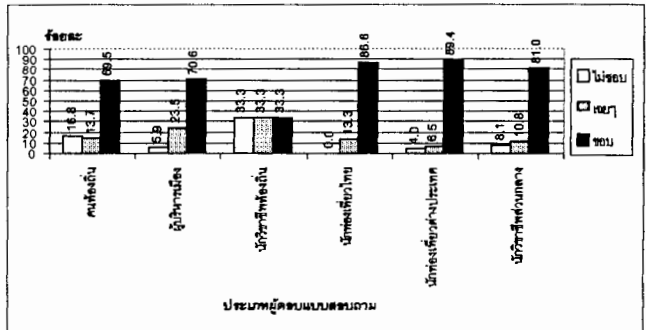
ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
ที่มีสถาปัตยกรรม
แบบสมัยใหม่

แผนภูมิที่ 15ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภที่มีต่อสถาปัตยกรรมแบบ
สมัยใหม่ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

ประมาณครึ่งหนึ่ง (50.2%) ของคนท้องถิ่น เกือบทั้งหมด (85.7%) ของผู้บริหารเมือง เกือบ 2/3 (62.9%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย เกือบทั้งหมด (81.5%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และเกือบทั้งหมด (91.5%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางไม่ชอบ ส่วนนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกไม่ชอบ เฉยๆ และชอบในสัดส่วนเท่าๆ กัน (33.3%)

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)
สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

Chi-square 0.05

ภาพที่ 50 ภาพลายเส้น

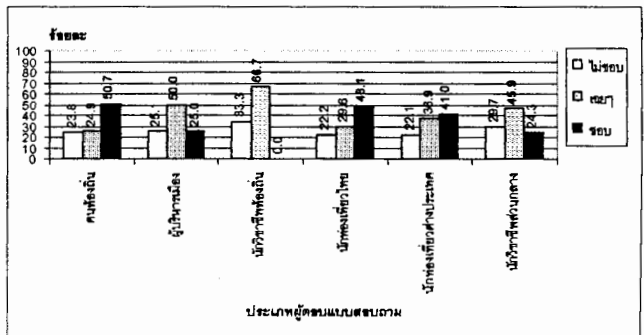
แผนภูมิที่ 16 ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบพื้นถิ่นบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น

กว่าสองในสาม (69.5%) ของคนท้องถิ่น เกือบ 3/4 (70.6%) ของผู้บริหารเมือง เกือบทั้งหมด (86.6%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย เกือบทั้งหมด (89.4%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และเกือบทั้งหมด (81.0%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางชอบ ส่วนนักวิชาชีพท้องถิ่น รู้สึกไม่ชอบ เฉยๆ และชอบในสัดส่วนที่เท่ากัน (33.3%)

สถาปัตยกรรมแบบผสม

Chi-square 0.05

ภาพที่ 51 ภาพลายเส้น

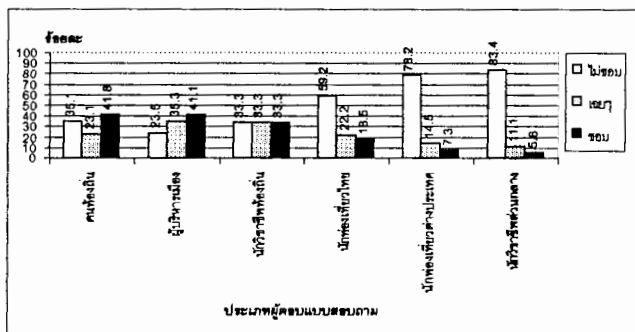
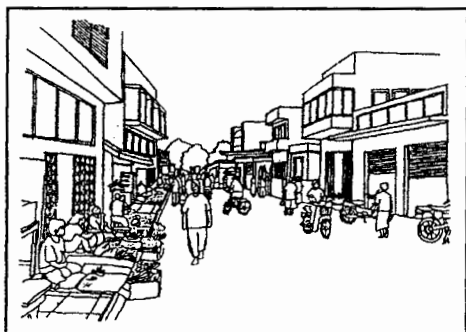
แผนภูมิที่ 17 ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม

แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบผสมบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น

ประมาณครึ่งหนึ่ง (50.7%) ของคนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ (48.1%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และส่วนใหญ่(41.0%) ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศชอบ แต่ครึ่งหนึ่ง (50.0%) ของผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) และนักวิชาชีพส่วนกลางส่วนใหญ่ (45.9%) รู้สึกเฉยๆ

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

Chi-square 0.05

ภาพที่ 51 ภาพลายเส้น

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
ที่มีสถาปัตยกรรม
แบบสมัยใหม่

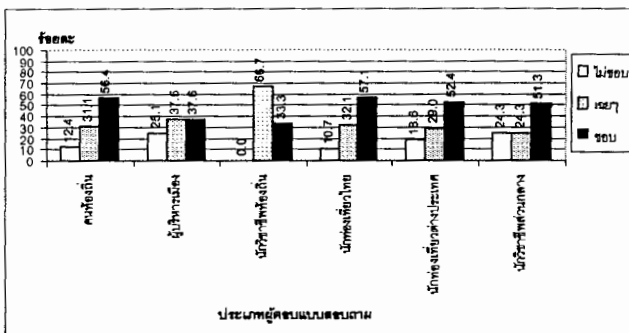
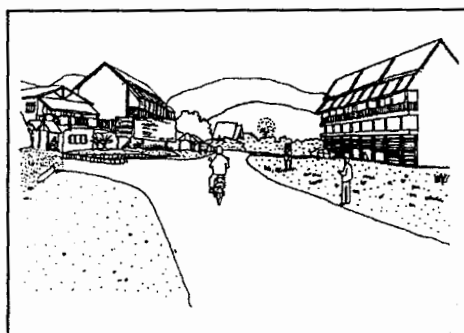
แผนภูมิที่ 17ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบ
สมัยใหม่บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (41.8%) ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (41.1%) ชอบ แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (59.2%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกว่า 3/4 (78.2%) และนักวิชาชีพส่วนกลางเกือบทั้งหมด (83.4%) ไม่ชอบ ส่วนนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกไม่ชอบ เฉยๆ และชอบในสัดส่วนเท่าๆ กัน (33.3%)

บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

ภาพที่ 52 ภาพลายเส้น

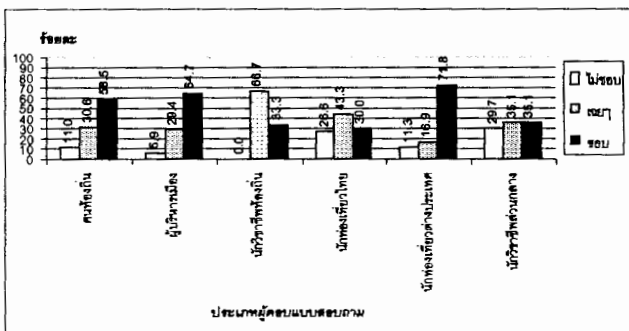
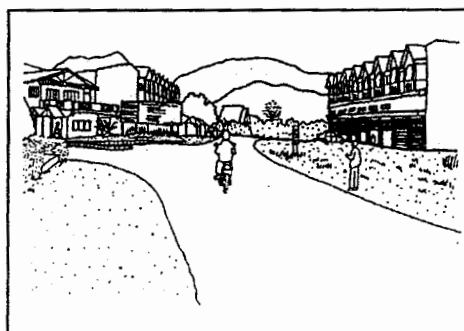
บริเวณทางเข้าเมือง
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

แผนภูมิที่ 18 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบพื้นถิ่นบริเวณทางเข้าเมือง

คนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (56.4%) นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (57.1%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกว่าครึ่ง (52.4%) และนักวิชาชีพส่วนกลางกว่าครึ่ง (51.8%) ชอบ แต่ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกเฉยๆ ส่วนผู้บริหารเมืองรู้สึกชอบและเฉยๆ ในสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก (ชอบ 37.6% เฉยๆ 37.5%)

สถาปัตยกรรมแบบผสม

ภาพที่ 53 ภาพลายเส้น

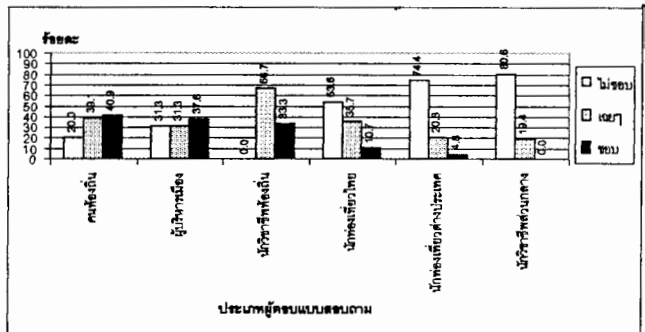
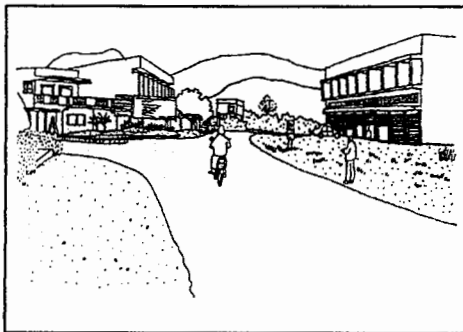
บริเวณทางเข้าเมือง
ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม

แผนภูมิที่ 19 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรม
แบบผสมบริเวณทางเข้าเมือง

คนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (58.5%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 2/3 (64.7%) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 3/4 (71.8%) ชอบ แต่ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นและส่วนใหญ่ (43.3%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยรู้สึกเฉยๆ ส่วนนักวิชาชีพส่วนกลางรู้สึกชอบและเฉยๆ ในสัดส่วนที่เท่ากัน (35.1%)

สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่

Chi-square 0.05

ภาพที่ 54 ภาพลายเส้น

แผนภูมิที่ 20ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

บริเวณทางเข้าเมือง
ที่มีสถาปัตยกรรม
แบบสมัยใหม่

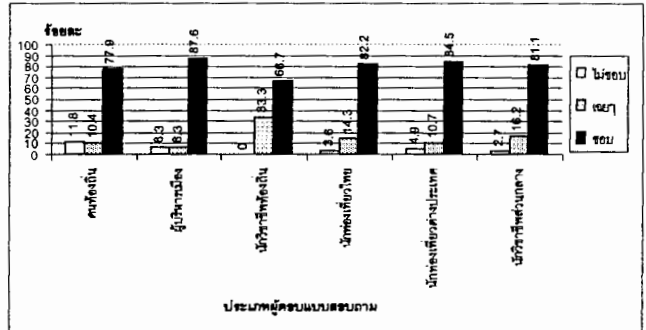
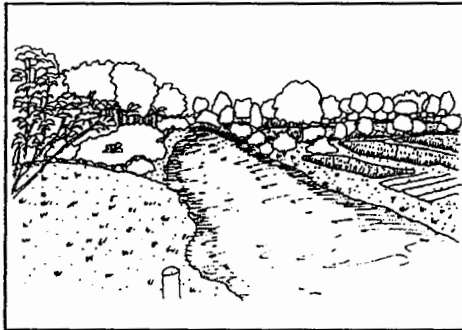
แต่ละประเภทมีต่อสถาปัตยกรรมแบบ
สมัยใหม่บริเวณทางเข้าเมือง

นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (53.8%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 3/4 (74.4%) และนักวิชาชีพส่วนกลางเกือบทั้งหมด (80.6%) ไม่ชอบ แต่ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (37.6%) ชอบ ส่วนนักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) รู้สึกเฉยๆ ในขณะที่คนท้องถิ่นรู้สึกชอบและเฉยๆ ในสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก (ชอบ 40.9% เฉยๆ 39.1%)

ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องความหนาแน่นของอาคาร

ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มาจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทให้คะแนนความชอบกับภาพลายเส้น 4 ชุดในแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง โดยแต่ละชุดแสดงภาพลายเส้น 3 ภาพของบริเวณเดียวกันแต่มีความหนาแน่นของอาคารต่างกัน

บริเวณริมแม่น้ำปาย
สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

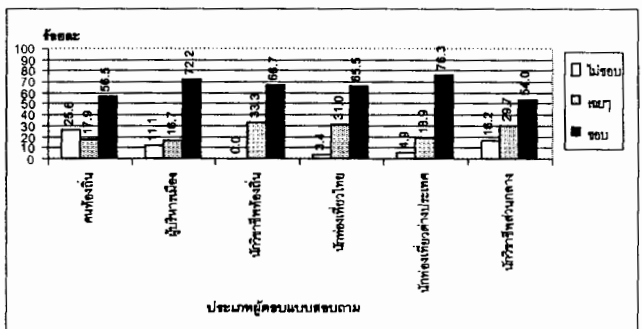
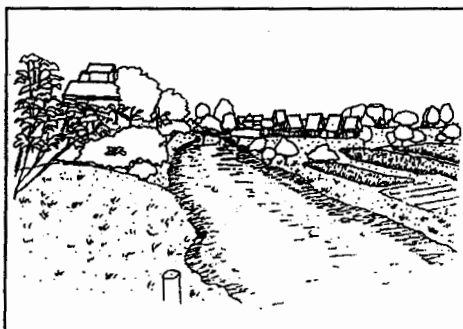
Chi-square 0.05

ภาพที่ 55 ภาพลายเส้น
บริเวณริมแม่น้ำปาย
ที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

แผนภูมิที่ 21 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นต่ำบริเวณริมแม่น้ำปาย

คนท้องถิ่นกว่า 3/4 (77.9%) ผู้บริหารเมืองเกือบทั้งหมด (87.6%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบทั้งหมด (82.2%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (84.5%) และนักวิชาชีพส่วนกลางเกือบทั้งหมด (81.1%) ชอบ

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

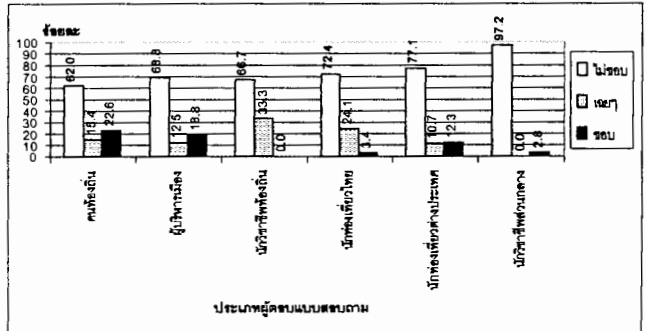
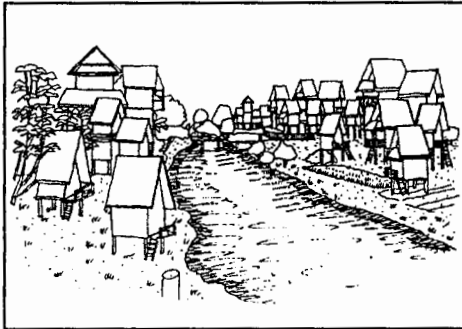
Chi-square 0.05

ภาพที่ 56 ภาพลายเส้น
บริเวณริมแม่น้ำปาย
ที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

แผนภูมิที่ 22 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นปานกลางบริเวณริมแม่น้ำปาย

คนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (56.5%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 3/4 (72.2%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบ 2/3 (65.5%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกว่า 3/4 (76.3%) และนักวิชาชีพส่วนกลางกว่าครึ่ง(54.0%) ชอบ

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

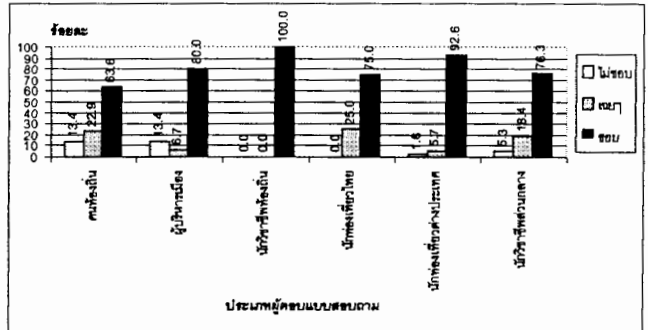
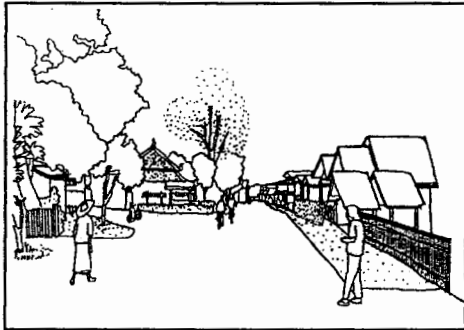
Chi-square 0.05

ภาพที่ 57 ภาพลายเส้น
บริเวณริมแม่น้ำปาย
ที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 23ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นสูงบริเวณริมแม่น้ำปาย

คนท้องถิ่นเกือบ 2/3 (62.0%) ผู้บริหารเมืองกว่า 2/3 (68.8%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบ 3/4 (72.4%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกว่า 3/4 (77.1%) และนักวิชาชีพส่วนกลางเกือบทั้งหมด(97.2%) ไม่ชอบ

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)
สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

Chi-square 0.05

ภาพที่ 58 ภาพลายเส้น

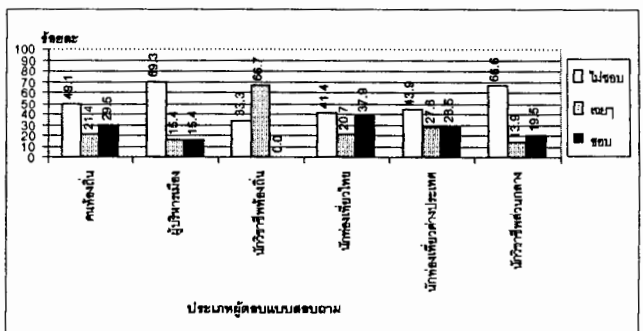
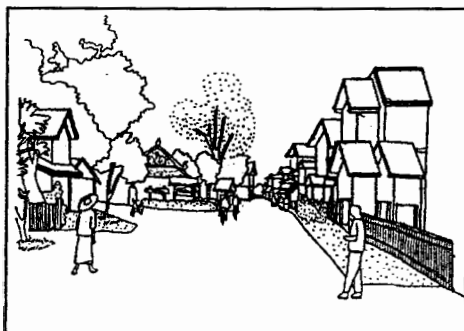
ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
ที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

แผนภูมิที่ 24 ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นต่ำในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

เกือบสองในสาม (63.6%) ของคนท้องถิ่น เกือบทั้งหมด (80.0%) ของผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) นักท้องถิ่นชาวไทย 3/4 (75.0%) เกือบทั้งหมด (92.6%) ของนักท้องถิ่นต่างประเทศ และกว่า 3/4 (76.3%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางชอบ

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

Chi-square 0.05

ภาพที่ 59 ภาพลายเส้น

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
ที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

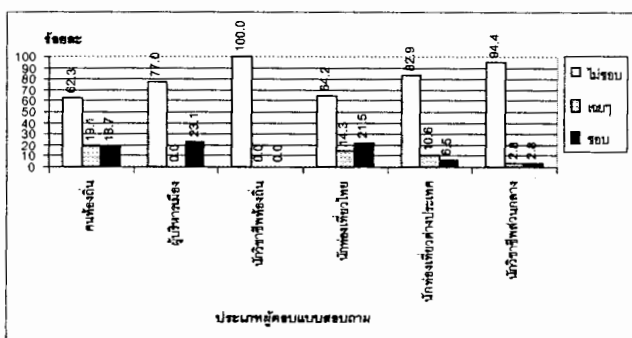
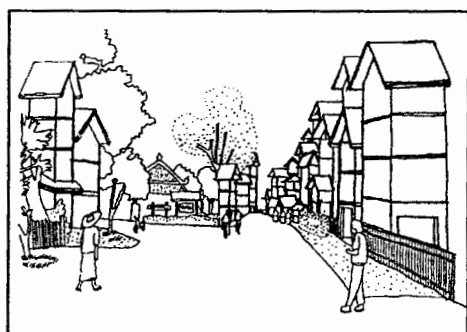
แผนภูมิที่ 25 ทิศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นปานกลาง

ในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (49.1%) กว่า 2/3 (69.3%) ของผู้บริหารเมือง นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (41.4%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (43.9%) และ 2/3 (66.6%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางไม่ชอบ แต่ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกเฉยๆ

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

Chi-square 0.05

ภาพที่ 60 ภาพลายเส้น

ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร
ที่มีอาคารหนาแน่นสูง

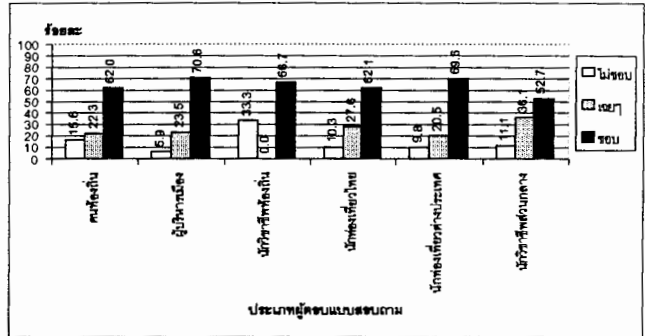
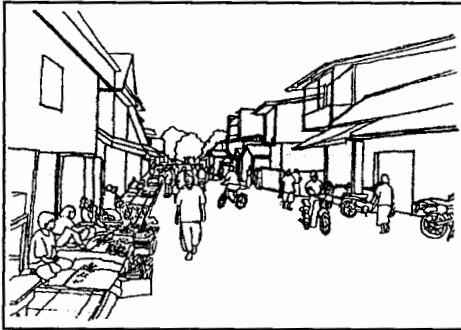
แผนภูมิที่ 26 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นสูงในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร

เกือบสองในสาม (62.3%) ของคนท้องถิ่น กว่า 3/4 (77.0%) ของผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) นักท่องเที่ยวชาวไทยเกือบ 2/3 (64.2%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (82.9%) และเกือบทั้งหมด (94.4%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางไม่ชอบ

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังษิยานนท์)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

Chi-square 0.05

ภาพที่ 61 ภาพลายเส้น

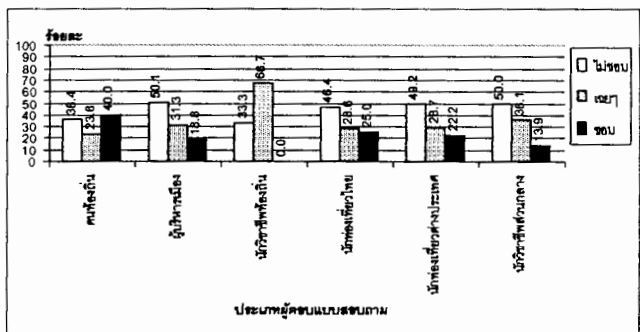
บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
ที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

แผนภูมิที่ 27 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นต่ำบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น

คนท้องถิ่นเกือบ 2/3 (62.0%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 3/4 (70.6%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักทองเที่ยวชาวไทยเกือบ 2/3 (62.1%) นักทองเที่ยวชาวต่างประเทศกว่า 2/3 (69.6%) และนักวิชาชีพส่วนกลางกว่าครึ่ง(52.7%) ชอบ

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

Chi-square 0.05

ภาพที่ 62 ภาพลายเส้น

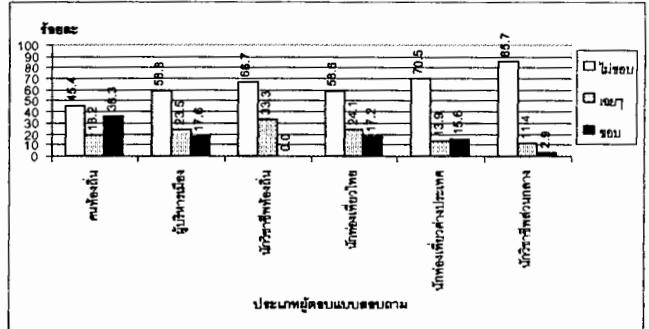
บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
ที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

แผนภูมิที่ 28 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นปานกลาง
บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น

ผู้บริหารเมืองครึ่งหนึ่ง (50.1%) นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ (46.4%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (49.2%) และนักวิชาชีพส่วนกลางครึ่งหนึ่ง (50.0%) ไม่ชอบ แต่คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (40.0%) ชอบ ในขณะที่ครึ่งหนึ่ง (50.1%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกเฉยๆ

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

Chi-square 0.05

ภาพที่ 63 ภาพลายเส้น

บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น
ที่มีอาคารหนาแน่นสูง

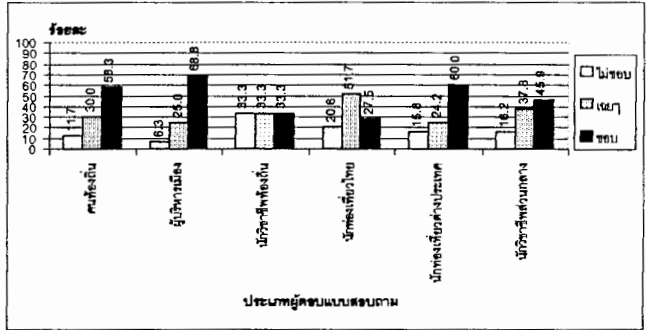
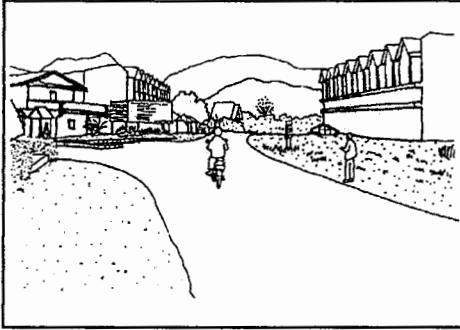
แผนภูมิที่ 29ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นสูงบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (45.4%) ผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (58.8%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (58.8%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 3/4 (70.5%) และนักวิชาชีพส่วนกลางเกือบทั้งหมด (85.7%) ไม่ชอบ

บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

Chi-square 0.05

ภาพที่ 64 ภาพลายเส้น

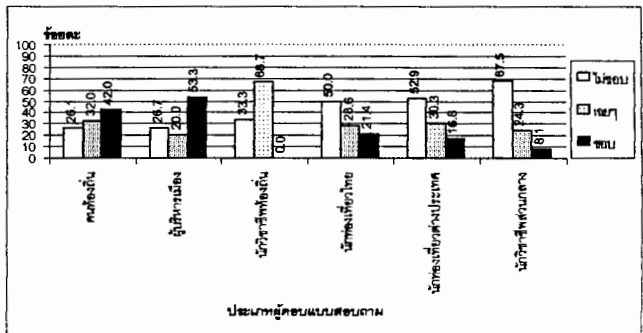
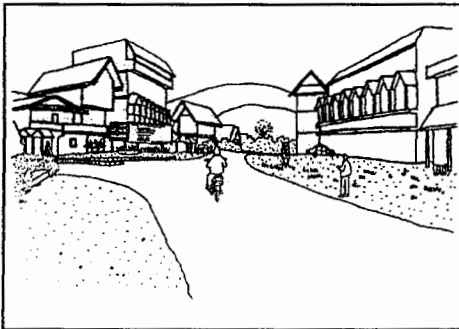
บริเวณทางเข้าเมือง
ที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

แผนภูมิที่ 30 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นต่ำบริเวณทางเข้าเมือง

คนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (58.3%) ผู้บริหารเมืองกว่า 2/3 (68.8%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 2/3 (60.0%) และนักวิชาชีพส่วนกลางส่วนใหญ่ (45.9%) ชอบ แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (51.7%) รู้สึกเฉยๆ ในขณะที่นักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกไม่ชอบ เฉยๆ และชอบในสัดส่วนเท่าๆ กัน (33.3%)

สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง

Chi-square 0.05

ภาพที่ 64 ภาพลายเส้น

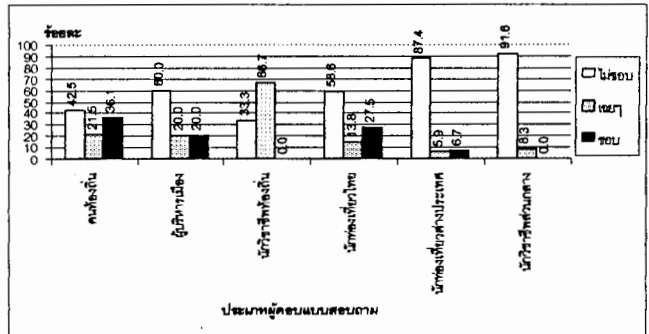
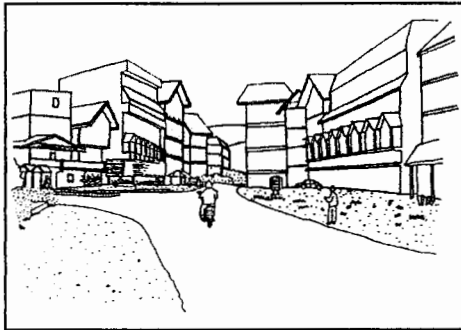
บริเวณทางเข้าเมือง
ที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

แผนภูมิที่ 30 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นปานกลางบริเวณทางเข้าเมือง

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (42.0%) และผู้บริหารเมืองกว่าครึ่ง (53.3%) ชอบ แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยครึ่งหนึ่ง (50.0%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกว่าครึ่ง (52.9%) และนักวิชาชีพส่วนกลางกว่า 2/3 (67.5%) ไม่ชอบ ในขณะที่ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกเฉยๆ

สภาพอาคารหนาแน่นสูง

Chi-square 0.05

ภาพที่ 65 ภาพลายเส้น

บริเวณทางเข้าเมือง
ที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 31ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

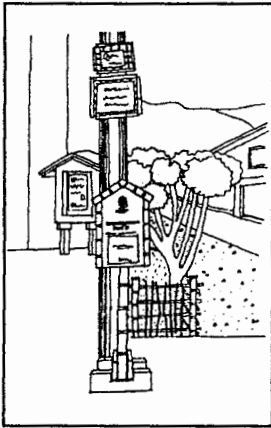
แต่ละประเภทมีต่อสภาพอาคาร
หนาแน่นสูงบริเวณทางเข้าเมือง

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (42.5%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 2/3 (60.0%) นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (58.6%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบทั้งหมด (87.4%) และนักวิชาชีพส่วนกลางเกือบทั้งหมด (91.6%) ไม่ชอบ แต่ 2/3 (66.7%) ของนักวิชาชีพท้องถิ่นรู้สึกเฉยๆ

ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

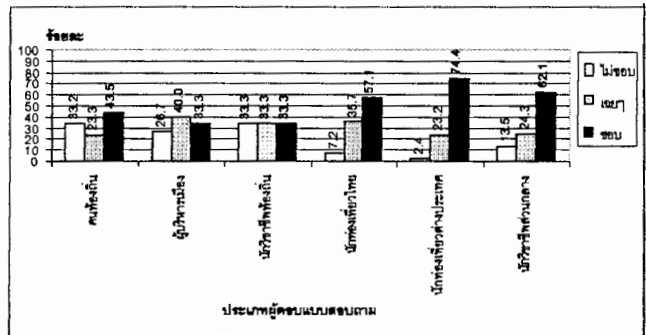
ข้อมูลในเรื่องนี้ได้มาจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทให้คะแนนความชอบกับภาพหลายเส้น 3 ภาพที่แสดงรูปแบบของอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น

ภาพที่ 66 ภาพหลายเส้น

อุปกรณ์ตกแต่งถนน
แบบพื้นถิ่น

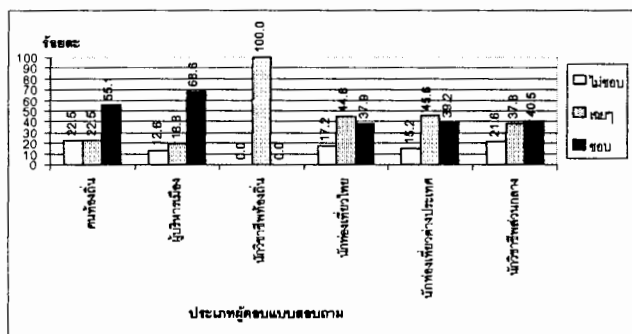
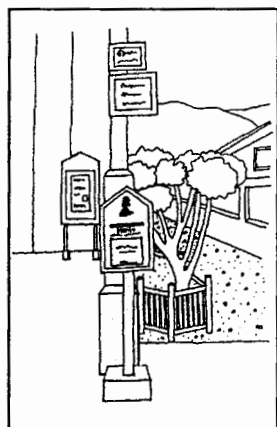
Chi-square 0.05

แผนภูมิที่ 32 ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

แต่ละประเภทมีต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนน
แบบพื้นถิ่น

คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ (43.5%) นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (57.1%) นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเกือบ 3/4 (74.4%) และเกือบ 2/3 (62.1%) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางชอบ แต่ผู้บริหารเมืองส่วนใหญ่ (40.0%) รู้สึกเฉยๆ ในขณะที่นักศึกษามหาวิทยาลัยท้องถิ่นรู้สึกไม่ชอบ เฉยๆ และชอบในสัดส่วนเท่าๆ กัน (33.3%)

อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบผสม

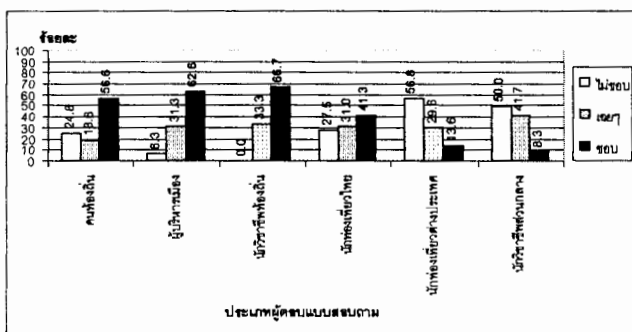
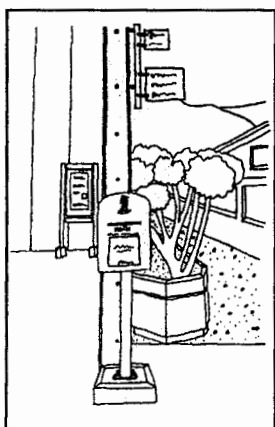
Chi-square 0.05

ภาพที่ 67 ภาพลายเส้น
อุปกรณ์ตกแต่งถนน
แบบผสม

แผนภูมิที่ 33 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนน
แบบผสม

กว่าครึ่ง (55.1%) ของคนท้องถิ่น ผู้บริหารเมืองกว่า 2/3 (68.6%) และส่วนใหญ่ (40.5%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางชอบ แต่นักวิชาชีพท้องถิ่นทั้งหมด (100.0%) นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ (44.8%) และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ (45.6%) รู้สึกเฉยๆ

อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบสมัยใหม่

Chi-square 0.05

ภาพที่ 68 ภาพลายเส้น
อุปกรณ์ตกแต่งถนน
แบบสมัยใหม่

แผนภูมิที่ 34 ทศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
แต่ละประเภทมีต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนน
แบบสมัยใหม่

คนท้องถิ่นกว่าครึ่ง (56.6%) ผู้บริหารเมืองเกือบ 2/3 (62.6%) นักวิชาชีพท้องถิ่น 2/3 (66.7%) และส่วนใหญ่ (41.3%) ของนักท่องเที่ยวชาวไทยชอบ แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกว่าครึ่ง (56.8%) และครึ่งหนึ่ง (50.0%) ของนักวิชาชีพส่วนกลางไม่ชอบ

ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 50-51

ตารางที่ 50 สรุปทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม		บริเวณ					
		คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	นักวิชาชีพส่วนกลาง
ริมแม่น้ำปาย	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สถาปัตยกรรมแบบผสม	×	□	×	×	✓	×
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	×	×	×	×	×	×
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง	×	×	×	×	×	×
ย่านเกสต์เฮ้าส์- ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สถาปัตยกรรมแบบผสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	×	×	×	×	×	×
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	×	×	□	×	×	×
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง	×	×	×	×	×	×

ตารางที่ 50 สรุปทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง
(ต่อ)

บริเวณ		ประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม					
		คนท้องถิ่น	ผู้บริหารเมือง	นักวิชาชีพท้องถิ่น	นักท่องเที่ยวชาวไทย	นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	นักวิชาชีพส่วนกลาง
บริเวณ ตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนน รังสิตยานนท์)	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สถาปัตยกรรมแบบผสม	✓	□	□	✓	✓	□
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	✓	✓	✗	✗	✗	✗
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	✗	✗	□	✗	✗	✗
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง	✗	✗	✗	✗	✗	✗
ทางเข้าเมือง (เมื่อมาจาก จังหวัดเชียงใหม่)	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	✓	□	□	✓	✓	✓
	สถาปัตยกรรมแบบผสม	✓	✓	□	□	✓	□
	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	✓	✓	□	✗	✗	✗
	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	✓	✓	✗	□	✓	✓
	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	✓	✓	□	✗	✗	✗
	สภาพอาคารหนาแน่นสูง	✗	✗	□	✗	✗	✗
อุปกรณ์ตกแต่งถนน	แบบพื้นถิ่น	✓	□	✗	✓	✓	✓
	แบบผสม	✓	✓	□	□	□	✓
	แบบสมัยใหม่	✓	✓	✓	✓	✗	✗

สัญลักษณ์

✓ = ชอบ □ = เฉยๆ ✗ = ไม่ชอบ

หมายเหตุ : แถบสีที่เห็นในตารางใส่มาเพื่อต้องการให้ผู้อ่านเห็นความแตกต่างของทัศนคติ
ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 51 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

สมมุติฐาน			
ประชาชนท้องถิ่น		อยากเห็นเมืองมีความทันสมัย คือมีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ และมีสภาพอาคารหนาแน่นสูง	
นักท่องเที่ยว		อยากเห็นเมืองในบรรยากาศชนบท คือมีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น และมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
ประเด็น	ทัศนคติโดยรวม	ความ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน	ทัศนคติในรายละเอียด
รูปแบบ สถาปัตย กรรม	ประชาชนท้องถิ่น (คนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น) และนักท่องเที่ยว มีความชอบ ไปในทิศทางเดียวกัน คือยังต้องการให้เมือง มีสถาปัตยกรรม แบบพื้นถิ่นอยู่	 ในส่วนของ นักท่องเที่ยว ในส่วนของ ประชาชน ท้องถิ่น	พื้นที่ธรรมชาติของเมือง เช่น ริมน้ำป่าาย ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีความชอบ เหมือนกันคืออยากให้มีแต่อาคารแบบพื้นถิ่น ไม่ต้องการให้มีแบบผสมและแบบสมัยใหม่เกิดขึ้น บริเวณที่เป็นพื้นที่บริการให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ย่านเกสต์เฮาส์-ร้านอาหาร (บนถนน ชัยสงคราม) คน 2 กลุ่มนี้มีความเห็นตรงกันคือ อยากให้พื้นที่นี้มีอาคารแบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่ต้องการให้มีแบบสมัยใหม่ บริเวณที่เป็น ย่านการค้าของเมือง เช่น บริเวณตลาดเช้า- ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณ ที่เป็นทางเข้าหลักของเมือง เช่น บริเวณ ทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) คน 2 กลุ่มมีความชอบต่างกันคือประชาชนท้องถิ่น อยากให้ 2 ย่านนี้มีสถาปัตยกรรมทุกรูปแบบ ทั้งพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่ ส่วนนักท่องเที่ยว อยากเห็นแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่อยากเห็น แบบสมัยใหม่

ตารางที่ 51 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
ประเด็น	ทัศนคติโดยรวม	ความ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน	ทัศนคติในรายละเอียด
ความ หนาแน่น ของ อาคาร	ประชาชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว มีความชอบ ไปในทิศทางเดียวกัน คือยังต้องการให้เมือง มีสภาพอาคาร ที่หนาแน่นต่ำอยู่	 ในส่วนของ นักท่องเที่ยว ในส่วนของ ประชาชน ท้องถิ่น	พื้นที่ธรรมชาติของเมือง เช่น ริมน้ำป่า คน 2 กลุ่มมีความเห็นตรงกันคือยอมรับได้ หากจะมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลาง แต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคารที่หนาแน่นสูง บริเวณที่เป็นพื้นที่บริการให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ย่านเกสต์เฮาส์-ร้านอาหาร (บนถนน ชัยสงคราม) และบริเวณที่เป็นย่านการค้า ของเมือง เช่น บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังษิยานนท์) คน 2 กลุ่มมีความชอบ เหมือนกันคืออยากให้ 2 บริเวณนี้มีสภาพอาคาร หนาแน่นต่ำ ไม่ต้องการเห็นสภาพอาคาร ที่หนาแน่นปานกลางและสูง บริเวณที่เป็น ทางเข้าหลักของเมือง เช่น บริเวณ ทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) คน 2 กลุ่มเห็นต่างกันคือประชาชนท้องถิ่น ยอมรับได้หากพื้นที่นี้มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ ถึงปานกลาง แต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคาร ที่หนาแน่นสูง ในขณะที่นักท่องเที่ยวรับได้แต่ สภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำ ไม่ยอมรับ ความหนาแน่นปานกลางและสูง

ตารางที่ 51 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว
มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
ประเด็น	ทัศนคติโดยรวม	ความ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน	ทัศนคติในรายละเอียด
รูปแบบ อุปกรณ์ ตกแต่ง ถนน	ประชาชนท้องถิ่นและ นักท่องเที่ยว มีความชอบ ไปในทิศทางเดียวกัน คือยังต้องการให้เมือง มีอุปกรณ์ ตกแต่งถนน แบบพื้นถิ่นอยู่	☺ ในส่วนของ นักท่องเที่ยว ☹ ในส่วนของ ประชาชน ท้องถิ่น	คน 2 กลุ่มมีความชอบต่างกันคือประชาชนท้องถิ่น อยากให้เมืองมีอุปกรณ์ตกแต่งถนนทุกรูปแบบ ทั้งพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่ ส่วนนักท่องเที่ยว อยากเห็นแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่อยากเห็น แบบสมัยใหม่

สัญลักษณ์

- ☺ = สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย
- ☹ = ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย

หมายเหตุ : จากตารางที่ 50 จะเห็นว่าทัศนคติของนักวิชาชีพส่วนกลางจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับทัศนคติของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ ในประเด็นรูปแบบสถาปัตยกรรมพบว่า โดยรวมแล้วคนกลุ่มนี้อยากเห็นเมืองมีอาคารบ้านเรือนแบบท้องถิ่น ส่วนในรายละเอียดนั้นพบว่า คนกลุ่มนี้อยากเห็นพื้นที่ธรรมชาติของเมือง เช่น ริมแม่น้ำปาย มีแต่สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นเท่านั้น ไม่อยากให้มีแบบผสม และแบบสมัยใหม่เกิดขึ้น ส่วนบริเวณที่เป็นพื้นที่ให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) บริเวณที่เป็นย่านการค้าของเมือง เช่น บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณที่เป็นทางเข้าหลักของเมือง เช่น บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจาก

จังหวัดเชียงใหม่) นั้นพบว่า คนกลุ่มนี้อยากเห็นบริเวณเหล่านี้มีอาคารบ้านเรือนแบบพื้นถิ่นถึงแบบผสม ไม่อยากเห็นแบบสมัยใหม่ ในประเด็นความหนาแน่นของอาคาร พบว่า โดยรวมแล้วคนกลุ่มนี้อยากเห็นเมืองมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ ส่วนในรายละเอียดพบว่า คนกลุ่มนี้ยอมรับได้หากพื้นที่ธรรมชาติของเมือง เช่น ริมน้ำป่าาย จะมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลาง แต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคารที่หนาแน่นสูง ส่วนบริเวณที่เป็นพื้นที่ให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ย่านเกสท์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) บริเวณที่เป็นย่านการค้าของเมือง เช่น บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณที่เป็นทางเข้าหลักของเมือง เช่น บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) นั้นพบว่า คนกลุ่มนี้อยากเห็นบริเวณเหล่านี้มีสภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำเท่านั้น ไม่ต้องการให้มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลางถึงสูงเกิดขึ้น ในประเด็นรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนน พบว่า คนกลุ่มนี้ยอมรับได้กับอุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่นและแบบผสม แต่จะไม่ยอมรับแบบสมัยใหม่

จากสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 50-51 จะเห็นได้ว่าแม้ในภาพรวมประชาชนท้องถิ่นจะมีทัศนคติเหมือนกับนักท่องเที่ยวคือยังต้องการเห็นเมืองมีบรรยากาศชนบทอยู่ แต่เมื่อพิจารณาลงไปรายละเอียดจะพบว่าประชาชนท้องถิ่นมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้มากกว่านักท่องเที่ยว

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

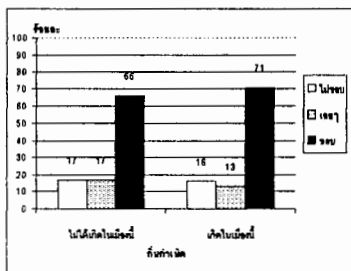
การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะดูรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง โดยจะวิเคราะห์แยกตามประเภทผู้ตอบแบบสอบถาม รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

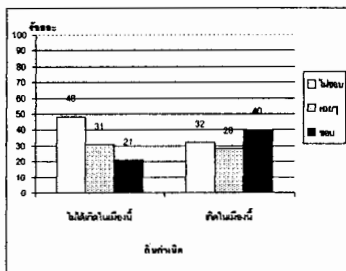
ปัจจัยของประชาชนท้องถิ่นที่จะทำการวิเคราะห์คือ

ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่

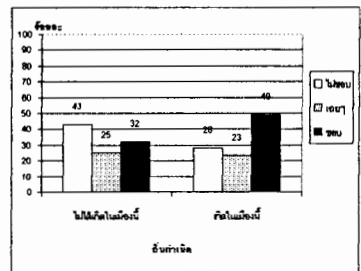
ถิ่นกำเนิด โดยพบว่าคนเมืองนี้โดยกำเนิดจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้ (ดูแผนภูมิที่ 35-40)

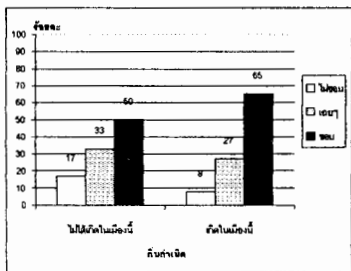
35 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

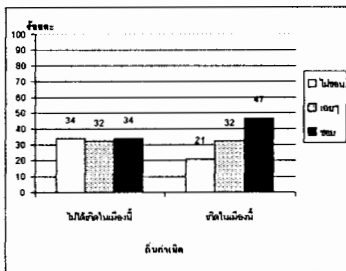
36 ริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมผสม

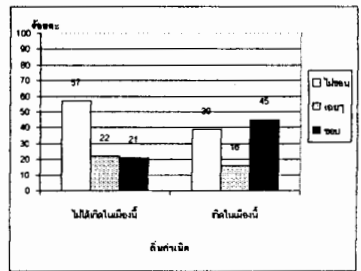
37 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

38 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

39 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

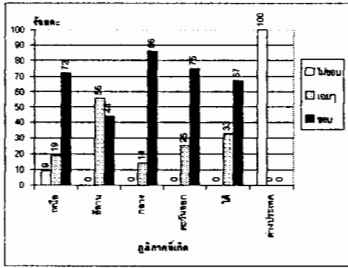

40 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

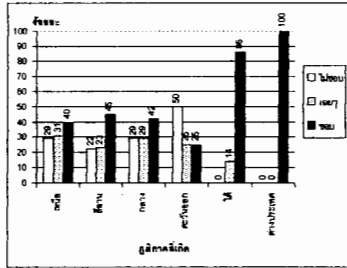
แผนภูมิที่ 35-40 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างถิ่นกำเนิดของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

- หมายเหตุ :**
- * หมายถึง ทำการทดสอบด้วยเทคนิค Chi-square (Test of Independence) แล้วพบว่าปัจจัยนั้นๆ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
 - ดูตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองในภาคผนวก

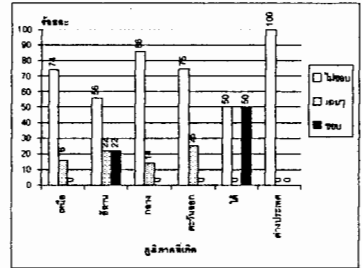
ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่เกิดในภูมิภาคใกล้เคียงหรือไกลจากภูมิภาคที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) ล้วนแต่ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยังเกิดในภูมิภาคใกล้เคียงกับที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบพื้นเมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 41-46)

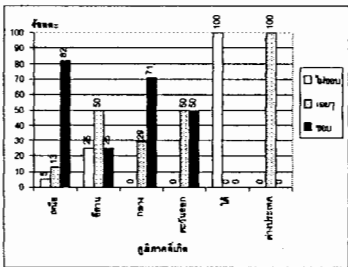
41 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

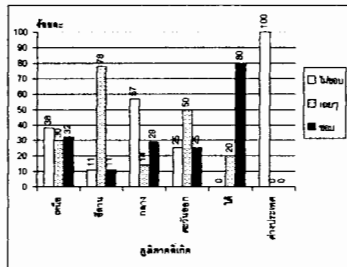
42 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม

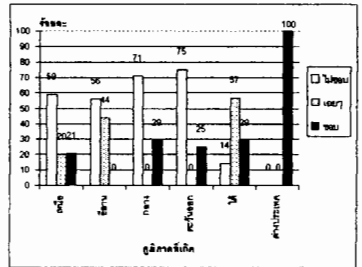
43 ริมแม่น้ำป่าสักที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

44 ถนนชียงสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

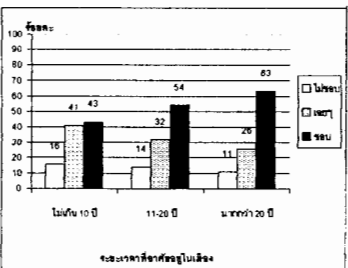
45 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

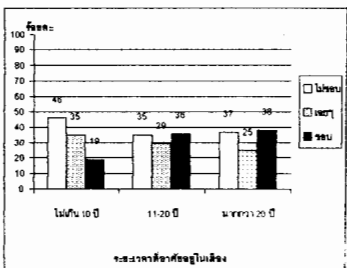
46 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

แผนภูมิที่ 41-46 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคที่เกิดของประชาชนท้องถิ่น (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

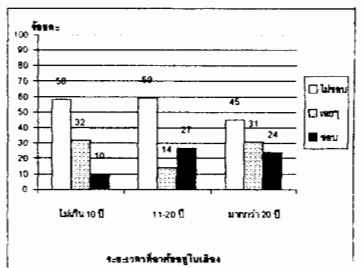
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่อยู่ในเมืองมานานหรือไม่นานต่างก็ชอบสภาพกายภาพแบบเดิมๆ ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยังอยู่มานานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่เพิ่งมาอยู่ได้ไม่นาน (ดูแผนภูมิที่ 47-52)

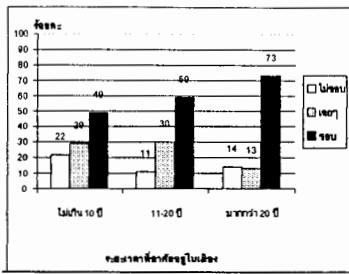
47 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

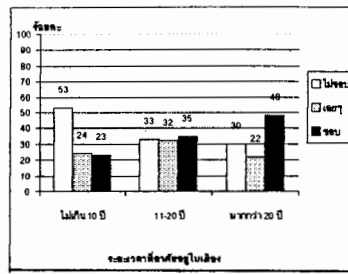
48 ริมแม่น้ำป่าสักที่มีสถาปัตยกรรมผสม

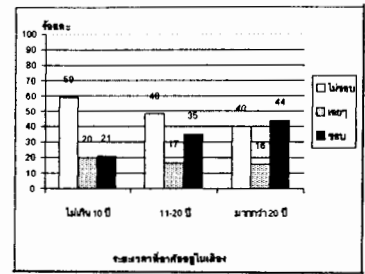
49 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

50 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

51 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

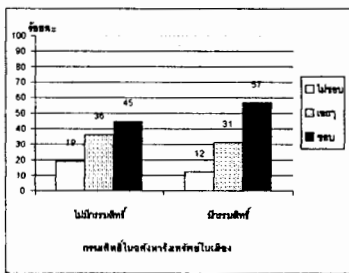

52 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

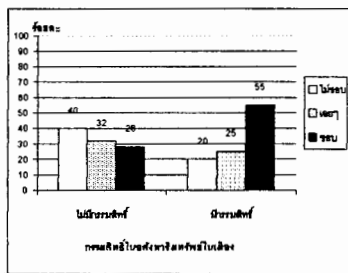
แผนภูมิที่ 47-52 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง โดยพบว่าคนที่มีกรรมสิทธิ์มีแนวโน้ม

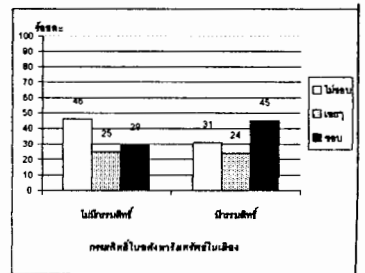
ยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่ไม่มีความรู้ (ดูแผนภูมิที่ 53-58)

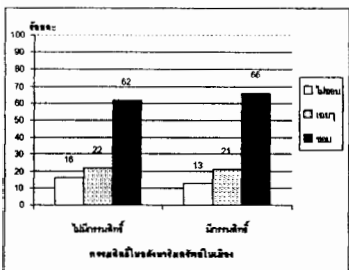
53 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

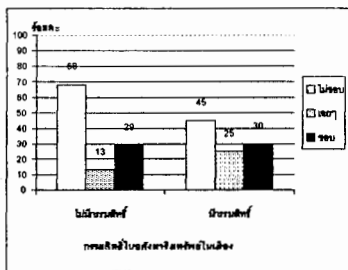
54 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

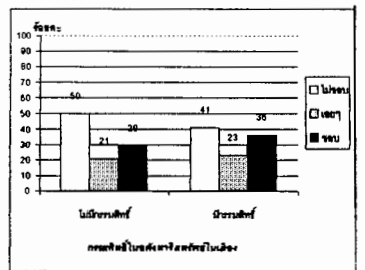
55 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

56 ถนนริยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

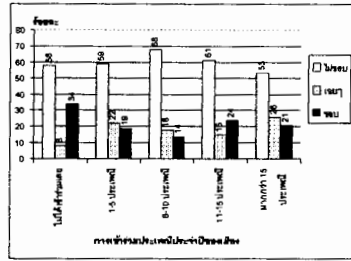
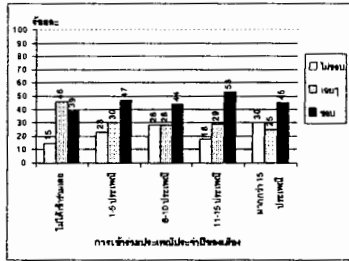
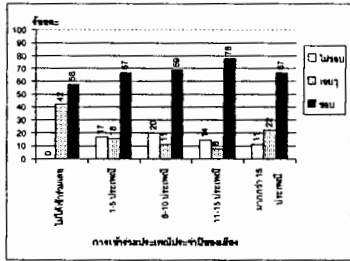
57 ถนนริยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

58 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

แผนภูมิที่ 53-58 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมืองของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

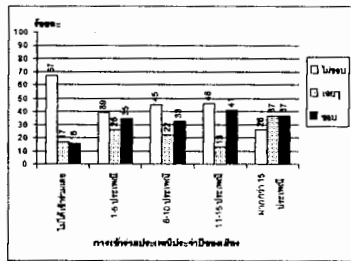
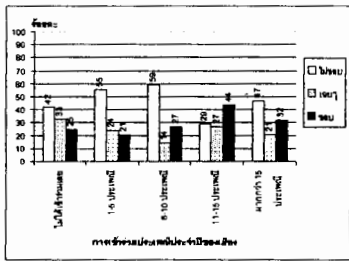
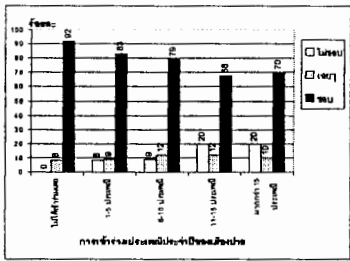
ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง โดยพบว่าในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็น คนที่ผูกพันมากหรือน้อยต่างก็ชอบสิ่งแวดล้อมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งผูกพันมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 59-64)

59 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

60 ถนนชัชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม

61 ริมแม่น้ำป่าสักที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

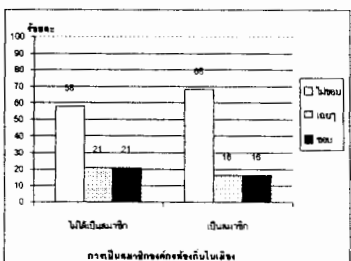
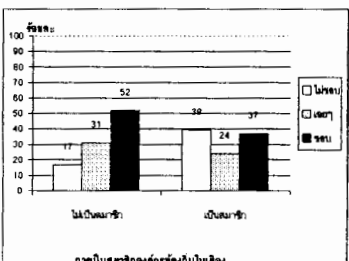
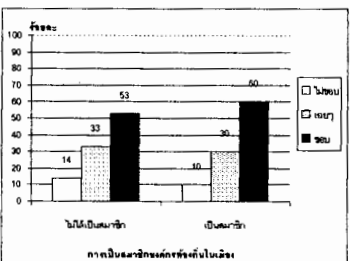
62 ริมแม่น้ำป่าสักที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

63 ถนนชัชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

64 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 59-64 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมืองของประชาชน ท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

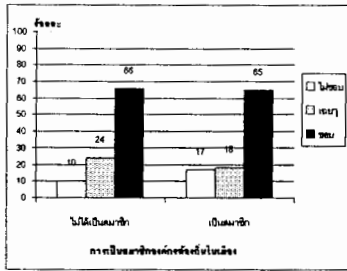
การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง เมื่อมองภาพรวมจะพบว่า ทั้งคนที่ เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกจะมีทัศนคติเหมือนกันคือชอบบรรยากาศพื้นบ้าน ไม่ชอบ สิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ เป็นสมาชิกมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมพื้นเมือง ได้มากกว่า แต่จะยอมรับสภาพกายภาพใหม่ๆ ได้น้อยกว่าคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก (ดูแผนภูมิที่ 65-70)

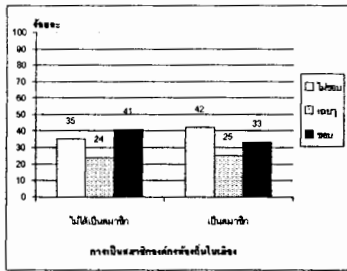
65 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

66 ถนนชัชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

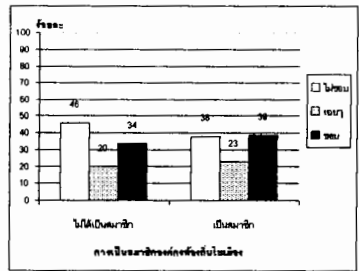
67 ริมแม่น้ำป่าสักที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

68 ถนนชัยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

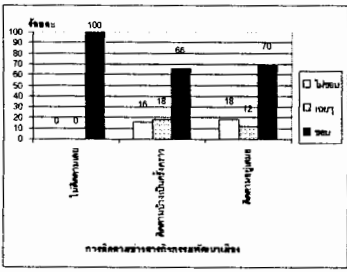
69 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

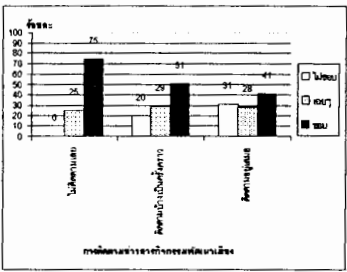
70 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 65-70 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง
ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

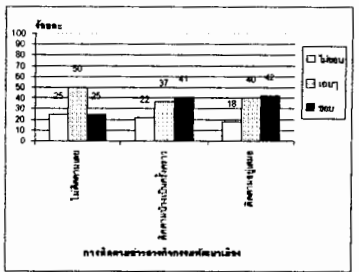
การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็น
คนที่ติดตามหรือไม่ติดตามต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งใหม่ทั้งเก่า
แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ยิ่งติดตามจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ
ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 71-76)

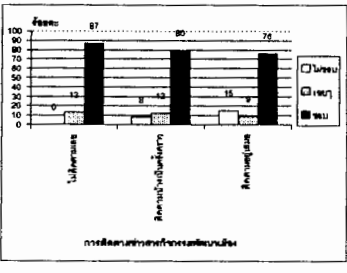
71 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

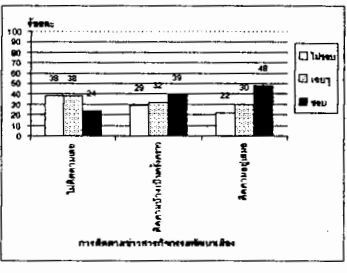
72 ถนนชัยสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

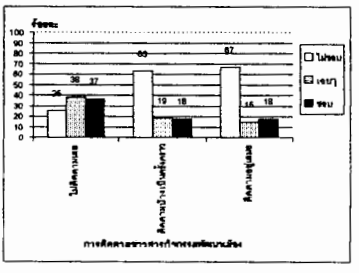
73 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

74 ริมแม่น้ำป่าสักที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

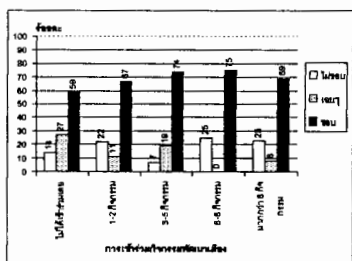
75 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

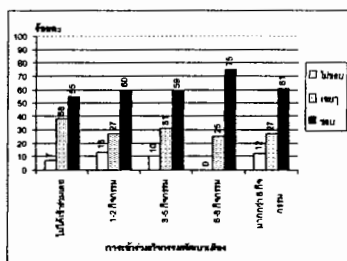
76 ถนนชัยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 71-76 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง
ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

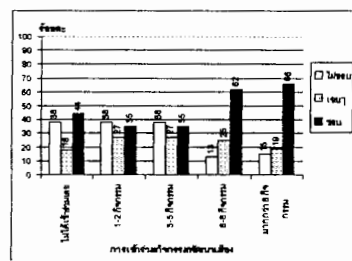
การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง โดยพบว่าในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็น คนที่เข้าร่วมมากครั้งหรือไม่เคยเข้าร่วมเลยต่างก็ยอมรับได้กับสภาพกายภาพทุกรูปแบบ ทั้งเก่าทั้งใหม่ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งเข้าร่วมมากจะมีแนวโน้มยอมรับ สิ่งแวดล้อมเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 77-82)

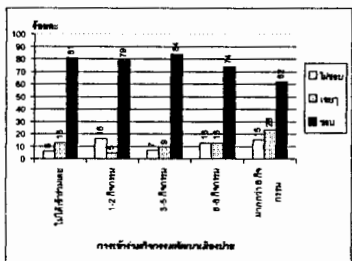
77 ริมแม่น้ำป่าयที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

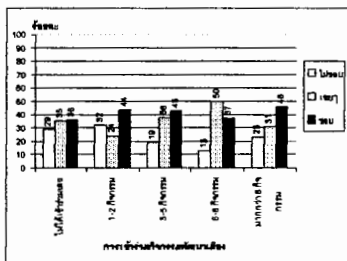
78 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม

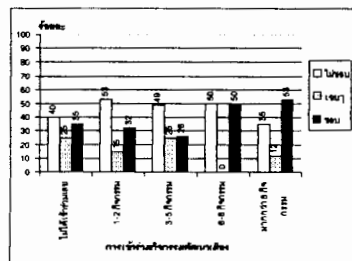
79 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

80 ริมแม่น้ำป่าयที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

81 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

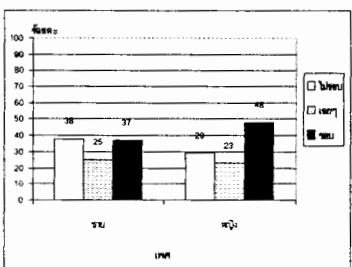

82 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

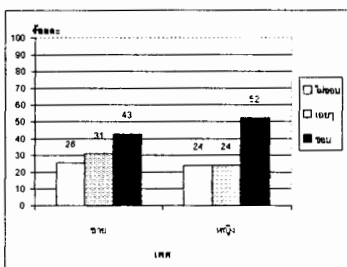
แผนภูมิที่ 77-82 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมืองของประชาชน ท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่

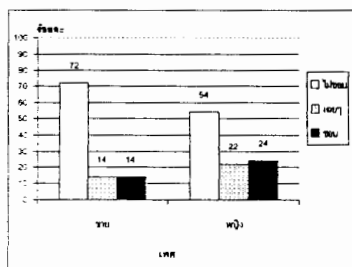
เพศ โดยพบว่าภาพรวมนั้นประชาชนท้องถิ่นทั้งหญิงและชายมีทัศนคติ เหมือนกันคือชอบสภาพแวดล้อมเดิมๆ ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดพบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งใหม่ทั้งเก่าได้มากกว่าผู้ชาย (ดูแผนภูมิที่ 83-88)

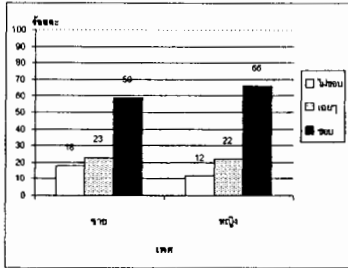
83 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น

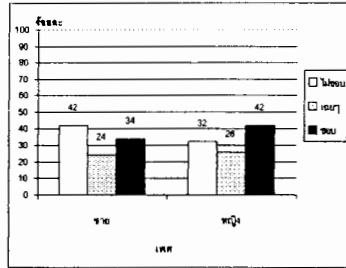
84 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม

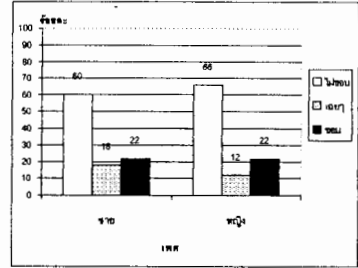
85 ริมแม่น้ำป่าयที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

86 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

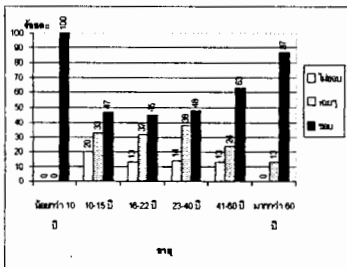
87 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

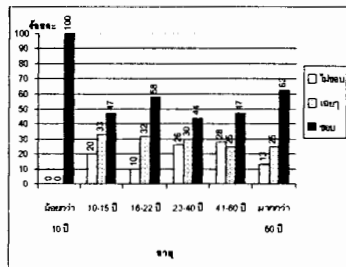
88 ริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 83-88 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

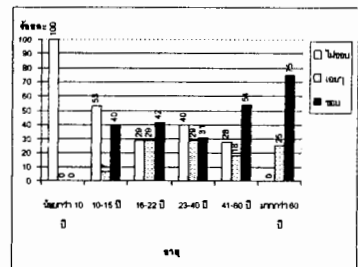
อายุ ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่อายุมากหรือน้อยต่างก็ชอบบรรยากาศแบบเดิมๆ ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ยิ่งมีอายุมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบได้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นแบบพื้นบ้านหรือแบบใหม่ๆ (ดูแผนภูมิที่ 89-94)

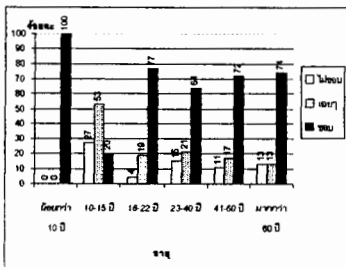
89 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

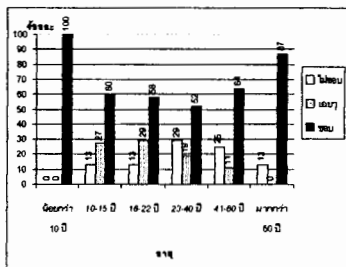
90 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม

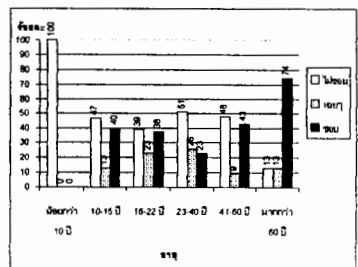
91 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

92 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

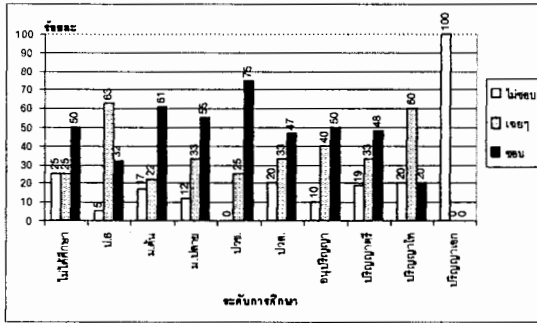
93 ริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

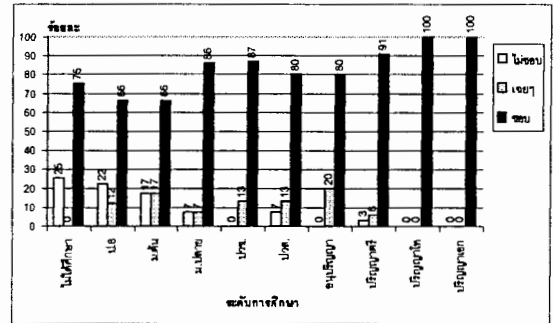
94 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 89-94 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

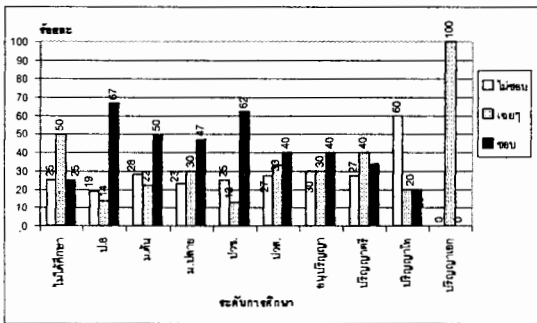
ระดับการศึกษา โดยพบว่าในภาพรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูงหรือต่ำล้วนแต่ชอบสภาพแวดล้อมแบบชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูลงไปรายละเอียดยังจะพบว่า คนที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับบรรยากาศชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 95-100)

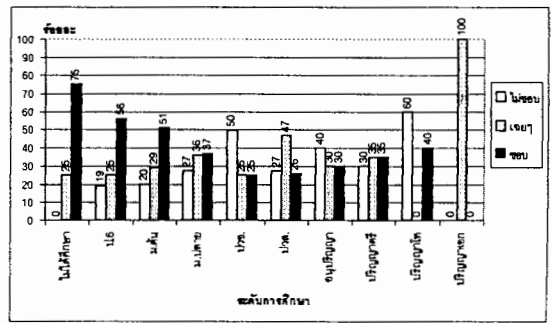
95 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

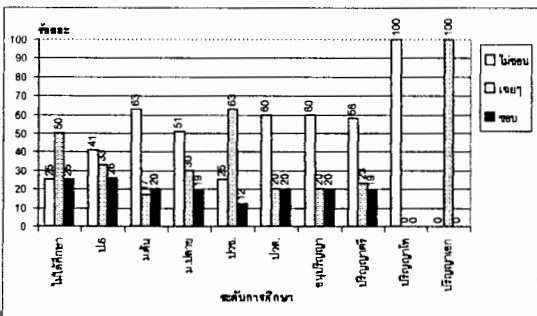
96 ริมแม่น้ำสายที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

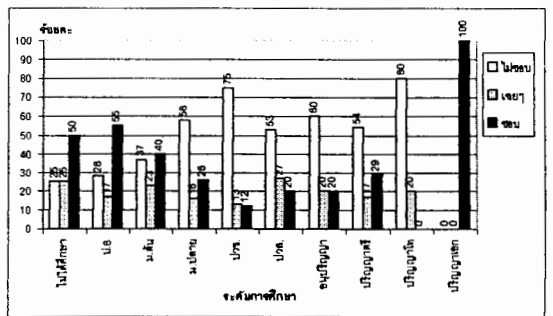
97 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

98 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

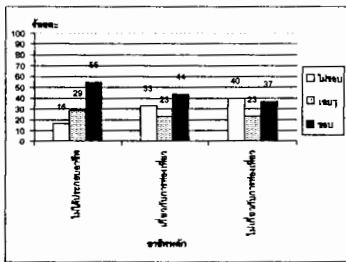
99 ถนนช้อปปิ้งที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

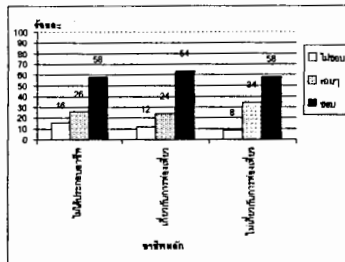
100 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

แผนภูมิที่ 95-100 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

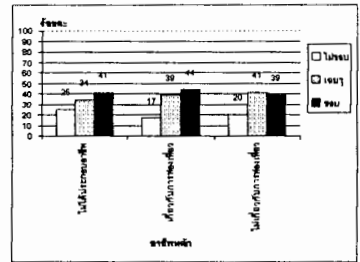
สาขาอาชีพ โดยพบว่าคนที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเมือง จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (ดูแผนภูมิที่ 101-106)

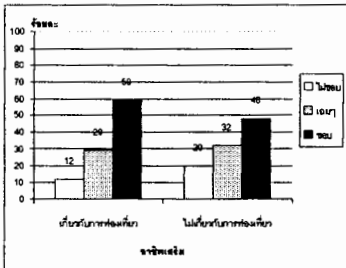
101 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น*

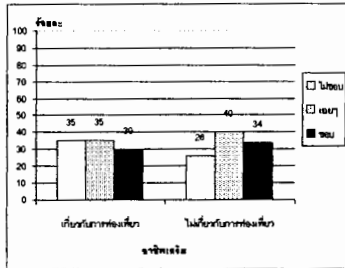
102 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม

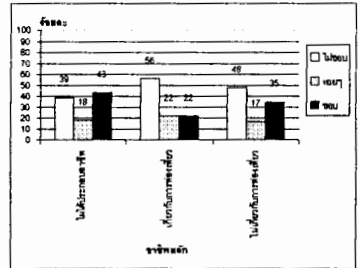
103 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

104 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

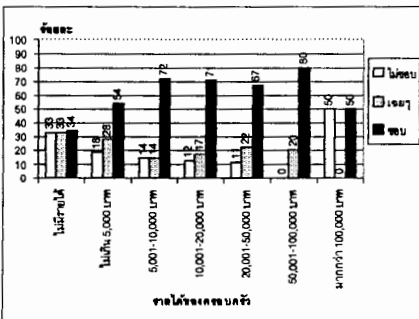
105 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

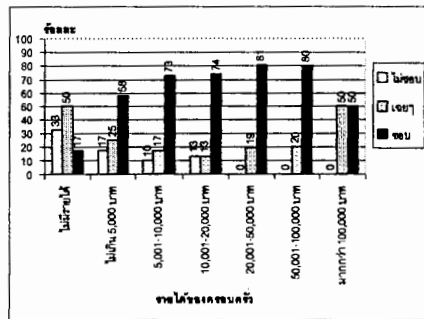
106 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 101-106 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสาขาอาชีพของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

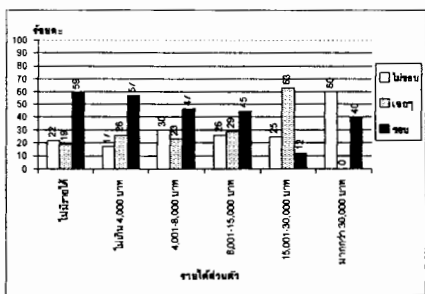
ระดับรายได้ โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่มีรายได้สูงหรือต่ำต่างก็ชอบสภาพกายภาพแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ สำหรับในรายละเอียดพบว่าคนที่ยังมีรายได้สูงจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 107-112)

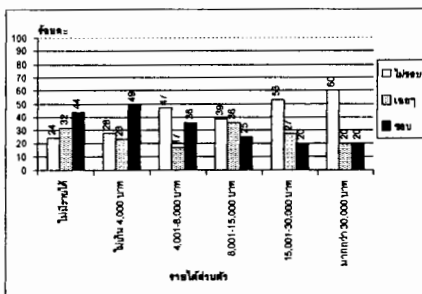
107 ถนนซึ่งสังคมที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

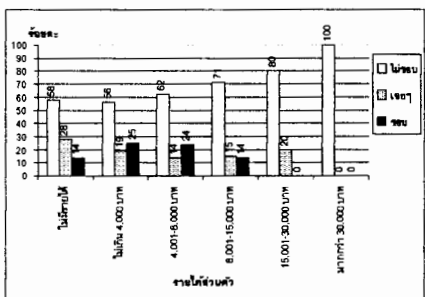
110 ถนนซึ่งสังคมที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

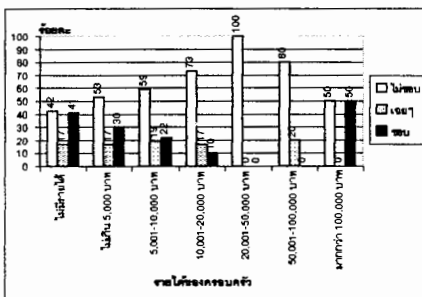
108 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีตลาดปิดยกกรรมผสม*

111 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

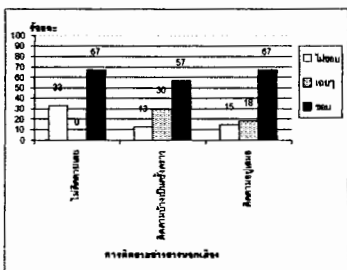
109 ริมแม่น้ำปายที่มีตลาดปิดยกกรรมสมัยใหม่

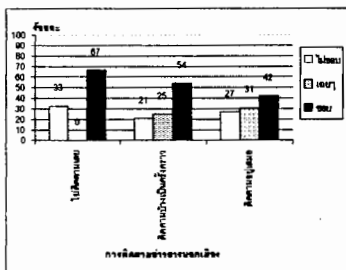
112 ริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 107-112 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

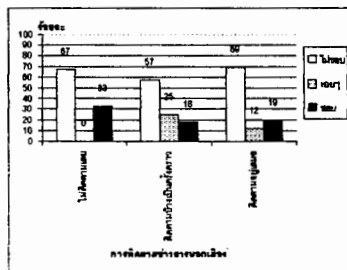
การติดตามข่าวสารนอกเมือง เมื่อมองรวมๆ จะพบว่าไม่ว่าจะเป็นคนที่ติดตามหรือไม่ติดตามต่างก็ชอบสิ่งแวดล้อมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบเห็นสิ่งใหม่ๆ และเมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งติดตามจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 113-118)

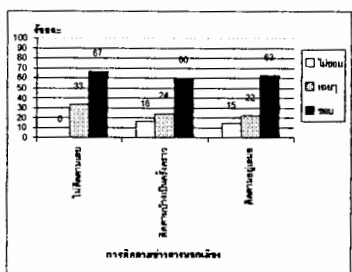
113 ถนนขี้สาคูที่มีตลาดปิดยกกรรมพื้นถิ่น

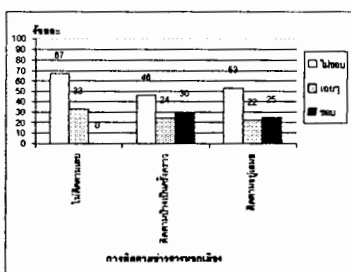
114 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีตลาดปิดยกกรรมผสม

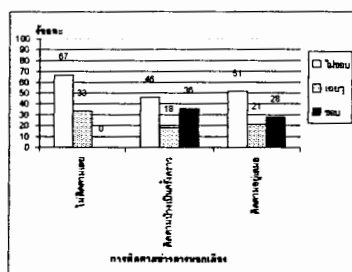
115 ริมแม่น้ำปายที่มีตลาดปิดยกกรรมสมัยใหม่

116 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

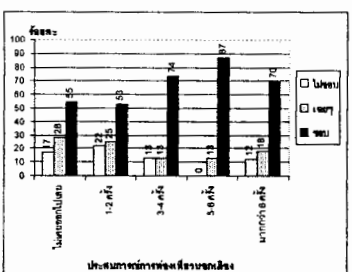
117 ถนนรัชชสังครามที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

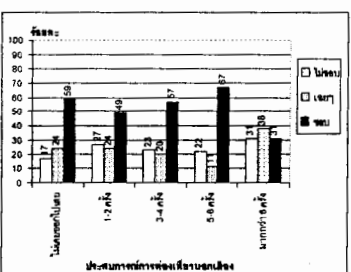
118 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 113-118 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามข่าวสารนอกเมืองของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

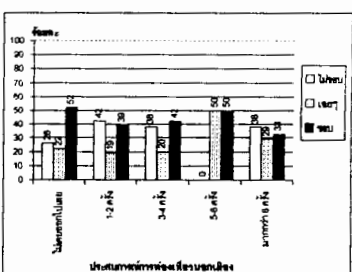
ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่เคยหรือไม่เคยออกไปเที่ยวนอกเมืองก็ล้วนแต่ชอบสภาพชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ แต่เมื่อถูกลักลงไปในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งเคยออกไปเที่ยวนอกเมืองมาหลายครั้งจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมพื้นเมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดลอมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 119-124)

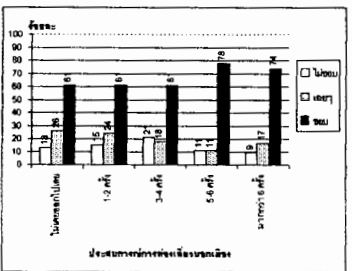
119 ถนนรัชชสังครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

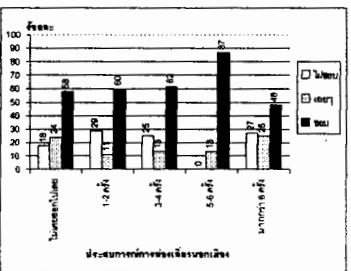
120 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

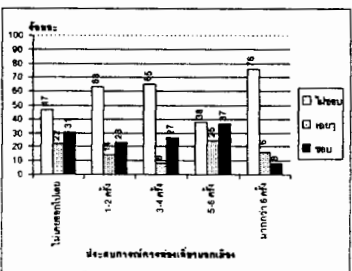
121 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

122 ถนนรัชชสังครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

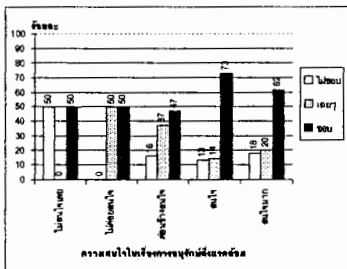
123 ริมแม่น้ำป่าายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

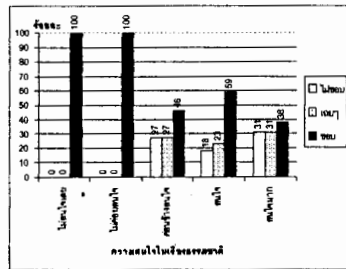
124 ริมแม่น้ำป่าายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 119-124 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมืองของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

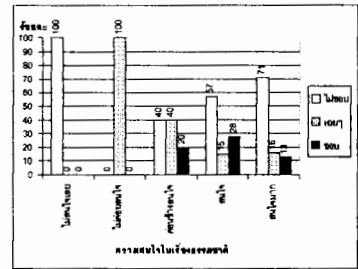
ความสนใจส่วนตัว โดยพบว่าในภาพรวมแล้วทั้งคนที่สนใจในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ล้วนแต่ชอบ สภาพชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งสนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับ สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 125-130) ส่วนคนที่ยิ่งสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ จะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 131-136)

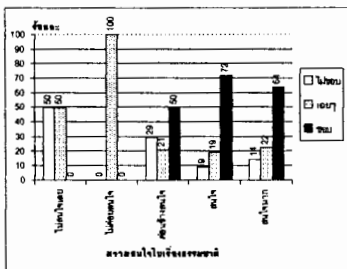
125 ถนนริยสงครวมที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

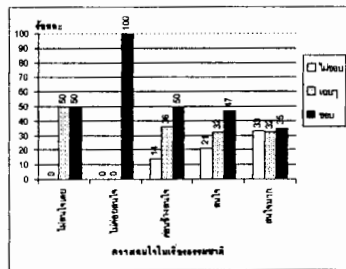
126 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

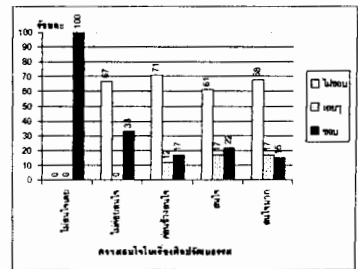
127 ริมแม่น้ำป่าายที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

128 ถนนริยสงครวมที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

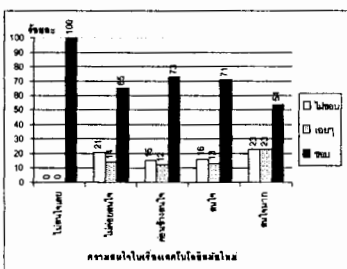

129 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

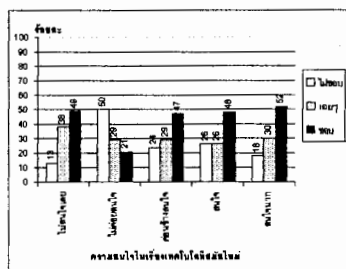

130 ริมแม่น้ำป่าายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

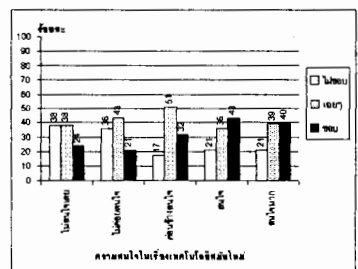
แผนภูมิที่ 125-130 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของประชาชนท้องถิ่น ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

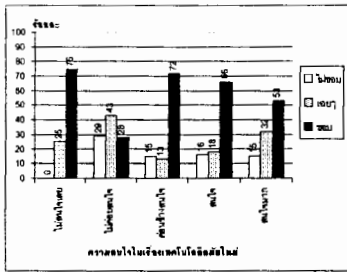
131 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

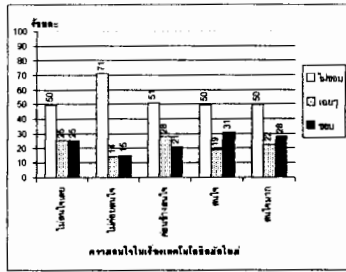
132 ถนนริยสงครวมที่มีสถาปัตยกรรมผสม

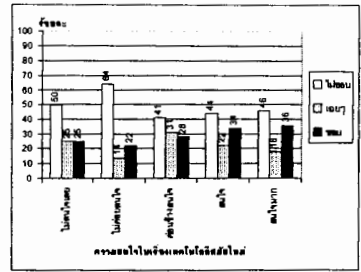
133 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

134 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

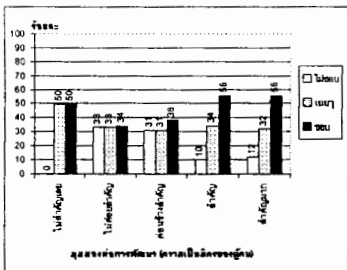
135 ถนนขี้นสูงความที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

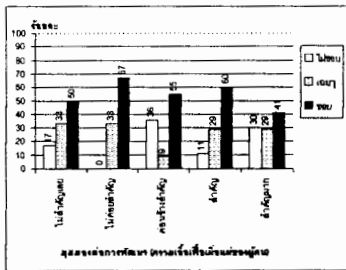
136 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

แผนภูมิที่ 131-136 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของประชาชนท้องถิ่น
ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

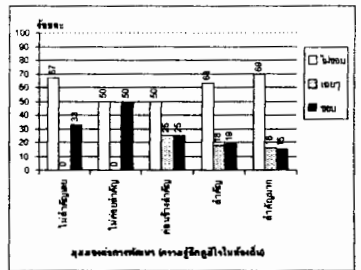
มุมมองต่อการพัฒนา ซึ่งพบว่าในภาพรวมนั้นทั้งคนที่มองการพัฒนาในเรื่อง
จิตใจและเรื่องวัตถุต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ
แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งมองการพัฒนาไปในเรื่องของจิตใจเป็นสำคัญ
จะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง
(ดูแผนภูมิที่ 137-142) ส่วนคนที่ยิ่งมองการพัฒนาไปในเรื่องของวัตถุเป็นสำคัญจะมีแนวโน้ม
ยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 143-148)

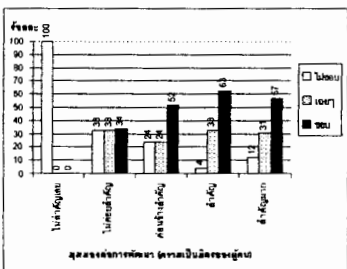
137 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

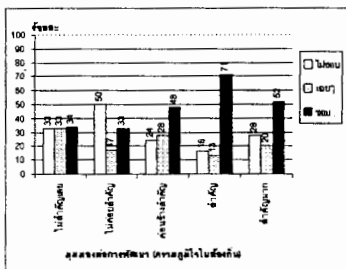
138 ถนนขี้นสูงความที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

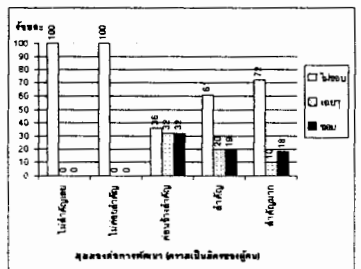
139 ริมแม่น้ำป่าายที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

140 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

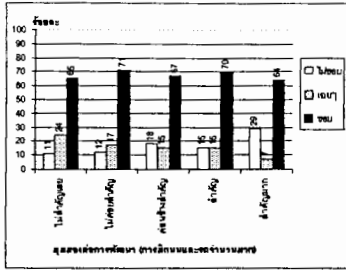

141 ริมแม่น้ำป่าายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

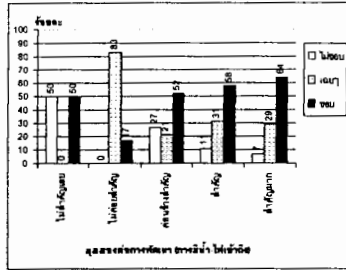

142 ริมแม่น้ำป่าายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

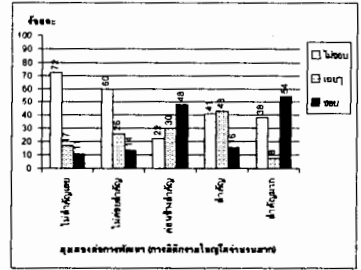
แผนภูมิที่ 137-142 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองต่อการพัฒนาของประชาชนท้องถิ่น
(ให้ความสำคัญกับจิตใจ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

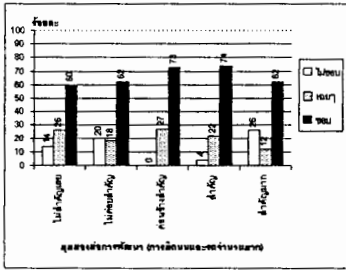
143 ริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

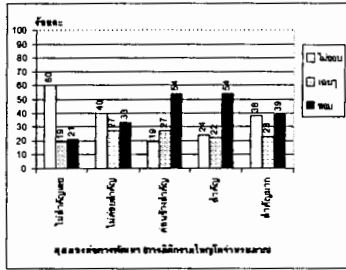
144 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม

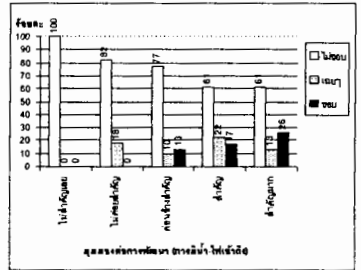
145 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

146 ถนนชียงสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

147 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

148 ริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 143-148 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองต่อการพัฒนาของประชาชนท้องถิ่น (ให้ความสำคัญกับวัตถุ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 52

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

<p>สมมุติฐาน : ปัจจัยของประชาชนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง ทัศนคติในท้องถิ่นของผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา</p>				
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล				
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพันธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพันธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์กับความสอดคล้องกับสมมุติฐาน
		●	☺	คนเมืองนี้โดยกำเนิดจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้เกิดในเมืองนี้ ทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง	ถิ่นกำเนิด	●	☺	คนเมืองนี้โดยกำเนิดจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้เกิดในเมืองนี้ ทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ สอดคล้อง กับ สมมติฐาน
ความรู้สึก เป็นส่วนหนึ่ง ของเมือง (ต่อ)	ภูมิภาคที่เกิด (กรณี ไม่ได้เกิดในเมืองนี้)	●		☺	รูปแบบความสัมพันธ์ ในภาพรวมไม่ถือว่าเป็นคนที่เกิดในภูมิภาคใดหรือไกลจากภูมิภาคที่เมืองนี้ ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) ล้วนแต่ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบ สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่อยู่ในภูมิภาค ใกล้เคียงกับที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อม แบบพื้นเมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้น้อยลง ในภาพรวมไม่ถือว่าเป็นคนที่อยู่ในเมืองมานานหรือไม่นานต่างกันชอบ สภาพกายภาพแบบเดิมๆ ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียด จะพบว่าคนที่ยังอยู่มานานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบ ทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่เพิ่งมาอยู่ได้ไม่นาน
	ระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในเมือง	●		☺	

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพันธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพันธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
ความรู้สึกร เป็นส่วนหนึ่ง ของเมือง (ต่อ)	กรรมสิทธิ์ ในอสังหาริมทรัพย์ ในเมือง	●		☺	คนที่มีกรรมสิทธิ์มีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ ได้มากกว่าคนที่ไม่มีกรรมสิทธิ์
	ความผูกพันกับ วัฒนธรรมพื้นเมือง	●		☺	ในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นคนที่มีภูมิกพื้นมากหรือน้อยต่างก็ชอบสิ่งแวดล้อมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่า คนที่ยิ่งผูกพันมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพันธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพันธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ กับ ทัศนคติ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	รูปแบบความสัมพันธ์
ความรู้สึก เป็นส่วนหนึ่ง ของเมือง (ต่อ)	การเป็นสมาชิก กลุ่ม/องค์กรท้องถิ่น ในเมือง	●		😊	เมื่อมองภาพรวมจะพบว่าทั้งคนที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกจะมีทัศนคติ เหมือนกันคือชอบบรรยากาศที่ทันสมัย ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดนั้น พบว่าคนที่เป็นสมาชิกมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบที่ตนเองได้มากกว่า แต่จะยอมรับสภาพกายภาพใหม่ๆ ได้น้อยกว่าคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก
	การติดตามข่าวสาร กิจกรรมพัฒนาเมือง	●		😊	โดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่ติดตามหรือไม่ติดตามก็ตามทั้งที่ชอชอบ สภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งใหม่ทั้งเก่า แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่า คนที่ยังติดตามจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล				
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ สอดคล้อง กับ สมมติฐาน
ความรู้สึกร่วม เป็นส่วนหนึ่ง ของเมือง (ต่อ)	การเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาเมือง	●		ในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นคนที่เข้าร่วมมากครั้งหรือไม่เคยเข้าร่วมเลย ต่างก็ยอมรับได้กับสภาพกายภาพทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ แต่เมื่อดู ในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งเข้าร่วมมากจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อม เดิมๆ ได้น้อยลง และจะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล	เพศ	●		ความสัมพันธ์ของ ทัศนคติ สมมุติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
	อายุ	●			
					ภาพรวมนั้นประชาชนท้องถิ่นทั้งหญิงและชายมีทัศนคติเหมือนกันคือ ชอบสภาพแวดล้อมเดิมๆ ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดพบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเหมืองเก่าได้มากกว่า ผู้ชาย โดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่อายุมากหรือน้อยต่างก็ชอบบรรยากาศ แบบเดิมๆ ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ยิ่งมีอายุมาก จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบได้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็น แบบพื้นบ้านหรือแบบใหม่ๆ

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ระดับการศึกษา	●		😊	ในภาพรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูงหรือต่ำล้วนแต่ชอบสภาพแวดล้อมแบบชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูลงไปรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับบรรยากาศชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง
	สาขาอาชีพ	●		😊	คนที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเมืองจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีอาชีพเกี่ยวข้องกับกับการท่องเที่ยว

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ระดับรายได้	●		☺	ในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่มีรายได้สูงหรือต่ำต่างก็ชอบสภาพกายภาพแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดลอมแบบใหม่ๆ สำหรับในรายละเอียดพบว่าคนที่ยังมีรายได้สูงจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้น้อยลง
	การติดตามข่าวสาร นอกเมือง		●	☹	เมื่อมองรวมๆ จะพบว่าไม่ว่าจะเป็นคนที่ติดตามหรือไม่ติดตามก็ชอบสิ่งแวดลอมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบเห็นสิ่งใหม่ๆ และเมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งติดตามจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพแวดลอมแบบใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ กับ สมมุติฐาน
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ประสบการณ์ การท่องเที่ยว นอกเมือง	●		☺	รวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่เคยหรือไม่เคยออกไปเที่ยวนอกเมือง ก็ล้วนแต่ชอบสภาพชุมชนที่ไม่ชอบสิ่งใหม่ แต่เมื่อรู้สึกลงไป ในรายละเอียด จะพบว่าคนที่ยิ่งเคยออกไปเที่ยวนอกเมืองมากหลายครั้งจะมีแนวโน้มยอมรับ สภาพแวดล้อมที่เมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล			
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ความสนใจส่วนตัว	●	☺
			รูปแบบความสัมพันธ์
			ในภาพรวมแล้วทั้งคนที่สนใจในเรื่องจิตพัฒนาธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ล้วนแต่ชอบสภาพชนบท ไม่ชอบ สิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยังสนใจในเรื่อง จิตพัฒนาธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับ ความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนคนที่ยังสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีแนวโน้มยอมรับ ความเป็นชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

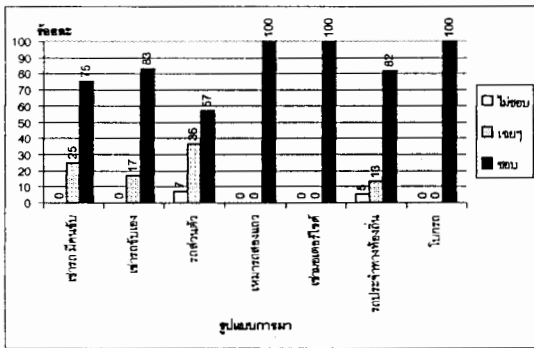
ตารางที่ 52 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเมือง(ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล				
	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	ความสอดคล้องกับสมมุติฐาน
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย			รูปแบบความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (ต่อ)	มุมมองต่อการพัฒนา	●	☺	<p>ในภาพรวมมีทั้งคนที่มองการพัฒนาในแง่จิตใจและเรื่องวัตถุต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งมองการพัฒนาไปในแง่ของจิตใจเป็นสำคัญจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนคนที่ยิ่งมองการพัฒนาไปในเรื่องของวัตถุเป็นสำคัญจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น</p>

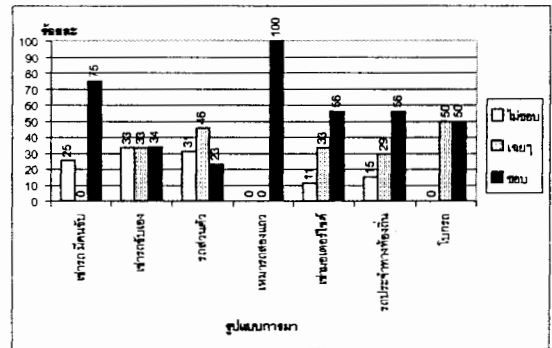
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ปัจจัยของนักท่องเที่ยวที่จะทำการวิเคราะห์คือ
พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่

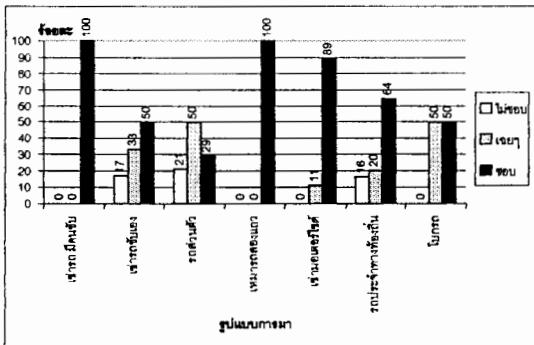
ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว โดยพบว่าเมื่อมองในภาพรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่ต้องการหรือไม่ต้องการความสะดวกสบายก็ล้วนแต่ชอบลักษณะชนบทไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังไม่ต้องการความสะดวกสบายจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพกายภาพแบบท้องถิ่นได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 149-154)

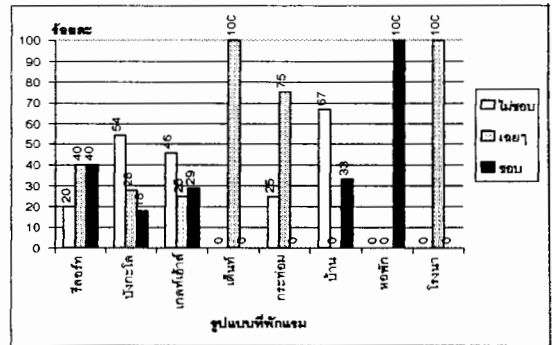
149 ถนนขี้โคลนรวมทั้งมีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

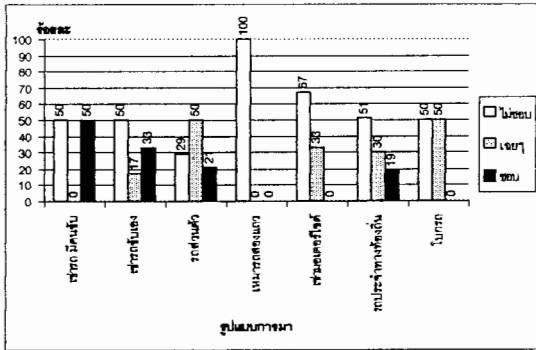
152 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

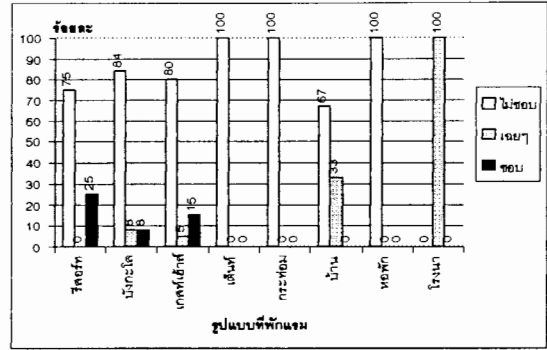
149 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

153 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

151 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบสมัยใหม่*

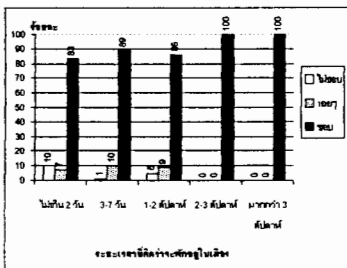

154 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง

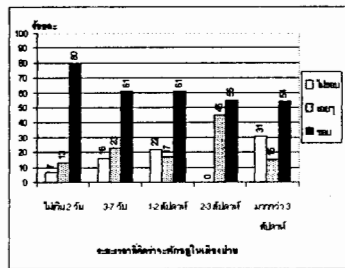
แผนภูมิที่ 149-154 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสะดวกสบายที่นักท่องเที่ยวต้องการในการท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

- หมายเหตุ :
- * หมายถึง ทำการทดสอบด้วยเทคนิค Chi-square (Test of Independence) แล้วพบว่าปัจจัยนั้นๆ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
 - ดูตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองในภาคผนวก จ

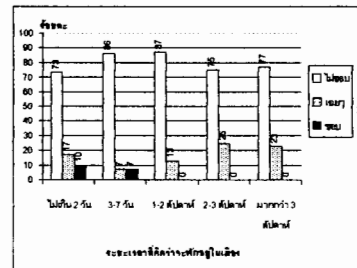
ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่คิดจะพักอยู่นานหรือไม่นานก็ล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังตั้งใจจะพักอยู่นานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 155-160)

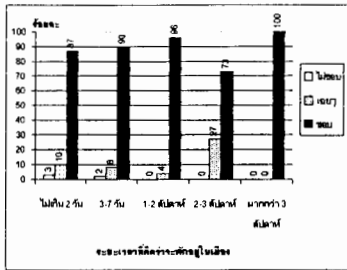
155 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

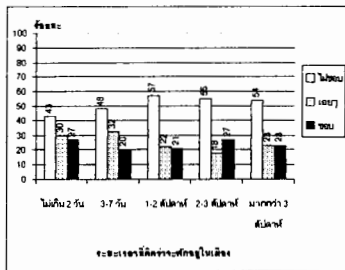
156 ถนนสายตรงที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

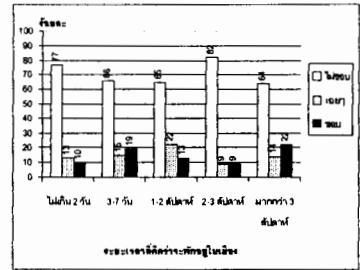
157 ริมแม่น้ำป่าายที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

158 ถนนชัยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

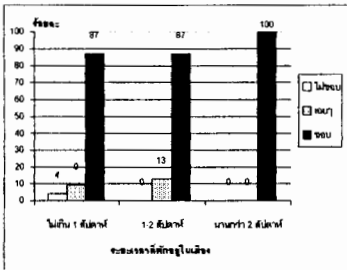
159 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

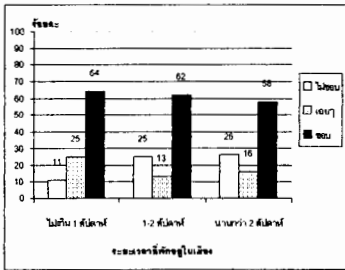
160 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 155-160 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในเมือง กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

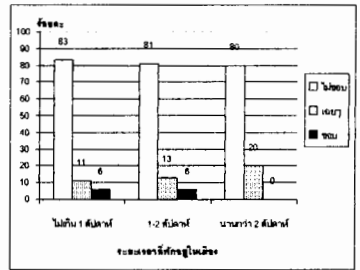
ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง เมื่อมองภาพรวมจะพบว่าไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่พำนักอยู่นานหรือไม่นานต่างก็ชอบลักษณะพื้นที่บ้าน ไม่ชอบความทันสมัย แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังพำนักอยู่นานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 161-166)

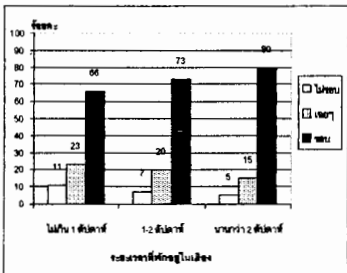
161 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

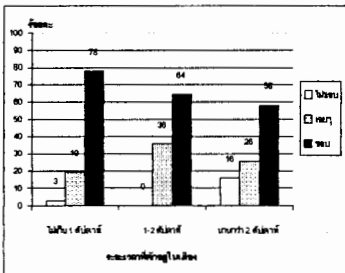
162 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม

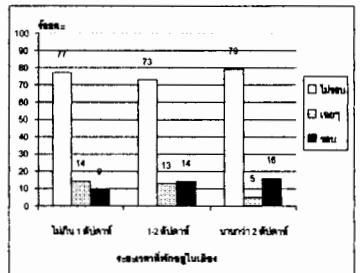
163 ริมน้ำป่าซายที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

164 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

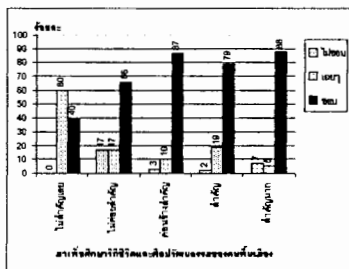
165 ริมน้ำป่าซายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

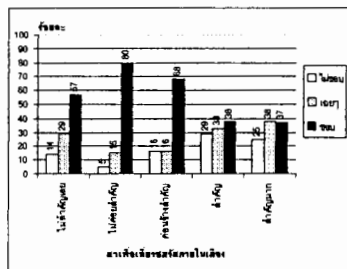
166 ริมน้ำป่าซายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 161-166 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในเมือง กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

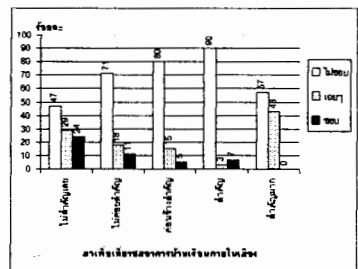
จุดประสงค์ในการมา โดยพบว่าในภาพรวมนั้นทั้งคนที่มาเมืองนี้ เพื่อท่องเที่ยวจริงๆ กับมาเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยวล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบ ความทันสมัย เมื่อคุณลักษณะไปในรายละเอียดจะพบว่าคนที่มาเพื่อท่องเที่ยวจริงๆ จะมีแนวโน้ม ยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 167-172) ส่วนคนที่มาเพื่อการอื่นจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 173-178)

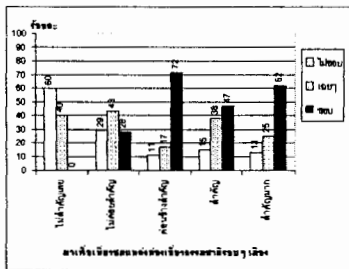
167 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

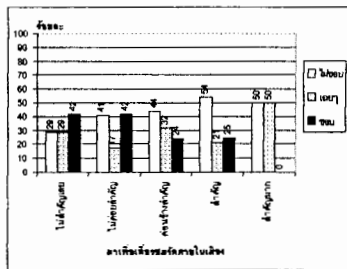
168 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

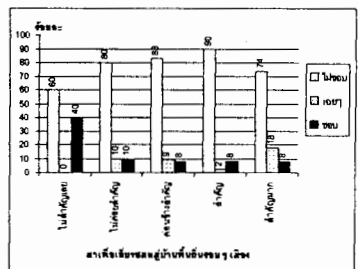
169 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

170 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

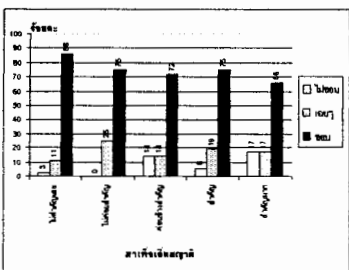

171 ถนนชียงสงครามที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง*

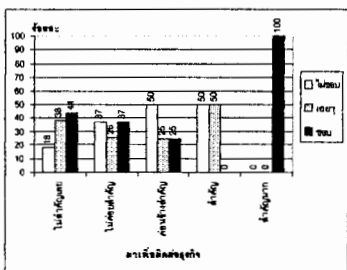

172 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

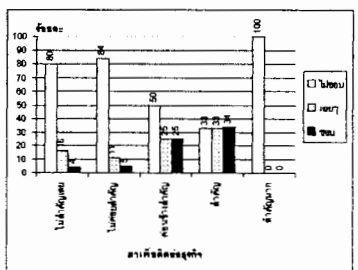
แผนภูมิที่ 167-172 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ในการมาของนักท่องเที่ยว (เพื่อท่องเที่ยวจริงๆ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

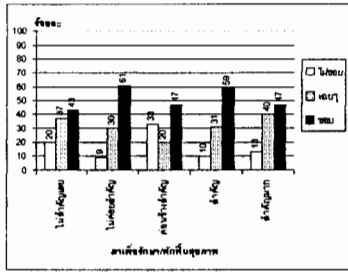
173 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

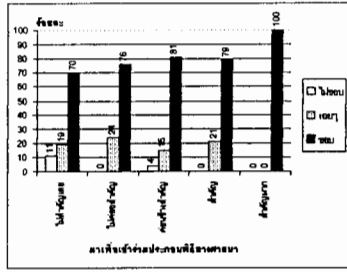
174 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

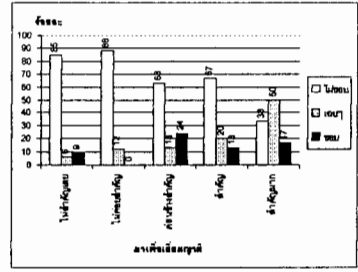
175 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

176 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

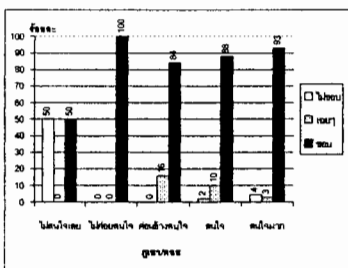
177 ริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

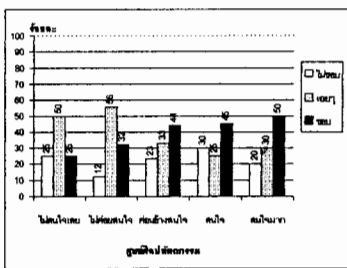
178 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นสูง*

แผนภูมิที่ 173-178 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ในการมาของนักท่องเที่ยว (เพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยว) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

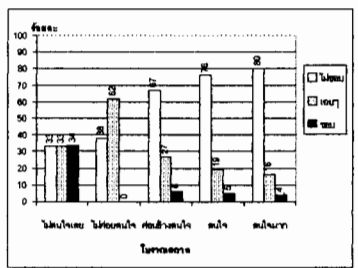
ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ เมื่อมองโดยรวมพบว่าทั้งนักท่องเที่ยวที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และประเภทสถานบันเทิง ต่างก็ชอบบรรยากาศความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่า นักท่องเที่ยวที่ยังชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับความทันสมัยได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 179-184) ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยังชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิง จะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 185-190)

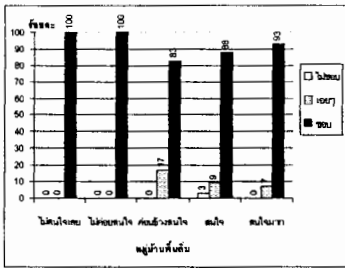
179 ริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

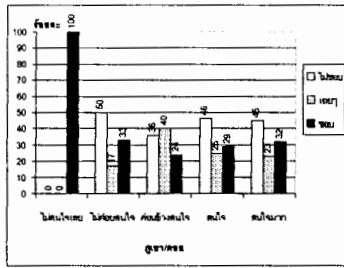
180 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม

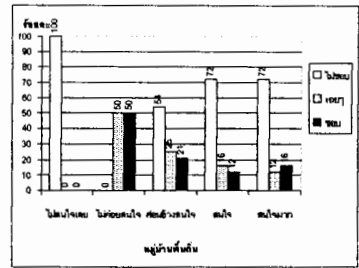
181 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

182 ถนนชัยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

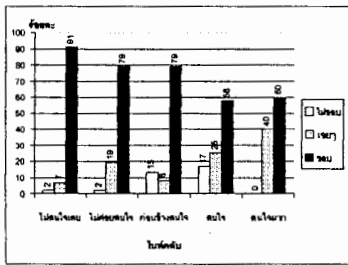

183 ถนนชัยสงครามที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

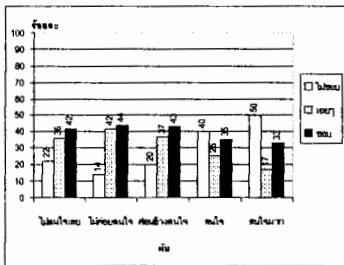

184 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

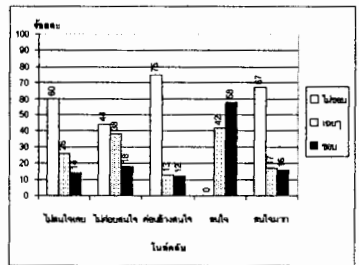
แผนภูมิที่ 179-184 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบ (ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

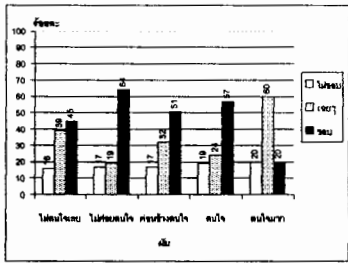
185 ถนนชัยสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

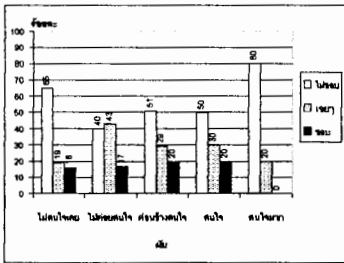
186 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมผสม

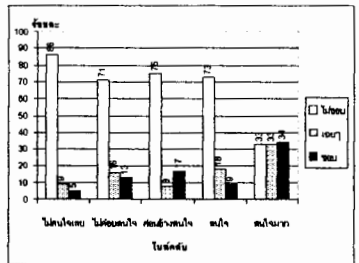
187 อุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบสมัยใหม่*

188 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

189 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

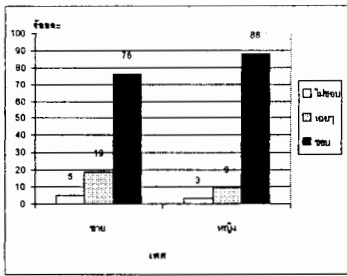

190 ริมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

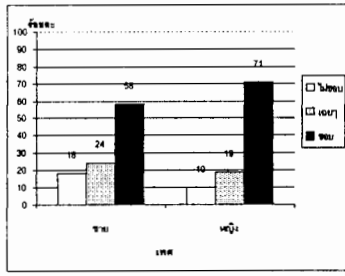
แผนภูมิที่ 185-190 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชอบ (สถานบันเทิง) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่

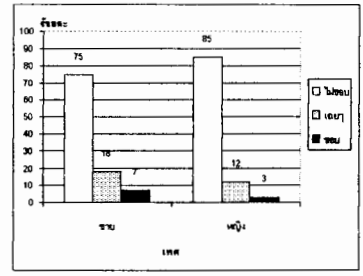
เพศ โดยพบว่าในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชายและหญิงต่างก็ชอบความเป็นพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวหญิงมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับความทันสมัยได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวชาย (ดูแผนภูมิที่ 191-196)

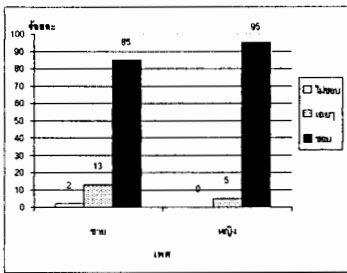
191 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

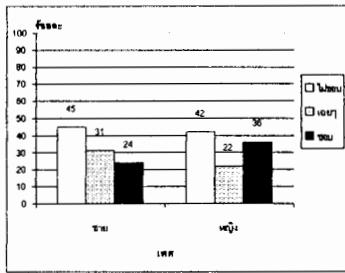
192 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

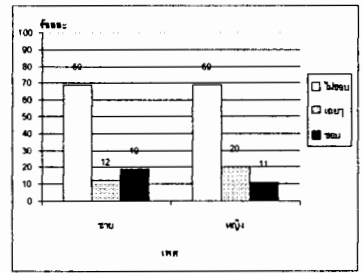
193 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

194 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ*

195 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่น

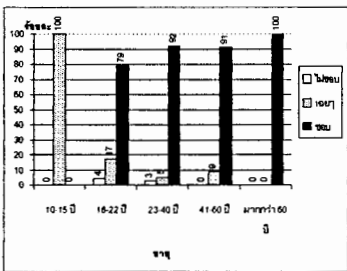

196 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

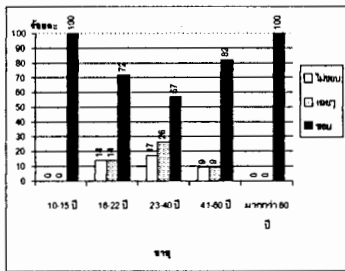
แผนภูมิที่ 191-196 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติ

ต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

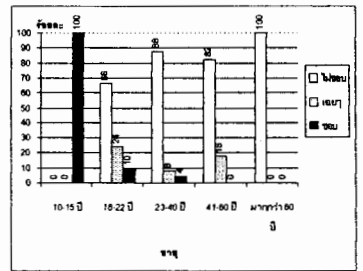
อายุ โดยพบว่าภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่อายุมากหรือน้อย ต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมพื้นเมือง ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยิ่งมีอายุมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 197-202)

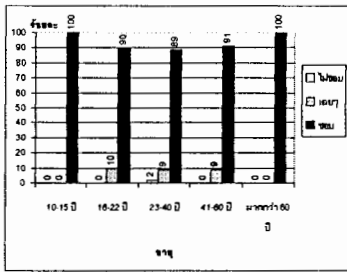
197 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

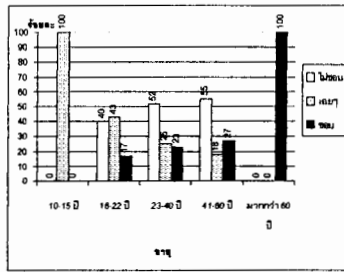
198 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม

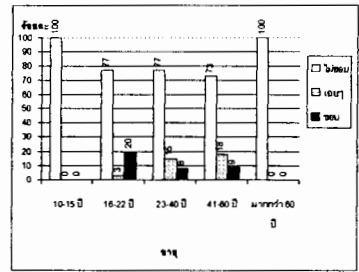
199 ริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

200 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

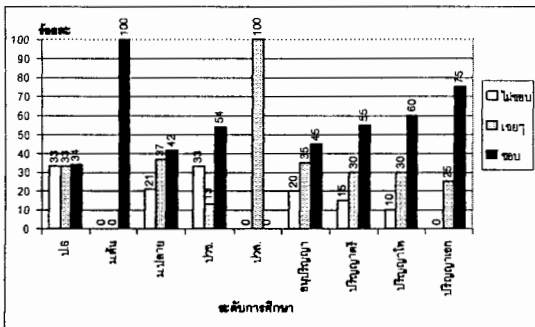
201 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

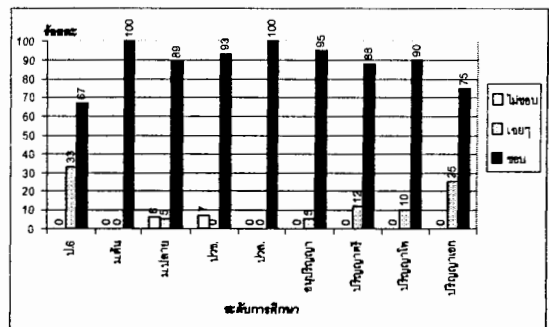
202 ริมแม่น้ำป่าซายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 197-202 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างอายุของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

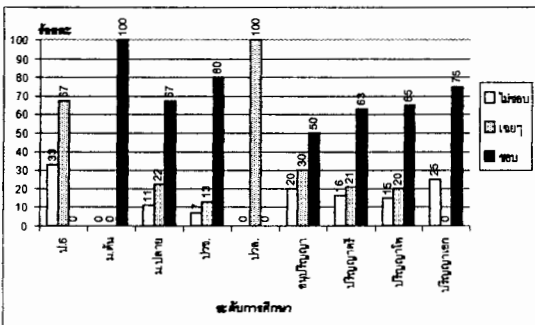
ระดับการศึกษา เมื่อมองโดยรวมพบว่าไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงหรือต่ำก็ล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 203-208)

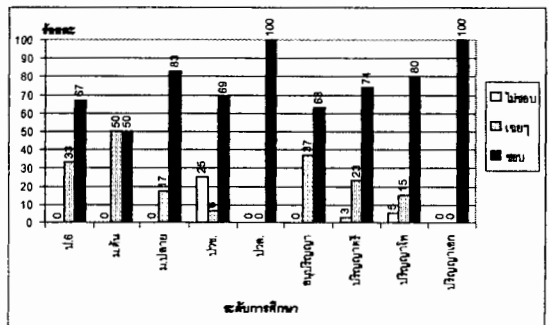
203 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

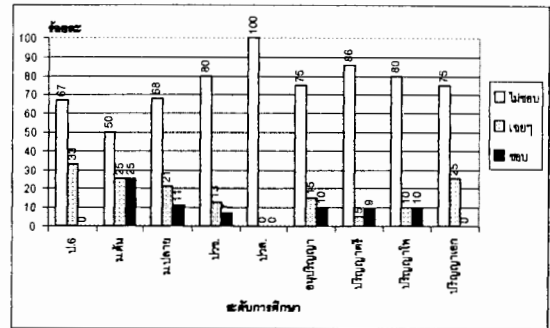
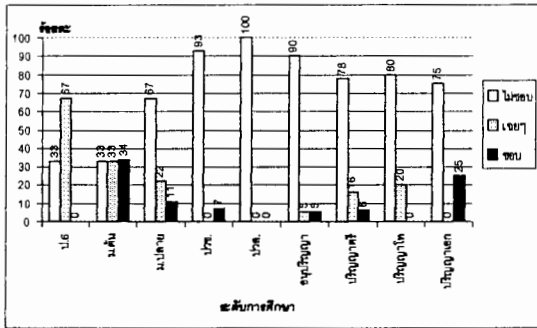
206 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

204 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม

207 ริมแม่น้ำป่าซายที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

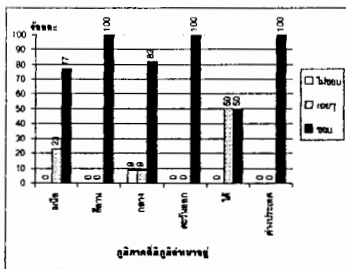

205 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

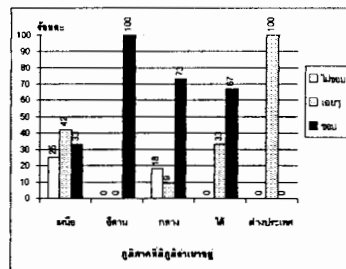
208 ถนนรัชชสงครามที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 203-208 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

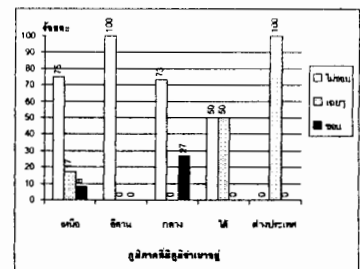
ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) โดยพบว่าในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคใดก็ตามล้วนแต่ชอบความเป็นพื้นเมืองไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังมาจากภูมิภาคใกล้เคียงกับภูมิภาคที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพพื้นเมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 209-214)

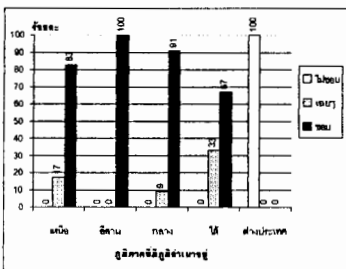
4.211 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

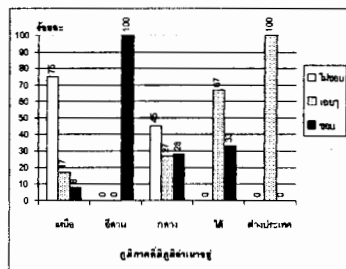
4.212 ถนนรัชชสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม

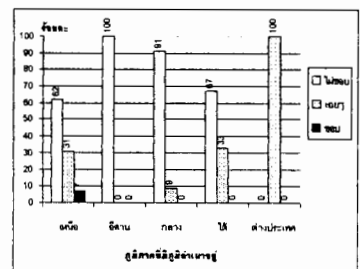
4.213 ริมแม่น้ำป่าที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

4.214 ริมแม่น้ำป่าที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

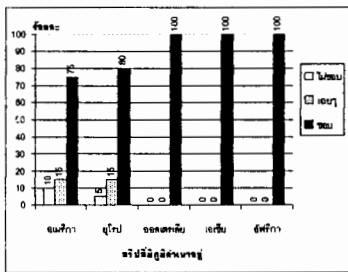
4.215 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

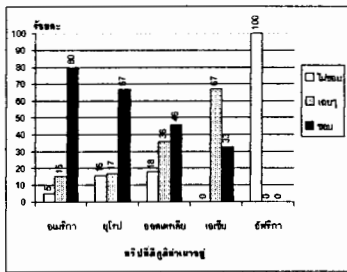
4.216 ริมแม่น้ำป่าที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 209-214 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

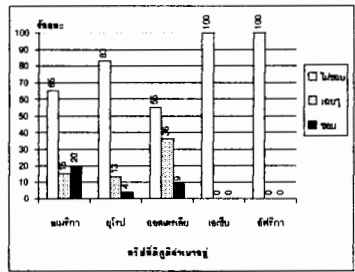
ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปใดก็ตามล้วนแต่ชอบที่จะเห็นลักษณะชนบท ไม่ชอบความทันสมัย แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปที่กำลังพัฒนาจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปที่พัฒนาแล้ว (ดูแผนภูมิที่ 215-220)

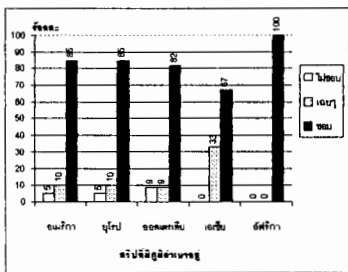
215 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น*

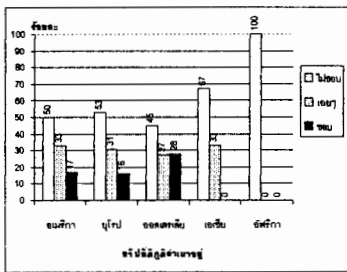
216 ถนนชียงสงครามที่มีสถาปัตยกรรมผสม*

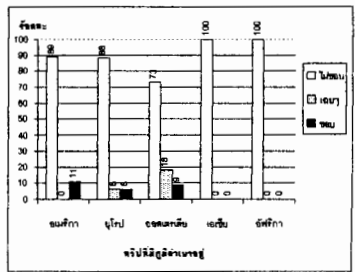
217 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

218 ริมแม่น้ำป่ายที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

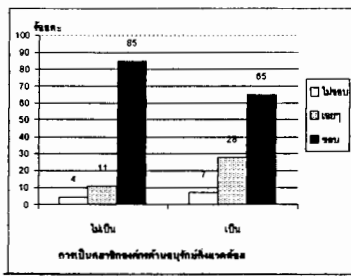
219 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

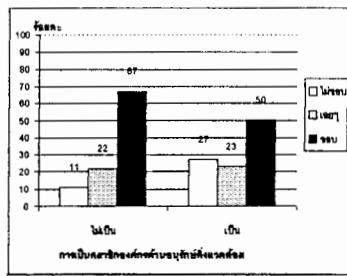
220 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 215-220 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างทวีปที่นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิทัศน์เมือง

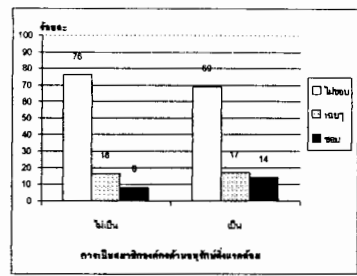
การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยพบว่าภาพรวมนี้ทั้งนักท่องเที่ยวที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นสมาชิกจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมพื้นเมืองได้น้อยกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นสมาชิก (ดูแผนภูมิที่ 221-226)

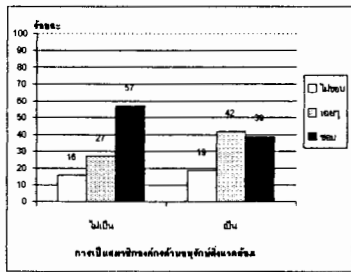
221 ถนนขีดยางความที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงพื้นถิ่น*

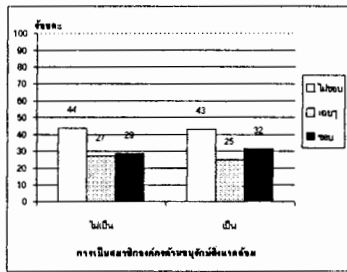
222 ทางเข้าเมืองที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงผสม*

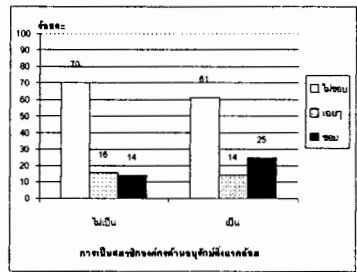
223 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงพื้นถิ่น

224 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

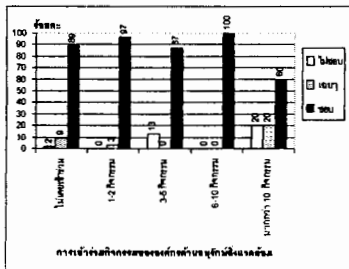
225 ถนนขีดยางความที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

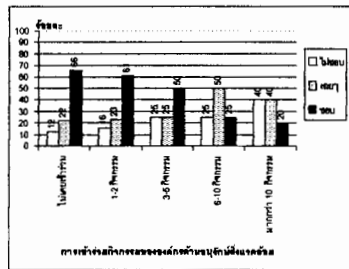
226 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 221-226 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

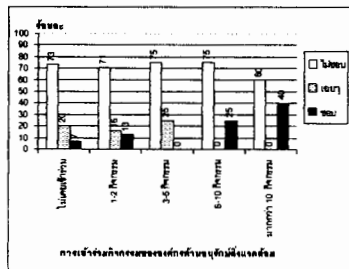
การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยพบว่าภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมมากหรือน้อยก็ล้วนแต่ชอบบรรยากาศแบบเดิมๆ ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยิ่งเข้าร่วมมากจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 227-232)

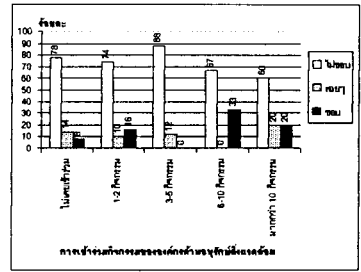
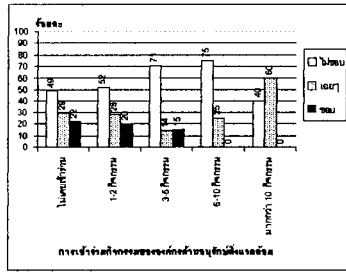
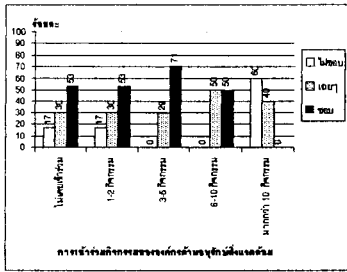
227 ริมแม่น้ำป่าายที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงพื้นถิ่น

228 ทางเข้าเมืองที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงผสม*

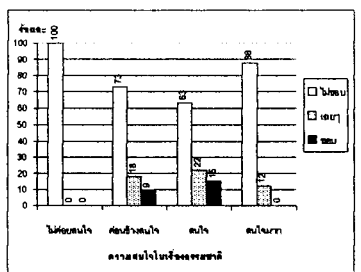
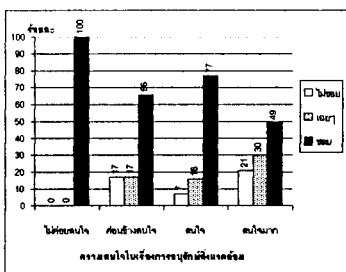
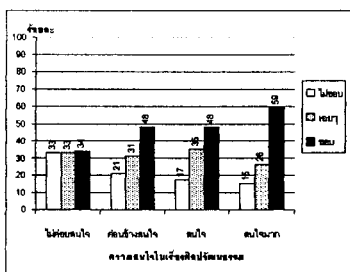
229 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีสถานีวิทยุกระจายเสียงพื้นถิ่น

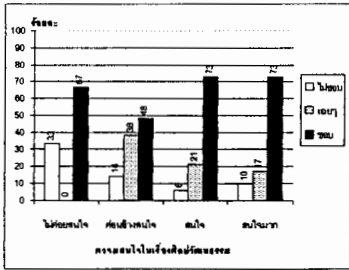
230 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ 231 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง 232 ถนนเรียงสองความที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 227-232 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กร ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง ภายนอกเมือง

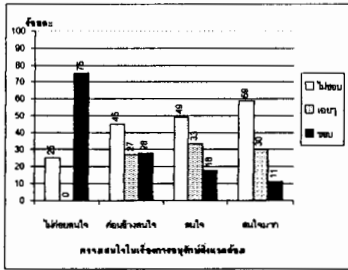
ความสนใจส่วนตัว โดยพบว่าในภาพรวมนี้ทั้งนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่างก็ชอบ ความเป็นชนบท ไม่ชอบของใหม่ แต่เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังสนใจในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง (ดูแผนภูมิที่ 233-238) ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยังสนใจ ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับ สภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น (ดูแผนภูมิที่ 239-244)

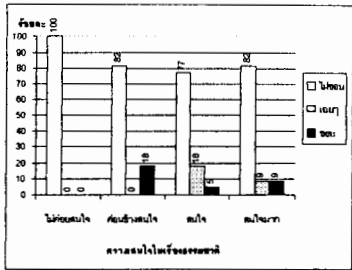
233 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น* 234 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม* 235 ถนนเรียงสองความที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่*

236 ตลาดเข้า-ตลาดเย็นที่มีอาศรัยหนาแน่นต่ำ*

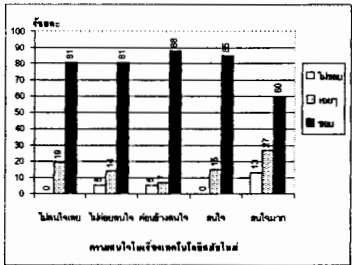
237 ทางเข้าเมืองที่มีอาศรัยหนาแน่นปานกลาง*

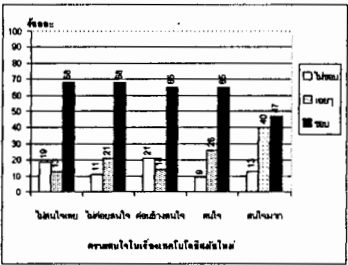
238 ถนนชัชชงครามที่มีอาศรัยหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 233-238 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของนักท่องเที่ยว

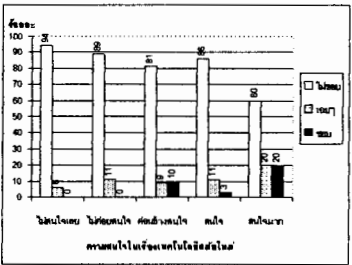
ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

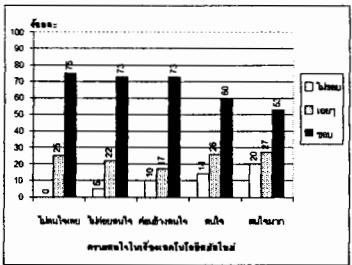
239 ถนนชัชชงครามที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

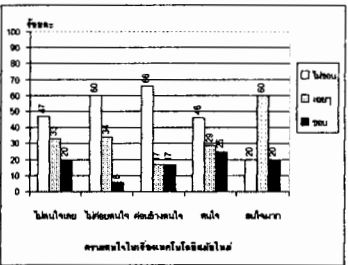
240 ทางเข้าเมืองที่มีสถาปัตยกรรมผสม

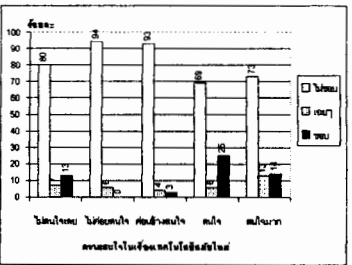
241 ริมแม่น้ำป่าายที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

242 ตลาดเช้า-ตลาดเย็นที่มีอาศรัยหนาแน่นต่ำ*

243 ทางเข้าเมืองที่มีอาศรัยหนาแน่นปานกลาง

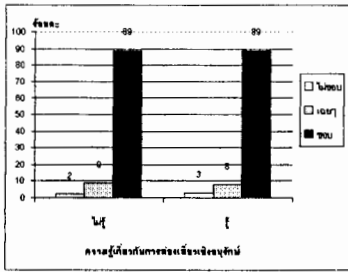

244 ทางเข้าเมืองที่มีอาศรัยหนาแน่นสูง*

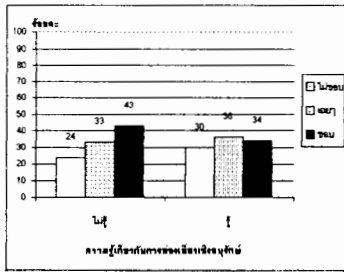
แผนภูมิที่ 239-244 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของนักท่องเที่ยว

ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

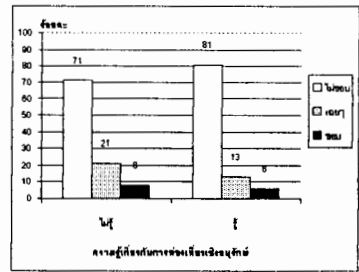
ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยพบว่าในภาพรวมนั้น ทั้งนักท่องเที่ยวที่รู้และไม่รู้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ล้วนแต่ชอบสภาพกายภาพแบบชนบท ไม่ชอบสภาพแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดแล้วพบว่านักท่องเที่ยวที่รู้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คืออะไรจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ (ดูแผนภูมิที่ 245-250)

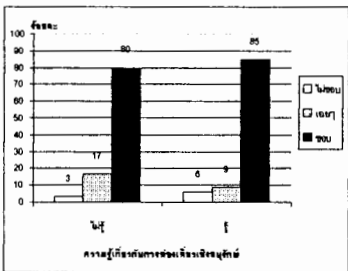
245 วิมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น

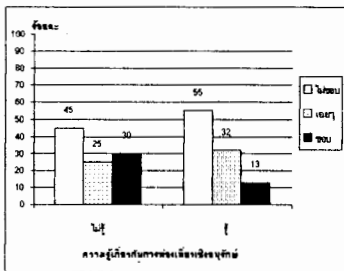
246 วิมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมผสม

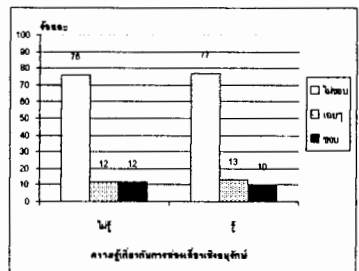
247 ถนนที่สวยงามที่มีสถาปัตยกรรมสมัยใหม่

248 วิมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นต่ำ

249 ทางเข้าเมืองที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

250 วิมแม่น้ำปายที่มีอาคารหนาแน่นสูง

แผนภูมิที่ 245-250 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติ
ต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 53

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

<p>สมมุติฐาน : ปัจจัยของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือพฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์</p>					
<p>ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</p>					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	รูปแบบความสัมพันธ์
พฤติกรรมนักท่องเที่ยว	ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว	●	☺	☺	ในภาพรวมไม่ถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่ต้องการหรือไม่ต้องการความสะดวกก็ล้วนแต่ชอบลักษณะชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังไม่ต้องการความสบายจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่ค้นคิดต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
พฤติกรรม การท่องเที่ยว (ต่อ)	ระยะเวลาที่คิดว่า จะพักอยู่ในเมือง	●	☺		โดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่คิดจะพักอยู่นานหรือไม่นาน ก็ล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียด พบว่านักท่องเที่ยวที่ตั้งใจจะพักอยู่นานจะมีแนวโน้มยอมรับ สภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ
พฤติกรรม การท่องเที่ยว (ต่อ)	ระยะเวลา ที่พักอยู่ในเมือง	●	●	😊	เมื่อมองภาพรวมจะพบว่าไม่ถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่พักอยู่นานหรือไม่นาน ต่างก็ชอบลักษณะที่สงบ ไม่ชอบความทันสมัย แต่ในรายละเอียดนี้พบว่า นักท่องเที่ยวที่ยังพักอยู่นานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมุติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
พฤติกรรมท่องเที่ยว (ต่อ)	จุดประสงค์ในการมา	●	😊		ในภาพรวมนักท่องเที่ยวที่มาจากเมืองนี้เพื่อท่องเที่ยวจริงๆ ก็มาเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยวล้วนแต่ชอบความบันเทิงเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อคิดถึงไปในรายละเอียดจะพบว่าคนที่มาเพื่อท่องเที่ยวจริงๆ จะมีแนวโน้มยอมรับความบันเทิงมากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนคนที่มาเพื่อการอื่นจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล				
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน
พฤติกรรม การท่องเที่ยว (ต่อ)	ประเภท แหล่งท่องเที่ยว ที่ชอบ	●	☺	รูปแบบความสัมพันธ์ โดยรวมนั้นพบว่านักท่องเที่ยวที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และประเภทสถานบันเทิงก็ชอบ ความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่า นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับ ความทันสมัยได้น้อยลง ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยังชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภท สถานบันเทิงจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับ สิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่อของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์	รูปแบบความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล	เพศ	●		😊	ในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชายและหญิงต่างก็ชอบความเป็นพื้นเมืองไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวหญิงมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับความทันสมัยได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย
	อายุ	●		😊	ภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวมากหรือน้อยต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมพื้นเมือง ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ สอดคล้อง กับ สมมุติฐาน
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ระดับการศึกษา		●	☹	เมื่อมองโดยรวมพบว่าไม่ถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าก็ล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง
	ภูมิภาค ที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยว ชาวไทย)	●		☺	ในภาพรวมนั้นไม่ถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคใดก็ตาม ล้วนแต่ชอบความเป็นพื้นเมือง ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังมาจากภูมิภาคใกล้เคียงกับภูมิภาคที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพพื้นเมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ความ สอดคล้อง กับ สมมติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ทวีป ที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ)	●		☺	โดยรวมแล้วไม่ถือว่าเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปใดก็ตาม ล้วนแต่ชอบที่จะเห็นลักษณะชนบท ไม่ชอบความทันสมัย แต่เมื่อดู ในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปที่กำลังพัฒนา จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับ สิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีป ที่พัฒนาแล้ว

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์กับทัศนคติอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์กับความสอดคล้องกับสมมติฐาน	รูปแบบความสัมพันธ์
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (ต่อ)	การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กร	●		😊	ภาพรวมนั้นนักท่องเที่ยวที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกต่างก็ชอบสิ่งแวดล้อมแบบที่บ้าน ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นสมาชิกจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมที่เมืองได้น้อยกว่าแต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นสมาชิก
	การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กร	●		😊	ภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมมากหรือน้อยก็ล้วนแต่ชอบบรรยากาศแบบเดิมๆ ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังเข้าร่วมมากจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

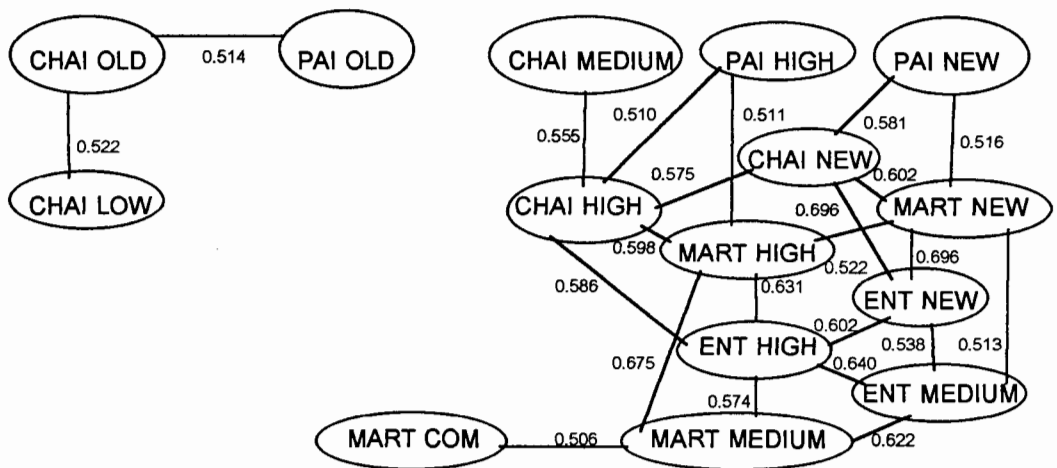
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล				
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ความ สอดคล้อง กับ สมมติฐาน
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ความสนใจส่วนตัว	●		รูปแบบความสัมพันธ์
				ในภาพรวมนั้นนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่างก็ชอบสภาพชนบท ไม่ชอบของใหม่ แต่เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังสนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

ตารางที่ 53 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง (ต่อ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล					
ปัจจัยหลัก	ปัจจัยย่อย	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างมี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	สัมพัทธ์ กับ ทัศนคติ อย่างไม่มี นัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ 0.05	ความสัมพันธ์ สอดคล้อง กับ สมมติฐาน
ลักษณะเฉพาะ ส่วนบุคคล (ต่อ)	ความรู้เกี่ยวกับ การท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์			☹	รูปแบบความสัมพันธ์
			●	☹	ในภาพรวมนักท่องเที่ยวที่รู้และไม่รู้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ล้วนแต่ชอบสภาพกายภาพแบบชนบท ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดแล้วพบว่านักท่องเที่ยวที่รู้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คืออะไรจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่มีความรู้เรื่องนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือต้องการที่จะดูว่า ระหว่างความชอบด้วยกันเองนั้นจะมีความสัมพันธ์กันในรูปแบบใด โดยทำการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบด้วยกันเอง แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาเขียนเป็นแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ (Correlogram) ซึ่งเมื่อคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ออกมาแล้วทดลองเขียนแผนภาพดูก็พบว่า การเขียนแผนภาพดังกล่าวโดยเริ่มตั้งแต่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.5 ขึ้นไปจะทำให้ได้แผนภาพที่แสดงถึงรูปแบบความสัมพันธ์ค่อนข้างชัดเจนและไม่ซับซ้อนเกินไป โดยมีรายละเอียดดังแสดงในแผนภาพที่ 4 (ดูตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความชอบด้วยกันเองในภาคผนวก จ)

แผนภาพที่ 4 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างความชอบด้วยกันเอง (ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป)

สัญลักษณ์

- CHAI OLD = ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
- PAI OLD = ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
- MART COM = ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น(บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม

สัญลักษณ์

PAI NEW	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปาย ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
CHAI NEW	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
MART NEW	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
ENT NEW	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
CHAI LOW	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ
CHAI MEDIUM	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
MART MEDIUM	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
ENT MEDIUM	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
PAI HIGH	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง
CHAI HIGH	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง
MART HIGH	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง
ENT HIGH	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง

จากแผนภาพที่ 4 พบว่าความชอบที่มีความสัมพันธ์กันมาก (มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูง) จะอยู่ใกล้กัน ส่วนความชอบที่มีความสัมพันธ์กันน้อย (มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำ) จะอยู่ห่างกัน เมื่อพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่าความชอบของผู้ตอบแบบสอบถามแยกออกเป็น 2 กลุ่มอย่างชัดเจน กลุ่มแรกคือกลุ่มที่ชอบสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น

และสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่ชอบสถาปัตยกรรมแบบผสม แบบสมัยใหม่ และสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง หนาแน่นสูง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของกลุ่มแรกแล้ว ทำให้คาดการณ์ได้ว่าผู้ที่ชอบสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นนั้นน่าจะชอบสภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำด้วย และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของกลุ่มที่ 2 ก็ทำให้คาดการณ์ได้ว่าผู้ที่ชอบสถาปัตยกรรมแบบผสมน่าจะชอบสภาพอาคารที่หนาแน่นปานกลางด้วย ผู้ที่ชอบสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่ น่าจะชอบสภาพอาคารที่หนาแน่นปานกลางและหนาแน่นสูงด้วย และผู้ที่ชอบสภาพอาคารที่หนาแน่นปานกลางก็น่าจะชอบสภาพอาคารที่หนาแน่นสูงด้วย

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็น การอภิปรายว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้นั้นตรงตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้หรือไม่ อย่างไร โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมุติฐาน : ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง

กายภาพเมืองแตกต่างกันโดย ประชาชนท้องถิ่น จะอยากเห็นเมือง มีความทันสมัย คือมีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่และมีสภาพอาคาร หนาแน่นสูง แต่ นักท่องเที่ยว จะอยากเห็นเมืองในบรรยากาศชนบท คือมีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นและมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นนี้พบว่าทัศนคติโดยรวมของประชาชนท้องถิ่น จะเหมือนกับนักท่องเที่ยวคือยังอยากเห็นเมืองมีบรรยากาศแบบชนบทอยู่ ซึ่ง ทัศนคติโดยรวม ของประชาชนท้องถิ่น นั้นจะ ขัดแย้งกับสมมุติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้และขัดแย้งกับ หลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว ของ เดชา บุญค้ำ (2531 : 23-24) ที่กล่าวไว้ว่า ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว สิ่งทีประชากรท้องถิ่นของเมืองคาดหวัง อาจมีแนวโน้มที่ต้องการเห็นความเปลี่ยนแปลงที่ไม่จำเจเหมือนของเดิม ต้องการการพัฒนา ที่ทันสมัยแบบชาวตะวันตก นอกจากนั้นยังขัดแย้งกับหลักการในเรื่องรูปแบบการให้ความสนใจ ต่อสภาพแวดล้อม : กรณีนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัย ของ Philip Thiel (1964) ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบการให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมของผู้อยู่อาศัยในเมืองคือ พวกเขาจะไม่ค่อยใส่ใจ ในลักษณะเฉพาะของสิ่งแวดล้อมที่ตนเองมีอยู่เท่าไรนัก แต่มักจะไปคิดถึงแต่เรื่องอื่นๆ เช่น เรื่องปากท้อง การทำมาหากิน ฯลฯ เสียเป็นส่วนใหญ่ การที่ประชาชนท้องถิ่น

ยังอยากเห็นเมืองมีบรรยากาศชนบทอยู่นั้นคาดการณ์ได้ 2 สาเหตุ สาเหตุแรก อาจเป็นไปได้ว่า ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในเมือง พวกเขาอาจจะรู้ว่ นักท่องเที่ยวจะมาเมืองนี้เพื่อมาดูความเป็นท้องถิ่นดั้งเดิม พวกเขาจึงยังต้องการที่จะอนุรักษ์ ของเดิมๆ ไว้ เพื่อที่จะยังคงมีรายได้จากนักท่องเที่ยวอยู่ต่อไป แต่เมื่อกลับไปดูที่ข้อมูลทั่วไป ของพวกเขา กลับพบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเลยและมีรายได้ ค่อนข้างต่ำ นั่นสามารถบอกเป็นนัยๆ ได้ว่าพวกเขาไม่น่าจะมีผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว จึงสรุปได้ว่าไม่น่าจะเป็นเพราะสาเหตุแรกนี้ เมื่อมาพิจารณาดูว่าการที่ประชาชนท้องถิ่น ยังอยากเห็นเมืองของตัวเองมีลักษณะพื้นเมืองอยู่นั้น ถ้าไม่ใช่เพราะมีผลประโยชน์ จากการท่องเที่ยว ก็น่าจะเป็นเพราะ สาเหตุที่สอง คือ การที่พวกเขามีรากฐานทางวัฒนธรรม ที่เก่าแก่ยาวนาน (ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในบทนำ หัวข้อการเลือกกรณีศึกษา) ทำให้ยังคงผูกพัน อยู่กับวิถีการดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิม รวมทั้งยังคงผูกพันอยู่กับเมืองและสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ ของเมืองอยู่มาก ซึ่งความผูกพันกับเมืองอยู่มากเช่นนี้น่าจะมีส่วนสำคัญที่ทำให้พวกเขา รู้สึก รัก และภูมิใจในบ้านเมืองของตนเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดสำนึกอนุรักษ์ขึ้นมา สำนึกอนุรักษ์นี้เอง ที่น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พวกเขายังคงอยากเห็นบ้านเมืองของตัวเองมีความเป็นท้องถิ่นอยู่ ซึ่งเมื่อกลับไปดูข้อมูลทั่วไปของพวกเขาก็พบว่าล้วนแต่สนับสนุนการคาดการณ์ข้างต้น กล่าวคือ ส่วนใหญ่เป็นคนเมืองนี้โดยกำเนิด อาศัยอยู่ในเมืองมานาน มีบ้านและที่ดินในเมืองเป็นของตัวเอง ค่อนข้างผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง คุณลักษณะเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าพวกเขายังคงผูกพัน กับเมืองอยู่มาก นอกจากนั้นยังพบอีกว่าพวกเขาสนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมองความหมายของการพัฒนาไปในเรื่องของจิตใจเป็นสำคัญ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็น่าจะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ทำให้พวกเขามีสำนึกอนุรักษ์เป็นพื้นฐานอยู่ในตัว

จากที่ได้กล่าวไปแล้วในบทนำ หัวข้อการเลือกกรณีศึกษาว่า ปัจจุบันเมืองปาย เริ่มมีอาคารบ้านเรือนใหม่ๆ รวมทั้งมีป้ายโฆษณา ป้ายประกอบกิจการค้าต่างๆ ที่มีรูปแบบใหม่ๆ เกิดขึ้นบ้างแล้ว ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบว่าโดยรวมแล้วประชาชนท้องถิ่นในเมืองปายยังคง อยากเห็นเมืองมีความเป็นชนบทอยู่ นั่นอาจจะบอกได้ว่าสิ่งแวดล้อมกายภาพใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมา ในเมืองปายนั้นอาจจะไม่ได้เกิดขึ้นจากคนภายในเมืองเอง ซึ่งถ้าไม่ได้เกิดจากคนในเมืองเอง มันก็มีอยู่คำตอบเดียวคือเกิดจากคนนอกเมือง โดยมีความเป็นไปได้มากกว่าสภาพกายภาพใหม่ๆ ที่ว่านี้อาจเกิดจากนักลงทุนต่างถิ่นบางกลุ่ม เช่น นักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ผู้ประกอบธุรกิจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ที่เข้ามาลงทุนในเมืองนี้โดยหวังแต่ผลกำไรที่จะได้จากนักท่องเที่ยวและ

ชาวบ้านในเมืองเป็นสำคัญ คนต่างถิ่นเหล่านี้ไม่ได้ผูกพันกับเมือง ไม่มีความรักหรือภูมิใจในเมืองนี้ จึงไม่สนใจในเรื่องการรักษาลักษณะท้องถิ่นของเมืองแต่อย่างใด

ส่วน **ทัศนคติโดยรวมของนักท่องเที่ยว** นั้นจะ สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับหลักการการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยวของเดซา บุญคำ (2531 : 23) ที่กล่าวไว้ว่า ในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว สิ่งที่นักท่องเที่ยวคาดหวัง จะเห็น ได้แก่ เอกลักษณ์พื้นถิ่น เช่น รูปแบบสถาปัตยกรรมเฉพาะถิ่น มิใช่สากลหรือเหมือน พื้นถิ่นอื่นๆ หรือเหมือนของต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศตะวันตก **ภูมิทัศน์และบรรยากาศ** พื้นบ้าน ต้นไม้พื้นเมืองและสิ่งแวดล้อมที่มีได้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิมมากนัก และ **วิถีการดำเนินชีวิตประจำวันของคนพื้นถิ่น** นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับหลักการในเรื่อง รูปแบบการให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อม : กรณีนักท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัย ของ Philip Thiel (1964) ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบการให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวคือพวกเขาจะดู และใส่ใจในรายละเอียดของสิ่งแวดล้อมในเมืองนั้นๆ ค่อนข้างมาก เพราะมันเป็นสิ่งที่แตกต่าง ไปจากที่พวกเขาเคยเห็นในเมืองที่พวกเขาอยู่ การที่นักท่องเที่ยวอยากเห็นเมืองในบรรยากาศ ชนบทนั้นคาดว่าน่าจะเป็นเพราะนักท่องเที่ยวที่มาเมืองนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะเฉพาะกลุ่ม คือเป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญและสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว การที่ พวกเขาตัดสินใจมาเที่ยวเมืองชนบทห่างไกลเช่นนี้แสดงว่าเขาต้องการมาเห็นความเป็นชนบท จริงๆ ซึ่งข้อมูลทั่วไปของพวกเขาก็ล้วนแต่สนับสนุนการคาดการณ์ข้างต้น โดยพบว่าส่วนใหญ่ ไม่ต้องการความสะดวกสบายมากนัก ตั้งใจจะพักอยู่ในเมืองค่อนข้างนาน ชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยว ประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม มีการศึกษาค่อนข้างสูง สนใจในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

แม้ทัศนคติโดยรวมของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ยังอยากเห็นเมืองมีความเป็นชนบทอยู่ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองแล้วพบว่าบางบริเวณคน 2 กลุ่มนี้ก็เห็นเหมือนกัน บางบริเวณก็เห็นต่างกัน อยู่บ้างเล็กน้อย กล่าวคือ ในประเด็นรูปแบบสถาปัตยกรรม พบว่า ริมน้ำป่าาย เป็นบริเวณที่ ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีทัศนคติเหมือนกันคืออยากให้มีแต่สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น เท่านั้น ไม่ต้องการให้มีแบบผสมและแบบสมัยใหม่เกิดขึ้น ทั้งนี้คาดว่าอาจเป็นเพราะ ความที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ธรรมชาติของเมือง สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปยังเป็นธรรมชาติอยู่มาก การที่จะมีสิ่งก่อสร้างเกิดขึ้นในบริเวณนี้ก็ควรจะเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีรูปแบบกลมกลืนไปกับ สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นโดยพื้นฐานแล้วมักจะถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้

สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่นั้นๆ และมักจะถูกพิจารณาว่าเป็นรูปแบบที่กลมกลืนไปกับธรรมชาติที่สุด สถาปัตยกรรมรูปแบบอื่นอาจดูเป็นสิ่งแปลกปลอมไม่เข้ากับความเป็นธรรมชาติของพื้นที่ ใน ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) พบว่าคน 2 กลุ่มนี้มีความเห็นตรงกันคือยอมรับได้หากบริเวณนี้มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นและแบบผสม แต่จะไม่ยอมรับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะการที่ย่านนี้เป็นพื้นที่บริการให้กับนักท่องเที่ยว ดังนั้นอาคารที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการนักท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องมีสิ่งที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้ ซึ่งอาคารที่มีรูปแบบพื้นถิ่นนั้นน่าจะเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวอยู่แล้ว แต่ในขณะเดียวกันอาคารเหล่านี้ก็มีโอกาสที่จะถูกปรับเปลี่ยนรูปร่างหน้าตาไปบ้างเพื่อให้สะดวกต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น สถาปัตยกรรมสมัยใหม่ที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากสถาปัตยกรรมพื้นบ้านอย่างสิ้นเชิงนั้นอาจจะทำลายบรรยากาศความเป็นชนบทของพื้นที่ ส่วน บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) พบว่าคน 2 กลุ่มมีทัศนคติต่างกันคือประชาชนท้องถิ่นอยากให้ 2 ย่านนี้มีสถาปัตยกรรมทุกรูปแบบทั้งพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่ ส่วนนักท่องเที่ยวอยากเห็นแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสมเท่านั้นไม่อยากเห็นแบบสมัยใหม่ เหตุที่ประชาชนท้องถิ่นอยากให้ 2 ย่านนี้มีสถาปัตยกรรมทุกรูปแบบนี้ น่าจะเป็นเพราะพวกเขาอาจจะเห็นว่าย่านตลาดและทางเข้าเมืองเป็นบริเวณที่คนจากต่างถิ่นจะเข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างมากกล่าวคือ ย่านตลาดจะเป็นที่พบปะซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของคนในเมืองและคนต่างเมือง บริเวณทางเข้าเมืองจะเป็นพื้นที่ส่วนแรกของเมืองที่คนต่างถิ่นจะได้เห็นและสัมผัส การที่ 2 ย่านนี้มีคนภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องค่อนข้างมากทำให้มีโอกาสรับวัฒนธรรมใหม่ๆ ได้มาก โอกาสที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมใหม่นั้นจึงมีมากรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงรูปร่างหน้าตาอาคารด้วย นอกจากนั้นยังอาจเป็นเพราะ 2 ย่านนี้เป็นย่านที่ค่อนข้างเจริญ มีสาธารณูปโภค (Public Utility) เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เข้าถึงพร้อม จึงยิ่งทำให้ดูมีศักยภาพที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงได้มาก ส่วนเหตุที่นักท่องเที่ยวอยากเห็นแต่สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่อยากเห็นแบบสมัยใหม่นั้นคาดว่าอาจจะเป็นเพราะพวกเขาไม่ได้มองอย่างที่ประชาชนท้องถิ่นมอง แต่พวกเขาอาจจะมองว่า 2 บริเวณนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของเมือง ดังนั้นก็ควรที่จะมีบรรยากาศแบบชนบทอยู่เพื่อเป็นการรักษาภาพความเป็นชนบทของเมืองโดยรวมเอาไว้ ในประเด็นความหนาแน่นของอาคาร พบว่าริมแม่น้ำปาย เป็นบริเวณที่คน 2 กลุ่มมีความเห็นตรงกันคือยอมรับได้หากจะมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลาง แต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคารที่แออัดมากๆ ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะ

สภาพทั่วไปของพื้นที่ที่มีสิ่งก่อสร้างเกิดขึ้นน้อยมากและยังมีที่โล่งอยู่อีกมาก จึงเป็นไปได้ที่คนจะเห็นว่าน่าจะมีอาคารบ้านเรือนเกิดขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่ได้ แต่ก็ไม่ถึงกับแออัดยัดเยียดมากนักไปทำลายบรรยากาศความเป็นธรรมชาติ สำหรับ ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) และบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์) พบว่าคน 2 กลุ่มมีความชอบเหมือนกันคืออยากให้ 2 บริเวณนี้มีสภาพอาคารหนาแน่นเบาบางเท่านั้น ไม่ต้องการเห็นสภาพอาคารที่หนาแน่นปานกลางและสูง ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ 2 ย่านนี้ตั้งอยู่ในบริเวณกลางใจเมือง (Downtown) สภาพปัจจุบันของ 2 พื้นที่นี้ค่อนข้างพลุกพล่านและมีอาคารหนาแน่นพอสมควรอยู่แล้ว จึงทำให้ผู้คนไม่อยากจะมีความหนาแน่นของอาคารมากไปกว่านี้ เพราะจะเป็นการทำลายบรรยากาศชนบทของเมือง ส่วน บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) พบว่าคน 2 กลุ่มเห็นต่างกันคือประชาชนท้องถิ่นยอมรับได้หากพื้นที่นี้มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลาง แต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคารที่แออัดมากๆ ในขณะที่นักท่องเที่ยวรับได้แต่สภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำเท่านั้น ไม่ยอมรับความหนาแน่นปานกลางและสูง เหตุที่ประชาชนท้องถิ่นยอมรับสภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำและปานกลางได้ แต่ไม่ยอมรับความหนาแน่นสูงนั้นอาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าบริเวณนี้ในปัจจุบันยังค่อนข้างเงียบเหงาไม่คึกคักเท่าไรนัก จึงอยากให้มีอาคารหนาแน่นมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพื่อจะได้ดูคึกคักขึ้นมาบ้าง แต่ก็ไม่ถึงกับแออัดมากจนไม่เหลือความเป็นชนบทอยู่เลย ส่วนเหตุที่นักท่องเที่ยวอยากเห็นแต่สภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำ ไม่อยากเห็นความหนาแน่นปานกลางและสูงนั้นอาจเป็นได้ว่าพวกเขามองคนละอย่างกับประชาชนท้องถิ่น พวกเขาอาจมองว่าพื้นที่นี้มีบ้านเรือนเกิดขึ้นมากพอสมควรแล้ว ไม่ควรจะให้มีความหนาแน่นมากไปกว่านี้เพราะจะทำให้ความเป็นชนบทในภาพรวมเสียไป ในส่วนของอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง พบว่าคน 2 กลุ่มนี้ชอบต่างกันคือประชาชนท้องถิ่นชอบหมดทั้งแบบสมัยใหม่ พื้นถิ่น และผสม ส่วนนักท่องเที่ยวชอบแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่ชอบแบบสมัยใหม่ เหตุที่ประชาชนท้องถิ่นชอบหมดทุกรูปแบบนั้นเป็นไปได้ว่าพวกเขาอาจจะเห็นว่าอุปกรณ์ตกแต่งถนนเหล่านี้เป็นองค์ประกอบของเมืองที่มีขนาดเล็กไม่ค่อยสำคัญเท่าไร ไม่ได้เห็นเด่นชัดอย่างอาคารบ้านเรือน ดังนั้นไม่ว่ามันจะมีรูปแบบเป็นอย่างไรพวกเขาก็รับได้หมด ส่วนเหตุที่นักท่องเที่ยวอยากเห็นแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่อยากเห็นแบบใหม่ๆ นั้นอาจเป็นได้ว่าพวกเขาไม่ได้มองอย่างที่ประชาชนท้องถิ่นมอง พวกเขาอาจมองว่าอุปกรณ์ตกแต่งถนนเหล่านี้ก็เป็นองค์ประกอบของเมืองที่มองเห็นได้ชัดเจนและพบเห็นได้ทั่วไปเกือบทั่วทั้งเมืองเช่นกัน ซึ่งก็ควรที่จะมีรูปแบบที่แสดงถึงความเป็นท้องถิ่นด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับภาพชนบทโดยรวมของเมือง

จากการอภิปรายผลที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่า แม้ในภาพรวม ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจะมีทัศนคติไปในทิศทางเดียวกันคือยังอยากเห็นเมืองมีสภาพชนบทอยู่ แต่เมื่อพิจารณาลงไปรายละเอียดแล้วจะพบว่า ประชาชนท้องถิ่นมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ได้มากกว่านักท่องเที่ยว ส่วนหนึ่งคาดว่าอาจเป็นเพราะประชาชนท้องถิ่นนั้นอยู่ในเมืองมานาน เห็นสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ มานาน มีความเป็นไปได้อยู่เหมือนกันที่จะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายหรือจำเจกับสิ่งรอบตัวแบบเดิมๆ จึงอยากที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างไปจากของเดิมที่เคยเห็นบ้าง อีกส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะในปัจจุบันประชาชนท้องถิ่นเริ่มมีการเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตไปบ้างแล้ว สภาพแวดล้อมแบบเดิมอาจจะไม่สะดวกต่อการตอบสนองวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป พวกเขาจึงอาจจะอยากมีสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ที่จะมารองรับการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปนี้ก็เป็นได้

สมมุติฐาน : ปัจจัยของประชาชนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรณสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับสมมุติฐาน โดยพบว่าเกือบทุกปัจจัยที่กล่าวไว้ในสมมุติฐานล้วนแต่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองทั้งสิ้น ยกเว้นเพียงปัจจัยเดียวเท่านั้นคือ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ซึ่งรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละตัวกับทัศนคติฯ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ถิ่นกำเนิด โดยพบว่าคนเมืองนี้โดยกำเนิดจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่ไม่ได้เกิดในเมืองนี้

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่อยู่ในเมืองมานานหรือไม่นานต่างก็ชอบสภาพกายภาพแบบเดิมๆ ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียด

จะพบว่าคนที่ยิ่งอยู่มานานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่เพิ่งมาอยู่ได้ไม่นาน

กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง โดยพบว่าคนที่มกรรมสิทธิ์มีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าคนที่ไม่มีกรรมสิทธิ์

ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง โดยพบว่าในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นคนที่ผูกพันมากหรือน้อยต่างก็ชอบสิ่งแวดลอมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดลอมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งผูกพันมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดลอมแบบเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดลอมใหม่ๆ ได้มากขึ้น

จาก 4 ปัจจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นคนที่ยึดพันหรือไม่ค่อยผูกพันกับเมืองต่างก็ชอบลักษณะท้องถิ่น แต่ในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งผูกพันกับเมืองมากจะมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะความที่เกี่ยวข้อกับเมืองมานาน เห็นแต่สภาพแวดลอมแบบเดิมๆ มานาน ซึ่งก็มีความเป็นไปได้อยู่เหมือนกันว่าอาจจะรู้สึกจำเจ จึงอยากเห็นสิ่งที่ต่างไปจากเดิมบ้าง

ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่เกิดในภูมิภาคใกล้หรือไกลจากภูมิภาคที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) ล้วนแต่ชอบสภาพแวดลอมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบสิ่งแวดลอมใหม่ๆ เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่เกิดในภูมิภาคใกล้เคียงกับที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดลอมแบบพื้นเมืองได้มากกว่า แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้น้อยกว่าคนที่เกิดในภูมิภาคที่อยู่ห่างไกลออกไป ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะเหตุผลในเรื่องความคล้ายคลึงของสภาพแวดลอม กล่าวคือ สภาพแวดลอมโดยรวมของภูมิภาคที่เมืองปายนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) ยังคงเป็นชนบทอยู่ ภูมิภาคที่อยู่ใกล้เคียงก็น่าจะยังมีสภาพแวดลอมโดยรวมเป็นชนบทอยู่เช่นเดียวกัน จึงเป็นไปได้ว่าคนที่มิภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภูมิภาคใกล้เคียงกับที่เมืองปายตั้งอยู่อาจจะยังมีความเคยชินกับสภาพชนบทอยู่ เมื่อย้ายมาอยู่ในเมืองปายนี้จึงมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทที่คล้ายกับภูมิลำเนาเดิมของตัวเองได้มากกว่าคนที่มิภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภูมิภาคที่ห่างไกลออกไป

การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง เมื่อมองภาพรวมจะพบว่าทั้งคนที่ เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกจะมีทัศนคติเหมือนกันคือชอบบรรยากาศพื้นบ้าน ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ เป็นสมาชิกจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดลอมแบบพื้นเมืองได้มากกว่า แต่จะยอมรับสภาพกายภาพใหม่ๆ ได้น้อยกว่าคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ซึ่งอาจเป็นเพราะการเป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมืองนั้นทำให้ผู้ที่ เป็นสมาชิกได้รับประโยชน์จากท้องถิ่น

เมื่อรู้สึกว่่าต้องถึนได้ให้ประโยชน์กับตน จึงเกิดความรู้สึกผูกพัน รัก และภุมิใจ ซึ่งนำไปสู่ความคิดที่จะรักษาความเป็นต้องถึนของตนเอาไว้

การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่ติดตามหรือไม่ติดตามต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งใหม่ทั้งเก่า แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ยิ่งติดตามจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง โดยพบว่าในภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นคนที่เข้าร่วมมากครั้งหรือไม่เคยเข้าร่วมเลยต่างก็ยอมรับได้กับสภาพกายภาพทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งเข้าร่วมมากจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมเดิมๆ ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น

กิจกรรมพัฒนาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในเมืองเกือบทุกแห่งมักจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของเมืองให้มีความแตกต่างไปจากเดิม คนที่ติดตามข่าวสารและได้เข้าร่วมกิจกรรมลักษณะนี้บ่อยครั้งก็จะมีโอกาสได้เห็นและสัมผัสกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ค่อนข้างมาก เมื่อได้เห็นและสัมผัสมากก็อาจจะเคยชินและเข้าใจไปว่าการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ นั้นแสดงถึงความเจริญของเมือง พวกเขาจึงพร้อมที่จะยอมรับมัน

เพศ โดยพบว่าภาพรวมนั้นประชาชนต้องถึนทั้งหญิงและชายมีทัศนคติเหมือนกันคือชอบสภาพแวดล้อมเดิมๆ ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดพบว่าผู้หญิงมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งใหม่ทั้งเก่าได้มากกว่าผู้ชาย ทั้งนี้คาดว่่าอาจเป็นเพราะบุคลิกลักษณะพื้นฐานของผู้หญิงที่ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้ง่ายและดีกว่าผู้ชาย จึงมีแนวโน้มที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่า การคาดการณ์นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่อง "ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด" ของสนธิ สมัครการ และสุนทรี โคมิน (2522 : 83, 171) ที่พบว่าผู้หญิงจะให้ความสำคัญแก่การปรับตัวให้เข้ากับจังหวะโอกาสและสิ่งแวดล้อมสูงกว่าผู้ชายมาก นอกจากนั้นยังพบว่าเพศหญิงมีความทะเยอทะยานสูงกว่าเพศชาย

อายุ ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่อายุมากหรือน้อยต่างก็ชอบบรรยากาศแบบเดิมๆ ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ยิ่งมีอายุมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบได้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นแบบพื้นบ้านหรือแบบใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะคนที่อายุมากนั้นมีประสบการณ์และผ่านโลกมามาก ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงมาเยอะจนดูว่่าความเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นเรื่องธรรมดาที่จะต้องเกิดขึ้น พวกเขาจึงพร้อมที่จะยอมรับกับมัน

ระดับการศึกษา โดยพบว่าในภาพรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูงหรือต่ำ ล้วนแต่ชอบสภาพแวดล้อมแบบชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อคุณลงไปในรายละเอียดจะพบว่า คนที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับบรรยากาศชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับ สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะคนที่ได้เรียนสูงๆ มีโอกาสที่จะได้รับความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่างๆ ที่หลากหลายและลึกซึ้งกว่าคนที่เรียนมาน้อย การศึกษา น่าจะมีส่วนสำคัญที่ช่วยขัดเกลาความคิดของคนให้รู้จักมองเรื่องต่างๆ ในมุมกว้างและในเชิงลึก ไปพร้อมๆ กัน ทำให้คนมองเห็นถึงคุณค่าทางด้านจิตใจที่มีอยู่ในสิ่งต่างๆ รวมทั้ง ในความเป็นชนบทด้วย ซึ่งการคาดการณ์นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่อง “ค่านิยม และระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด” ของสนธิ สมัครการ และสุนทร โคมิน (2522 : 180) ที่พบว่าคนที่มีการศึกษาสูงจะให้ความสำคัญกับคุณค่าทางจิตใจ มากกว่าเรื่องของวัตถุ

สาขาอาชีพ โดยพบว่าคนที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเมืองจะมีแนวโน้ม ยอมรับสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบทั้งเก่าทั้งใหม่ได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอาจจะเคยมีประสบการณ์ หรือเคยเห็นตัวอย่างมาก่อนว่าเมืองไหนก็ตามที่มีการท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวข้องมักจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตามมาเสมอ เมื่อรู้อยู่แล้วว่ามันจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง พวกเขาจึงพร้อมที่จะยอมรับมัน

ระดับรายได้ โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่มีรายได้สูงหรือต่ำต่างก็ชอบ สภาพกายภาพแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ สำหรับในรายละเอียดพบว่า คนที่ยังมีรายได้สูงจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้น้อยลง โดยอาจเป็นได้ว่าการมีรายได้สูงทำให้ไม่ต้องดิ้นรนเรื่องปากท้องแล้ว เมื่อความต้องการ พื้นฐานถูกตอบสนองคือท้องอิ่มแล้วก็มีเวลาและมีสมองที่จะคิดถึงเรื่องที่ไกลออกไปจาก เรื่องการทำมาหากิน อย่างเช่น เรื่องความรู้สึกรักและภูมิใจในบ้านเมืองของตนเอง รวมทั้ง เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับจิตใจ การคาดการณ์นี้ค่อนข้างสอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่อง “ค่านิยม และระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด” ของสนธิ สมัครการ และสุนทร โคมิน (2522 : 99) ที่พบว่าคนที่มีรายได้สูงเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง และท้องถิ่นของตนเองสูงกว่าคนที่มีรายได้ต่ำ และยังพบว่าคนที่มีรายได้สูงให้ความสำคัญ กับเรื่องของจิตใจมากกว่าวัตถุ

การติดตามข่าวสารนอกเมือง เมื่อมองรวมๆ จะพบว่าไม่ว่าจะเป็นคนที่ติดตามหรือไม่ติดตามต่างก็ชอบสิ่งแวดล้อมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบเห็นสิ่งใหม่ๆ และเมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งติดตามจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้น้อยลง

ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นคนที่เคยหรือไม่เคยออกไปเที่ยวนอกเมืองก็ล้วนแต่ชอบสภาพชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ แต่เมื่อดูลึกลงไป ในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งเคยออกไปเที่ยวนอกเมืองมาหลายครั้งจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมพื้นเมืองได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง

คนที่คอยติดตามข่าวนอกเมืองอยู่เสมอและเคยออกไปเที่ยวนอกเมืองมาหลายครั้ง โดยพื้นฐานแล้วน่าจะเป็นคนที่มีโลกทัศน์และมีความคิดกว้าง เขาถึงได้อยากรู้ความเป็นไปของโลกภายนอกและอยากจะไปสัมผัสด้วยตัวเอง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วคนที่มิ้มมองหรือมีความคิดกว้างเช่นนี้มักจะเป็นคนที่ค่อนข้างมีความรู้ และดังที่กล่าวไปแล้วในปัจจัยเรื่องระดับการศึกษาว่าคนที่ยิ่งมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะท้องถิ่นได้มากขึ้น โดยคาดว่าการศึกษาที่ช่วยขัดเกลาความคิดคนให้รู้จักมองถึงคุณค่าทางด้านจิตใจที่มีอยู่ในสิ่งต่างๆ รวมทั้งในความเป็นชนบทด้วย

ความสนใจส่วนตัว โดยพบว่าในภาพรวมแล้วทั้งคนที่สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ล้วนแต่ชอบสภาพชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งสนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนคนที่ยิ่งสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น ทั้งนี้ก็สอดคล้องกัน โดยธรรมชาติอยู่แล้วที่ว่าคนจะรู้สึกชอบในเรื่องที่ตนเองสนใจอยู่ กล่าวคือ หากสนใจในเรื่องทางด้านอนุรักษ์ เช่น ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การรักษาสิ่งแวดล้อม ก็น่าจะชอบสิ่งที่เป็นของดั้งเดิม ของพื้นบ้านแท้ๆ แต่หากสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับความทันสมัย ความก้าวหน้า เช่น เทคโนโลยีสมัยใหม่ ก็น่าจะชอบสิ่ง que แสดงถึงความทันสมัยด้วยเช่นกัน

มุมมองต่อการพัฒนา โดยพบว่าในภาพรวมนั้นทั้งคนที่มองการพัฒนาในเรื่องจิตใจ และเรื่องวัตถุต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งมองการพัฒนาไปในเรื่องของจิตใจเป็นสำคัญจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนคนที่ยิ่งมองการพัฒนา

ไปในเรื่องของวัตถุเป็นสำคัญจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะการมองเรื่องจิตใจเป็นสำคัญนั้นแสดงถึงการเป็นคนที่มีความคิดลึกซึ้งละเอียดอ่อน มองสิ่งต่างๆ ลึกลงไปถึงเรื่องของจิตใจ ซึ่งคุณลักษณะเช่นนี้น่าจะมีส่วนสำคัญที่ทำให้มองเห็นถึงคุณค่าในทางนามธรรมที่มีอยู่ในความเป็นท้องถิ่นของเมือง ส่วนการมองเรื่องของวัตถุเป็นสำคัญนั้นแสดงถึงการเป็นคนที่มีความคิดตื้นและหยาบมองสิ่งต่างๆ เพียงผิวเผิน นิยมชมชอบความแปลกใหม่ที่มองเห็นแต่เพียงเปลือกนอก

สมมุติฐาน : ปัจจัยของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นนี้ค่อนข้างสอดคล้องกับสมมุติฐานโดยพบว่าเกือบทุกปัจจัยที่กล่าวไว้ในสมมุติฐานล้วนแต่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองทั้งสิ้น ยกเว้นเพียง 2 ปัจจัยเท่านั้นคือ ระดับการศึกษา และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละตัวกับทัศนคติฯ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว โดยพบว่าเมื่อมองในภาพรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่ต้องการหรือไม่ต้องการความสะดวกสบายก็ล้วนแต่ชอบลักษณะชนบท ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังไม่ต้องการความสะดวกสบายจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพกายภาพแบบท้องถิ่นได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักท่องเที่ยวเองย่อมรู้ดีอยู่แล้วว่าในความเป็นชนบทจริงๆ นั้นจะไม่ค่อยมีความสะดวกสบายเท่าไรนัก การที่พวกเขาตัดสินใจ

มาเที่ยวในเมืองชนบทเช่นนี้ โดยพื้นฐานแล้วก็คือต้องการมาสัมผัสกับความเป็นชนบทจริงๆ ซึ่งก็ต้องพร้อมที่จะรับกับสภาพที่ไม่ค่อยสะดวกสบายได้

ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่คิดจะพักอยู่นานหรือไม่ก็นานก็ล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังตั้งใจจะพักอยู่นานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดลอมใหม่ๆ ได้น้อยลง ซึ่งคาดว่าอาจเป็นเพราะพวกเขาารู้ดีอยู่แล้วว่ามาเมืองชนบทที่ห่างไกลเช่นนี้ก็ น่าจะได้เห็นสภาพความเป็นชนบท การที่ตั้งใจจะพักอยู่นานแสดงว่าพวกเขาต้องการมีเวลามากพอที่จะได้สัมผัสกับบรรยากาศชนบทของเมือง

ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง เมื่อมองภาพรวมจะพบว่าไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่พักอยู่นานหรือไม่นานต่างก็ชอบลักษณะพื้นบ้าน ไม่ชอบความทันสมัย แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังพักอยู่นานจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดลอมใหม่ๆ ได้น้อยลง โดยคาดว่าอาจเป็นเพราะการที่ได้พักอยู่ในเมืองมานานทำให้ได้เห็น และได้สัมผัสกับบรรยากาศความเป็นชนบทของเมืองมาพอสมควรและรู้สึกประทับใจ

จุดประสงค์ในการมา โดยพบว่าในภาพรวมนั้นทั้งคนที่มาเมืองนี้เพื่อท่องเที่ยวจริงๆ กับมาเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อท่องเที่ยวล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูลึกลงไปรายละเอียดจะพบว่าคนที่มาเพื่อท่องเที่ยวจริงๆ จะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดลอมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนคนที่มาเพื่อการอื่นจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะการมีจุดประสงค์แน่วแน่จะมาเมืองชนบทแห่งนี้เพื่อท่องเที่ยวจริงๆ นั้นเป็นการแสดงถึงความต้องการที่จะมาเห็นสภาพชนบทของเมืองจริงๆ แต่การมาเพื่อจุดประสงค์อื่นที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเลยนั้นแสดงว่าไม่ได้อยากจะมาสัมผัสกับความเป็นชนบทใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ได้สนใจเรื่องลักษณะชนบทของเมืองนี้เลย

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ เมื่อมองโดยรวมพบว่าทั้งนักท่องเที่ยวที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และประเภทสถานบันเทิง ต่างก็ชอบบรรยากาศความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับความทันสมัยได้น้อยลง ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยังชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิงจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบท

ได้น้อยลง แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะคนที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมนั้นมักจะเป็นคนที่สนใจในเรื่องการอนุรักษ์เป็นพื้นฐาน ซึ่งก็น่าจะส่งผลให้ชอบในสิ่งที่เป็นของดั้งเดิม ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานบันเทิงนั้นเป็นของใหม่ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับสภาพแวดล้อมสมัยใหม่ ความชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับความทันสมัยนี้น่าจะส่งผลให้ชอบสภาพแวดล้อมแบบใหม่ๆ ไปด้วย

เพศ โดยพบว่าในภาพรวมทั้งนักท่องเที่ยวชายและหญิงต่างก็ชอบความเป็นพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดคนนั้นพบว่านักท่องเที่ยวเพศหญิงมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับความทันสมัยได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวชาย ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะลักษณะนิสัยพื้นฐานของผู้หญิงที่มักจะมีความคิดละเอียดอ่อนให้ความสำคัญกับเรื่องของจิตใจมากกว่าผู้ชาย จึงทำให้มองเห็นคุณค่าในด้านจิตใจที่มีอยู่ในความเป็นชนบทมากกว่าผู้ชาย ซึ่งการคาดการณ์นี้ค่อนข้างสอดคล้องกับหลักการในเรื่อง “ปัจจัยบุคคลกับงานสถาปัตยกรรม” ของอวิรุทธ์ เจริญทรัพย์ และนฤพนธ์ ไชยยศ (2543) ที่กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชายไว้ว่า ผู้หญิงจะมีรสนิยมทางสุนทรียภาพที่นุ่มนวล อ่อนหวาน ในขณะที่ผู้ชายจะชอบความแข็งแรง ตรงไปตรงมา

อายุ โดยพบว่าภาพรวมนั้นไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่อายุมากหรือน้อยต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมพื้นเมือง ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังมีอายุมากจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าเมื่อคนเรามีอายุมากขึ้น สภาวะร่างกายเริ่มเสื่อมถอยลงมีผลทำให้ลดความคิดและพฤติกรรมประเภทสร้างความตื่นเต้น (Active) ลงไป โดยจะหันไปให้ความสนใจกับความรู้สึกในลักษณะผ่อนคลาย/พักผ่อน (Passive) มากกว่า ซึ่งบรรยากาศชนบทนั้นเป็นบรรยากาศที่ให้ความรู้สึกสงบและผ่อนคลายได้เป็นอย่างดี ข้อสันนิษฐานนี้สอดคล้องกับหลักการในเรื่อง “ปัจจัยบุคคลกับงานสถาปัตยกรรม” ของนฤพนธ์ ไชยยศ และอวิรุทธ์ เจริญทรัพย์ (2543) ที่กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมทั่วไปของคนว่าเมื่อคนมีอายุมากขึ้นก็จะให้ความสำคัญกับสังคม วัฒนธรรม และส่วนรวมมากขึ้น เริ่มเบื่อหน่ายกับความวุ่นวายในสังคม จะหันเข้าหาธรรมชาติและความสงบ ชอบที่จะรำลึกถึงความภาคภูมิใจในอดีต สิ่งของ/รูปภาพในอดีตจะมีความหมายมาก รวมทั้งสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมที่อยู่ร่วมสมัยกับยุคของพวกเขาด้วย

ระดับการศึกษา เมื่อมองโดยรวมพบว่าไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาสูงหรือต่ำ ก็ล้วนแต่ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะการศึกษามีส่วนช่วยยกระดับความคิดของคนให้มองเห็นถึงคุณค่าทางด้านจิตใจที่มีอยู่ในสิ่งต่างๆ รวมทั้งในความเป็นชนบทด้วย

ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) โดยพบว่าในภาพรวมนี้ไม่น่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคใดก็ตามล้วนแต่ชอบความเป็นพื้นเมือง ไม่ชอบความทันสมัย เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคใกล้เคียงกับภูมิภาคที่เมืองนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) จะมีแนวโน้มยอมรับสภาพพื้นเมืองได้มากกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคที่อยู่ห่างไกลออกไป ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะเหตุผลในเรื่องความคล้ายคลึงของสภาพแวดล้อม กล่าวคือ สภาพแวดล้อมโดยรวมของภูมิภาคที่เมืองปายนี้ตั้งอยู่ (ภาคเหนือ) ยังคงเป็นชนบทอยู่ ภูมิภาคที่อยู่ใกล้เคียงก็น่าจะยังมีสภาพแวดล้อมโดยรวมเป็นชนบทอยู่เช่นเดียวกัน จึงเป็นไปได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคใกล้เคียงอาจจะมีความเคยชินกับสภาพชนบทอยู่ เมื่อมาเที่ยวในที่ที่อยู่ใกล้กับภูมิลำเนาของตนจึงมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทซึ่งคล้ายกับบ้านเมืองของตนเองได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากภูมิภาคที่อยู่ห่างไกลออกไป

ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) ซึ่งพบว่าโดยรวมแล้วไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปใดก็ตามล้วนแต่ชอบที่จะเห็นลักษณะชนบท ไม่ชอบความทันสมัย แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปที่กำลังพัฒนาจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปที่พัฒนาแล้ว โดยคาดว่าน่าจะเป็นเพราะเหตุผลในเรื่องความคล้ายคลึงของสภาพแวดล้อมเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การเป็นประเทศในทวีปที่กำลังพัฒนาเช่นเดียวกับประเทศไทย สภาพแวดล้อมโดยรวมก็น่าจะเป็นภาพของความเป็นชนบทที่ยังไม่ค่อยเจริญเท่าไรนักเช่นเดียวกัน จึงเป็นไปได้ว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปเหล่านี้อาจคุ้นตาและเคยชินอยู่กับสภาพชนบท เมื่อพวกเขามาเที่ยวประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศในทวีปที่กำลังพัฒนาเหมือนกันจึงมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมแบบชนบทที่ยังไม่ค่อยเจริญซึ่งคล้ายกับบ้านเมืองของพวกเขาได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศในทวีปที่พัฒนาแล้ว

การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยพบว่าภาพรวมนี้ทั้งนักท่องเที่ยวที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นบ้าน ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่านักท่องเที่ยวที่เป็นสมาชิกจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมพื้นเมืองได้น้อยกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เป็นสมาชิก

การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยพบว่าภาพรวมนี้ไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมมากหรือน้อยก็ล้วนแต่ชอบบรรยากาศแบบเดิมๆ ไม่ชอบของใหม่ แต่ในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังเข้าร่วมมากจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ได้มากขึ้น

มีความเป็นไปได้อยู่เหมือนกันว่านักท่องเที่ยวที่เป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบ่อยๆ อาจจะรู้สึกว่าการอนุรักษ์อยู่เป็นประจำมันกลายเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว ไม่ได้มีความพิเศษอะไร และอาจจะรู้สึกเบื่อได้บ้างเหมือนกัน จึงอยากเห็นสิ่งที่แปลกใหม่ออกไปบ้าง

ความสนใจส่วนตัว โดยพบว่าในภาพรวมนี้ทั้งนักท่องเที่ยวที่สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ ต่างก็ชอบความเป็นชนบท ไม่ชอบของใหม่ แต่เมื่อดูในรายละเอียดพบว่านักท่องเที่ยวที่ยังสนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยังสนใจในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่จะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้น้อยลง แต่จะยอมรับสภาพกายภาพแบบใหม่ๆ ได้มากขึ้น ทั้งนี้ก็สอดคล้องกันโดยธรรมชาติอยู่แล้วที่ว่าคนจะรู้สึกชอบในเรื่องที่ตนเองสนใจอยู่ กล่าวคือ หากสนใจในเรื่องทางด้านอนุรักษ์ เช่น ศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การรักษาสิ่งแวดล้อม ก็น่าจะชอบสิ่งที่เป็นของดั้งเดิม ของพื้นบ้านแท้ๆ แต่หากสนใจในเรื่องที่เกี่ยวกับความทันสมัย ความก้าวหน้า เช่น เทคโนโลยีสมัยใหม่ ก็น่าจะชอบสิ่งที่แสดงถึงความทันสมัยด้วยเช่นกัน

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยพบว่าในภาพรวมนี้ทั้งนักท่องเที่ยวที่รู้และไม่รู้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ล้วนแต่ชอบสภาพกายภาพแบบชนบท ไม่ชอบสภาพแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดแล้วพบว่านักท่องเที่ยวที่รู้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คืออะไรจะมีแนวโน้มยอมรับสภาพชนบทได้มากกว่า แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ ได้น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ ซึ่งคาดว่าจะเป็นเพราะการรู้ความหมาย

ของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ทำให้นักท่องเที่ยวให้ความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมเดิมของพื้นที่นั้นๆ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามของการวิจัย สมมุติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขป ผลการวิจัยที่สำคัญ และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์สำคัญของการวิจัยนี้คือ เพื่อศึกษาทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง และเพื่อนำผลการศึกษาข้างต้นมาเป็นพื้นฐานในการหาแนวทางอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นให้กับเมือง

คำถามของการวิจัย

คำถามของการวิจัยนี้คือ ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจะมีทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองแตกต่างกันหรือไม่ และมีปัจจัยใดของพวกเขาที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

สมมุติฐานของการวิจัย

สมมุติฐานของการวิจัยนี้คือ

- ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองแตกต่างกันโดย ประชาชนท้องถิ่น จะอยากเห็นเมืองมีความทันสมัยอย่างเมืองใหญ่ๆ คือ มีสถาปัตยกรรมรูปแบบสมัยใหม่และมีสภาพอาคารหนาแน่นสูง แต่ นักท่องเที่ยว จะอยากเห็นเมืองในบรรยากาศชนบท คือมีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นและมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ

- ปัจจัยของประชาชนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด

ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง **ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล** ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา

- ปัจจัยของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองคือ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ **ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล** ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วิธีดำเนินการวิจัยโดยสังเขป

วิธีดำเนินการวิจัยนี้โดยสังเขปจะกล่าวถึง ตัวแปรของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- ตัวแปรของการวิจัยนี้แบ่งเป็น ตัวแปรอิสระ และ ตัวแปรตาม **ในกรณีของประชาชนท้องถิ่น** ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาคือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง **ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล** ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา ตัวแปรตามคือ ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง **ในกรณีของนักท่องเที่ยว** ตัวแปรอิสระที่จะทำการศึกษาคือ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ **ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล** ได้แก่ เพศ

อายุ ระดับการศึกษา ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสนใจส่วนตัว และ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตัวแปรตามคือ **ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง**

- ประชากรของการวิจัยนี้ได้แก่ ประชาชนท้องถิ่น (คนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง และ นักวิชาชีพท้องถิ่น) นักท่องเที่ยว (ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ) และ นักวิชาชีพส่วนกลาง โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 444 คน ซึ่งแบ่งเป็นคนท้องถิ่น 230 คน ผู้บริหารเมือง 18 คน นักวิชาชีพท้องถิ่น 3 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย 30 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 125 คน และนักวิชาชีพส่วนกลาง 38 คน วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจะแตกต่างกันไปตามประเภทของประชากร ประชากรบางประเภทจะใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) แต่บางประเภทก็จะเลือกแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-Probability Sampling) โดยพิจารณาจากความสะดวก ในการเก็บข้อมูล ความเหมาะสมกับเวลา กำลังคน และงบประมาณ

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม โดยทดสอบแบบสอบถามนี้กับ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

- ประเด็นที่จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง ทัศนคติที่ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภทมีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง กายภาพเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ ซึ่งวิธีการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปคือ ประเด็นในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจง ความถี่ (ทั้งในรูปร้อยละและจำนวน) และการสรุปผลเชิงบรรยาย ประเด็นในเรื่องทัศนคติ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดและผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภท มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ (ในรูปร้อยละ) การทดสอบความแตกต่างในเชิงสถิติของการแจกแจงความถี่โดยใช้เทคนิค Chi-square (Goodness of Fit Test) ทดสอบที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และการสรุปผลเชิงบรรยาย ประเด็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามกับทัศนคติ ต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรอิสระ (ปัจจัยในด้านต่างๆ

ของผู้ตอบแบบสอบถาม) กับตัวแปรตาม (ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง) การแจกแจงความถี่ (ในรูปร้อยละ) และการสรุปผลเชิงบรรยาย ประเด็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบด้วยกันเอง การเขียนแผนภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความชอบ (Correlogram) และการสรุปผลเชิงบรรยาย

ผลการวิจัยที่สำคัญ

ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีทัศนคติโดยรวมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือยังอยากเห็นเมืองมีสภาพแวดล้อมแบบชนบทอยู่ แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองแล้วพบว่าบางบริเวณคน 2 กลุ่มนี้ก็เห็นเหมือนกัน บางบริเวณก็เห็นต่างกันอยู่บ้างเล็กน้อย กล่าวคือ ในประเด็นรูปแบบสถาปัตยกรรม พบว่า ริมแม่น้ำปาย เป็นบริเวณที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีทัศนคติเหมือนกันคืออยากให้มีแต่สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นเท่านั้นไม่ต้องการให้มีแบบผสมและแบบสมัยใหม่เกิดขึ้น ใน ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) พบว่าคน 2 กลุ่มนี้มีความเห็นตรงกันคือยอมรับได้หากบริเวณนี้มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่นและแบบผสมแต่จะไม่ยอมรับสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ส่วน บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) และบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) พบว่าคน 2 กลุ่มมีทัศนคติต่างกันคือประชาชนท้องถิ่นอยากให้ 2 ย่านนี้มีสถาปัตยกรรมทุกรูปแบบทั้งพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่ ส่วนนักท่องเที่ยวอยากเห็นแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสมเท่านั้นไม่ต้องการเห็นแบบสมัยใหม่ ในประเด็นความหนาแน่นของอาคาร พบว่า ริมแม่น้ำปาย เป็นบริเวณที่คน 2 กลุ่มมีความเห็นตรงกันคือยอมรับได้หากจะมีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลางแต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคารที่แออัดมากๆ สำหรับ ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) และบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) พบว่าคน 2 กลุ่มมีความชอบเหมือนกันคืออยากให้ 2 บริเวณนี้มีสภาพอาคารหนาแน่นเบาบางเท่านั้นไม่ต้องการเห็นสภาพอาคารที่หนาแน่นปานกลางและสูง ส่วน บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) พบว่าคน 2 กลุ่มเห็นต่างกันคือประชาชนท้องถิ่นยอมรับได้หากพื้นที่นี้มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำถึงปานกลางแต่จะไม่ยอมรับสภาพอาคารที่แออัดมากๆ ในขณะที่นักท่องเที่ยวรับได้แต่สภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำเท่านั้นไม่ยอมรับความหนาแน่นปานกลางและสูง

ในส่วนของอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง พบว่าคน 2 กลุ่มนี้ชอบต่างกันคือประชาชนท้องถิ่นชอบหมดทั้งแบบสมัยใหม่ พื้นถิ่น และผสม ส่วนนักท่องเที่ยวชอบแต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสม ไม่ชอบแบบสมัยใหม่

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจะเห็นได้ว่าแม้ในภาพรวมประชาชนท้องถิ่นจะมีทัศนคติเหมือนกับนักท่องเที่ยวคือยังต้องการให้เมืองมีความเป็นชนบทอยู่ แต่ในรายละเอียดนั้นจะพบว่าประชาชนท้องถิ่นมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่านักท่องเที่ยว

2. ปัจจัยของประชาชนท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง คือ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง ได้แก่ ถิ่นกำเนิด ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้) ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง และการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาอาชีพ ระดับรายได้ การติดตามข่าวสารนอกเมือง ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง ความสนใจส่วนตัว และมุมมองต่อการพัฒนา

3. ปัจจัยของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง คือ พฤติกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง จุดประสงค์ในการมา และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย) ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ) การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความสนใจส่วนตัว

ข้อเสนอแนะ

เนื้อหาในส่วนของข้อเสนอแนะนี้จะแบ่งเป็นข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย จากผลที่พบในการวิจัยนี้ทำให้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากความเชื่อที่ว่าประชาชนท้องถิ่นของเมืองท่องเที่ยวในชนบทน่าจะอยากให้เมืองของตนเองเปลี่ยนแปลงไปมีสภาพแวดล้อมที่ดูทันสมัย แต่ผลการวิจัยในกรณีของเมืองปายนี้กลับพบว่าโดยรวมแล้วประชาชนท้องถิ่นยังคงอยากเห็นเมืองมีสภาพแวดล้อมแบบชนบทอยู่

ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะการที่พวกเขามีรากฐานทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและมีความเก่าแก่ยาวนาน จึงทำให้ยังคงผูกพันอยู่กับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม รวมทั้งยังผูกพันอยู่กับเมืองและสภาพแวดล้อมแบบเดิมๆ ของเมืองอยู่มาก ซึ่งความผูกพันกับเมืองอยู่มากเช่นนี้น่าจะทำให้พวกเขารู้สึกรักบ้านเมืองของตนเองอันจะนำไปสู่การมีสำนึกอนุรักษ์ และสำนึกอนุรักษ์นี้เองที่น่าจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พวกเขายังคงอยากเห็นบ้านเมืองของตัวเองมีความเป็นท้องถิ่นอยู่ผลที่พบนี้แสดงให้เห็นว่าคนท้องถิ่นในเมืองท่องเที่ยวชนบทนั้นไม่จำเป็นจะต้องอยากเห็นความทันสมัยเสมอไป มันน่าจะขึ้นอยู่กับว่าพวกเขามีสำนึกอนุรักษ์มาก-น้อยแค่ไหน การที่เมืองจะรักษาเอกลักษณ์ท้องถิ่นเอาไว้ได้หรือไม่ นั่นขึ้นอยู่กับเจ้าของเมืองเป็นสำคัญ ยิ่งคนในเมืองมีสำนึกอนุรักษ์มาก โอกาสที่จะรักษาลักษณะท้องถิ่นเอาไว้ได้ก็ยิ่งมีมากด้วยเช่นกัน ดังนั้น การส่งเสริมให้คนในเมืองมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์จึงน่าจะเป็นแนวทางที่สำคัญ แนวทางหนึ่งที่จะช่วยรักษาเอกลักษณ์ท้องถิ่นในเมืองนั้นๆ เอาไว้ได้

2. ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าการอนุรักษ์ลักษณะพื้นเมืองจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับตัวเจ้าของเมืองคือประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ ในกรณีของเมืองปายนี้ เมื่อดูผลการวิจัยในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมืองแล้วก็พบข้อสังเกตที่น่าสนใจในบางปัจจัย ซึ่งได้แก่

การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมือง โดยพบว่าในภาพรวมนั้นทั้งคนที่ เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรท้องถิ่นในเมืองจะมีทัศนคติเหมือนกันคือชอบบรรยากาศพื้นบ้าน ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่าคนที่ เป็นสมาชิกจะมีแนวโน้มยอมรับสิ่งแวดล้อมแบบพื้นเมืองได้มากกว่า แต่จะยอมรับสภาพกายภาพใหม่ๆ ได้น้อยกว่าคนที่ไม่ได้เป็นสมาชิก ทั้งนี้คาดว่า การเป็นสมาชิกขององค์กรท้องถิ่นอาจทำให้เกิดความรู้สึกรักและภูมิใจในท้องถิ่น ซึ่งนำไปสู่ความคิดที่จะรักษาความเป็นท้องถิ่นของตนเอาไว้ ดังนั้นการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้คนในเมืองเห็นความสำคัญและเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรท้องถิ่นเหล่านี้ รวมทั้ง การสนับสนุนให้องค์กรเหล่านี้เป็นองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับคนในเมืองจึงน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้คนในเมืองตระหนักถึง ความสำคัญในของเดิมที่ตนเองมีอยู่

ระดับการศึกษา โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่มีการศึกษาสูงหรือต่ำ ก็ล้วนแต่ชอบสภาพแวดล้อมแบบชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูลงไปรายละเอียดจะพบว่า คนที่ยังมีการศึกษาสูงจะมีแนวโน้มยอมรับบรรยากาศชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับ สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะการศึกษานั้นช่วยขัดเกลาความคิด

ของคนให้รู้จักมองลึกถึงคุณค่าในด้านจิตใจและความหมายในเชิงนามธรรมที่มีอยู่ในสิ่งต่างๆ รวมทั้งในความเป็นท้องถิ่นของตนเองด้วย ดังนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในท้องถิ่นได้มีการศึกษาสูงๆ ผนวกกับการให้ความรู้ในเรื่องคุณค่าที่มีอยู่ในความเป็นพื้นบ้านและประโยชน์ของการอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นจึงน่าจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยรักษาความเป็นชนบทของเมืองเอาไว้ได้ โดยรูปแบบการให้ความรู้ในเรื่องข้างต้นอาจจะไม่ใช่การนั่งเรียนในห้องเรียนแต่น่าจะเป็นการให้ความรู้ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ (Informal) มากกว่า เช่น การจัดเสวนาโดยผ่านทางชมรม/องค์กรต่างๆ ในเมือง หรือการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์โดยให้คนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นต้น ซึ่งรูปแบบที่ไม่เป็นทางการนี้น่าจะมีความใกล้ชิดกับชาวบ้านมากกว่าการให้พวกเขามานั่งเรียน นอกจากนี้แล้วยังอาจใช้ศูนย์กลางชุมชนคือ วัด ในการให้ความรู้และเผยแพร่ความสำคัญของการอนุรักษ์ เพราะวัดคือจุดศูนย์กลางจิตใจของคนชนบท เป็นสถานที่ที่มีอิทธิพลต่อความคิดและวิถีชีวิตของพวกเขาอย่างมาก การใช้สถานที่เช่นนี้ในการให้ความรู้เรื่องคุณค่าของความเป็นท้องถิ่นจึงน่าจะมีโอกาสประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง

ระดับรายได้ โดยพบว่าในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นคนที่มีรายได้สูงหรือต่ำต่างก็ชอบสภาพกายภาพแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมแบบใหม่ๆ สำหรับในรายละเอียดพบว่าคนที่ยังมีรายได้สูงจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งใหม่ๆ ได้น้อยลง โดยอาจเป็นได้ว่าการมีรายได้สูงทำให้ไม่ต้องดิ้นรนเรื่องปากท้อง เมื่อท้องอิมก็มีเวลาที่จะคิดถึงเรื่องที่ไกลออกไปจากเรื่องการทำมาหากิน อย่างเช่น เรื่องความรู้สึกรักและภูมิใจในบ้านเมืองของตนเอง ดังนั้นการจัดหาอาชีพที่มั่นคงให้กับคนในท้องถิ่นเพื่อให้พวกเขามีรายได้ที่พอเลี้ยงตัวเองได้อย่างไม่ลำบากน่าจะทำให้พวกเขามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีใจที่จะหันมามองเรื่องของอนุรักษ์มากขึ้น

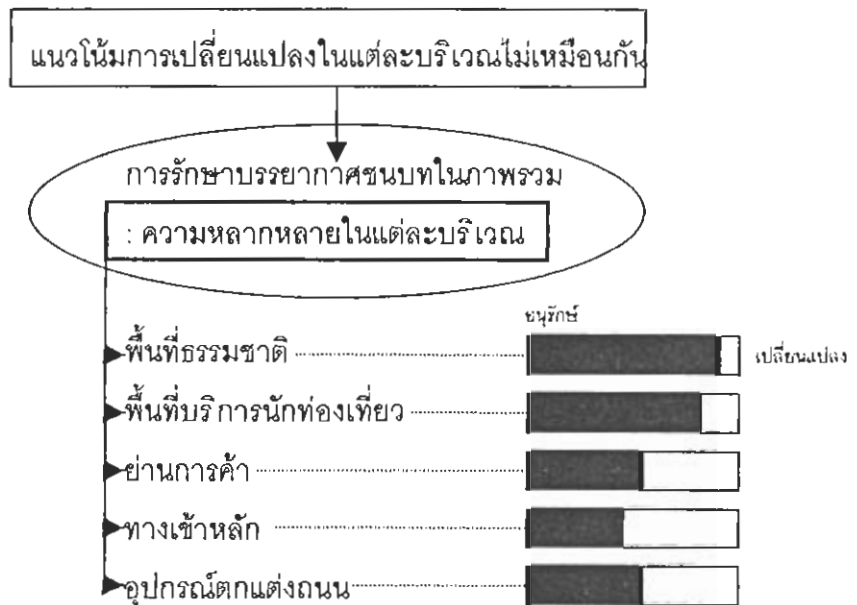
ความสนใจส่วนตัว โดยพบว่าในภาพรวมแล้วทั้งคนที่สนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ล้วนแต่ชอบสภาพชนบท ไม่ชอบสิ่งใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยังสนใจในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ธรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะมีแนวโน้มยอมรับความเป็นชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ทั้งนี้ก็สอดคล้องกันโดยธรรมชาติอยู่แล้วที่ว่าคนจะรู้สึกชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตนเองสนใจอยู่ แนวทางหนึ่งที่จะช่วยรักษาสภาพท้องถิ่นของเมืองเอาไว้คือการทำให้คนในเมืองหันมาสนใจในเรื่องทางด้านอนุรักษ์มากขึ้น โดยอาจจะใช้วิธีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมพื้นเมืองหรือการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมพื้นเมือง

ขึ้นมาอย่างสม่ำเสมอโดยประชาสัมพันธิให้คนในเมืองได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง การได้เข้าร่วมกิจกรรมในลักษณะนี้อยู่เรื่อยๆ น่าจะทำให้พวกเขาหันมาสนใจเรื่องอนุรักษ์มากขึ้นได้

มุมมองต่อการพัฒนา โดยพบว่าในภาพรวมนั้นทั้งคนที่มองการพัฒนาในเรื่องจิตใจ และเรื่องวัตถุต่างก็ชอบสภาพแวดล้อมแบบพื้นเมือง ไม่ชอบสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ แต่เมื่อดูในรายละเอียดจะพบว่าคนที่ยิ่งมองการพัฒนาไปในเรื่องของจิตใจเป็นสำคัญจะมีแนวโน้มยอมรับลักษณะชนบทได้มากขึ้น แต่จะยอมรับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ ได้น้อยลง ทั้งนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะการมองเรื่องจิตใจเป็นสำคัญนั้นแสดงถึงการเป็นคนที่มีความคิดลึกซึ้ง มองสิ่งต่างๆ ลึกลงไปถึงคุณค่าในเชิงนามธรรม วิธีการหนึ่งในการรักษาเอกลักษณ์พื้นเมืองอาจจะหมายถึงการทำให้คนในเมืองมองสิ่งต่างๆ ในด้านจิตใจเป็นหลัก ซึ่งศาสนาอาจเป็นคำตอบสำคัญ กล่าวคือศาสนานั้นจะสอนคนโดยมุ่งเน้นเรื่องจิตใจเป็นหลัก ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยขัดเกลาและยกระดับความคิดและจิตใจของคนให้สูงขึ้น ทำให้คนรู้จักให้ความสำคัญกับจิตใจมาก่อนวัตถุ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้คนในเมืองเข้าวัดหรือศาสนสถานของแต่ละศาสนา รวมทั้งสนับสนุนให้เข้าร่วมประเพณีทางศาสนาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้พวกเขาใกล้ชิดกับศาสนามากยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยในกรณีของเมืองปายนี้แม้จะพบว่าโดยรวมแล้วความชอบของคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันคืออยากเห็นเมืองมีความเป็นชนบทอยู่ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่าประชาชนท้องถิ่นจะมีแนวโน้มยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้มากกว่านักท่องเที่ยว ซึ่งคาดว่าส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะคนท้องถิ่นเห็นสิ่งแวดล้อมแบบเดิมๆ มานานแล้ว จึงเป็นไปได้ที่จะอยากเห็นสิ่งที่ต่างไปจากเดิมบ้าง อีกส่วนหนึ่งอาจเป็นได้ว่าปัจจุบันคนในเมืองเริ่มเปลี่ยนวิถีชีวิตไปบ้างแล้ว สิ่งแวดล้อมใหม่ๆ อาจจะตอบรับกับการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปนี้ได้ดีกว่า ผลที่พบนี้แสดงให้เห็นว่าเมืองไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงไปได้ เพราะคนในเมืองเองมีแนวโน้มยอมรับมัน ดังนั้น การรักษาความเป็นท้องถิ่นของเมืองจึงไม่ใช่การไปหยุดการเจริญเติบโตหรือการเปลี่ยนแปลงของเมือง หากแต่น่าจะเป็นแนวทางที่ยังคงให้เมืองเปลี่ยนแปลง เติบโตต่อไป โดยยังคงความมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอยู่ด้วย และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยที่ลึกลงไปถึงรายละเอียดในแต่ละบริเวณสำคัญของเมืองแล้ว พบว่า ผู้คน (ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว) มีแนวโน้มยอมรับสภาพแวดล้อมในแต่ละบริเวณได้ไม่เหมือนกัน กล่าวคือบางบริเวณพวกเขาก็อยากให้มีบรรยากาศแบบเดิมๆ อยู่ แต่บางบริเวณพวกเขาก็อยากเห็นสิ่งแวดล้อมที่ต่างไปจากเดิมด้วย ผลที่พบนี้สามารถบอกเป็นนัยๆ ได้ว่า ในแต่ละบริเวณของเมืองนั้นมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไม่เหมือนกัน ดังนั้น การรักษาเอกลักษณ์ท้องถิ่นของเมืองจึงน่าจะเป็นในลักษณะของการรักษาบรรยากาศท้องถิ่นในภาพรวม

โดยมีความหลากหลายได้ในรายละเอียด กล่าวคือ เมื่อมองเมืองทั้งเมืองแล้วยังคงเห็นความเป็นชนบทได้อยู่ ในขณะที่แต่ละบริเวณของเมืองอาจจะมีระดับความเข้มข้นของการพัฒนาแตกต่างกัน (ดูแผนภาพที่ 5)

แผนภาพที่ 5 แนวทางการอนุรักษ์ลักษณะท้องถิ่นของเมือง

ในบริเวณริมแม่น้ำปาย (ภาพที่ 31) ซึ่งเป็นพื้นที่ธรรมชาติของเมือง พบว่า รูปแบบสถาปัตยกรรมในบริเวณนี้ที่เป็นที่ยอมรับของทั้งประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวคือสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะเหตุผลในเรื่องของความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติในพื้นที่ และยังพบว่าระดับความหนาแน่นของอาคารที่เป็นที่ยอมรับในพื้นที่นี้คือระดับต่ำถึงปานกลาง ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะความที่พื้นที่นี้ในปัจจุบันยังมีสิ่งก่อสร้างเกิดขึ้นน้อยมากและยังมีที่โล่งอยู่อีกมาก

ภาพที่ 69 สภาพปัจจุบันบริเวณริมแม่น้ำปาย

การพัฒนาสภาพภายในพื้นที่เปราะบางอย่างพื้นที่ธรรมชาติที่น่าจะต้องให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์มากเป็นพิเศษโดยให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมไปจากเดิมน้อยที่สุด (ดูแผนภาพที่ 5) เพื่อรักษาความสมบูรณ์ของธรรมชาติในพื้นที่เอาไว้ โดยสถาปัตยกรรมที่จะเกิดขึ้นในบริเวณนี้ควรมีรูปแบบพื้นถิ่นเท่านั้นเพราะเป็นรูปแบบที่กลมกลืนไปกับธรรมชาติที่สุด ในส่วนความหนาแน่นของอาคารในบริเวณนี้นั้นอาจมีในระดับต่ำถึงปานกลางได้ เนื่องจากความเอื้ออำนวยของพื้นที่ที่ยังมีที่โล่งอยู่อีกค่อนข้างมาก แต่อาจต้องมีการกำหนดเงื่อนไขบางอย่างคือพื้นที่ที่อยู่ติดแม่น้ำไม่ควรมีการก่อสร้างอาคารใดๆ ทั้งสิ้น ส่วนพื้นที่ต่อเนื่องที่ไกลออกไปจากริมแม่น้ำอาจเป็นพื้นที่ที่มีอาคารหนาแน่นเบาบางและหนาแน่นปานกลางได้ตามลำดับ

ในย่านเกสต์เฮาส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) (ภาพที่ 32) ซึ่งเป็นพื้นที่ให้บริการนักท่องเที่ยว พบว่า ทั้งคนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวยอมรับได้กับอาคารบ้านเรือนแบบพื้นถิ่นและแบบผสม ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเหตุผลในเรื่องของการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวและความสะดวกต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และยังพบว่าระดับความหนาแน่นของอาคารที่เป็นที่ยอมรับในพื้นที่นี้คือระดับต่ำเท่านั้น โดยคาดว่าน่าจะเป็นเพราะปัจจุบันย่านนี้ค่อนข้างมีอาคารหนาแน่นพอสมควรอยู่แล้ว

ภาพที่ 70 สภาพปัจจุบันของย่านเกสต์เฮาส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

การพัฒนาสภาพภายในย่านนี้ก็น่าจะยังคงให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์อยู่เช่นกัน แต่อาจจะเปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น (ดูแผนภาพที่ 5) โดยสถาปัตยกรรมที่จะเกิดขึ้นในย่านนี้ควรจะเป็นรูปแบบพื้นถิ่นเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยากเข้ามาใช้บริการและอาจมีรูปแบบผสมได้บ้างเพื่อความสะดวกมากขึ้นต่อการประกอบกิจการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยอาจจะใช้วิธีกำหนดสัดส่วนให้พื้นที่แต่ละ Block ในย่านนี้มีอาคารแบบพื้นถิ่นมากกว่าแบบผสม ประกอบกับอาจกำหนดให้อาคารที่อยู่ติดแนวถนนชัยสงครามต้องมีรูปแบบพื้นถิ่นเท่านั้น ส่วนที่อยู่ถัดจากแนวถนนเข้าไปจึงมีรูปแบบผสมได้ ในเรื่องความหนาแน่นของอาคารนั้น

ควรที่จะรักษาระดับความหนาแน่นในปัจจุบันนี้ไว้ ไม่ควรให้หนาแน่นมากไปกว่าที่เป็นอยู่ เพราะย่านนี้เป็นย่านที่มีอาคารบ้านเรือนค่อนข้างหนาแน่นพอสมควรอยู่แล้ว

ในบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์) (ภาพที่ 33) ซึ่งเป็นย่านการค้าของเมือง พบว่า ประชาชนท้องถิ่นมีแนวโน้มยอมรับอาคารได้ทุกรูปแบบทั้งเก่า ผสม และใหม่ ซึ่งคาดว่าอาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าพื้นที่นี้มีความพร้อมของสาธารณูปโภคประกอบการเป็นพื้นที่ที่คนภายนอกเข้ามาเกี่ยวข้องมากทำให้มีโอกาสสูงที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่เข้ามาพร้อมกับคนภายนอก ส่วนนักท่องเที่ยวยอมรับได้แต่อาคารแบบพื้นถิ่นและแบบผสม ซึ่งคาดว่าอาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าพื้นที่นี้เป็นส่วนหนึ่งของเมืองชนบทแห่งนี้ ดังนั้นก็น่าจะมีบรรยากาศแบบเดิมๆ อยู่เพื่อให้สอดคล้องกับภาพชนบทโดยรวมของเมือง ส่วนเรื่องความหนาแน่นอาคารนั้นพบว่า ทั้งคนในเมืองและนักท่องเที่ยวจะยอมรับได้แต่สภาพอาคารหนาแน่นต่ำเท่านั้น ซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นเพราะในปัจจุบันบริเวณนี้มีอาคารบ้านเรือนค่อนข้างหนาแน่นอยู่แล้ว

ภาพที่ 71 สภาพปัจจุบันของบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

การพัฒนาสภาพภาพในบริเวณนี้อาจจะมีระดับความเข้มของการอนุรักษ์น้อยลง เปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้นตามสภาพการณ์ของตัวพื้นที่ (ดูแผนภาพที่ 5) โดยอาคารที่จะเกิดขึ้นในย่านนี้อาจมีได้ทั้งแบบเก่า แบบใหม่ และแบบผสม แต่อาจกำหนดให้พื้นที่ในแต่ละ Block ในย่านตลาดนี้มีสัดส่วนของอาคารแบบพื้นถิ่นมากที่สุด รองลงมาคือแบบผสม และแบบสมัยใหม่ ตามลำดับ ประกอบกับอาจกำหนดให้อาคารที่อยู่ติดถนนรังสิตยานนท์ต้องมีรูปแบบท้องถิ่นเท่านั้น ถัดเข้าไปจึงเป็นรูปแบบผสม และลึกสุดคือรูปแบบสมัยใหม่ ตามลำดับ ในส่วนของความหนาแน่นอาคารก็ไม่ควรให้มีอาคารหนาแน่นมากไปกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะบริเวณนี้มีอาคารค่อนข้างหนาแน่นอยู่แล้วเช่นกัน

ในบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) (ภาพที่ 34) ซึ่งเป็นทางเข้าหลักของเมือง พบว่า คนในเมืองมีแนวโน้มรับสถาปัตยกรรมได้ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นแบบพื้นถิ่น ผสม หรือสมัยใหม่ ซึ่งคาดว่าน่าจะมีสาเหตุเหมือนกับบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยอมรับได้แต่อาคารแบบพื้นถิ่นและแบบผสม ซึ่งสาเหตุที่น่าจะเหมือนกับในย่านตลาด ในเรื่องความหนาแน่นของอาคารนั้นพบว่า คนในเมืองมีแนวโน้มยอมรับสภาพอาคารที่หนาแน่นต่ำถึงปานกลาง ซึ่งน่าจะเป็นเหตุผลในเรื่องของการที่อยากจะให้ย่านทางเข้าเมืองมีความคึกคักมากขึ้น ส่วนนักท่องเที่ยวที่ยอมรับได้แต่สภาพอาคารที่หนาแน่นเบาบางเท่านั้น โดยคาดว่าอาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าในปัจจุบันย่านนี้มีตึกกรมบ้านช่องเกิดขึ้นมากพอสมควรอยู่แล้ว

ภาพที่ 72 สภาพปัจจุบันของบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

การพัฒนากายภาพในย่านนี้ก็อาจจะลดความเข้มของการอนุรักษ์ลงเช่นกันและยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้นตามสถานการณ์ของพื้นที่ (ดูแผนภาพที่ 5) โดยสถาปัตยกรรมที่จะเกิดขึ้นในบริเวณนี้ก็อาจมีได้ทั้งแบบพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่ แต่อาจต้องกำหนดเงื่อนไขในลักษณะเดียวกับบริเวณตลาด คือให้พื้นที่ในแต่ละ Block ของย่านนี้มีอาคารแบบพื้นถิ่นมากที่สุด รองลงมาคือแบบผสม และแบบสมัยใหม่ ตามลำดับ ประกอบกับอาจกำหนดให้อาคารที่อยู่ติดกับถนนใหญ่ต้องมีรูปแบบพื้นถิ่นเท่านั้น ลึกเข้าไปจึงเป็นแบบผสม และสมัยใหม่ตามลำดับ ในส่วนความหนาแน่นของอาคารนั้นอาจมีได้ในระดับต่ำถึงปานกลาง เพื่อให้ย่านนี้ดูคึกคักขึ้นบ้าง แต่ก็อาจจะต้องมีการกำหนดเงื่อนไขเช่นกัน โดยพื้นที่ที่ติดกับถนนใหญ่ควรเป็นพื้นที่ที่มีอาคารหนาแน่นเบาบาง ถัดจากพื้นที่นี้เข้าไปจึงเป็นพื้นที่ที่มีอาคารหนาแน่นปานกลาง

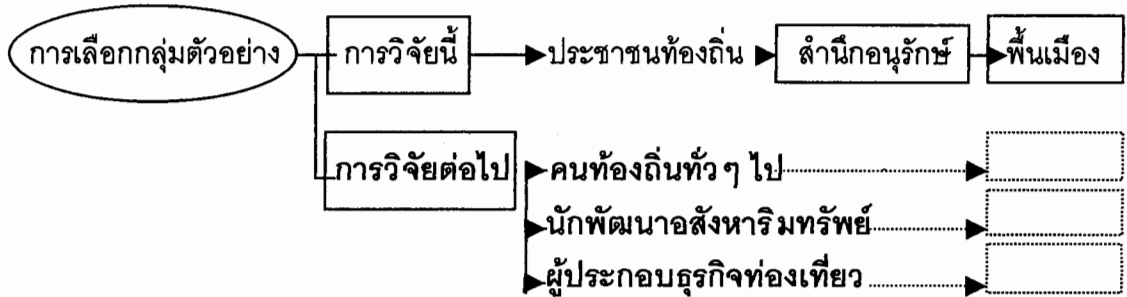
สำหรับอุปกรณ์ตกแต่งถนน พบว่า คนท้องถิ่นมีแนวโน้มรับได้หมดทั้งรูปแบบพื้นถิ่น ผสม และสมัยใหม่ ซึ่งคาดว่าอาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบขนาดเล็กที่มองเห็นได้ไม่ชัดเจนเท่าอาคารบ้านเรือน จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญ ดังนั้นไม่ว่าสิ่งเหล่านี้จะมีรูปแบบใดพวกเขาก็รับได้หมด ส่วนนักท่องเที่ยวที่รับได้แต่แบบพื้นถิ่นและแบบผสม ซึ่งคาดว่าอาจเป็นเพราะพวกเขามองว่าอุปกรณ์ตกแต่งถนนเหล่านี้ก็เป็นองค์ประกอบของเมืองที่มองเห็นได้

ชัดเจนและพบเห็นได้ทั่วไปเกือบทั่วทั้งเมือง ซึ่งก็ควรที่จะมีรูปแบบที่แสดงถึงความเป็นท้องถิ่นด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับภาพชนบทโดยรวมของเมือง การพัฒนาในเรื่องของอุปกรณ์ตกแต่งถนนนี้ก็อาจจะเปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายได้พอสมควร (ดูแผนภาพที่ 5) คือมีได้ทั้งรูปแบบพื้นบ้าน ผสม และรูปแบบใหม่ๆ แต่อาจจะต้องมีการกำหนดบริเวณที่เหมาะสมสำหรับแต่ละรูปแบบด้วย เช่น รูปแบบพื้นถิ่นและรูปแบบผสมอาจจะต้องอยู่ในพื้นที่สำคัญๆ ของเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้สอยเป็นจำนวนมาก เช่น ย่านที่พักแรม-ร้านอาหาร ย่านตลาด พื้นที่ธรรมชาติ ทางเข้าเมือง ฯลฯ ส่วนรูปแบบสมัยใหม่อาจจะกระจายอยู่ตามบริเวณต่างๆ ของเมืองที่ไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวข้องมากนัก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป เมื่อพิจารณาจากการดำเนินงานวิจัย และผลของการวิจัยนี้แล้วทำให้พบว่าน่าจะมีการวิจัยที่ต่อเนื่องจากการวิจัยนี้ได้อีก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยในกรณีของเมืองปายที่พบว่าประชาชนท้องถิ่นยังคงค่อนข้างอยากเห็นเมืองในบรรยากาศแบบชนบทอยู่ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดการณ์ไว้ ว่าคนกลุ่มนี้น่าจะอยากเห็นสภาพแวดล้อมที่ดูทันสมัย ที่เป็นเช่นนี้คาดว่าน่าจะเป็นเพราะความที่พวกเขา มีรากฐานวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและเก่าแก่ยาวนานประกอบกับการที่ยังผูกพันกับเมืองอยู่มาก ทั้งการเป็นคนเมืองนี้โดยกำเนิดและอยู่ในเมืองมานาน นอกจากนี้ยังสนใจในเรื่องทางด้านอนุรักษ์เป็นพื้นฐานและมองการพัฒนาในด้านของจิตใจเป็นสำคัญ คุณลักษณะเหล่านี้มีผลอย่างมากต่อการทำให้พวกเขาเป็นคนที่มีความสำคัญในการอนุรักษ์ค่อนข้างสูง ซึ่งมีความเป็นไปได้ อยู่เหมือนกันที่การวิจัยนี้อาจจะบังเอิญสุ่มตัวอย่างไปเจอประชาชนท้องถิ่นที่มีสำนึกอนุรักษ์ เป็นส่วนใหญ่ ผลจึงออกมาว่าคนกลุ่มนี้ยังอยากเห็นเมืองในบรรยากาศเดิมๆ อยู่ แต่ในสภาพความเป็นจริง เมืองปายอาจจะมีคนบางกลุ่มที่ไม่ได้มีสำนึกอนุรักษ์มากนักอยู่ด้วย (ถึงได้เกิดสภาพกายภาพรูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมาในบางบริเวณของเมือง) โดยอาจจะเป็นนักพัฒนา อสังหาริมทรัพย์หรือผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากต่างถิ่นบางกลุ่มที่เข้ามาลงทุน ในเมืองปาย เพียงแต่การวิจัยนี้ไม่ได้กำหนดวิธีการเลือกตัวอย่างให้เจาะจงลงไปที่คนกลุ่มนี้ โดยเฉพาะ จึงอาจจะทำให้มีคนอื่นเหล่านี้เข้ามาเป็นกลุ่มตัวอย่างน้อยหรืออาจจะไม่มีเลย ซึ่งคนอื่นเหล่านี้อาจจะไม่ได้สนใจเรื่องการอนุรักษ์ของเดิมที่มีอยู่ในเมืองเลยก็ได้ ดังนั้นหากจะมีการทำวิจัยลักษณะนี้อีกในครั้งต่อไปไม่ว่าจะเป็นในเมืองปายแห่งนี้หรือในเมืองท่องเที่ยวแห่งใด ก็ตาม ควรที่จะกำหนดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยอาจแยกเป็น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนท้องถิ่นทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในเมือง และ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเมือง ซึ่งทัศนคติของคนท้องถิ่นทั่วไป อาจจะไม่เหมือนกับทัศนคติของนักพัฒนาสังหาริมทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวได้ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างให้ละเอียดขึ้นเช่นนี้น่าจะทำให้ได้ผลการศึกษาที่ครอบคลุมไปยัง คนกลุ่มต่างๆ ในเมืองได้ทั่วถึงมากขึ้น (ดูแผนภาพที่ 6)

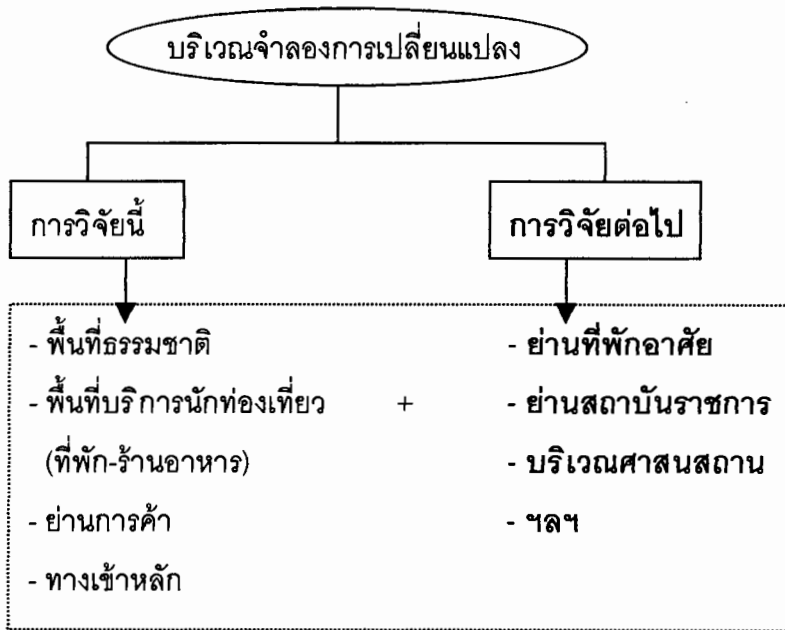

แผนภาพที่ 6 ข้อเสนอแนะในการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

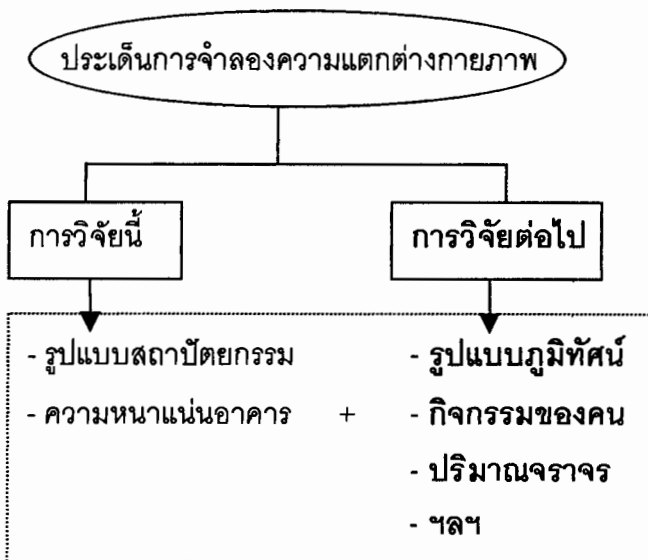
2. บริเวณที่ถูกเลือกมาทำการจำลองการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองปายนี้ได้แก่ บริเวณที่เป็นพื้นที่ธรรมชาติของเมือง บริเวณที่เป็นพื้นที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว (เช่นย่านร้านอาหาร-ที่พักแรม) ย่านการค้าของเมือง (เช่นบริเวณตลาด) และบริเวณทางเข้าหลักของเมือง ซึ่งความจริงนั้นในเมืองฯ หนึ่งอาจจะมีบริเวณสำคัญอื่นๆ อีกนอกเหนือจาก 4 บริเวณข้างต้น ดังนั้นหากจะมีการทำวิจัยลักษณะนี้ขึ้นมาอีกไม่ว่าจะเป็นในเมืองนี้หรือเมืองอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเมืองนี้ก็อาจจะทำการจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพในบริเวณอื่นๆ ของเมืองด้วย เช่น ย่านที่พักอาศัยของคนในเมือง ย่านสถาบันราชการ หรือบริเวณศาสนสถาน เป็นต้น ซึ่งน่าจะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพที่ครอบคลุมบริเวณต่างๆ ของเมืองทั่วถึงยิ่งขึ้น (ดูแผนภาพที่ 7)

3. ประเด็นที่ใช้จำลองความแตกต่างของสภาพกายภาพเมืองในการวิจัยนี้คือ รูปแบบสถาปัตยกรรม (Architectural Style) และสภาพความหนาแน่นของอาคาร (Buildings Density) เนื่องจากผู้วิจัยคิดว่า 2 ประเด็นนี้เป็นสิ่งที่คนทั่วไปเห็นภาพได้ค่อนข้างชัดเจนจริงๆ แล้วอาจจะมีประเด็นอื่นๆ อีกที่สามารถนำมาใช้จำลองให้สภาพกายภาพในเมืองดูแตกต่างกัน เช่น รูปแบบภูมิทัศน์ (Landscape Style) กิจกรรมของผู้คน (People Activities) ปริมาณการจราจร (Traffic Volume) ฯลฯ การวิจัยในลักษณะนี้ หากจะมีการทำขึ้นมาอีกไม่ว่าจะเป็นในเมืองท่องเที่ยวแห่งใดก็ตาม อาจนำเอาประเด็นอื่นๆ ที่ว่านี้ มาจำลองความแตกต่างของสภาพกายภาพเมืองด้วย นอกเหนือจากรูปแบบสถาปัตยกรรม

และความหนาแน่นของอาคารที่กล่าวข้างต้น ซึ่งก็จะทำให้ได้ศึกษาในประเด็นทางกายภาพที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น (ดูแผนภาพที่ 8)

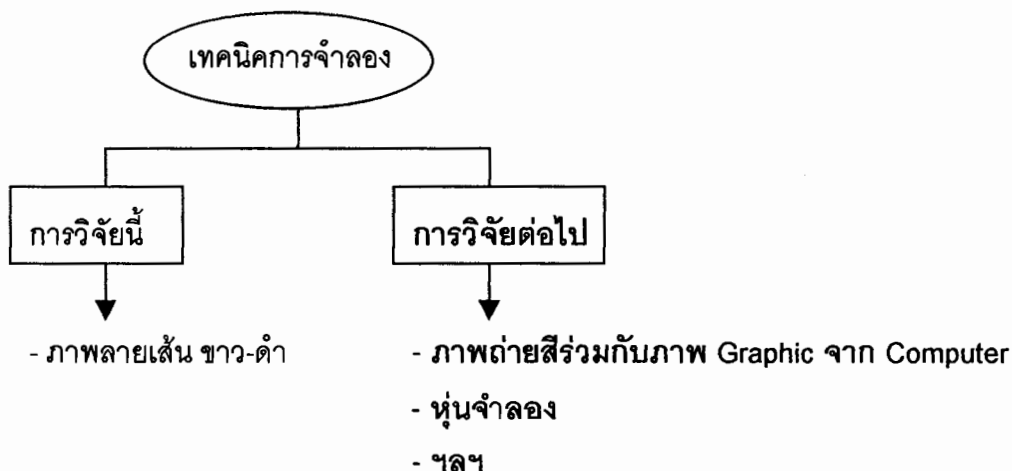

แผนภาพที่ 7 ข้อเสนอแนะในเรื่องบริเวณที่จะนำมาจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

แผนภาพที่ 8 ข้อเสนอแนะในเรื่องประเด็นที่จะใช้จำลองความแตกต่างของสภาพกายภาพเมืองสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4. การใช้ภาพถ่ายลายเส้นขาว-ดำ (Line Drawings) จำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพกายภาพเมืองอาจจะมีข้อเสียอยู่บ้างคือ การที่เป็นลายเส้นไม่ใช่ภาพถ่ายปกติทั่วไป จึงเป็นไปได้ อยู่เหมือนกันที่ผู้ดูอาจจะไม่คุ้นเคย ทำให้มองไม่ค่อยออกกว่าภาพนั้นๆ คือบริเวณใดของเมือง นอกจากนั้นการที่ภาพแต่ละภาพเป็นลายเส้นเหมือนกันหมด ถ้าผู้ดูดูแบบผ่านๆ ไม่สังเกตให้ดี ก็อาจจะมองไม่เห็นความแตกต่างระหว่างภาพแต่ละภาพ ดังนั้น ผู้ที่คิดจะทำวิจัยรูปแบบนี้ ในครั้งต่อไปอาจทดลองใช้เทคนิคอื่นในการจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง เช่น ใช้ภาพถ่ายสีร่วมกับการสร้างภาพด้วยคอมพิวเตอร์ หรือใช้การทำหุ่นจำลอง ฯลฯ ซึ่งวิธีการเหล่านี้ อาจจะทำให้ผู้ดูมองออกได้ง่ายขึ้นว่าบริเวณนั้นคือพื้นที่ส่วนใดของเมืองและจะทำให้พวกเขา เห็นความแตกต่างของภาพแต่ละภาพได้ชัดขึ้นก็เป็นได้ (ดูแผนภาพที่ 9)

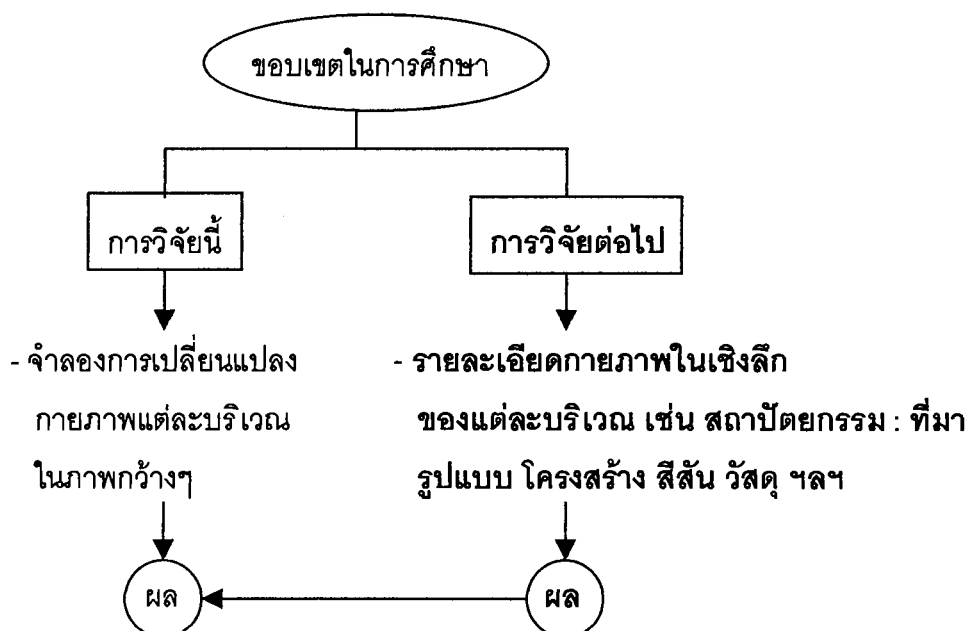
แผนภาพที่ 9 ข้อเสนอแนะในเรื่องการเลือกใช้เทคนิคการจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5. การวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษาคือ ทำการจำลองการเปลี่ยนแปลงกายภาพในบริเวณสำคัญของเมืองในระดับที่เป็นภาพกว้างๆ แต่จะไม่ได้ทำการศึกษาลงไปในรายละเอียดกายภาพของบริเวณนั้นๆ มากนัก ดังนั้นหากจะมีงานวิจัยต่อเนื่องจากงานวิจัยนี้ สิ่งที่น่าจะทำก็คือ ศึกษาให้ลึกลงไปถึงรายละเอียดทางกายภาพของแต่ละบริเวณสำคัญของเมือง ยกตัวอย่างเช่น เรื่องของสถาปัตยกรรม โดยควรศึกษาและวิเคราะห์อย่างละเอียดไม่ว่าจะเป็น ที่มา รูปแบบองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม โครงสร้าง วัสดุก่อสร้าง สีสีน ฯลฯ ซึ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้ อาจจะสามารถนำมาพิจารณาประกอบกับผลของการวิจัยนี้ซึ่งจะนำไปสู่การเสนอแนะ

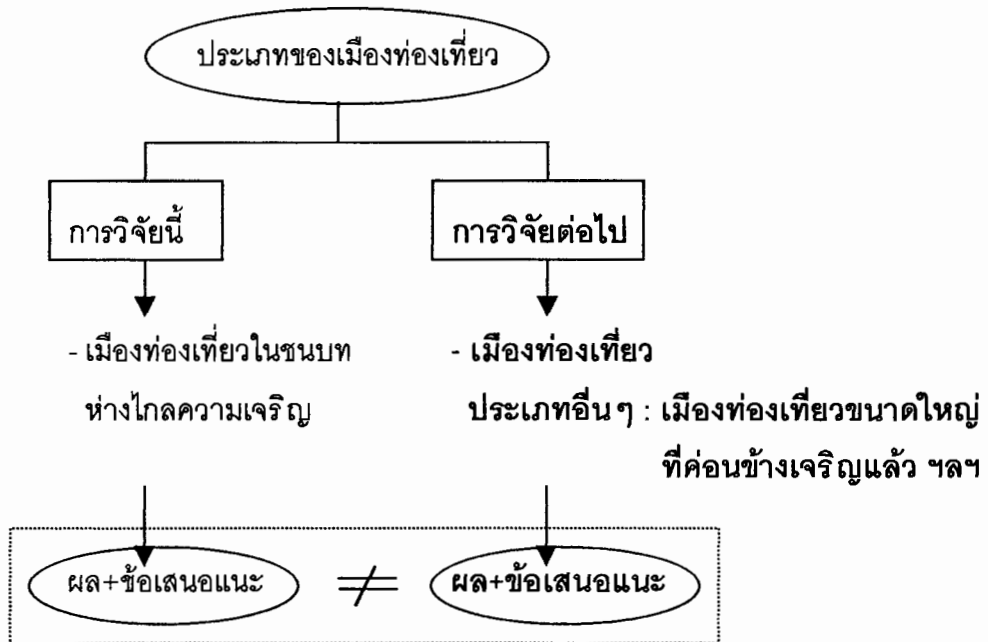
ในเรื่องรูปร่างหน้าตาของสถาปัตยกรรมที่ควรและไม่ควรจะเกิดขึ้นในแต่ละบริเวณของเมืองได้เป็นต้น (ดูแผนภาพที่ 10)

6. เนื่องจากผลของการวิจัยนี้เป็นผลที่ได้จากการศึกษาทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบทที่ค่อนข้างห่างไกล ความเจริญ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยนี้จึงเหมาะที่จะใช้สำหรับเมืองท่องเที่ยวประเภทนี้เท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้กับเมืองท่องเที่ยวได้ทุกประเภท ดังนั้นน่าจะมีการทำวิจัยลักษณะนี้ในเมืองท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ ดูด้วย เช่น เมืองท่องเที่ยวขนาดใหญ่ที่ค่อนข้างเจริญแล้ว ฯลฯ ซึ่งผลที่ได้อาจจะไม่เหมือนกับเมืองท่องเที่ยวเล็กๆ ในชนบท นั้นหมายถึงข้อเสนอแนะก็อาจจะไม่เหมือนกันด้วย (ดูแผนภาพที่ 11)

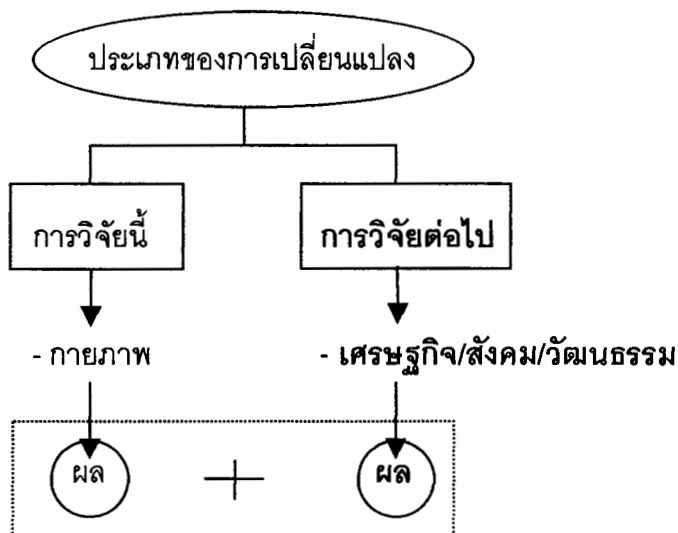
7. การวิจัยนี้เน้นที่การศึกษาทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองเท่านั้น ในความเป็นจริงแล้วเมืองมีการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่นๆ อีก เพราะฉะนั้นงานวิจัยที่จะเกิดขึ้นต่อจากงานวิจัยนี้อาจจะทำการศึกษาทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านอื่นของเมือง เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อที่จะเปรียบเทียบได้ว่าทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองในแต่ละด้านนั้นมีความสอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไรบ้าง ซึ่งจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการวางแผนทางพัฒนาเมืองให้ตอบสนองความต้องการในแต่ละด้านได้อย่างเหมาะสม (ดูแผนภาพที่ 12)

แผนภาพที่ 10 ข้อเสนอแนะในเรื่องขอบเขตที่น่าจะทำการศึกษาลำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

แผนภาพที่ 11 ข้อเสนอแนะในเรื่องประเภทของเมืองท่องเที่ยวที่น่าจะทำการศึกษาลำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

แผนภาพที่ 12 ข้อเสนอแนะในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของเมืองในด้านที่น่าจะทำการศึกษาลำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ขวัญชัย วงศ์นิติกร. "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของผู้อยู่อาศัยในเขตหมู่บ้านจัดสรรชานเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านจัดสรรเทพประทาน อำเภอ บางกรวย จังหวัดนนทบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- เดชา บุญค้ำ. คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2531.
- ตุ้ย ชุมสาย ณ อยุธยา, หม่อมหลวง. หลักวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ แพร์พิทยา, 2518.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ, การวัดความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ปรียาพร พรหมพิทักษ์. "ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณอุทยานแห่งชาติภูกระดึง จังหวัดเลย." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2528.
- ปาริชาติ เรืองวิเศษ. แม่ฮ่องสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สารคดี, 2542.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2540.
- พันทิพา ไชยประดิษฐ์. "ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.
- ภมรรัตน์ สุธรรม. "ความรู้และทัศนคติของประชาชนอำเภอเกาะพะงันที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่ง." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- มณฑล จันทร์แจ่มใส. "การศึกษาทัศนคติของชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว : กรณีศึกษาเกาะมุก จังหวัดตรัง." วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมือง มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2541.

- มหาวิทยาลัยศิลปากร. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. การศึกษาเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอนและบริเวณเกี่ยวเนื่อง กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2537.
- สนิท สมัครการ และ สุนทรী โคมิน. ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจจิต กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.
- สมศักดิ์ สุริยะเจริญ. "ความตระหนักของปลัดอำเภอเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2538.
- สุทธิวรรณ จันทร์ภูมรินทร์. "ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ศึกษากรณีหมู่บ้านใกล้เคียงในอำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
- สุวีพร ภัทรพรนันท์. "ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. "รายงานการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อประชาชน." 2525, (อัดสำเนา)
- โสภาคย์ ผาสุกนิรันดร์. การออกแบบสภาพแวดล้อมในชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2537.
- เวชชวุฒิ บุญชูวิทย์. "เงื่อนไขทางวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าอีเก้อ ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านแสนเจริญใหม่ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531.
- อมรรัตน์ ปานกล้า. "ชาวไทยใหญ่แม่ฮ่องสอน บนวิถีโลกไร้พรมแดน." สยามอารยะ 4, 45 (พฤศจิกายน 2539) : 20.
- อรศิริ ปาณินท์ และคณะ. การศึกษาเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเมืองแม่ฮ่องสอนและบริเวณเกี่ยวเนื่อง. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., 2537.
- อรศิริ ปาณินท์. มนุษย์กับการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรม. นครปฐม : แผนกบริการกลาง สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2528.

- อรอุมา บัวสง่า. "ปัจจัยที่ยังผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของคนเมือง ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนตรอกบ้านพานถม กรุงเทพมหานคร." สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชามานุษยวิทยา คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.
- อวิรุทธ์ เจริญทรัพย์ และ นฤพนธ์ ไชยยศ. จิตวิทยาสถาปัตยกรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต, 2543.
- อำนาจ เย็นสบาย. สุนทรียภาพ กรุงเทพมหานคร : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2520.

ภาษาต่างประเทศ

- Barnett, Jonathan. An Introduction to Urban Design. New York : Harper & Row, Publisher 1982.
- Friend, Joseph, and Davit Guralink. Webster's New York Dictionary of American Language. New York : The World Publishing Co., 1975.
- Good, Carter V., Dictionary of Education. New York : Mc. Graw-Hill Book Company, 1973.
- Green, Ray. "Scenic and town character assessment." Australian Planner 37, 2000 (2000) : 28-34.
- Hahn, Martin E., and Edward C. Simmel. Communication Behavior and Evaluation. New York : Academic Press, 1976.
- Lang, Jon T. Urban Design : The American Experience. New York : Van Nostrand Reinhold, 1994.
- Noronha, Raymond. "Social and Cultural Dimension of Tourism." World Bank Staff Working Paper, no.326. (April 1979).
- Palmer, James F. Studies in Landscape Perception. Massachusetts : University of Massachusetts, 1976.
- Sanoff, Henry. Designing with Community Participation. Stroudsburg : Dowden, Hutchinson & Ross, Inc., 1978.
- Shirvani, Hamid. Urban Design Review, A Guide for Planners. Chicago : The Planners Press, 1981.
- Smith, Peter F. The Syntax of Cities. London : Hutchinson & Co.Ltd., 1977.

Thiel, Philip. The Tourist and The Habitué : Two Polar Modes of Environmental Experience. n.p., 1964.

Vining, Joanne. "Predicting scenic values in forested residential landscapes." Journal of Leisure Research 16, (1984) : 124-135.

Whittick, Arnold. Encyclopedia of Urban Planning. New York : Mc Graw – Hill Book Co., 1974.

Worskett, Roy. The Character of Towns. 2 nd ed. London : William Clowes and Sons, Ltd.,1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ Face-to-Face Interview

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น
และนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
ของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย : นาย โอฟาร์ เจริญชัย
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. กรุณาบอกถึงเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของเมืองปาย (สมมติว่าท่านกำลังอธิบายให้กับ
คนที่ไม่เคยมาเมืองนี้มาก่อนเลย)

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าอะไรที่ช่วยส่งเสริมเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของเมืองปาย

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าอะไรเป็นตัวทำลายเอกลักษณ์หรือลักษณะเฉพาะของเมืองปาย

.....

.....

.....

FACE-TO-FACE INTERVIEW

Research Title : Relationships between Attitudes of Local People and Tourists
and Physical Changes of A Rural Tourism Town :
The Case Study of Pai, Maehongson Province

By : Mr. Orarn Charoenchai
Student in Department of Urban Design and Planning
Faculty of Architecture, Silpakorn University

1. In your own words briefly describe the character of this town. Imagine you are trying to describe what this town is like to someone who has never been here before.

.....
.....
.....

2. List the features of this town that most contribute to its distinctive character. These are distinctive elements of the town's built and/or natural environment that you feel most strongly convey its character.

.....
.....
.....

3. List the features of this town that you think have been most responsible for loss and/or degradation of the town's distinctive character.

.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ Projective Mapping

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น
และนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
ของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย : นาย โอฟ้าร เจริญชัย
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

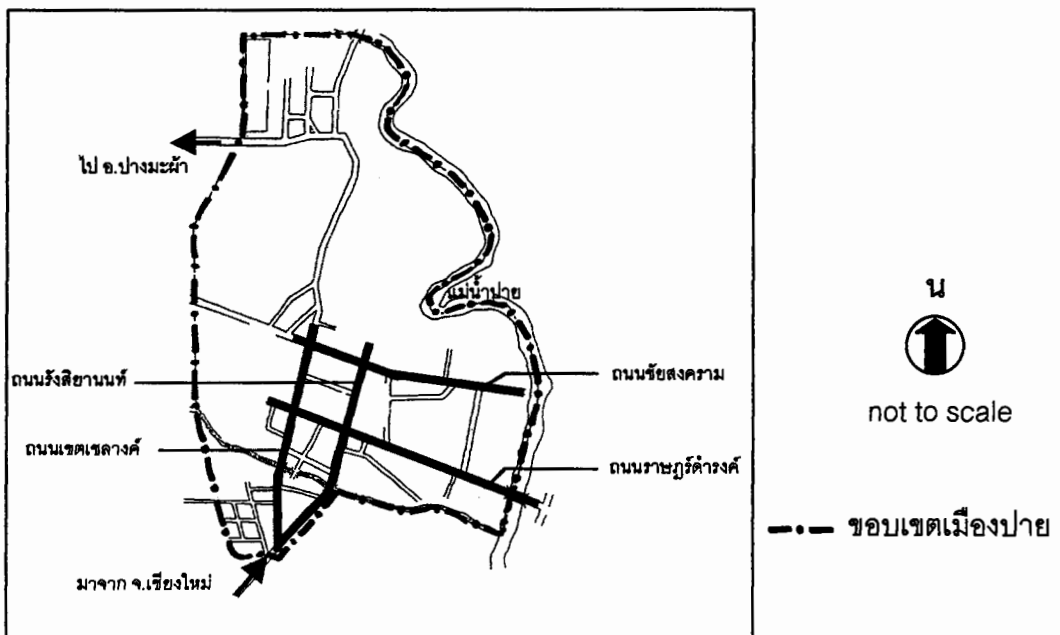
1. เมื่อพูดถึงเมืองปาย ท่านจะนึกถึงบริเวณใดของเมืองบ้าง

.....

.....

.....

2. กรุณาบอกถึงจุดที่จะถ่ายรูปบริเวณดังกล่าวได้อย่างชัดเจน (โดยระบุตำแหน่ง
ที่ควรจะเป็นถ่ายและทิศทางที่ควรจะมีมองสำหรับแต่ละบริเวณลงในแผนที่ข้างล่างนี้)

แผนที่เมืองปาย

ภาคผนวก ค

โครงสร้างของแบบสอบถาม

หน้าปก

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย : นาย โอฟาร์ เจริญชัย
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

1. เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่ประชาชนท้องถิ่นในเมืองปายมีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง
2. เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติข้างต้น

ส่วนประกอบของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 : ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง
- ส่วนที่ 2 : ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง
- ส่วนที่ 3 : ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น
และนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
ของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย : นาย โอฟาร์ เจริญชัย
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

1. เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่นักท่องเที่ยวมีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองปาย
2. เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์
กับทัศนคติข้างต้น

ส่วนประกอบของแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 : ทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง
- ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมการท่องเที่ยว
- ส่วนที่ 3 : ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล

Questionnaire

Research Title : Relationships between Attitudes of Local People and Tourists and Physical Changes of A Rural Tourism Town : The Case Study of Pai, Maehongson Province

By : Mr. Orarn Charoenchai
Student in Department of Urban Design and Planning
Faculty of Architecture, Silpakorn University

Objectives of the questionnaire

1. Examining data about the attitudes of the tourists towards the physical changes of Pai.
2. Examining data about the factors which probably relate to the attitudes above.

Components of the questionnaire

This questionnaire comprises 3 parts

- Part 1 : Attitudes towards the physical changes of the town
- Part 2 : Behavior of the tourists
- Part 3 : Personal characteristics

แบบสอบถาม

โครงการวิจัยเรื่อง : ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนท้องถิ่น
และนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
ของเมืองท่องเที่ยวในชนบท : กรณีศึกษาเมืองปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

โดย : นาย โอฟ้าร เจริญชัย
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม

เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องทัศนคติที่นักวิชาชีพส่วนกลางมีต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
ของเมืองท่องเที่ยวในชนบท

แบบวัดทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ส่วนที่ 1 : ทักษะคิดต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมือง

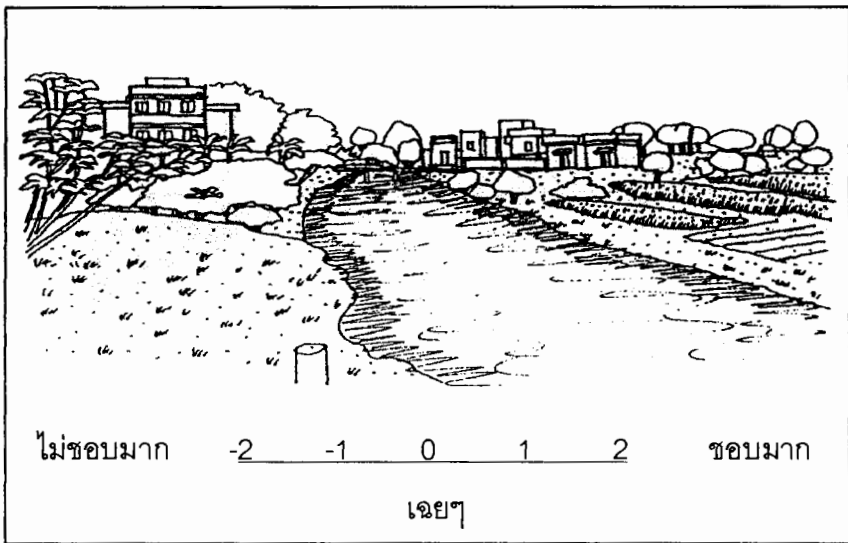
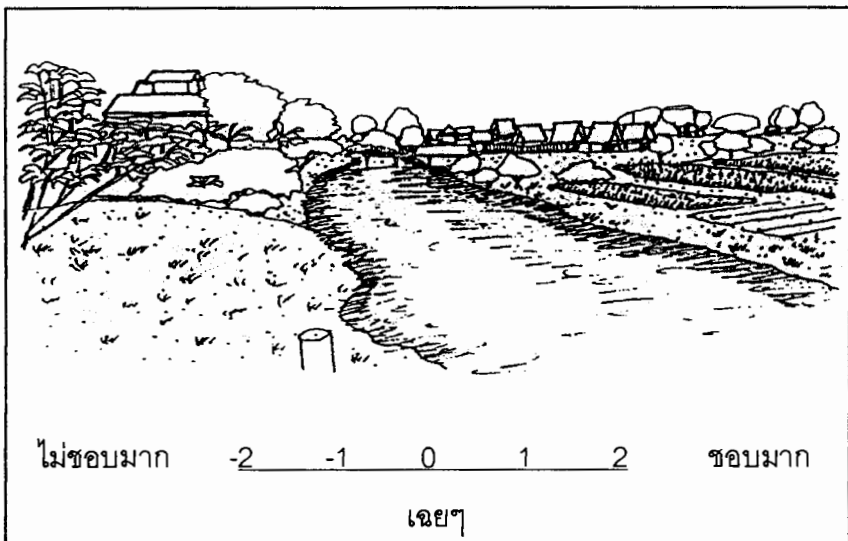
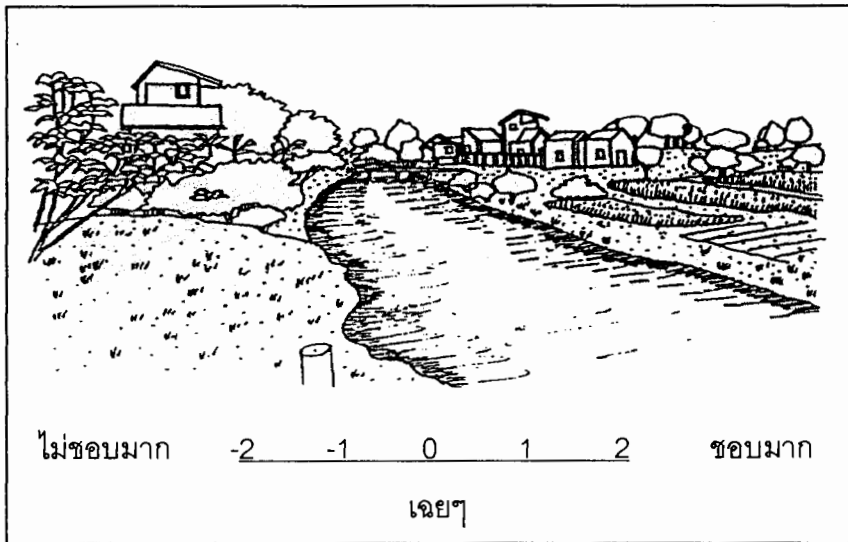
คำชี้แจง ภาพที่ท่านจะได้เห็นต่อไปนี้เป็นภาพของบริเวณต่างๆ ในเมืองปาย

ให้ท่านบอกว่าท่านชอบหรือไม่ชอบภาพแต่ละภาพโดยทำเครื่องหมาย X

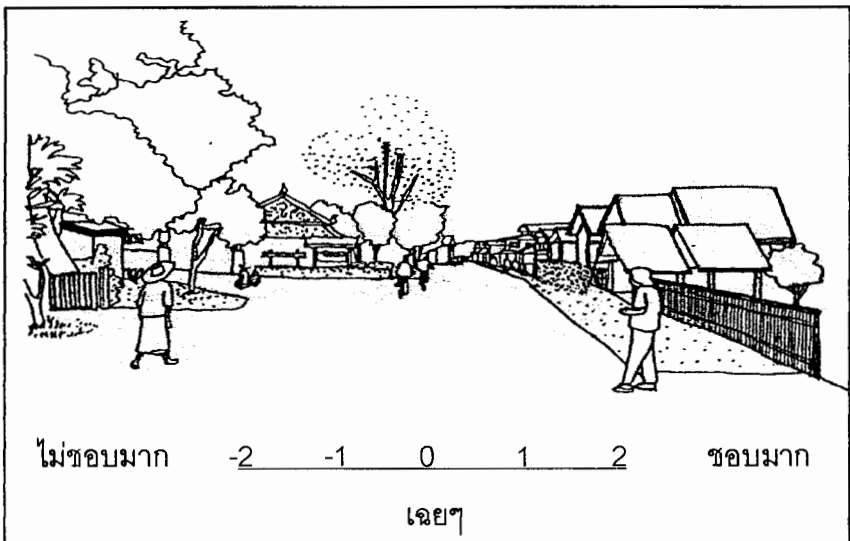
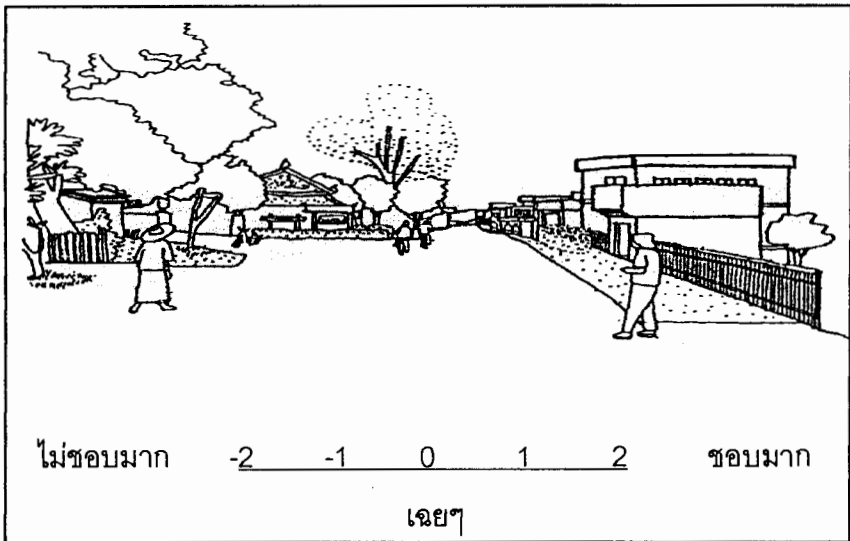
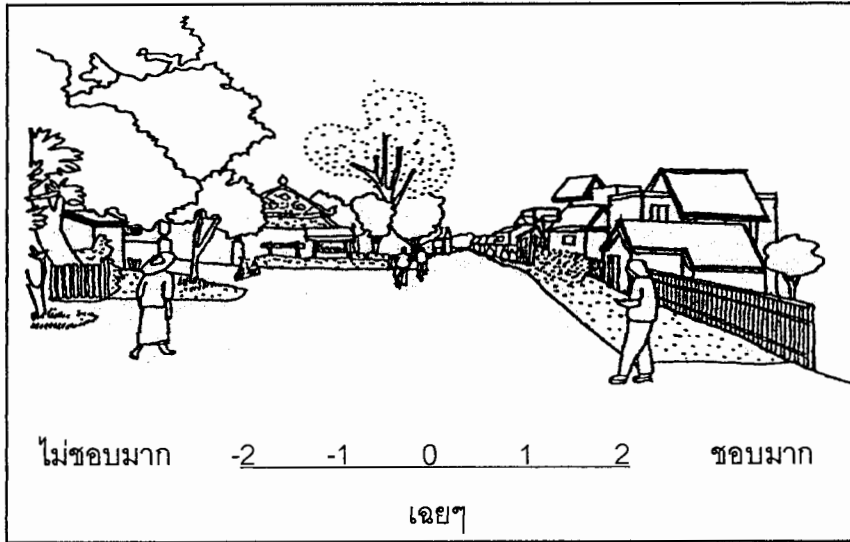
ลงบนตัวเลขแสดงระดับความชอบ-ไม่ชอบที่อยู่ใต้ภาพ

(กรุณาเปรียบเทียบเฉพาะภาพที่อยู่ในหน้าเดียวกันเท่านั้นไม่ต้องเปรียบเทียบกับภาพในหน้าอื่นๆ)

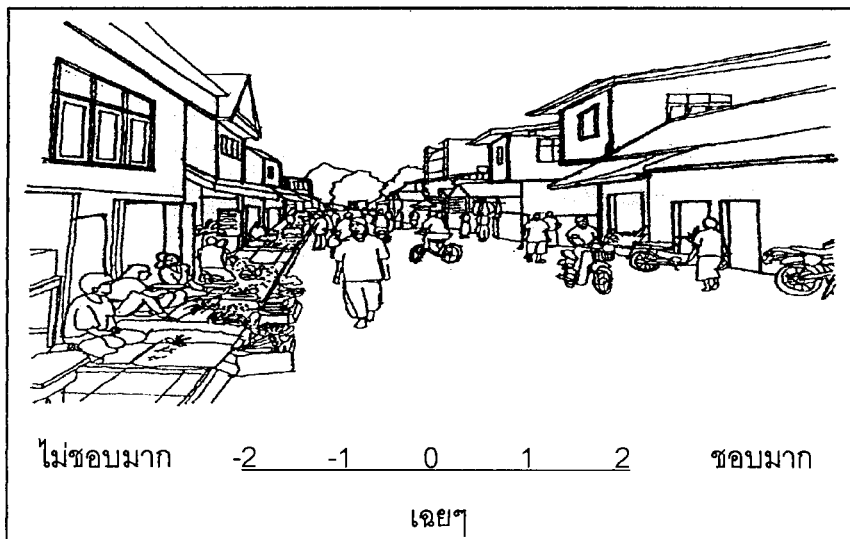
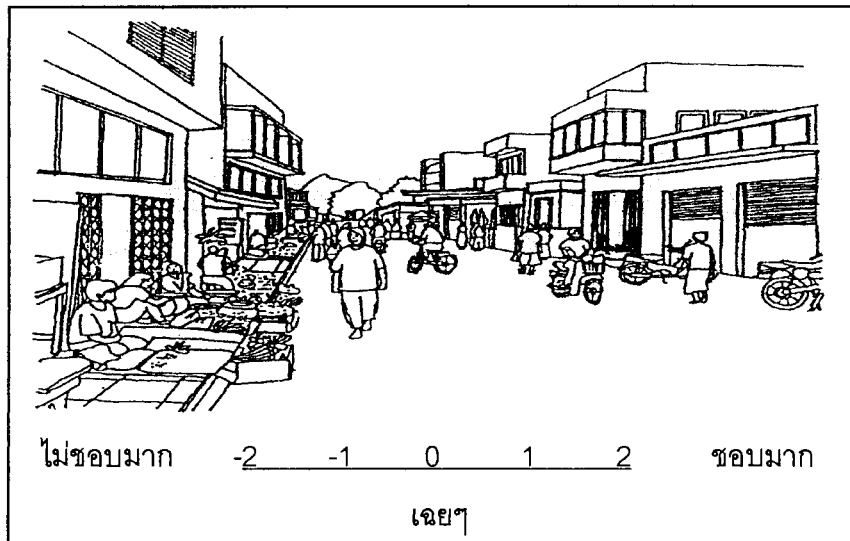
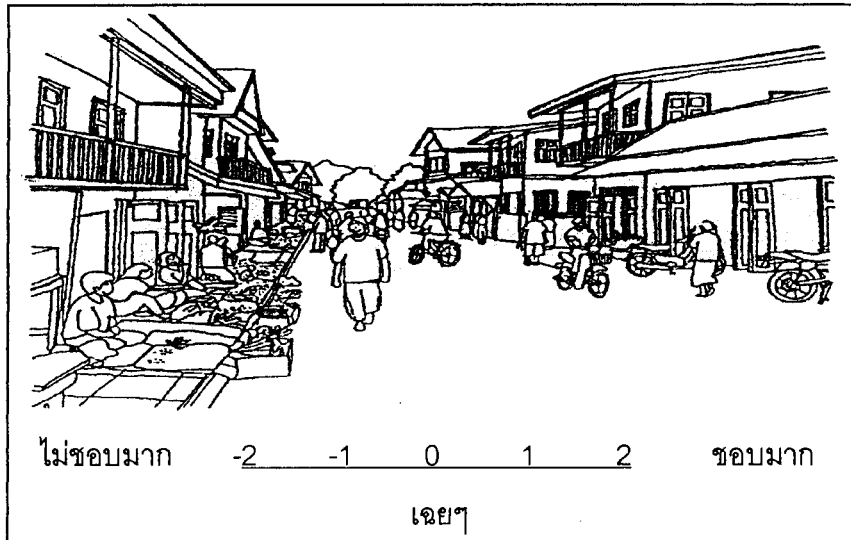
● บริเวณริมแม่น้ำสาย

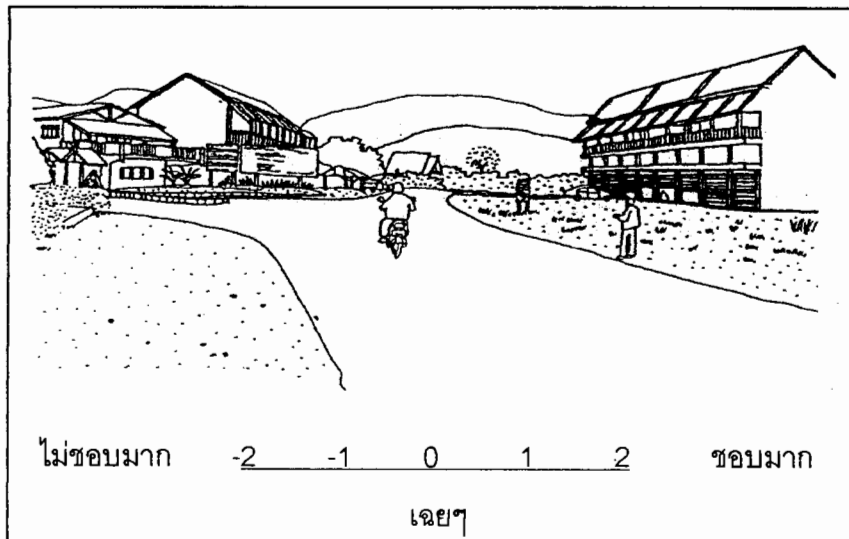
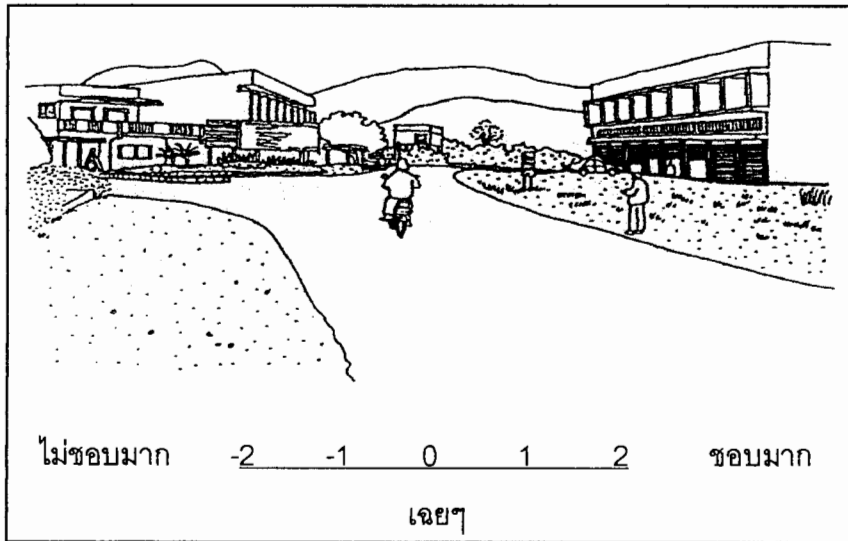
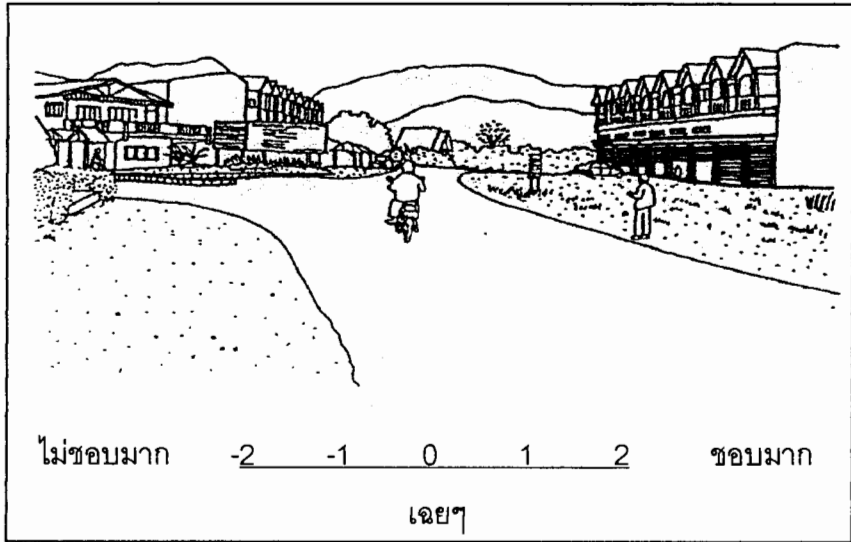
● ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

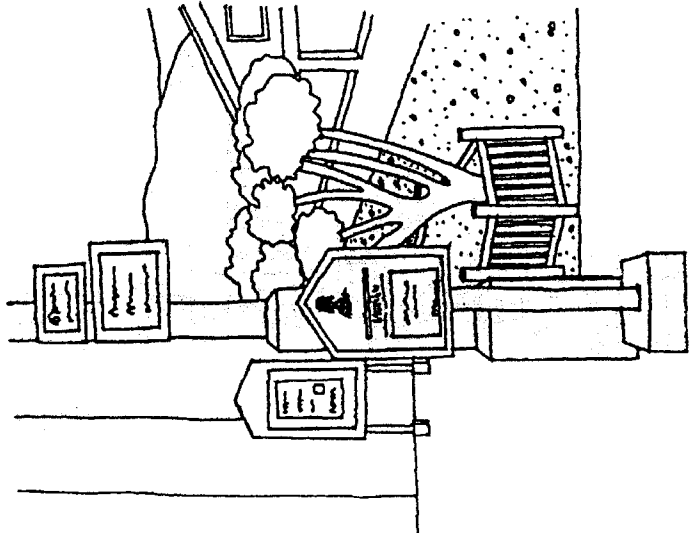
● บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

● บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

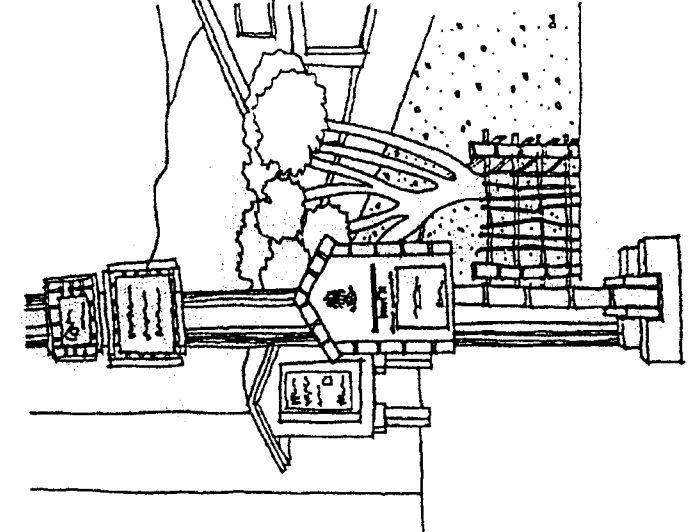

● อุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

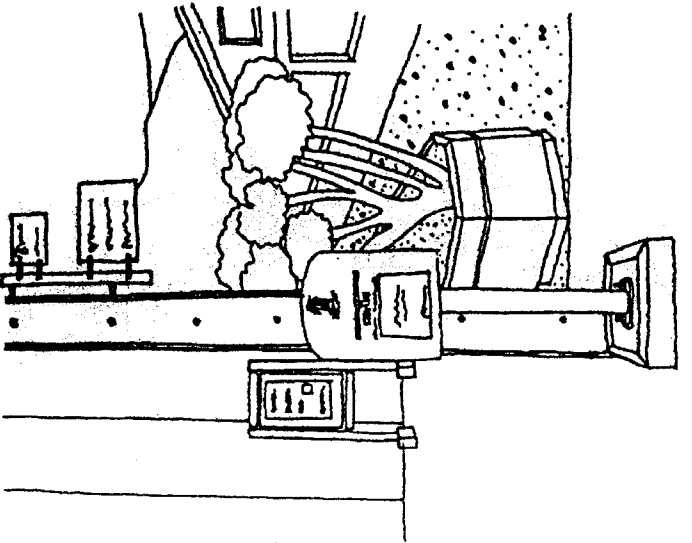
ไม่ชอบมาก -2 -1 0 1 2 ชอบมาก

เฉลี่ย

ไม่ชอบมาก -2 -1 0 1 2 ชอบมาก

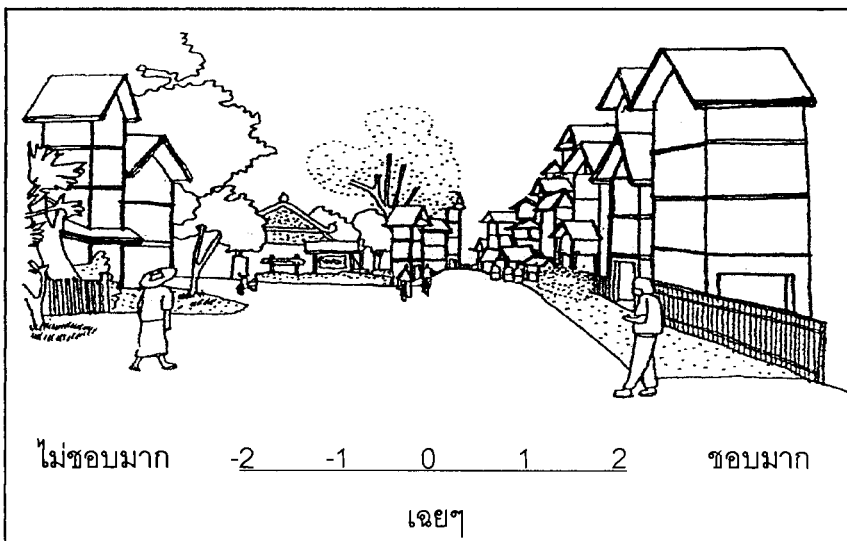
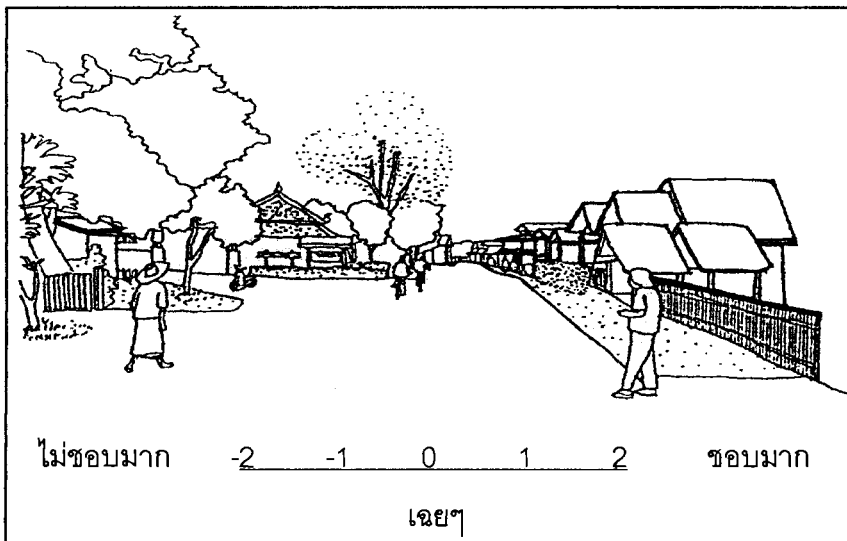
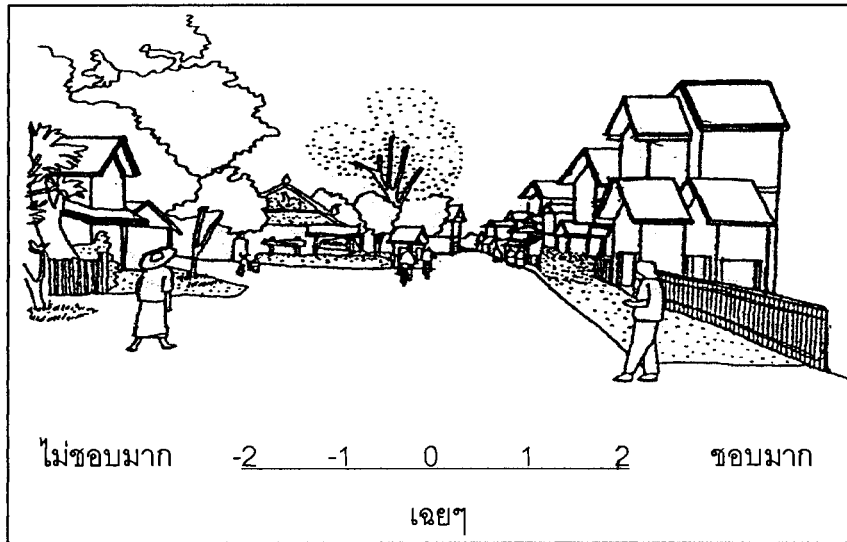
เฉลี่ย

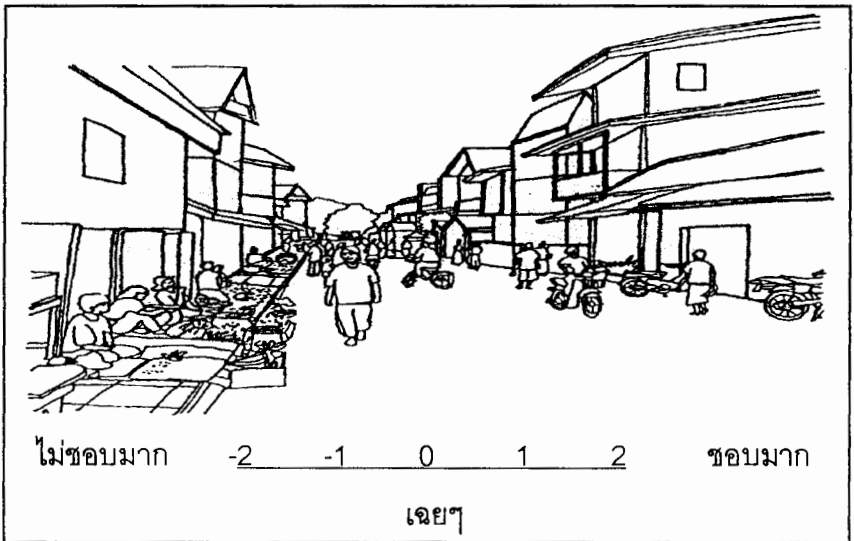
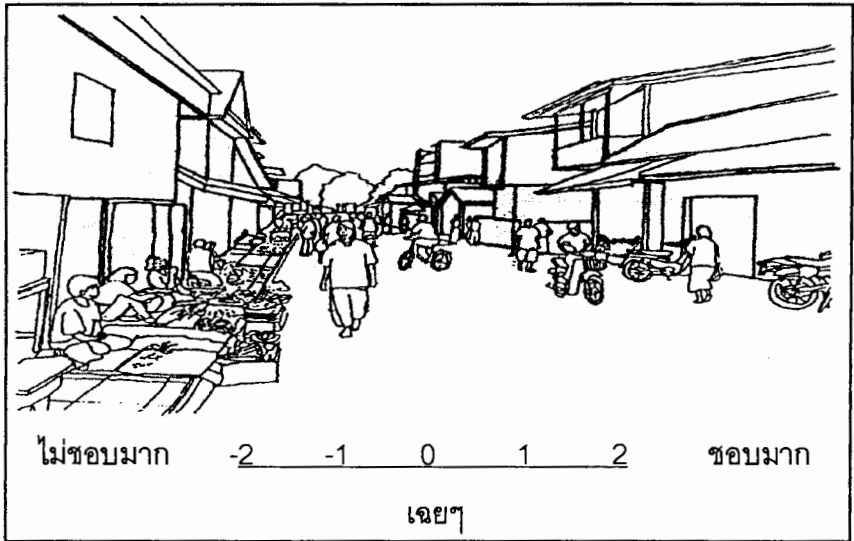
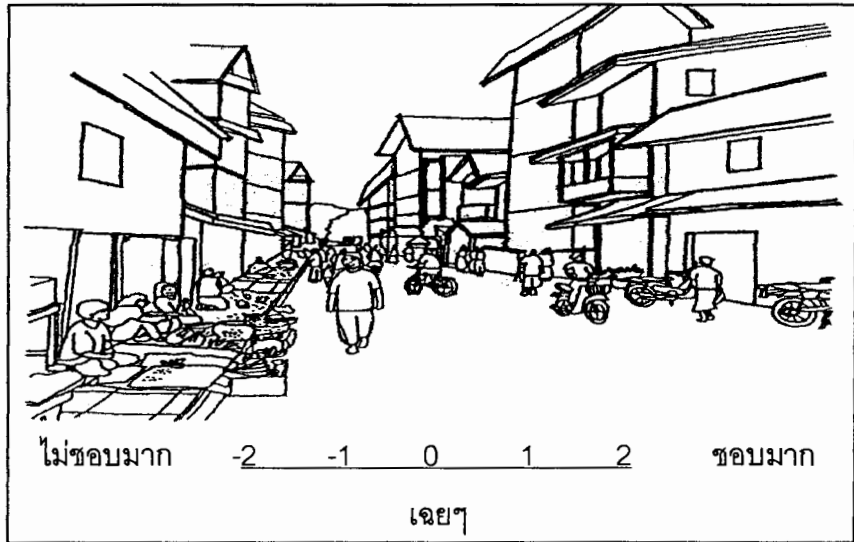
ไม่ชอบมาก -2 -1 0 1 2 ชอบมาก

เฉลี่ย

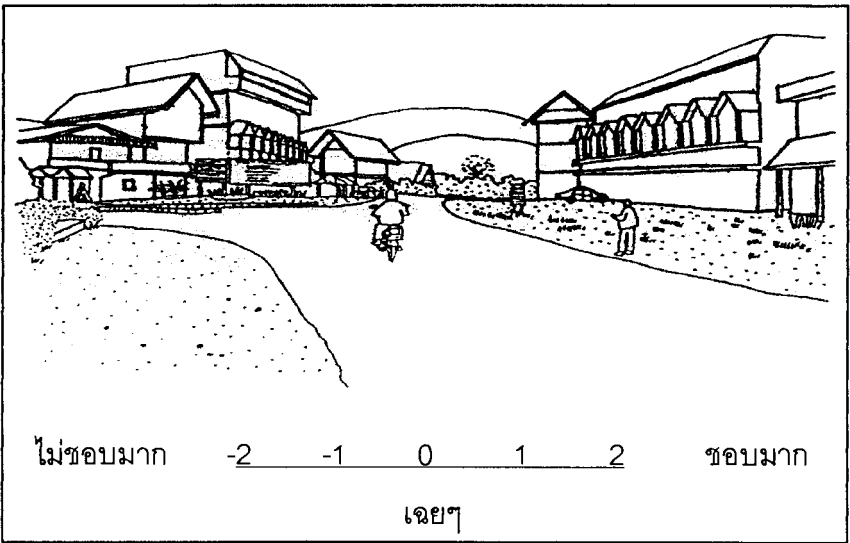
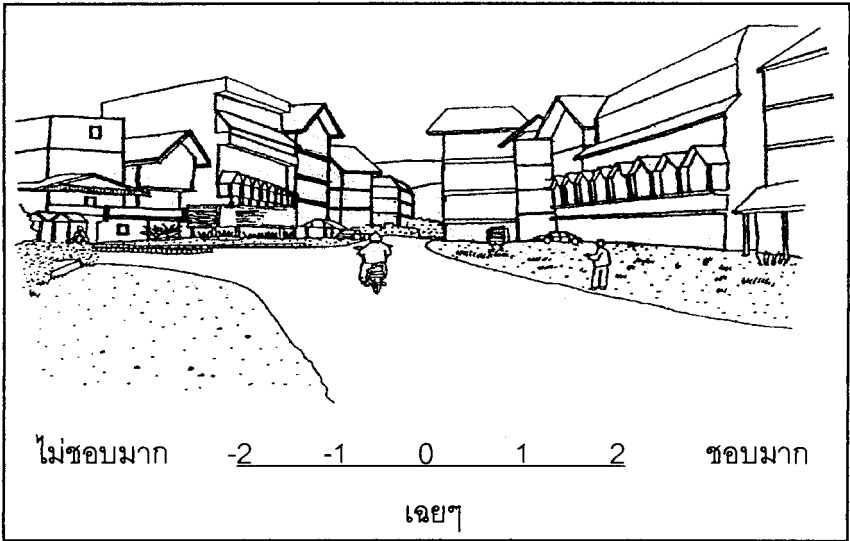
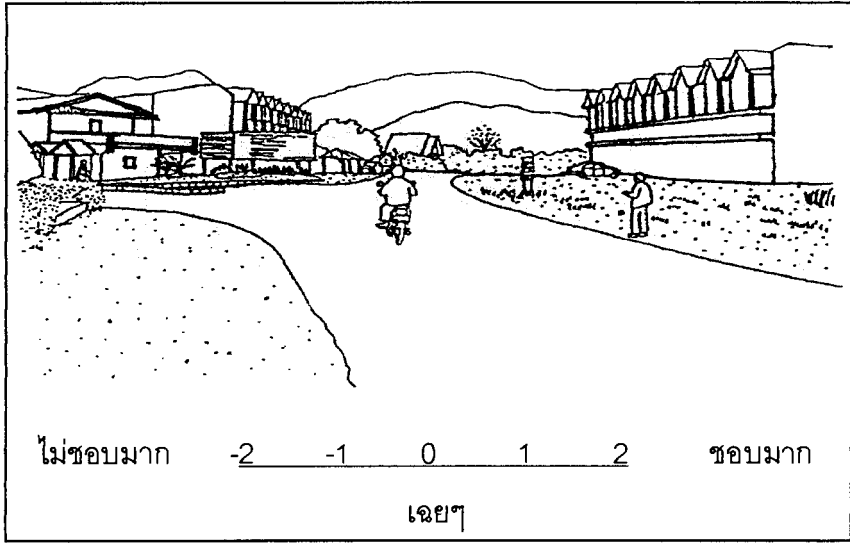
● ย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

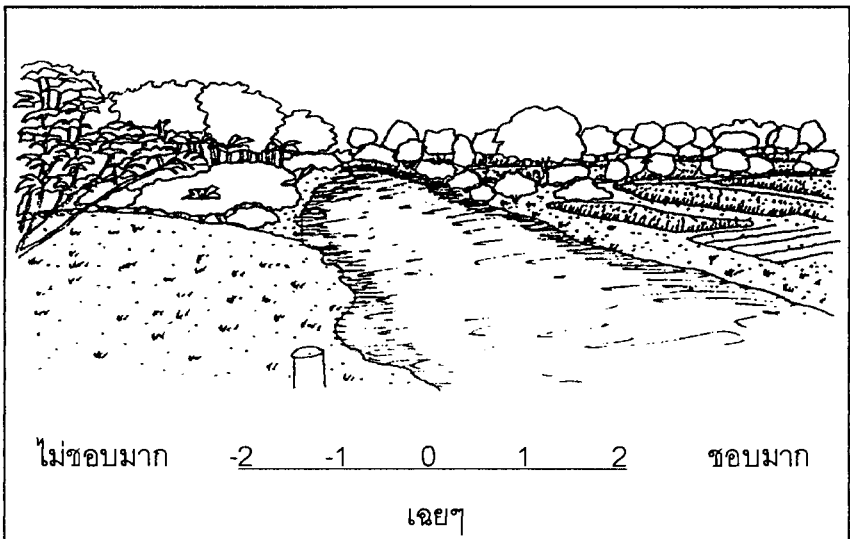
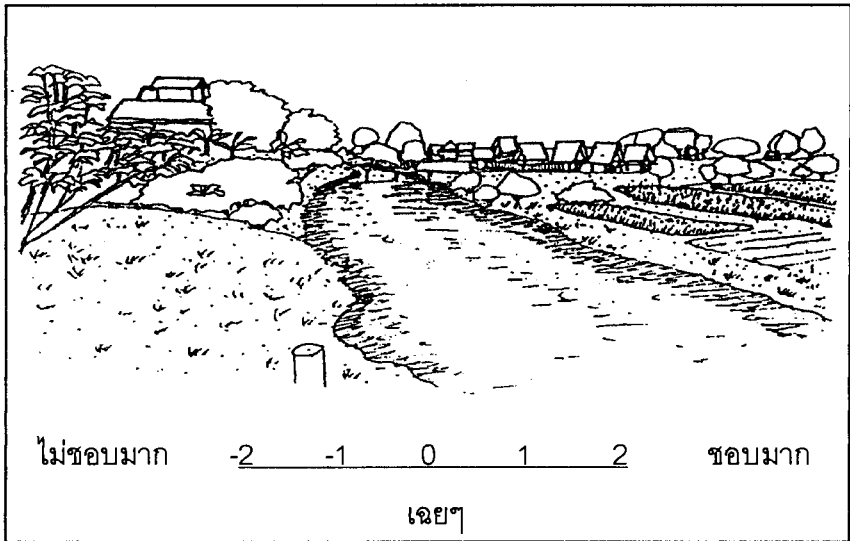
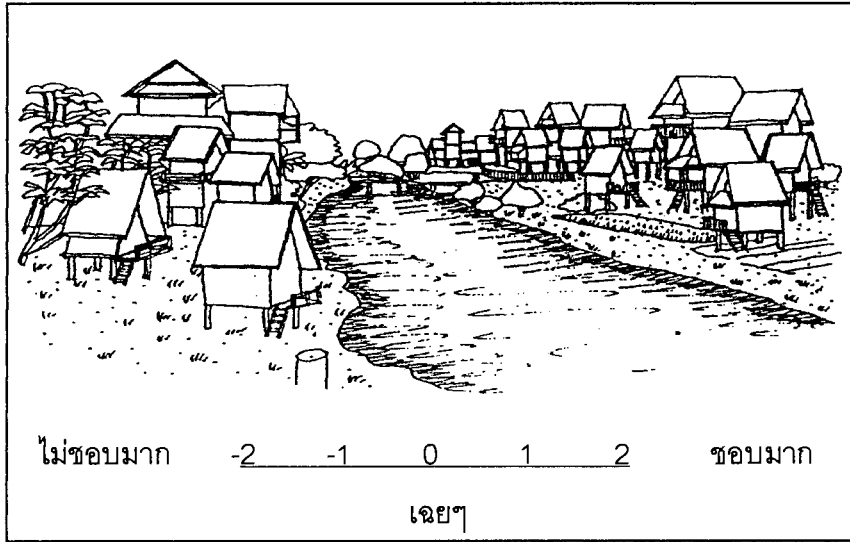
● บริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

● บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

● บริเวณริมแม่น้ำสาย

Part 1 : Attitudes towards the physical changes in the town

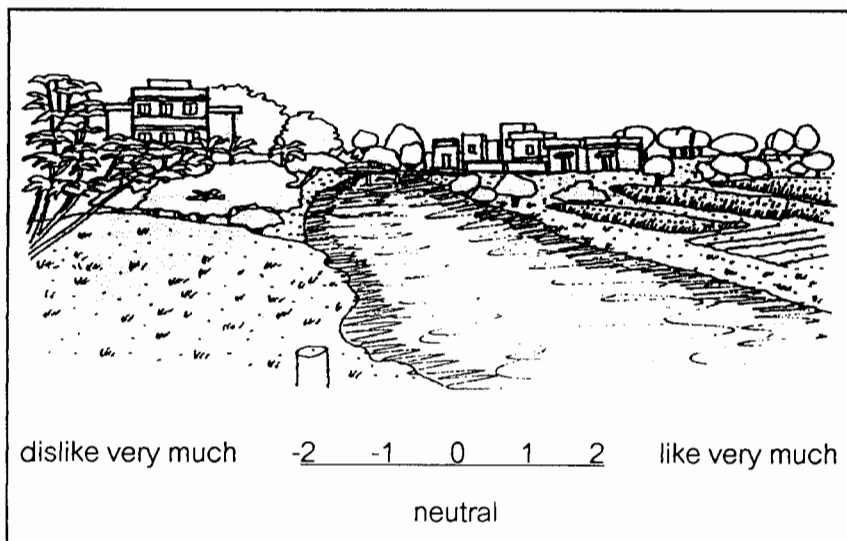
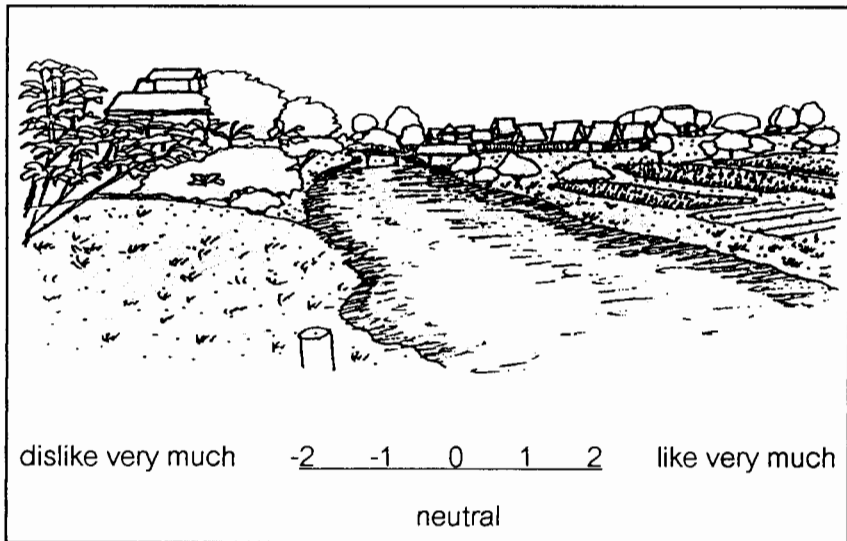
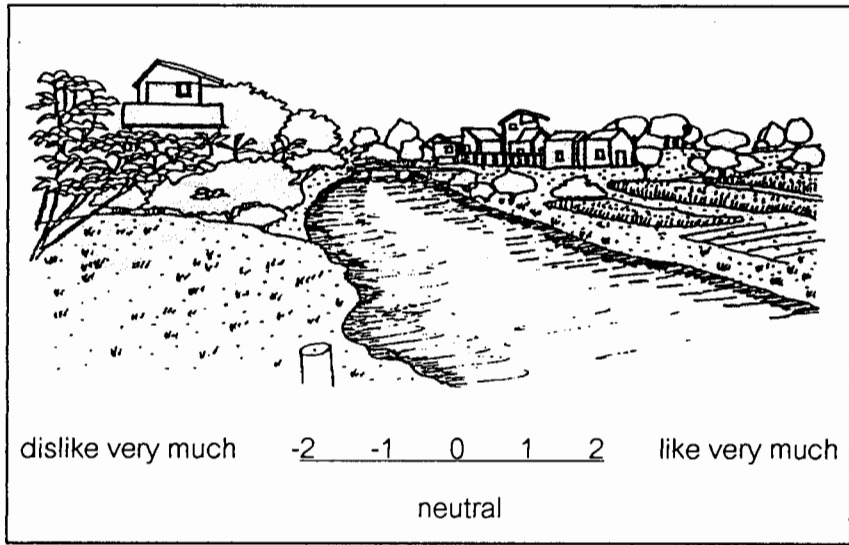
Instruction The following sets of drawings are from different areas in Pai.

Please give a preference rating for each drawing by put a cross (X) on a preference rating number under each drawing.

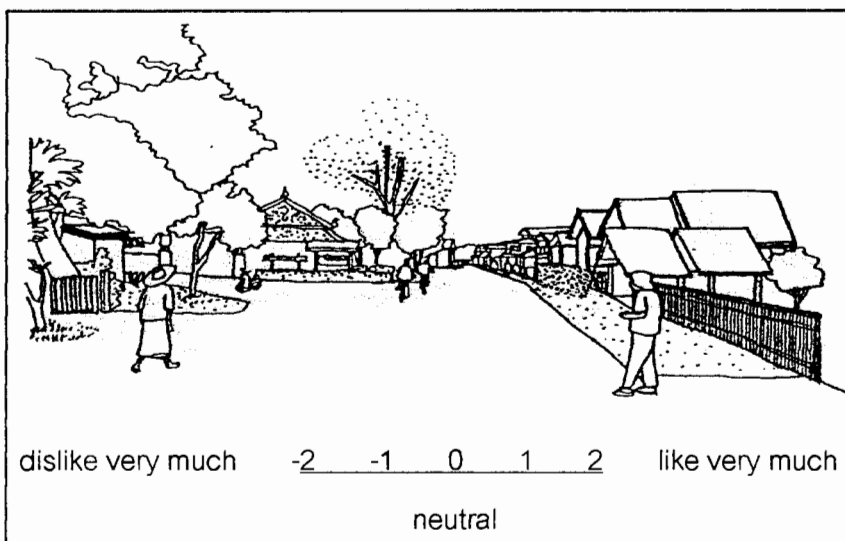
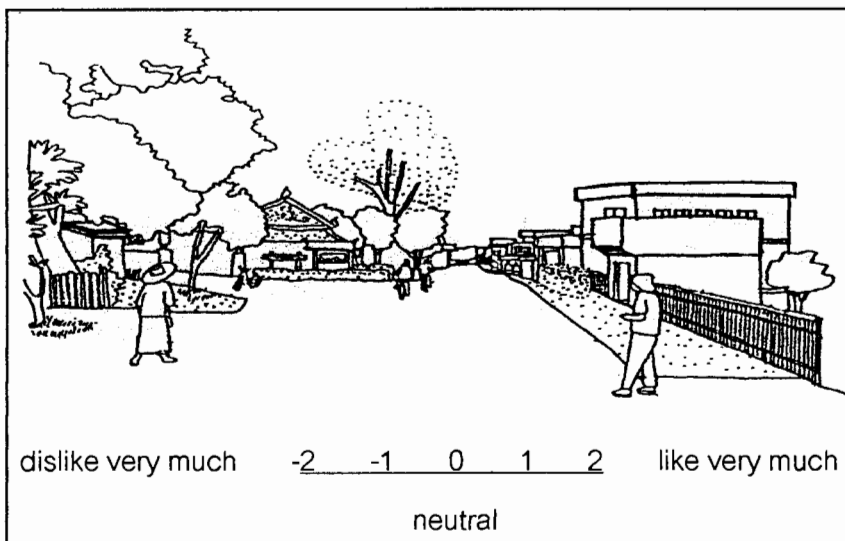
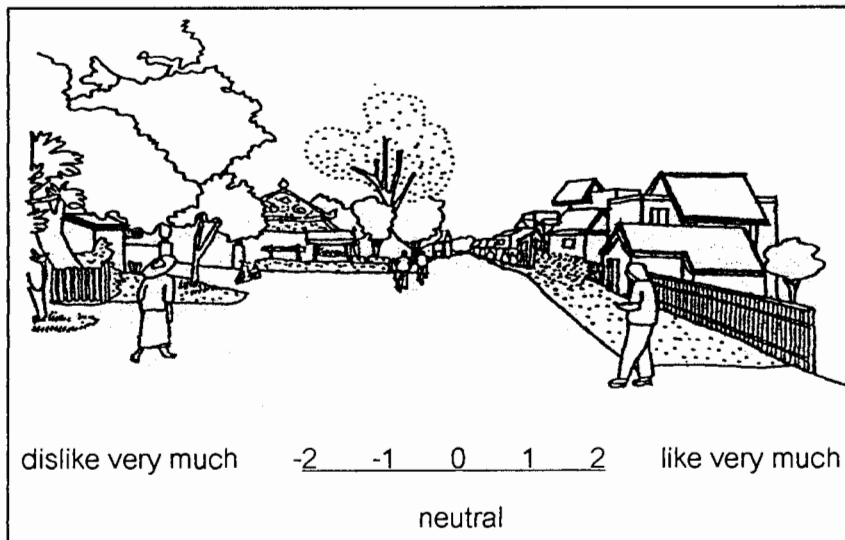
(Comparison should only be made WITHIN each set of drawings.

Please try to avoid comparing drawings across the sets.)

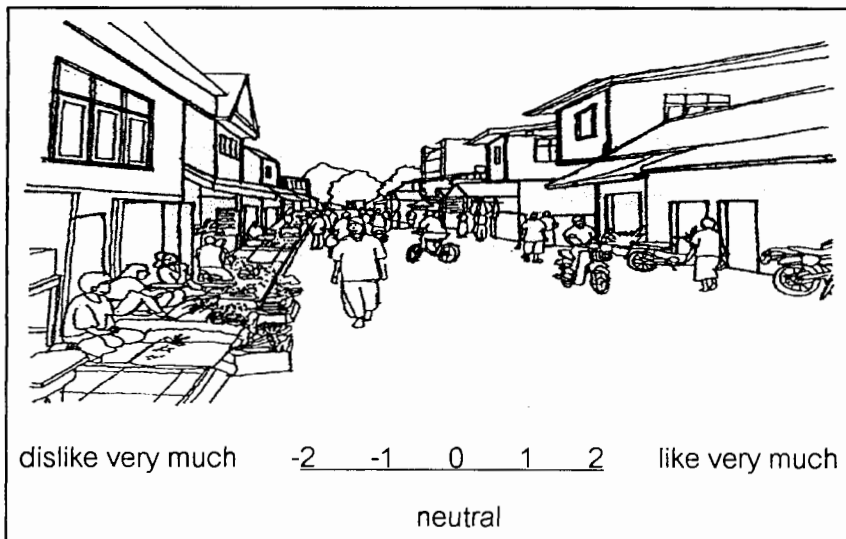
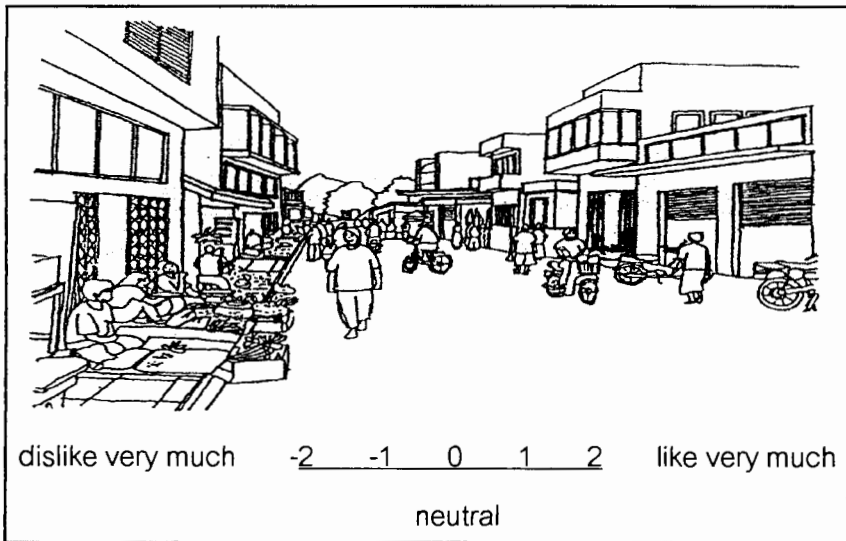
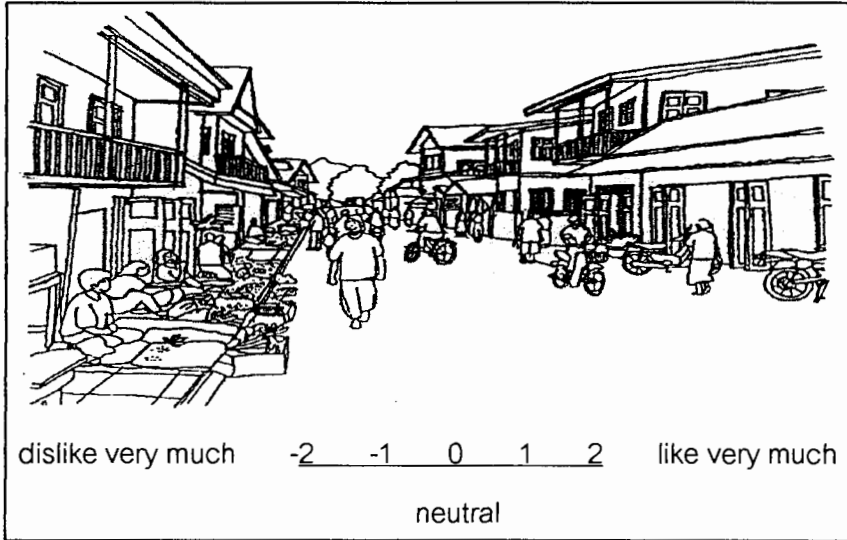
● Pai river

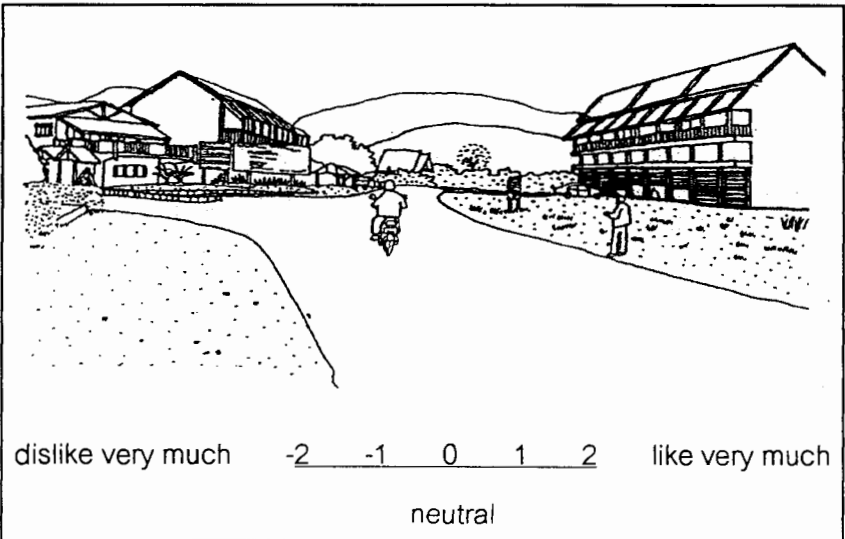
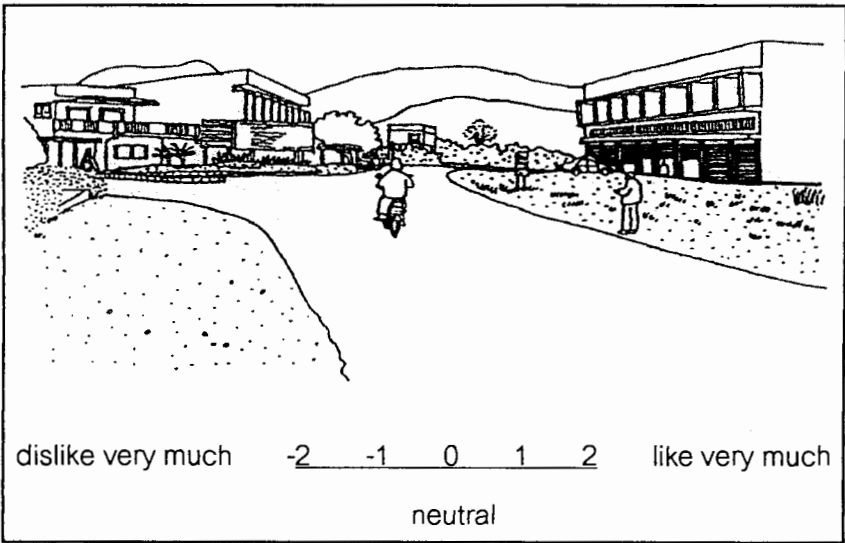
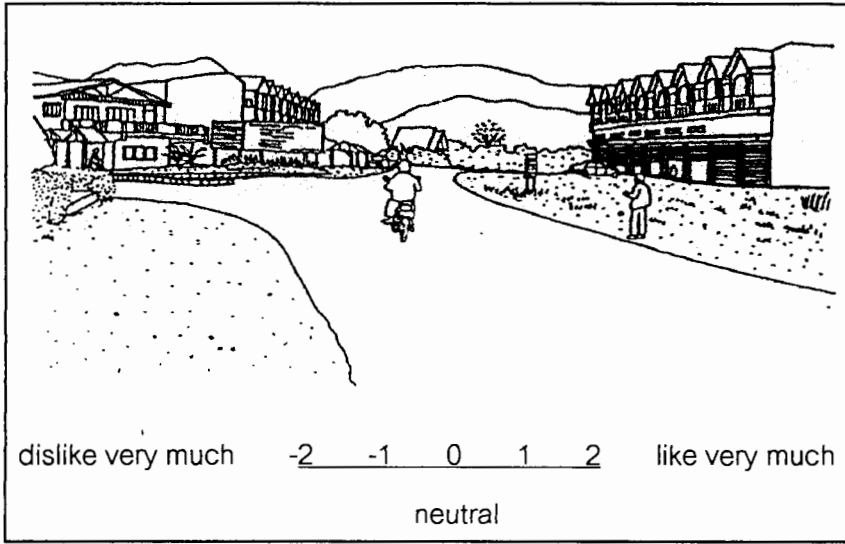
● District of guesthouses and food shops (in Chaisongkhram street)

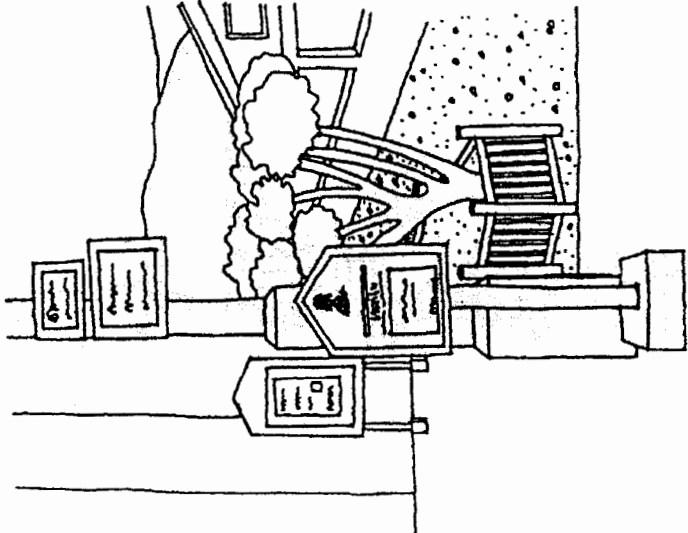
● Morning and evening market (in Rangsiyanonda street)

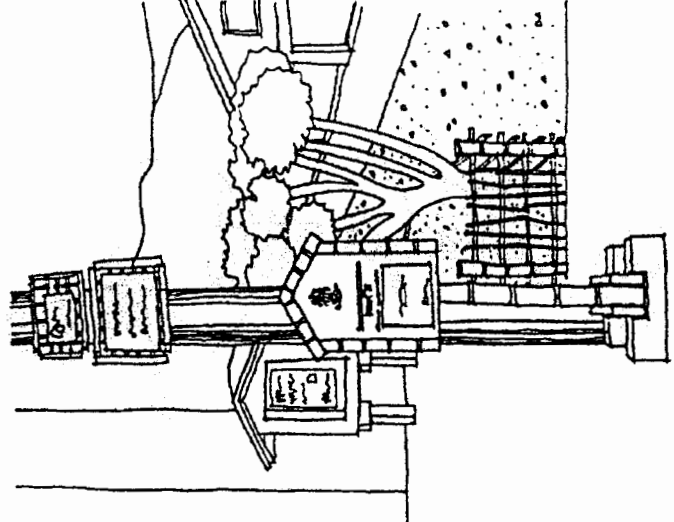
● Entry way to Pai (from Chiangmai Province)

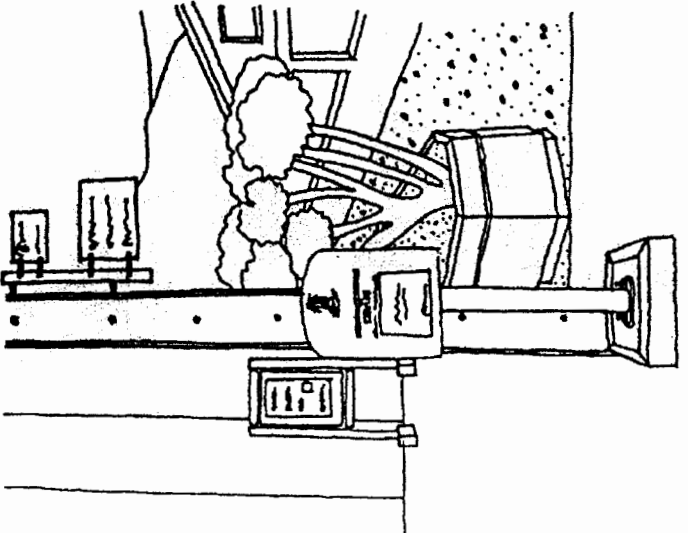
● Street furnishings in the street

dislike -2 -1 0 1 2 like
very much neutral very much

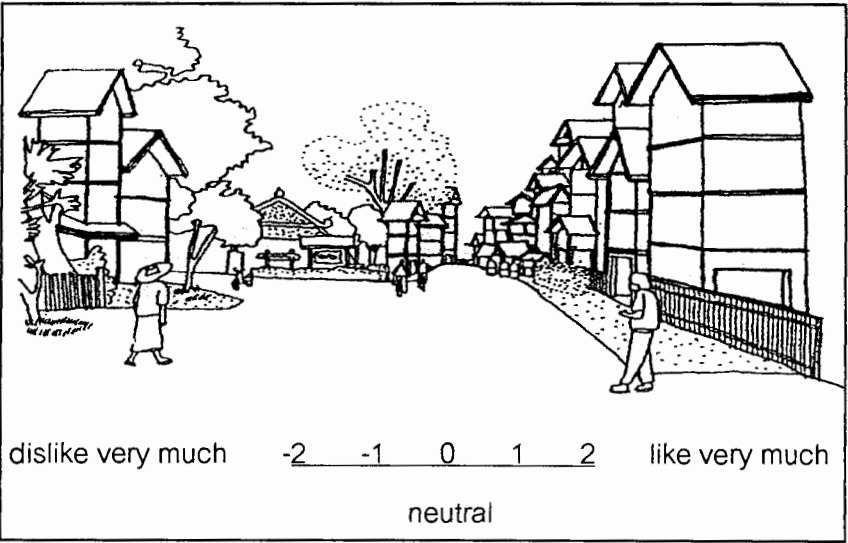
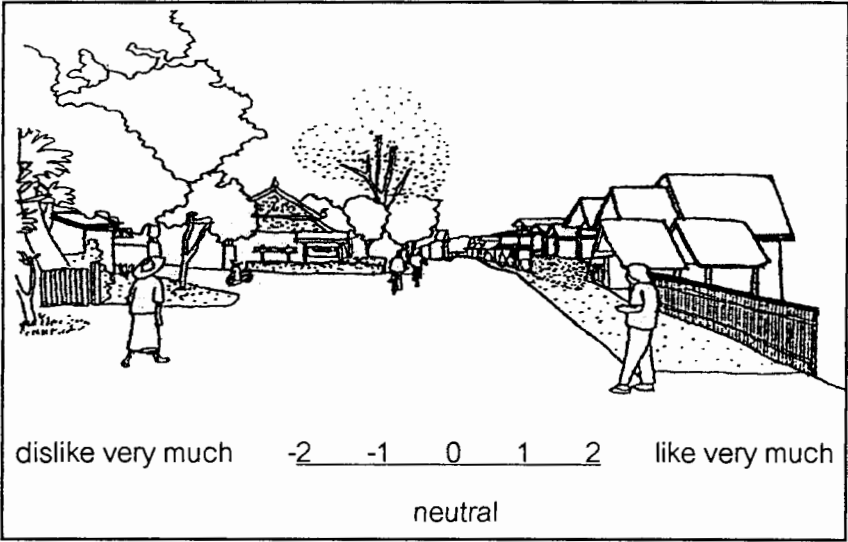
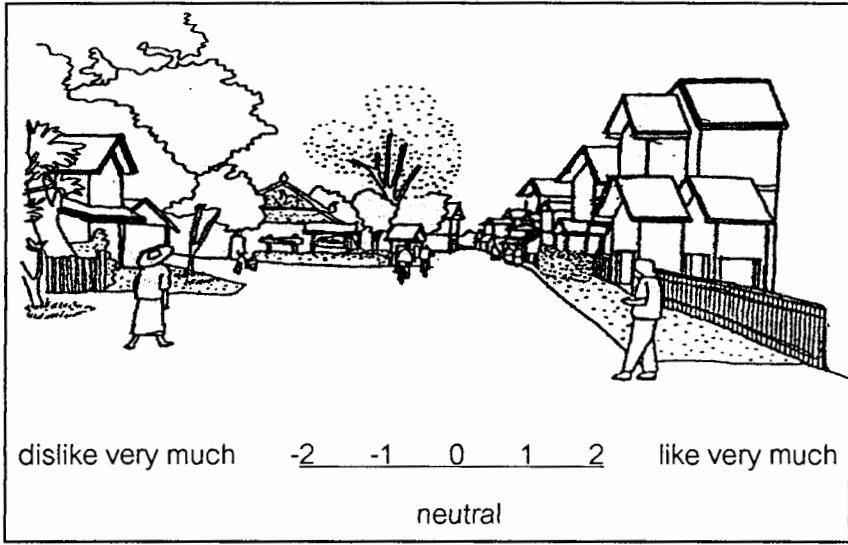

dislike -2 -1 0 1 2 like
very much neutral very much

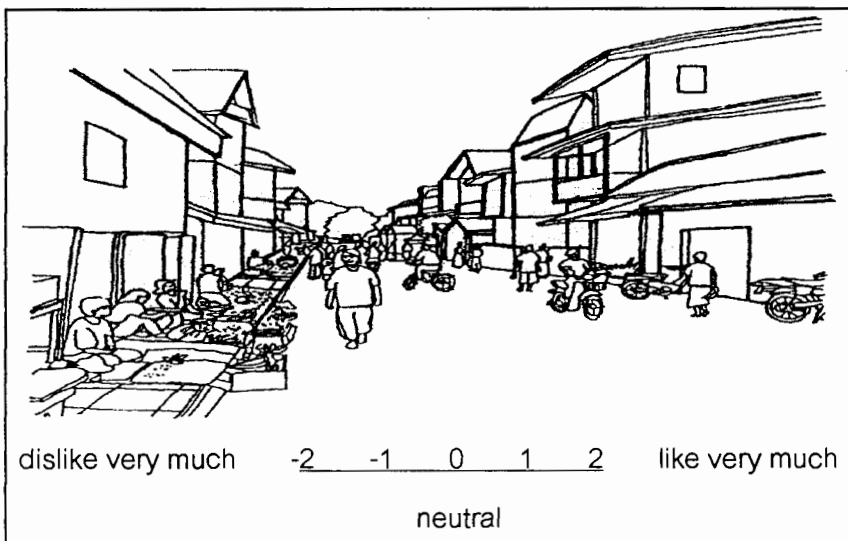
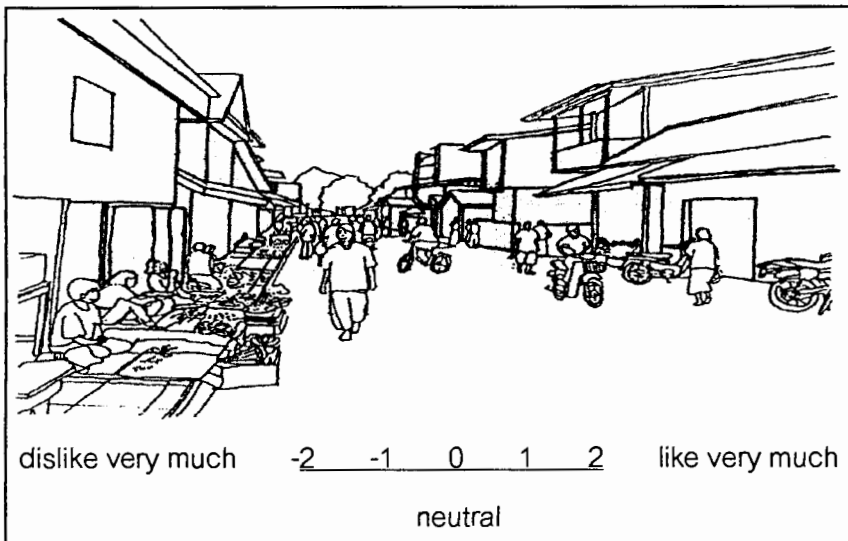
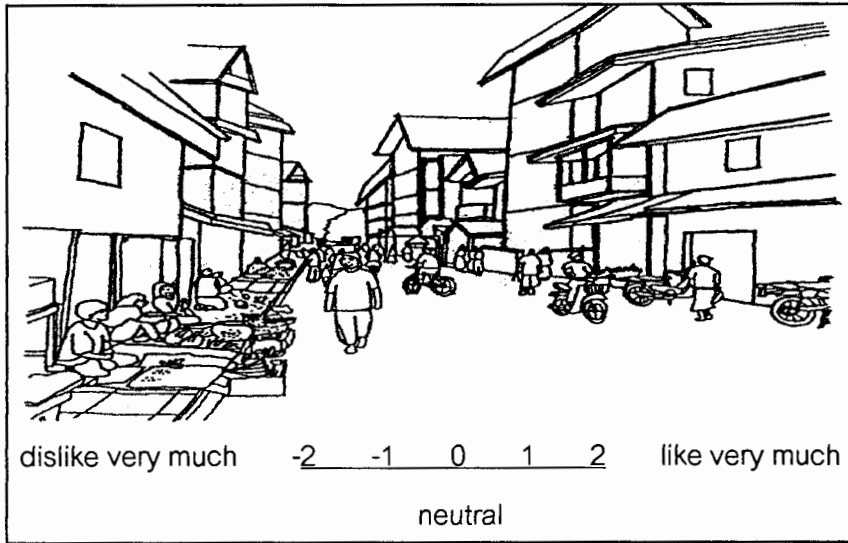

dislike -2 -1 0 1 2 like
very much neutral very much

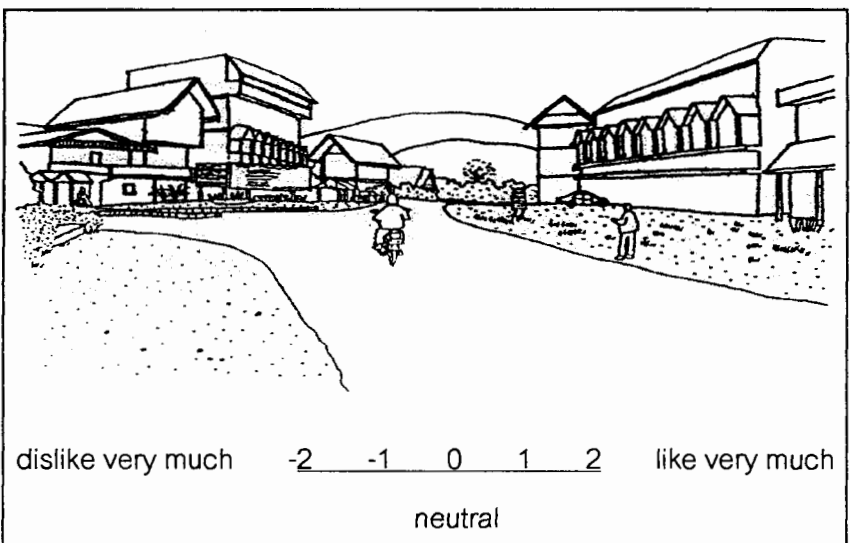
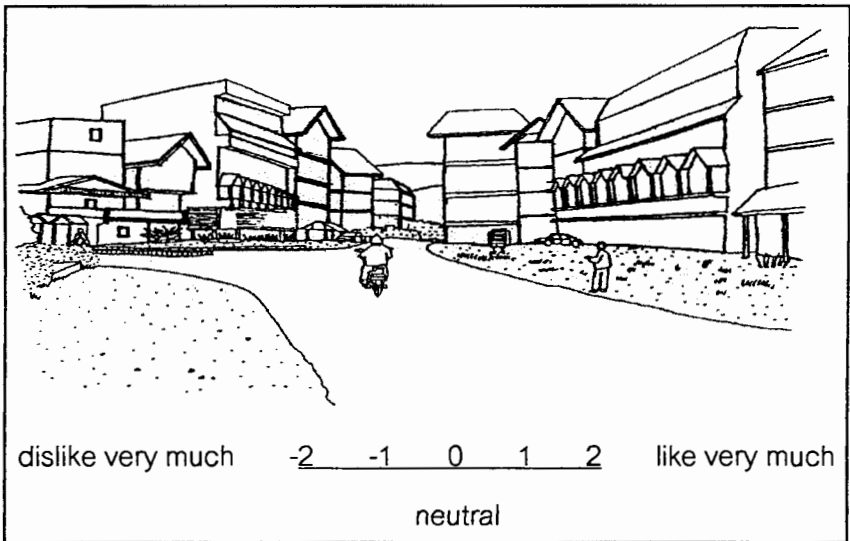
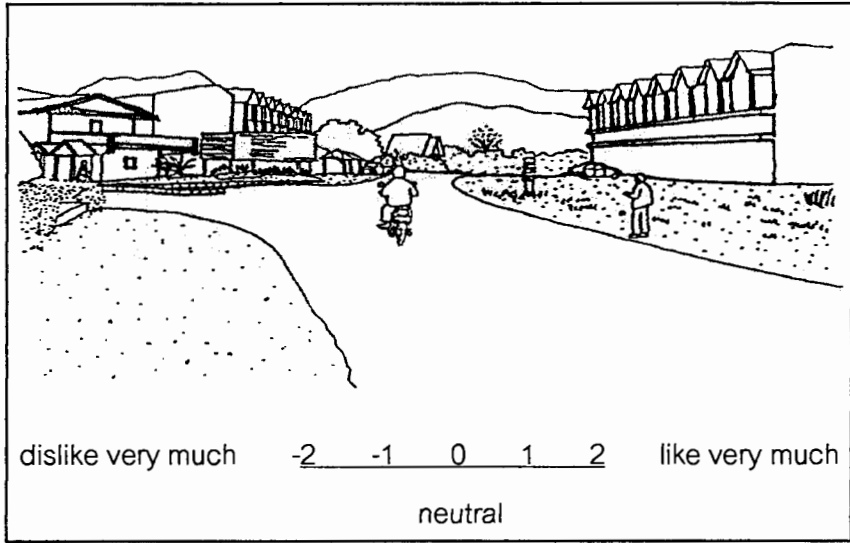
● District of guesthouses and food shops (in Chaisongkhram street)

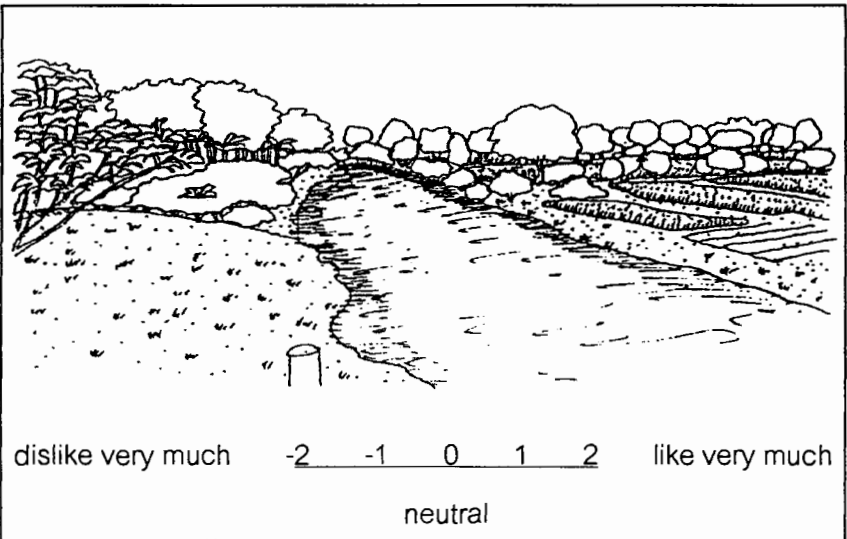
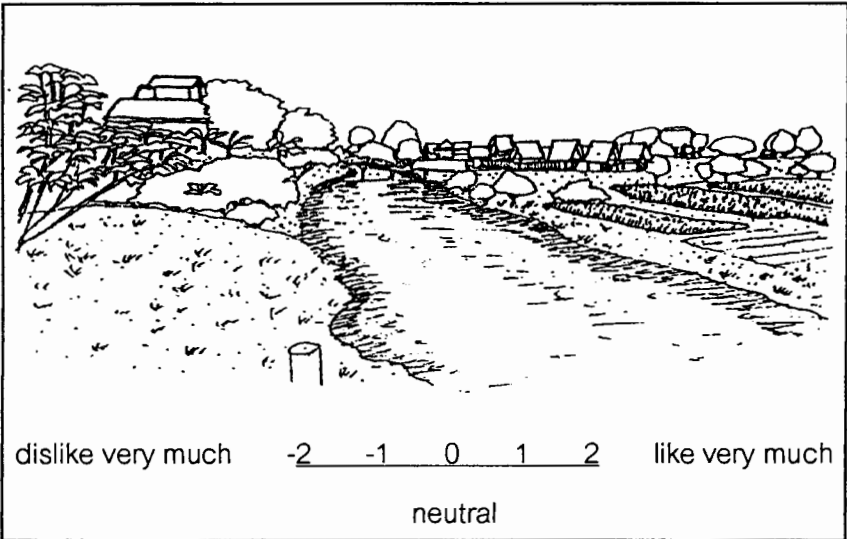
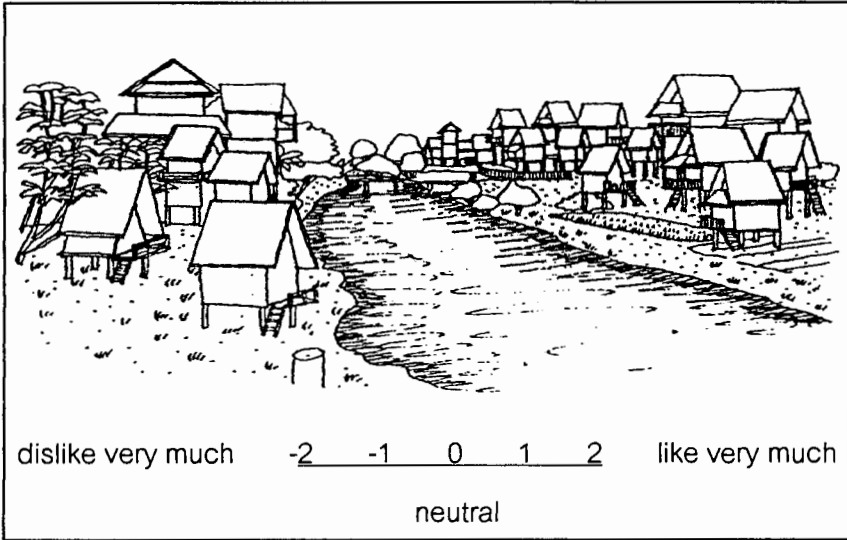
● Morning and evening market (in Rangsiyanonda street)

● Entry way to Pai (from Chiangmai Province)

● Pai river

คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

- หลังจากที่ท่านได้เห็นภาพทั้งหมดข้างต้นแล้ว ท่านเห็นความแตกต่างระหว่างภาพ 3 ภาพ ในแต่ละหน้าในเรื่องใดบ้าง (ใส่เครื่องหมาย X ได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ รูปแบบของอาคารบ้านเรือน	☐ ความสะอาดของบริเวณ
☐ ความพลุกพล่านของผู้คน	☐ ความเป็นระเบียบของบริเวณ
☐ วัสดุก่อสร้างของอาคารบ้านเรือน	☐ ความปลอดภัยของผู้คน
☐ ความหนาแน่นของอาคารบ้านเรือน	☐ ไม่เห็นความแตกต่างเลย
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	

ส่วนที่ 2 : ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง

ส่วนที่ 3 : ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล

คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความรู้สึกของท่าน

ส่วนที่ 2 : ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง

1. ท่านเป็นคนเมืองปายโดยกำเนิดใช่หรือไม่

- ใช่ ไม่ใช่

ถ้าไม่ใช่ กรุณาระบุจังหวัดที่ท่านเกิด.....

(1A)

2. ท่านอาศัย/ทำงานอยู่ในเมืองปายมาเป็นระยะเวลา

- ไม่เกิน 5 ปี 6 - 10 ปี 11 - 20 ปี 21 - 50 ปี มากกว่า 50 ปี

(1B)

3. ปัจจุบันท่านมีที่ดินหรือบ้านเป็นของตนเองในเมืองปายหรือไม่

- มี ไม่มี

(1C)

4. ในปีที่แล้ว ท่านเข้าร่วมประเพณีของเมืองปายประเพณีใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ การทำข้าวปุก	☐ กองไหล	☐ ตานข้าวหย่ากู่	☐ ปอยสงลวง
☐ ต่างซอมต่อหลวง	☐ สงกรานต์	☐ กั้นตอ	☐ วานปะลึก
☐ ปอยจ่าตี	☐ บอกไฟ	☐ ปอยจ่าก๊ะ	☐ ปอยสลาก
☐ ดับไฟเทียน	☐ จองพารา	☐ แขงลวงซอม	☐ ปอยสงกานกถีน
☐ ปอยห่อข้าว	☐ ปอยหลวง	☐ ปอยล้อ	☐ ไม่ได้เข้าร่วมเลย
☐ อื่นๆ (ระบุ).....			

(1D)

■ (สำหรับคนท้องถิ่น ผู้บริหารเมือง นักวิชาชีพท้องถิ่น)

5. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือองค์กรท้องถิ่นในเมืองปายหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
- เป็นสมาชิกคณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรอำเภอปาย
- เป็นสมาชิกชมรมรถถีบไถย-ปาย เป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพทำน้ำพริกควัทราย
- ไม่เป็น อื่นๆ (ระบุ).....
- (1E)
6. ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาเมืองปายบ้างหรือไม่
- คอยติดตามอยู่เสมอ ติดตามบ้างเป็นครั้งคราว ไม่ติดตามเลย
- (1F)
7. ในปีที่แล้ว ท่านเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมืองปายบ้างหรือไม่
- เข้าร่วม 1-2 กิจกรรม เข้าร่วม 3-5 กิจกรรม เข้าร่วม 6-8 กิจกรรม
- เข้าร่วมมากกว่า 8 กิจกรรม ไม่ได้เข้าร่วมเลย
- (1G)

ส่วนที่ 3 : ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล

1. เพศ
- ชาย หญิง
- (2A)
2. อายุ
- ต่ำกว่า 10 ปี 10 – 15 ปี 16 – 22 ปี
- 23 – 40 ปี 41 – 60 ปี มากกว่า 60 ปี
- (2B)
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
- ประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.1 – ป.6) มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)
- มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อนุปริญญา
- ปริญญาตรี ปริญญาโท
- ปริญญาเอก อื่นๆ (ระบุ).....
- (2C)
4. อาชีพหลักของท่านทำให้ท่านมีรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในเมืองปายหรือไม่
- ใช่ (กรุณาระบุอาชีพของท่านด้วย).....
- ไม่ (กรุณาระบุอาชีพของท่านด้วย).....
- ไม่ได้ประกอบอาชีพ
- (2D)

5. ท่านมีอาชีพเสริมหรือไม่

- มี ไม่มี

ถ้ามี อาชีพเสริมของท่านทำให้ท่านมีรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในเมืองปายหรือไม่

- ใช่ (กรุณาระบุอาชีพของท่านด้วย).....
 ไม่ (กรุณาระบุอาชีพของท่านด้วย).....

(2D)

6. ตัวท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ ไม่เกิน 4,000 บาท
 4,001 - 8,000 บาท 8,001 - 15,000 บาท
 15,001 - 30,000 บาท มากกว่า 30,000 บาท

(2E)

7. ครอบครัวของท่านมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ ไม่เกิน 5,000 บาท
 5,001 - 10,000 บาท 10,001 บาท - 20,000 บาท
 20,001 - 50,000 บาท 50,001 บาท -100,000 บาท
 มากกว่า 100,000 บาท

(2E)

8. ท่านติดตามข่าวสารภายนอกเมืองปายบ้างหรือไม่

- คอยติดตามอยู่เสมอ ติดตามบ้างเป็นครั้งคราว ไม่ติดตามเลย

ถ้าท่านติดตาม กรุณาระบุสื่อและความถี่ในการติดตาม

สื่อ \ ความถี่	ทุกวัน	2-3 วันครั้ง	สัปดาห์ ละครั้ง	เดือน ละครั้ง	อื่นๆ (ระบุ)
อินเทอร์เน็ต					
โทรทัศน์					
วิทยุ					
หนังสือพิมพ์					
นิตยสาร/วารสาร					

ชื่อ / ความถี่	ทุกวัน	2-3 วันครั้ง	สัปดาห์ ละครั้ง	เดือน ละครั้ง	อื่นๆ (ระบุ)
ป้ายข่าวสารประจำหมู่บ้าน					
การประชุมหมู่บ้าน					
การพูดคุยกับเพื่อนบ้าน ที่ออกไปนอกเมืองป้ายมา					
อื่นๆ (ระบุ).....					

(2F)

9. ในปีที่แล้ว ท่านออกไปท่องเที่ยวหรือดูงานนอกเมืองป้ายกี่ครั้ง

- 1-2 ครั้ง
 3-4 ครั้ง
 5-6 ครั้ง
 มากกว่า 6 ครั้ง
 ไม่ได้ออกไปเลย

(2G)

10. กรุณาบอกว่าท่านสนใจในเรื่องต่อไปนี้มาก-น้อยเพียงใด

เรื่อง / ระดับความสนใจ	ไม่สนใจ เลย	ไม่ค่อย สนใจ	ค่อนข้าง สนใจ	สนใจ	สนใจ มาก
ศิลปวัฒนธรรม					
เทคโนโลยีสมัยใหม่					
ธรรมชาติ					
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					

(2H)

11. กรุณาบอกว่าคุณค่าองค์ประกอบต่อไปนี้ มีความสำคัญมาก-น้อยเพียงใด ในการแสดงถึงความเป็น
“เมืองที่พัฒนาแล้ว”

องค์ประกอบ \ ระดับความสำคัญ	ไม่สำคัญ เลย	ไม่ค่อย สำคัญ	ค่อนข้าง สำคัญ	สำคัญ	สำคัญ มาก
ผู้คนในเมืองยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรกับทุกคน					
เมืองขนาดใหญ่ มีตึกทึบใหญ่โตจำนวนมาก					
ผู้คนในเมืองรู้สึกภูมิใจ ในท้องถิ่นของตน					
เมืองที่มีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ เข้าถึงทุกครัวเรือน					
ผู้คนในเมืองเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน					
เมืองที่มีถนนขนาดใหญ่ มีรถวิ่งไป-มาจำนวนมาก					

(21)

จบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามนี้

- หลังจากที่ท่านได้เห็นภาพทั้งหมดข้างต้นแล้ว ท่านเห็นความแตกต่างระหว่างภาพ 3 ภาพ ในแต่ละหน้าในเรื่องใดบ้าง (ใส่เครื่องหมาย X ได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ รูปแบบของอาคารบ้านเรือน	☐ ความสะอาดของบริเวณ
☐ ความพลุกพล่านของผู้คน	☐ ความเป็นระเบียบของบริเวณ
☐ วัสดุก่อสร้างของอาคารบ้านเรือน	☐ ความปลอดภัยของผู้คน
☐ ความหนาแน่นของอาคารบ้านเรือน	☐ ไม่เห็นความแตกต่างเลย
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 : ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล

คำชี้แจง 1. ให้ใส่เครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความรู้สึกของท่าน
2. ในกรณีที่คำถามเป็นแบบให้เขียนตอบโดยไม่มีตัวเลือกคำตอบมาให้
ให้ท่านเขียนคำตอบลงในที่ว่างที่จัดให้ในคำถามข้อนั้นๆ

ส่วนที่ 2 : พฤติกรรมการท่องเที่ยว

1. ท่านมาที่เมืองปายโดย

☐ ขับรถของท่านมาเอง	☐ เช่ารถ ขับมาเอง
☐ เช่ารถ โดยมีคนขับรถให้	☐ รถโดยสารประจำทางท้องถิ่น
☐ อื่นๆ (ระบุ).....	

(1A)

2. ที่พักแรมที่ท่านพักอยู่ในเมืองปายนี้คือ

☐ รีสอร์ท	☐ บังกะโล	☐ เกสต์เฮ้าส์
☐ กางเต็นท์	☐ อื่นๆ(ระบุ).....	

(1A)

3. ท่านตั้งใจว่าจะพักอยู่ในเมืองปายเป็นเวลานานเท่าใด

☐ ไม่เกิน 2 วัน	☐ 3 - 7 วัน	☐ 1 - 2 สัปดาห์
☐ 2 - 3 สัปดาห์	☐ มากกว่า 3 สัปดาห์	

(1B)

4. นับถึงวันที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้ ท่านพักอยู่ในเมืองปายมาแล้วเป็นเวลา.....วัน

(1C)

5. เหตุผลต่อไปนี้ มีความสำคัญมาก-น้อยเพียงใดสำหรับการมาเมืองปลายของท่านในครั้งนี้

เหตุผล \ ระดับความสำคัญ	ไม่สำคัญ เลย	ไม่ค่อย สำคัญ	ค่อนข้าง สำคัญ	สำคัญ	สำคัญ มาก
เพื่อเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติรอบๆ เมือง					
เพื่อเยี่ยมญาติ					
เพื่อเที่ยวชมอาคารบ้านเรือน ภายในเมือง					
เพื่อเที่ยวชมวัดที่อยู่รอบๆ เมือง					
เพื่อรักษา/พักผ่อนสุขภาพ					
เพื่อศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ของคนพื้นเมือง					
เพื่อเที่ยวชมหมู่บ้านพื้นถิ่น รอบๆ เมือง					
เพื่อติดต่อธุรกิจ					
เพื่อเที่ยวชมวัดภายในเมือง					
เพื่อเข้าร่วมประกอบพิธีทางศาสนา					

(1D)

6. กรุณาบอกว่าท่านสนใจสถานที่ท่องเที่ยวต่อไปนี้มาก-น้อยเพียงใด

สถานที่ท่องเที่ยว \ ระดับความสนใจ	ไม่สนใจ เลย	ไม่ค่อย สนใจ	ค่อนข้าง สนใจ	สนใจ	สนใจ มาก
ภูเขา/ดอย					
ไนท์คลับ					
วัด					
ศูนย์ศิลปหัตถกรรม					
ผ้า					
โบราณสถาน					
เกาะ					
หมู่บ้านพื้นถิ่น					

(1E)

ส่วนที่ 3 : ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล

1. เพศ

- ชาย หญิง

(2A)

2. อายุ

- ต่ำกว่า 10 ปี 10 – 15 ปี 16 – 22 ปี
 23 – 40 ปี 41 – 60 ปี มากกว่า 60 ปี

(2B)

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.1 – ป.6) มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)
 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อนุปริญญา
ปริญญาตรี ปริญญาโท
ปริญญาเอก อื่นๆ (ระบุ).....

(2C)

4. ท่านมีถิ่นพำนักอยู่ที่จังหวัด.....

(2D)

5. ท่านเป็นสมาชิกของกลุ่ม/องค์กรที่ทำงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมใดบ้างหรือไม่

- เป็น ไม่เป็น

ถ้าเป็น กรุณาระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร.....

(2E)

6. ในปีที่แล้ว ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/องค์กรที่ทำงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมบ้างหรือไม่

- ไม่ได้เข้าร่วมเลย เข้าร่วม 1 - 2 กิจกรรม
 เข้าร่วม 3 – 5 กิจกรรม เข้าร่วม 6 - 10 กิจกรรม
 เข้าร่วมมากกว่า 10 กิจกรรม

(2F)

7. กรุณาบอกว่าท่านสนใจในเรื่องต่อไปนี้มาก-น้อยเพียงใด

เรื่อง \ ระดับความสนใจ	ไม่สนใจเลย	ไม่ค่อยสนใจ	ค่อนข้างสนใจ	สนใจ	สนใจมาก
ศิลปวัฒนธรรม					
เทคโนโลยีสมัยใหม่					
ธรรมชาติ					
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					

(2G)

8. ในทัศนะของท่าน "การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์" คือ

- การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ โดยเน้นที่ความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก
- การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมและธรรมชาติในท้องถิ่นนั้น
- การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ เพื่อร่วมประชุมสัมมนา ติดต่อธุรกิจ หรือร่วมเล่นกีฬา
- การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสนุกเพลิดเพลินไปกับทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น
- อื่นๆ (ระบุ).....

(2H)

จบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามนี้

- After you see each set of drawings. What are the differences among 3 drawings in each set? (can put a cross (X) more than 1 choice)

- The style of the buildings The cleanliness of the area
 The busyness of the people The properliness of the area
 The materials of the buildings The security of the people
 The density of the buildings None
 Others (please identify).....

Part 2 : Behavior of the tourists

Part 3 : Personal characteristics

Instructions 1. Please put a cross (X) for each question.

2. Some questions have no choices of answer. In this case, please write in the provided space.

Part 2 : Behavior of the tourists

1. You come into Pai by

- your own car rental car rental car with driver
 local bus others (please identify).....

(1A)

2. What kind of accommodation are you staying in?

- resort hotel bungalow guest-house
 tent others (please identify).....

(1A)

3. How long do you intend to stay in Pai?

- not more than 2 days 3 - 7 days 1 - 2 weeks
 2 - 3 weeks more than 3 weeks

(1B)

4. Including today, how many days have you been in Pai?

(1C)

5. How important each of these reasons is to you for this visit in Pai?

Important rate Reasons	Not at all important	Rarely important	Somewhat important	Important	Very important
To see the natural attractions out of town					
To visit relatives					
To see the buildings and houses in town					
To see the temples out of town					
To recuperate health					
To learn about the natives' life style and culture					
To see the local villages out of town					
To make business contact					
To see the temples in town					
To join the religious ceremony					

6. How interested are you in each of these places, at any of your tour destinations?

Places \ Interested rate	Not at all interested	Rarely interested	Somewhat interested	Interested	Very interested
Mountain/peak					
Nightclub					
Temple					
Art & craft center					
Pub					
Ancient remains					
Island					
Local village					

(1E)

Part 3 : Personal characteristics

1. Sex

- male female

(2A)

2. Age

- younger than 10 years 10-15 years
 16-22 years 23-40 years
 41-60 years older than 60 years

(2B)

3. Your highest education

- elementary school junior high school
 senior high school certificate
 diploma bachelor's degree
 master's degree doctorate
 others (please identify).....

(2C)

4. What country are you from?

(2D)

5.Are you a member of any environment conservation organizations?

- Yes No

if yes, please identify the name of the organizations..

(2E)

6.Within last year, how many times did you join in the activities of the environment conservation organizations?

- None 1-2 times 3-5 times
 6-10 times more than 10 times

(2F)

7.How interested are you in each of these subjects?

Interested rate Subjects	Not at all interested	Rarely interested	Somewhat interested	Interested	Very interested
Art and culture					
Modern technology					
Nature					
Environment conservation					

(2G)

8.In your opinion, "Eco-tourism" is

- a visit to a tourist attraction mainly for relaxation and emphasizing the needs of tourists.
 a visit to a tourist attraction to learn about local nature and culture.
 a visit to places for conference/seminar, business, or sport events.
 a visit to a tourist attraction to enjoy local natural tourism resources.
 others (please identify).....
.....

(2H)

End of the questionnaire
Thank you for your answers

ภาคผนวก ง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่น
กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเมือง

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณริมแม่น้ำปาย

ปัจจัย	บริเวณ	ริมแม่น้ำปาย				
		สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง						
ถิ่นกำเนิด		0.170	0.140	-0.147		0.136
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง		0.129	0.175	-0.262		
ความผูกพันกับวัฒนธรรมพื้นเมือง				-0.217		
การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง				-0.143		
การเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเมือง				-0.133		
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล						
เพศ			0.131			
ระดับการศึกษา			-0.185	0.289		-0.226
สาขาอาชีพ						
(อาชีพหลัก)						-0.152
(อาชีพเสริม)				0.143		
ระดับรายได้						
(รายได้ส่วนตัว)		-0.139	-0.134			-0.194
(รายได้ของครอบครัว)						-0.267
ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง						-0.176
ความสนใจส่วนตัว						
(ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม)						-0.144
(ในเรื่องธรรมชาติ)			-0.148			-0.175

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณริมแม่น้ำปาย (ต่อ)

ปัจจัย	บริเวณ					
	ริมแม่น้ำปาย					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (ต่อ)						
มุมมองต่อการพัฒนา						
(เน้นที่ความเป็นมิตรของผู้คน)						-0.156
(เน้นที่ความภูมิใจในท้องถิ่นของผู้คน)			-0.142			
(เน้นที่การมีतिकرامةใหญ่โตจำนวนมาก)		0.136	0.175			0.316
(เน้นที่การมีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เข้าถึง)						0.162
(เน้นที่การมีถนนและรถยนต์จำนวนมาก)				-0.135		0.224

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนรัชชภิเษก)

ปัจจัย	เกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนรัชชภิเษก)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง						
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง			0.142			
กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง					0.164	
การเป็นสมาชิกองค์กรท้องถิ่นในเมือง		-0.210				
การติดตามข่าวสารกิจกรรมพัฒนาเมือง		-0.155				
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล						
ระดับการศึกษา	0.130		-0.152	0.192		-0.147
ระดับรายได้						
(รายได้ส่วนตัว)				0.165		-0.148
(รายได้ของครอบครัว)	0.143			0.245		-0.156
ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง	0.128					
ความสนใจส่วนตัว						
(ในเรื่องธรรมชาติ)						-0.177
มุมมองต่อการพัฒนา						
(เน้นที่ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ของผู้คน)		-0.133				
(เน้นที่การมีतिकกรมใหญ่โตจำนวนมาก)			0.275		0.267	0.232
(เน้นที่การมีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เข้าถึง)					0.16	
(เน้นที่การมีถนนและรถยนต์จำนวนมาก)			0.187			0.133

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

ปัจจัย	ตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง						
ดินกำเนิด		0.221	0.170		0.200	0.211
ภูมิภาคที่เกิด (กรณีไม่ได้เกิดในเมืองนี้)						0.228
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง		0.265	0.187	0.196	0.248	0.241
กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง		0.255	0.157		0.171	0.172
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล						
อายุ			0.142			
ระดับการศึกษา		-0.168	-0.212		-0.276	-0.252
ระดับรายได้						
(รายได้ส่วนตัว)		-0.156			-0.199	
(รายได้ของครอบครัว)					-0.240	
ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง		-0.131				

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์) (ต่อ)

ปัจจัย	บริเวณ	ตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)				
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (ต่อ)						
ความสนใจส่วนตัว						
(ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม)				-0.129		
(ในเรื่องธรรมชาติ)		-0.17		-0.208	-0.205	-0.219
(ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม)				-0.141		
(ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่)	-0.160					0.131
มุมมองต่อการพัฒนา						
(เน้นที่การมีตึกกรมใหญ่โตจำนวนมาก)			0.251		0.234	0.343
(เน้นที่การมีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เข้าถึง)			0.168			0.15
(เน้นที่การมีถนนและรถยนต์จำนวนมาก)		0.281	0.310		0.290	0.348

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

ปัจจัย	บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง						
ถิ่นกำเนิด			0.154		0.200	0.211
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมือง	0.183	0.176	0.227	0.196	0.248	0.241
กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง	0.136				0.171	0.172
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล						
อายุ	0.129					
ระดับการศึกษา	-0.194	-0.138	-0.266	-0.101	-0.276	-0.252
ระดับรายได้						
(รายได้ส่วนตัว)					-0.199	
(รายได้ของครอบครัว)					-0.240	
ประสบการณ์การท่องเที่ยวนอกเมือง						-0.18

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) (ต่อ)

ปัจจัย	บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล (ต่อ)						
ความสนใจส่วนตัว						
(ในเรื่องธรรมชาติ)				-0.208	-0.205	-0.219
(ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่)	0.167					0.131
มุมมองต่อการพัฒนา						
(เน้นที่ความเป็นมิตรของผู้คน)	0.138			0.154		
(เน้นที่การมีดีกรวมใหญ่โตจำนวนมาก)		0.160	0.207		0.175	0.33
(เน้นที่การมีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เข้าถึง)		0.150	0.138			
(เน้นที่การมีถนนและรถยนต์จำนวนมาก)	0.166	0.159	0.251		0.197	0.324

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของประชาชนท้องถิ่นกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

ปัจจัย	รายการ	อุปกรณ์ตกแต่งถนน		
		รูปแบบพื้นถิ่น	รูปแบบผสม	รูปแบบสมัยใหม่
ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของเมือง				
	กรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ในเมือง	0.149	0.166	
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล				
	เพศ	0.149		
	สาขาอาชีพ			
	(อาชีพหลัก)	-0.203		
	ระดับรายได้			
	(รายได้ส่วนตัว)	-0.193		
	ความสนใจส่วนตัว			
	(ในเรื่องธรรมชาติ)	-0.141		-0.172
	มุมมองต่อการพัฒนา			
	(เน้นที่การมีतिकรามใหญ่โตจำนวนมาก)			0.150
	(เน้นที่การมีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์เข้าถึง)	0.179		

ภาคผนวก จ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยว
กับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพเมือง

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบริเวณริมแม่น้ำปาย

ปัจจัย	บริเวณ					
	ริมแม่น้ำปาย	ริมแม่น้ำปาย	ริมแม่น้ำปาย	ริมแม่น้ำปาย	ริมแม่น้ำปาย	ริมแม่น้ำปาย
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
พฤติกรรมการท่องเที่ยว						
ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง	-0.187					
ระยะเวลาที่พักอยู่ในเมือง	-0.165				-0.188	
จุดประสงค์ในการมา						
(รักษา/พักผ่อนสุขภาพ)					0.168	
(เข้าร่วมประกอบพิธีทางศาสนา)					0.168	
(ติดต่อธุรกิจ)	-0.177				-0.164	
ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ						
(ภูเขา/ดอย)	0.169			0.190		
(หมู่บ้านพื้นถิ่น)	0.185			0.214		
(ไนท์คลับ)						0.218

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณริมแม่น้ำปาย (ต่อ)

ปัจจัย	บริเวณ	ริมแม่น้ำปาย					
		สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล							
เพศ			-0.183				
อายุ				-0.198			
ภูมิภาคที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวไทย)					-0.380		
การเป็นสมาชิกองค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	-0.294						
การเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	-0.208						
ความสนใจส่วนตัว							
(ในเรื่องธรรมชาติ)				-0.218			
(ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่)				0.178	-0.255		

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)

ปัจจัย	บริเวณ เกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
พฤติกรรมการท่องเที่ยว						
ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว						
(รูปแบบการมา)	0.273			0.225		
ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง		-0.164				
จุดประสงค์ในการมา						
(เที่ยวชมวัดภายในเมือง)		-0.192			-0.161	
(ศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนพื้นเมือง)	0.177			0.202		
(เที่ยวชมหมู่บ้านพื้นถิ่นรอบๆ เมือง)	0.190		-0.184	0.192		
(รักษา/พักฟื้นฟูสุขภาพ)				0.174		
(เข้าร่วมประกอบพิธีทางศาสนา)				0.206		
(เยี่ยมญาติ)	-0.173					0.193
(ติดต่อธุรกิจ)	-0.218		0.164			
ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ						
(ภูเขา/ดอย)				0.192		
(หมู่บ้านพื้นถิ่น)	0.211			0.169		
(ศูนย์ศิลปหัตถกรรม)						0.164
(ไนท์คลับ)	-0.247					

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพในย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) (ต่อ)

ปัจจัย	บริเวณ เกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล						
เพศ	0.164		-0.177	0.189		
ทวีปที่มีภูมิลำเนาอยู่ (กรณีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ)	0.208	-0.214				0.188
การเป็นสมาชิกขององค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	-0.219					
การเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	-0.253					
ความสนใจส่วนตัว						
(ในเรื่องธรรมชาติ)			-0.212	0.177		

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)

ปัจจัย	บริเวณ	ตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิตยานนท์)					
		สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
พฤติกรรมการท่องเที่ยว							
จุดประสงค์ในการมา							
(เที่ยวชมอาคารบ้านเรือนภายในเมือง)							
				-0.225			
(เข้าร่วมประกอบพิธีทางศาสนา)							
					0.206		
(เยี่ยมญาติ)							
		-0.173					0.193
(ติดต่อดูธุรกิจ)							
			-0.182				
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล							
อายุ							
				-0.169			
ความสนใจส่วนตัว							
(ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม)							
					0.170		
(ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่)							
					-0.187		

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)

ปัจจัย	บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
พฤติกรรมการท่องเที่ยว						
ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว						
(รูปแบบการมา)		0.219	-0.179	0.199		
ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง	-0.162					
จุดประสงค์ในการมา						
(เที่ยวชมอาคารบ้านเรือนภายในเมือง)			-0.269			
(ศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนพื้นเมือง)		0.225	-0.186	0.254		
(เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติรอบๆ เมือง)				0.187		
(เที่ยวชมหมู่บ้านพื้นถิ่นรอบๆ เมือง)			-0.191			
(เยี่ยมญาติ)			0.224			0.169
ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ						
(โบราณสถาน)			-0.230			
(หมู่บ้านพื้นถิ่น)			-0.233			
(ศูนย์ศิลปหัตถกรรม)	0.181					0.190
(ผ้า)			-0.186			

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงกายภาพบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) (ต่อ)

ปัจจัย	บริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่)					
	สถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น	สถาปัตยกรรมแบบผสม	สถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่	สภาพอาคารหนาแน่นต่ำ	สภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง	สภาพอาคารหนาแน่นสูง
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล						
เพศ		0.220		0.186		
การเป็นสมาชิกองค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		-0.161				
การเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม		-0.222				
ความสนใจส่วนตัว						
(ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม)	0.169			0.244		
(ในเรื่องธรรมชาติ)			-0.203			
(ในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม)		-0.170	-0.233		-0.172	
(ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่)				-0.191		0.199

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05) ระหว่างปัจจัยต่างๆ ของนักท่องเที่ยวกับทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบอุปกรณ์ตกแต่งถนนในเมือง

ปัจจัย	รายการ	อุปกรณ์ตกแต่งถนน		
		รูปแบบพื้นดิน	รูปแบบผสม	รูปแบบสมัยใหม่
พฤติกรรมการท่องเที่ยว				
ความสะดวกสบายในการท่องเที่ยว				
	(รูปแบบการมา)			-0.191
	(รูปแบบที่พักแรมที่พักอยู่)	-0.183		
	ระยะเวลาที่คิดว่าจะพักอยู่ในเมือง		-0.234	
จุดประสงค์ในการมา				
	(เที่ยวชมหมู่บ้านพื้นดินรอบๆ เมือง)	0.168		
	(เยี่ยมญาติ)	-0.278		
	(ติดต่อธุรกิจ)	-0.235		-0.163
ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ				
	(หมู่บ้านพื้นดิน)	0.252		
	(ไนท์คลับ)			0.177
ลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล				
	เพศ	0.210		
ความสนใจส่วนตัว				
	(ในเรื่องธรรมชาติ)	0.265		
	(ในเรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่)			0.219

ภาคผนวก จ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบ

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบ

ตัวแปร	PAI OLD	PAI COM	PAI NEW	CHAI OLD	CHAI COM	CHAI NEW	MART OLD	MART COM	MART NEW	ENT OLD	ENT COM	ENT NEW
PAI OLD	1.000	0.280*	0.091	0.514*	0.293*	-0.034	0.272*	0.036	-0.142	0.008	0.090	-0.254
PAI COM	0.280*	1.000	0.484*	0.145*	0.393*	0.324*	0.229*	0.336*	0.248*	0.220*	0.290*	0.167*
PAI NEW	0.091	0.484*	1.000	0.030	0.241*	0.581*	-0.019	0.305*	0.516*	0.134*	0.216*	0.426*
CHAI OLD	0.514*	0.145*	0.030	1.000	0.301*	0.011	0.191*	0.081	-0.149	0.062	0.141*	-0.182
CHAI COM	0.293*	0.393*	0.241*	0.301*	1.000	0.345*	0.273*	0.242*	0.126*	0.202*	0.245*	0.089
CHAI NEW	-0.034	0.324*	0.581*	0.011	0.345*	1.000	-0.032	0.314*	0.602*	0.199*	0.214*	0.522*
MART OLD	0.272*	0.229*	-0.019	0.191*	0.273*	-0.032	1.000	0.165*	-0.017	0.170*	0.182*	-0.121
MART COM	0.036	0.336*	0.305*	0.081	0.242*	0.314*	0.165*	1.000	0.458*	0.323*	0.242*	0.297*
MART NEW	-0.142	0.248*	0.516*	-0.149	0.126*	0.602*	-0.017	0.458*	1.000	0.221*	0.294*	0.696*
ENT OLD	0.008	0.220*	0.134*	0.062	0.202*	0.199*	0.170*	0.323*	0.221*	1.000	0.231*	0.280*
ENT COM	0.090	0.290*	0.216*	0.141*	0.245*	0.214*	0.182*	0.242*	0.294*	0.231*	1.000	0.323*
ENT NEW	-0.254	0.167*	0.426*	-0.182	0.089	0.522*	-0.121	0.297*	0.696*	0.280*	0.323*	1.000
ST OLD	0.274*	0.179*	0.097*	0.166*	0.197*	-0.001	0.330*	0.118*	-0.051	0.124*	0.143*	-0.178
ST COM	0.224*	0.280*	0.212*	0.151*	0.231*	0.177*	0.121*	0.214*	0.248*	0.206*	0.255*	0.145*
ST NEW	0.082	0.260*	0.357*	0.045	0.167*	0.419*	-0.034	0.269*	0.457*	0.164*	0.224*	0.456*
PAI LOW	0.338*	0.025	-0.059	0.261*	0.056	-0.147	-0.010	-0.079	-0.222	-0.094	-0.175	-0.194
PAI MED	0.492*	0.382*	0.170*	0.263*	0.294*	0.127*	0.168*	0.179*	0.027	0.122*	0.186*	-0.051
PAI HIGH	0.088	0.374*	0.467*	0.007	0.194*	0.399*	0.052	0.269*	0.381*	0.125*	0.153*	0.292*
CHAI LOW	0.481*	0.120*	-0.093	0.522*	0.360*	0.002	0.208*	0.094	-0.159	0.113*	0.108*	-0.243
CHAI MED	0.176*	0.367*	0.317*	0.189*	0.413*	0.455*	0.144*	0.309*	0.338*	0.207*	0.293*	0.249*
CHAI HIGH	0.001	0.323*	0.461*	0.042	0.202*	0.575*	0.039	0.287*	0.451*	0.221*	0.236*	0.408*
MART LOW	0.132*	0.186*	0.055	0.142*	0.150*	0.069	0.433*	0.296*	0.170*	0.214*	0.243*	0.043
MART MED	-0.012	0.341*	0.393*	-0.003	0.223*	0.378*	0.173*	0.506*	0.493*	0.314*	0.368*	0.378*
MART HIGH	-0.075	0.288*	0.418*	-0.111	0.146*	0.414*	0.079	0.146*	0.614*	0.267*	0.290*	0.480*
ENT LOW	0.108*	0.176*	0.131*	0.125*	0.089	0.138*	0.095	0.167*	0.218*	0.259*	0.445*	0.214*
ENT MED	-0.064	0.310*	0.377*	-0.077	0.218*	0.418*	0.070	0.391*	0.513*	0.312*	0.428*	0.538*
ENT HIGH	-0.164	0.236*	0.425*	-0.151	0.059	0.449*	-0.050	0.311*	0.556*	0.306*	0.286*	0.602*

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบ (ต่อ)

ตัวแปร	ST OLD	ST COM	ST NEW	PAI LOW	PAI MED	PAI HIGH	CHAI LOW	CHAI MED	CHAI HIGH	MART LOW	MART MED	MART HIGH
PAI OLD	0.274*	0.224*	0.082	0.338	0.492*	0.088	0.481*	0.176*	0.001	0.132*	-0.012	-0.075
PAI COM	0.179*	0.280*	0.260*	0.025	0.382*	0.374*	0.120*	0.367*	0.323*	0.186*	0.341*	0.288*
PAI NEW	0.097*	0.212*	0.357*	-0.059	0.170*	0.467*	-0.093	0.317*	0.461*	0.055	0.393*	0.418*
CHAI OLD	0.166*	0.151*	0.045	0.261*	0.263*	0.007	0.522*	0.189*	0.042	0.142*	-0.003	-0.111
CHAI COM	0.197*	0.231*	0.167*	0.056	0.294*	0.194*	0.360*	0.413*	0.202*	0.150*	0.223*	0.146*
CHAI NEW	-0.001	0.177*	0.419*	-0.147	0.127*	0.399*	0.002	0.455*	0.575*	0.069	0.378*	0.414*
MART OLD	0.330*	0.121*	-0.034	-0.010	0.168*	0.052	0.208*	0.144*	0.039	0.433*	0.173*	0.079
MART COM	0.118*	0.214*	0.269*	-0.079	0.179*	0.269*	0.094	0.309*	0.287*	0.296*	0.506*	0.416*
MART NEW	-0.051	0.248*	0.457*	-0.222	0.027	0.381*	-0.159	0.338*	0.451*	0.170*	0.493*	0.614*
ENT OLD	0.124*	0.206*	0.164*	-0.094	0.122*	0.125*	0.113*	0.207*	0.221*	0.214*	0.314*	0.267*
ENT COM	0.143*	0.255*	0.224*	-0.175	0.186*	0.153*	0.108*	0.293*	0.236*	0.243*	0.368*	0.290*
ENT NEW	-0.178	0.145*	0.456*	-0.194	-0.051	0.292*	-0.243	0.249*	0.408*	0.043	0.378*	0.480*
ST OLD	1.000	0.283*	0.006	0.036	0.264*	0.116*	0.271*	0.191*	0.016	0.195*	0.110*	0.015
ST COM	0.283*	1.000	0.378*	0.065	0.237*	0.177*	0.170*	0.262*	0.149*	0.170*	0.211*	0.208*
ST NEW	0.006	0.378*	1.000	-0.057	0.159*	0.273*	0.039	0.272*	0.312*	0.073	0.261*	0.300*
PAI LOW	0.036	0.065	-0.057	1.000	0.179*	-0.115	0.373*	-0.029	-0.107	0.037	-0.261	-0.194
PAI MED	0.264*	0.237*	0.159*	0.179*	1.000	0.266*	0.354*	0.261*	0.096*	0.235*	0.123*	0.056
PAI HIGH	0.116*	0.177*	0.273*	-0.115	0.266*	1.000	-0.085	0.332*	0.510*	0.034	0.426*	0.511*
CHAI LOW	0.271*	0.170*	0.039	0.373*	0.354*	-0.085	1.000	0.175*	-0.034	0.311*	-0.074	-0.146
CHAI MED	0.191*	0.262*	0.272*	-0.029	0.261*	0.332*	0.175*	1.000	0.555*	0.184*	0.476*	0.429*
CHAI HIGH	0.016	0.149*	0.312*	-0.107	0.096*	0.510*	-0.034	0.555*	1.000	0.078	0.507*	0.598*
MART LOW	0.195*	0.170*	0.073	0.037	0.235*	0.034	0.311*	0.184*	0.078	1.000	0.302*	0.136*
MART MED	0.110*	0.211*	0.261*	-0.261	0.123*	0.426*	-0.074	0.476*	0.507*	0.302*	1.000	0.675*
MART HIGH	0.015	0.208*	0.300*	-0.194	0.056	0.511*	-0.146	0.429*	0.598*	0.136*	0.675*	1.000
ENT LOW	0.115*	0.220*	0.168*	-0.002	0.154*	0.102*	0.257*	0.235*	0.155*	0.416*	0.294*	0.224*
ENT MED	0.031	0.258*	0.340*	-0.263	0.113*	0.387*	-0.126	0.433*	0.467*	0.186*	0.622*	0.555*
ENT HIGH	-0.064	0.164*	0.361*	-0.268	-0.011	0.476*	-0.251	0.331*	0.586*	0.004	0.574*	0.631*

ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างความชอบ (ต่อ)

ตัวแปร	ENT LOW	ENT MED	ENT HIGH
PAI OLD	0.108*	-0.064	-0.164
PAI COM	0.176*	0.310*	0.236*
PAI NEW	0.131*	0.377*	0.425*
CHAI OLD	0.125*	-0.077	-0.151
CHAI COM	0.089	0.218*	0.059
CHAI NEW	0.138*	0.418*	0.449*
MART OLD	0.095	0.070	-0.050
MART COM	0.167*	0.391*	0.311*
MART NEW	0.218*	0.513*	0.556*
ENT OLD	0.259*	0.312*	0.306*
ENT COM	0.445*	0.428*	0.286*
ENT NEW	0.214*	0.538*	0.602*
ST OLD	0.115*	0.031	-0.064
ST COM	0.220*	0.258*	0.164*
ST NEW	0.168*	0.340*	0.361*
PAI LOW	-0.002	-0.263	-0.268
PAI MED	0.154*	0.113*	-0.011
PAI HIGH	0.102*	0.387*	0.476*
CHAI LOW	0.257*	-0.126	-0.251
CHAI MED	0.235*	0.433*	0.331*
CHAI HIGH	0.155*	0.467*	0.586*
MART LOW	0.416*	0.186*	0.004
MART MED	0.294*	0.622*	0.574*
MART HIGH	0.224*	0.555*	0.631*
ENT LOW	1.000	0.315*	0.167*
ENT MED	0.315*	1.000	0.640*
ENT HIGH	0.167*	0.640*	1.000

สัญลักษณ์

PAI OLD	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
PAI COM	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม
PAI NEW	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
CHAI OLD	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
CHAI COM	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม
CHAI NEW	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
MART OLD	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น(บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
MART COM	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น(บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม
MART NEW	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น(บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
ENT OLD	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง(เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพื้นถิ่น
ENT COM	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง(เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบผสม
ENT NEW	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง(เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสถาปัตยกรรมแบบสมัยใหม่
ST OLD	=	ความชอบต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบพื้นถิ่น
ST COM	=	ความชอบต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบผสม
ST NEW	=	ความชอบต่ออุปกรณ์ตกแต่งถนนแบบสมัยใหม่
PAI LOW	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ
PAI MED	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
PAI HIGH	=	ความชอบต่อบริเวณริมแม่น้ำปายที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง

สัญลักษณ์

CHAI LOW	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ
CHAI MED	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
CHAI HIGH	=	ความชอบต่อย่านเกสต์เฮ้าส์-ร้านอาหาร (บนถนนชัยสงคราม) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง
MART LOW	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ
MART MED	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
MART HIGH	=	ความชอบต่อบริเวณตลาดเช้า-ตลาดเย็น (บนถนนรังสิยานนท์) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง
ENT LOW	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นต่ำ
ENT MED	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นปานกลาง
ENT HIGH	=	ความชอบต่อบริเวณทางเข้าเมือง (เมื่อมาจากจังหวัดเชียงใหม่) ที่มีสภาพอาคารหนาแน่นสูง
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

นายไอฟาร์ เจริญชัย

ที่อยู่

69 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 97 แขวงบางซื่อ เขตบางพลัด จังหวัดกรุงเทพฯ
10700

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2539 สำเร็จการศึกษาปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
สถาปัตยกรรม จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2541 ศึกษาต่อระดับปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การออกแบบชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2539 สถาปนิก บริษัท Crayon Architects จำกัด
- พ.ศ. 2540 สถาปนิก กลุ่มอนุรักษ์โบราณสถาน ฝ่ายสงวนรักษาโบราณสถาน
สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร
- พ.ศ. 2545 อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์